Urząd Miasta Płocka

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka

(aktualizacja)

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 411/XXIX/08
Rady Miasta Płocka
z dnia 25 listopada 2008r.

DIAGNOZA
CZĘŚĆ I ILOŚCIOWO-ANALITYCZNA

Opracował:

dr Jacek Sołtys w oparciu o materiały przekazane przez urząd miasta i ogólnodostępne dane

Listopad 2008

Spis treści

WSTĘP 4

1 OTOCZENIE REGIONALNE 5

1.1 Położenie Płocka ... 5

1.2 Otoczenie przyrodnicze ... 5

1.3 Miejsce w sieci osadniczej ... 7

1.4 Potencjał społeczny otoczenia ... 12

1.5 Potencjał ekonomiczny otoczenia ... 12

1.6 Powiązania infrastrukturalne, w tym transportowe ... 15

2 MIESZKAŃCY MIASTA (POTENCJAŁ LUDZKI) 15

2.1 Demografia ... 15

2.1.1 Struktura wieku i płci ... 16

2.1.2 Ruch naturalny ... 19

2.1.3 Ruch wędrówkowy (migracje na pobyt stały) ... 21

2.2 Kapitał ludzki ... 22

2.3 Kapitał społeczny ... 25

3 ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW 26

3.1 Zdrowie ... 26

3.1.1 Stan zdrowia mieszkańców ... 26

3.1.2 Usługi medyczne, ich baza materialna i instytucjonalna ... 29

3.1.3 Profilaktyka ... 33

3.2 Mieszkanie ... 35

3.3 Praca ... 40

3.4 Zabezpieczenie materialne – status materialny i pomoc społeczna. Opieka ... 43

3.5 Edukacja ... 48

3.5.1 Przedszkola ... 48

3.5.2 Szkoły podstawowe publiczne ... 48

3.5.3 Gimnazja publiczne ... 49

3.5.4 Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym ... 51

3.5.5 Szkoły prywatne i społeczne według poziomów nauczania ... 54

3.5.6 Instytucje kształcenia dorosłych ... 55

3.5.7 Inne placówki edukacji i wychowania ... 58

3.5.8 Szkolnictwo wyższe ... 58

3.6 Kultura, rekreacja i sport ... 62

3.6.1 Instytucje, obiekty i urządzenia kultury ... 62

3.6.2 Obiekty sportowe i rekreacyjne ... 66

3.6.3 Imprezy kulturalne, sportowe i turystyczne ... 69

3.7 Bezpieczeństwo ... 74

3.7.1 Zakres działania Policji i Straży Miejskiej ... 74

3.7.2 Zakres działania Państwowej Straży Pożarnej ... 80

3.7.3 Zagrożenie powodziowe ... 81

4 POTENCJAŁ PRZYRODNICZY 81

4.1 Cechy i struktura środowiska przyrodniczego ... 81

4.2 Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń ... 83

4.2.1 Jakość wód powierzchniowych ... 83
4.2.2 Jakość wód podziemnych ... 84
4.2.3 Jakość powietrza ... 84
4.2.4 Hałas ... 90
4.2.5 Promieniowanie jonizujące i niejonizujące ... 90
4.2.6 Stan zieleni w mieście ... 91

4.3 Obszary i obiekty chronione ... 92

5 POTENCJAŁ KULTUROWY 92

5.1 Zabytki architektury ... 92

5.2 Muzea ... 95

5.3 Inne składniki potencjału kulturowego ... 95

6 POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY 96

6.1 Podmioty instytucjonalne działające w mieście ... 96

6.2 Administracja miejska ... 97

6.3 Wspieranie inwestorów i promocja miasta ... 98

7 POTENCJAŁ GOSPODARCZY I STRUKTURA GOSPODARKI 103

7.1 Struktura podmiotowa i potencjał gospodarki ... 103

7.2 Struktura rodzajowa gospodarki ... 108

7.3 Informacje o wybranych sekcjach i segmentach gospodarki ... 111

7.3.1 Sektor przemysłowy ... 111
7.3.2 Sektor usług, w tym otoczenie biznesu ... 115
7.3.3 Turystyka i gastronomia ... 117
7.3.4 Rolnictwo i leśnictwo ... 124

8 POTENCJAŁ MATERIALNO-FINANSOWY MIASTA 124

8.1 Majątek komunalny ... 124

8.1.1 Nieruchomości budynkowe i inne komunalne obiekty / urządzenia ... 124
8.1.2 Grunty komunalne ... 125
8.1.3 Potencjał podmiotów z udziałem własności komunalnej ... 125

8.2 Infrastruktura techniczna i gospodarka komunalna ... 126

8.2.1 Transport ... 126
8.2.2 Energetyka ... 127
8.2.3 Gospodarka wodno-ściekowa ... 131
8.2.4 Oczyszczanie miasta i gospodarka odpadami komunalnymi stałymi ... 134

8.3 Gospodarka przestrzenna i tereny inwestycyjne ... 137

8.4 Dochody budżetu miasta wg rodzajów ... 141

8.5 Wydatki budżetu i inwestycje miasta ... 142

WSTĘP

Niniejszy dokument ma po części charakter raportu o stanie miasta i zarazem cząstkowej diagnozy dokonanej w oparciu o dostępny zasób informacji ilościowych. Zawiera:

- Informacje ilościowe i faktograficzne przekazane przez Urząd Miasta, pochodzące z zasobów informacyjnych poszczególnych wydziałów Urzędu oraz dostarczone przez instytucje zewnętrzne zlokalizowane w Płocku. Materiały te miały różny charakter i różną objętość. Najbardziej obszerne zostały nieznacznie skrócone. Z przekazanych dokumentów służących innym celom został dokonany odpowiedni wybór.
- Informacje ilościowe, głównie statystyczne, pozyskane przez autora opracowania ze źródeł powszechnie dostępnych, głównie z banku danych regionalnych GUS.
- Inne informacje faktograficzne pozyskane przez autora opracowania.
- Oceny diagnostyczne dokonane poprzez odpowiednie analizy w oparciu o niżej podane kryteria.

Jeśli nie zaznaczono inaczej, informacje pochodzą z Urzędu Miasta Płocka.

Oceny diagnostyczne dokonywane były w oparciu o **kryterium porównawcze** ze zbiorami innych jednostek, **kryterium czasowe** – **postępu lub regresu** danego zjawiska, w niektórych przypadkach – poprzez analizy struktur (w %). Zależnie od zasadności merytorycznej do porównań brano wszystkie powiaty grodzkie bądź poszczególne grupy tych powiatów, zwłaszcza w przedziale wielkościowym 80-200 tys. ludności, wyodrębniając z tej grupy jeszcze miasta wojewódzkie, miasta wchodzące w skład aglomeracji i pozostałe miasta powiaty grodzkie – 12 miast nazywanych dalej miastami podobnymi do Płocka. Są to, poczynając od najbardziej podobnych: Włocławek, Tarnów, Elbląg, Koszalin, Słupsk, Grudziądz, Konin, Kalisz, Legnica, Bielsko-Biała, Jelenia Góra, Nowy Sącz. W niektórych porównaniach uwzględnia się też Wałbrzych, który nie jest jednak od 2003 r.powiatem grodzkim. Podaje się wielkości średnie porównywanych grup miast, czasem również wielkości maksymalne lub minimalne w danym zbiorze. W wielu porównaniach uwzględniano też cały kraj, woj. mazowieckie, miasta powiaty grodzkie z tego województwa (poza Warszawą, t.j. Ostrołękę, Radom i Siedlce) oraz podregion statystyczny ciechanowsko-płocki. Porównania retrospektywne uzależnione były od dostępności informacji (część informacji w banku danych regionalnych GUS dostępna jest od 1995, część dla okresów krótszych) i zasadności merytorycznej wynikającej z charakteru badanego zjawiska. W momencie pozyskiwania informacji (lipiec 2008) zróżnicowany był w ww banku najpóźniejszy dostępny okres: dla większości danych koniec r. 2007, dla niektórych – 2006 r. bądź jeszcze wcześniejszy.

Niektóre informacje dostarczone przez Urząd Miasta zawierają już oceny jakościowe, ale zgodnie z programem prac nad strategią zasadnicza diagnoza jakościowa zawarte jest w odrębnym dokumencie bazującym na wynikach prac warsztatowych. Wkładem informacyjnym do tych prac były z założenia m. in. informacje faktograficznych zawarte w niniejszym opracowaniu.

Diagnoza dla potrzeb strategii wymaga rozpatrywania zjawisk z różnych punktów widzenia. Dlatego niektóre informacje potrzebne są w różnych miejscach diagnozy. I tak np. wiele zasobów stanowi o potencjałach, sprzyja rozwojowi pewnych dziedzin gospodarki, służy zarazem zaspokajaniu potrzeb społecznych. Starano się unikać powtórzeń jednakowych treści i wskazywać miejsce, gdzie odpowiednie informacje znajdują się. Nie zawsze jednak kontekst pozwalał na całkowite wyeliminowanie powtórek, choćby sygnalnych informacji.

Cechą diagnozy bazującej na danych ilościowych i faktograficznych jest zróżnicowany zakres informacji w poszczególnych dziedzinach: w niektórych zasób informacji jest bogaty, w niektórych – niewielki bądź nawet brak informacji. Niniejsze opracowanie ma charakter kompilacji z wielu źródeł, co dodatkowo przyczynia się do zróżnicowania stopnia jego szczegółowości.

Diagnozowanie na bazie danych ilościowych jest tylko jedną z metod w planowaniu strategicznym i możliwe jest tylko dla niektórych ocenianych aspektów. Większość ocen ma charakter jakościowy. Dlatego na pełną diagnozę składa się też jej część jakościowa będąca wynikiem prac warsztatowych.

1 OTOCZENIE REGIONALNE

1.1 Położenie Płocka

Płock leży nad Wisłą, pod względem fizycznogeograficznym według podziału J. Kondrackiego w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, na pograniczu dwóch mezoregionów: historyczny Płock – na wysoczyźnie zaliczanej do Pojezierza Dobrzyńskiego (w makroregionie Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie), a przedmieście Radziwie – na tarasie zalewowym na lewym brzegu Wisły w Kotlinie Płockiej (w makroregionie Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka)[1].

Pod względem historycznym i etnograficznym Płock leży na Mazowszu, pod względem administracyjnym – w województwie mazowieckim, w jego północno-zachodniej części. Jest powiatem grodzkim i siedzibą powiatu ziemskiego płockiego. Powiat płocki grodzki i płocki ziemski oraz powiaty: ciechanowski, gostyniński, mławski, płoński, sierpecki i żuromiński tworzą jednostkę statystyczną poziomu NTS3 zwaną podregionem ciechanowsko-płockim. Ważnym elementem położenia są odległości (drogowe): 120 km od stolicy kraju, 112 km od Łodzi – trzeciego pod względem wielkości miasta w kraju i 100 km od Torunia.

1.2 Otoczenie przyrodnicze

Otoczenie przyrodnicze, w tym powiązania ekologiczne ukazuje rys. 1, a obszary chronione – rys. 2.

Płock położony jest częściowo w korytarzu ekologicznym doliny Wisły, który według koncepcji krajowej sieci przed Płockiem rozszerza się w obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym, a następnie przechodzi w gąbińskowłocławski obszar węzłowy o znaczeniu krajowym. Koncepcja krajowej sieci ECONET, opracowana w 1996 r. ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN), nie ma umocowania prawnego, ale jest ważnym elementem strategicznego planowania obszarów chronionych w Polsce.

Część Płocka o powierzchni 577,3 ha (dolina Wisły powyżej mostu drogowo-kolejowego) położona jest w obszarze *Dolina Środkowej Wisły* w sieci *NATURA 2000* (kod obszaru PLB 140004). Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 46. Obejmuje długi odcinek Wisły między Dęblinem a Płockiem, zachowujący naturalny charakter rzeki roztokowej, z licznymi wyspami, od łach piaszczystych po dobrze uformowane wyspy porośnięte roślinnością zielną. Największe wyspy pokryte są zaroślami wierzbowymi i topolowymi. Brzegi rzeki wraz z terasą zalewową zajmują intensywnie eksploatowane zarośla wikliny, łąki i pastwiska, na których wypasane są duże stada bydła. Pozostały tu fragmenty dawnych lasów łęgowych. Występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Jest to bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych (gniazduje 40-50 gatunków)[2].

Teren miasta znajduje się w otulinie *Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego.* Park ten, o powierzchni 38 950 ha położony jest w Pradolinie Wisły między Płockiem, Włocławkiem i Gostyninem na terenie dwóch województw: mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego. Akty stanowiące Park, wydane w starym układzie administracyjnym utraciły moc z chwilą wejścia rozporzą-

---

[1] Narodowy Atlas Polski, 1973 – 1978, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk: Ossolineum;
Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Płocka, Płock 2004,
http://strategia.ump.pl/off/dane/Plan_gospodarki_odpadami.pdf

[2] Natura 2000. Standardowy formularz danych
http://www.oos.pl/pliki/File/Natura%202000/OSO/form_Dolina_Srodkowej_Wisly.pdf

dzenia Wojewody Mazowieckiego nr 56 z dnia 17 maja 2005 r. sankcjonującego część Parku położoną w województwie mazowieckim. Mazowiecka część Parku obejmująca obszar o powierzchni 16750 ha położona jest w powiecie płockim na terenie gmin Nowy Duninów i Łąck oraz w powiecie gostynińskim w gm. Gostynin. Park styka się z granicą administracyją m. Płocka. Park jest ważnym elementem naturalnego korytarza ekologicznego łączącego Kampinoski Park Narodowy z Puszczą Bydgoską i z Borami Tucholskimi. Ponad 60% powierzchni parku zajmują lasy[3].

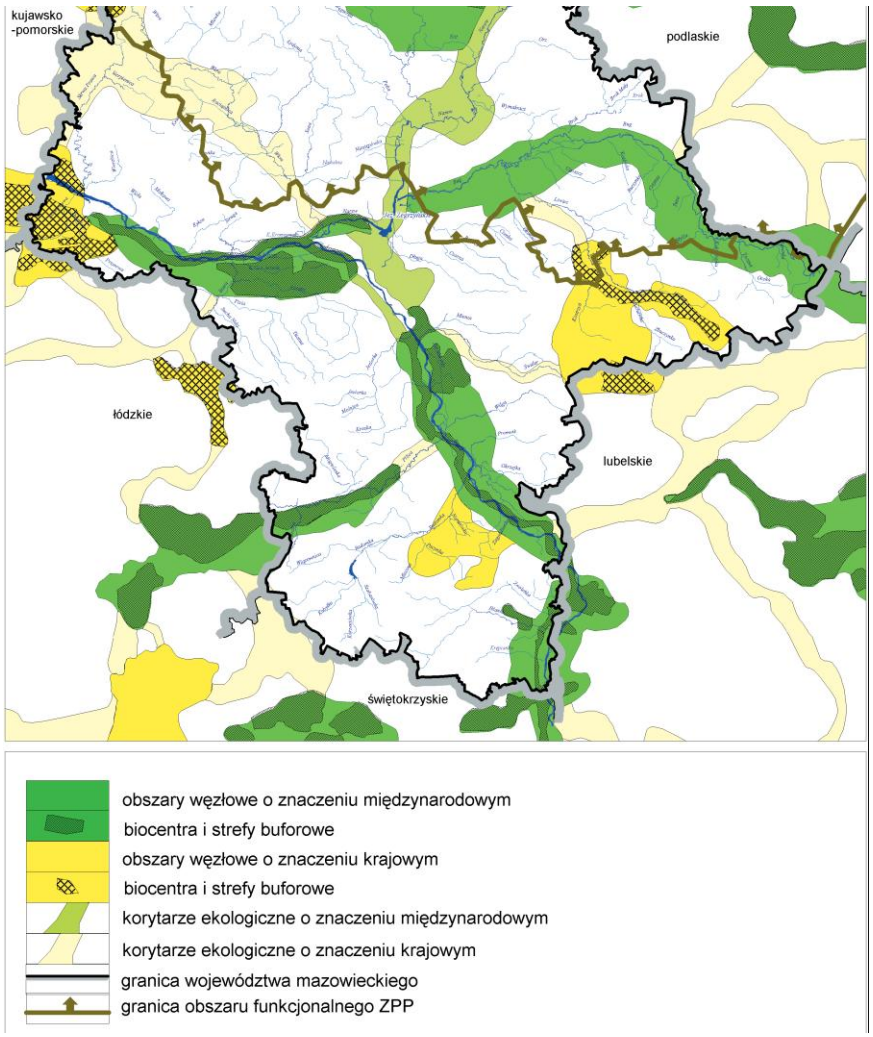

Rys. 1. Elementy krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego woj. mazowieckiego

W sąsiedztwie Płocka znajdują się:

- Brudzeński Park Krajobrazowy obejmujący dolinę dolnego biegu Skrwy Prawej i przylegające kompleksy leśne. Park wraz z otuliną ma powierzchnię 7.568 ha, w tym otulina 4.397 ha. Położony jest w całości na terenie powiatu ziemskiego płockiego w gminach: Brudzeń Duży i Stara Biała. Sposób funkcjonowania Parku normuje rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 5 z 4 kwietnia 2005 r.
- Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 44 504 ha, na terenie 4 powiatów,

[3] Strona internetowa Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego rhttp://www.gwpk.pl/; Zrównoważony rozwój powiatu płockiego w świetle realizacji w latach 2003 – 2004 „Programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami w powiecie płockim do 2010 r.” http://www.powiat.plock.pl/os/Zrownowazony_rozwoj2003-4.pdf

w większości płockiego, w gminach: Wyszogród, Mała Wieś, Bodzanów, Słupno, Radzanowo, Stara Biała, Brudzeń Duży, Słubice.

– Gostynińsko-Gąbiński Obszar Chronionego Krajobrazu o pow. 22 520 ha leżący w całości na terenie powiatu płockiego w gminach: Gąbin i Łąck, obejmujący dolinę Wisły i teren przylegający od strony wschodniej do Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego .

Istnieje projekt utworzenia Wiślańsko-Narwiańskiego Parku Krajobrazowego im. Książąt Mazowieckich, zakładający ochronę Doliny Wisły od ujścia Narwi do Płocka, Dolinę Dolnej Narwi i znaczny odcinek Doliny Dolnej Bzury z miejscami pamięci związanymi z postacią Fryderyka Chopina. Znajdować się będzie w całości na terenie województwa mazowieckiego, w 7 powiatach. Stanowić będzie korytarz ekologiczny łączący poszczególne obszary objęte ochroną prawną[4].

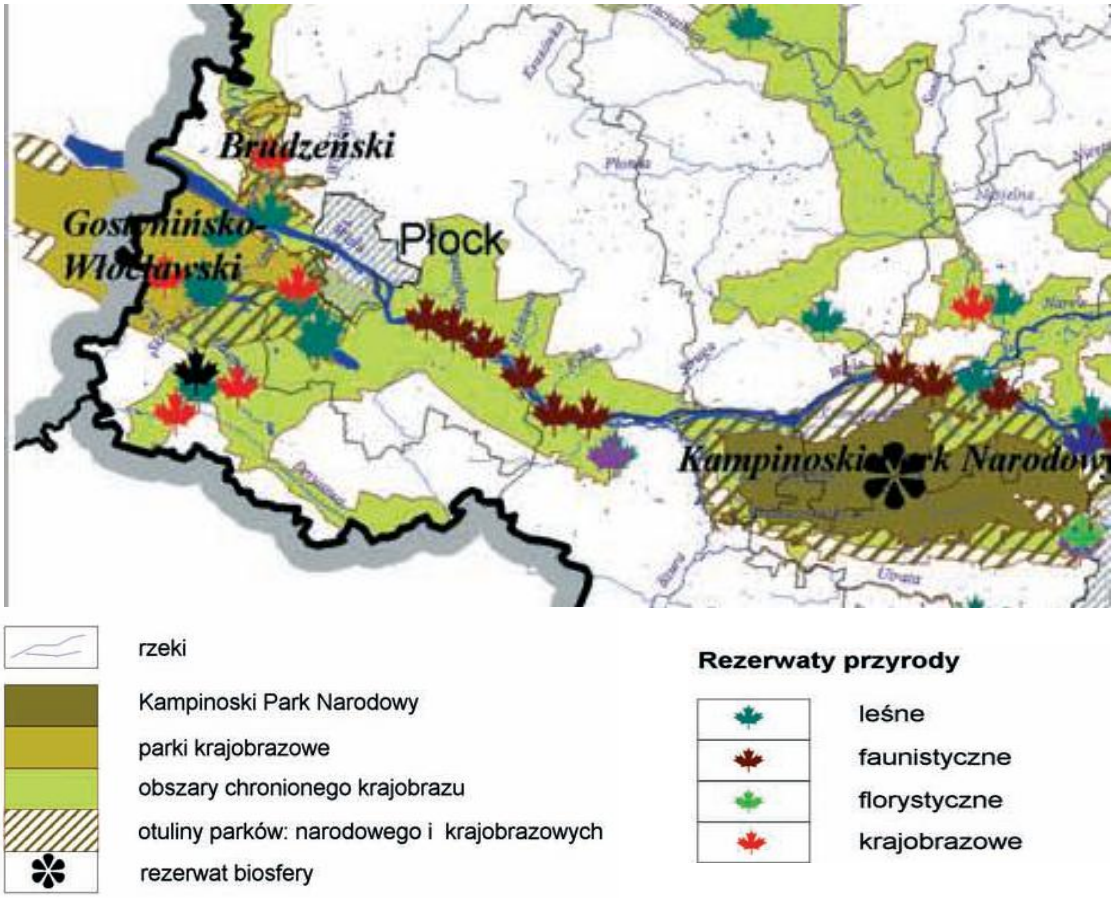

Rys. 2. Obszary chronione w otoczeniu Płocka

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego woj. Mazowieckiego

1.3 Miejsce w sieci osadniczej

Ogólnoświatowym zjawiskiem jest rosnący udział usług w zatrudnieniu i rozwoju gospodarczym. Dlatego istotna jest analiza otoczenia jako rynku dla usług tzw. centralnych – obsługujących to otoczenie na różnych poziomach obsługi i w różnych zasięgach.

[4] Zrównoważony … op. cit.

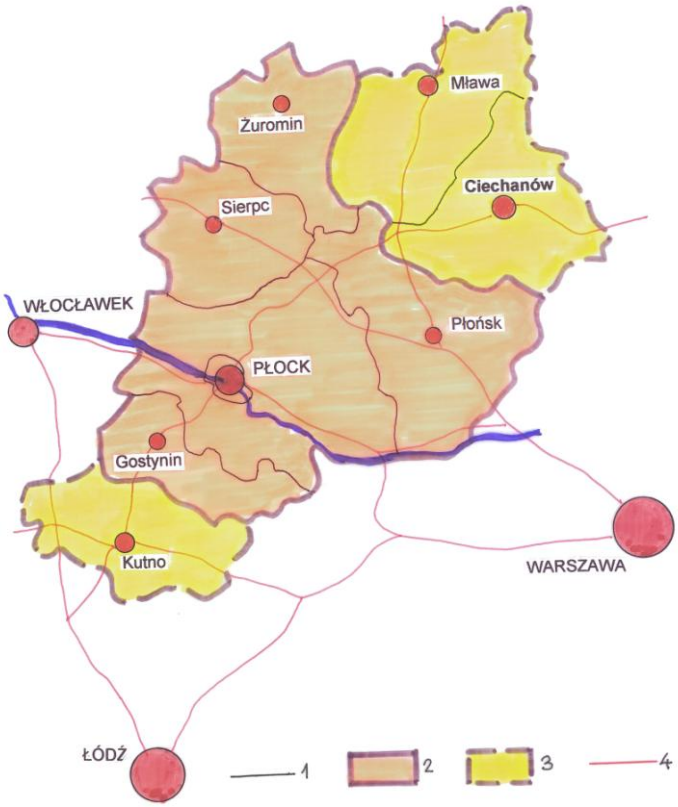

Rys. 3. Podregion funkcjonalny Płocka

1 – granice powiatów, 2 – podregion funkcjonalny Płocka najbardziej oczywisty, obsługiwany przez większość usług podregionalnych, 3 – podregion funkcjonalny Płocka najszerszy, obsługiwany przez niektóre usługi podregionalne, 4 – ważniejsze drogi.

Źródło: opracowanie własne

Płock jest ośrodkiem obsługi otoczenia poziomu podregionalnego, czyli obsługującym część województwa – tzw. podregion funkcjonalny. Jego obszar, czyli zasięg obsługi Płocka na ww. poziomie – jest trudny do jednoznacznego ustalenia, prawdopodobnie różny dla różnych zlokalizowanych w Płocku usług poziomu podregionalnego (czyli takich, które obsługują kilka powiatów – część województwa; istnienie takich usług w Płocku wynika z jego wielkości, a niektórych – z pełnienia przez Płock funkcji stolicy województwa w latach 1975-98). Jest to obszar w pewnym stopniu rozmyty, gdyż usługi te nie mają rejonizacji, korzystanie z nich następuje według wolnego wyboru usług o przeważnie krótszym lub wygodniejszym dojeździe albo preferowanych ze względu na inne korzyści (np. wyższa jakość – obiektywna lub tylko postrzegana, większy wybór ofert, niższe ceny). Tak rozumiany **podregion funkcjonalny Płocka** w pewnym tylko stopniu jest zbliżony do podregionu statystycznego ciechanowsko-płockiego. W zakresie niektórych usług zapewne obejmuje on też powiat kutnowski w woj. łódzkim ze względu na dostępność Płocka lepszą niż Łodzi i być może ze względu na przyzwyczajenia z czasu, gdy obszar ten należał do dawnego woj. płockiego. Zasięg funkcjonalnego podregionu płockiego zależy od rozmieszczenia sąsiednich ośrodków świadczących usługi poziomu podregionalnego. Należy do nich najbliższy Płockowi Włocławek – podobny pod względem wielkości i innych cech (dawne miasto wojewódzkie), a więc o analogicznej randze osadniczej. Granica podregionów funkcjonalnych Płocka i Włocławka wydaje się jednoznaczna i pokrywająca się z granicą powiatów i województw. Za jednoznaczną można też uznać najbardziej odległą od Płocka północną granicę jego podregionu, pokrywającą się z granicą województw na odcinku granicy pow. żuromińskiego. Równie duża jest z niej odległość do Olsztyna, niewiele mniejsza – do Ostródy i Iławy mogących również zawierać usługi poziomu podregional-

nego. Swoje podregiony mają też znacznie większe od Płocka stolice województw: Warszawa i Łódź. Najmniej jednoznaczny jest północno-wschodni zasięg podregionu funkcjonalnego Płocka. Bez podejmowania dodatkowych badań przypuszczać można, iż Ciechanów jako byłe miasto wojewódzkie ma zestaw usług bogatszy niż przeciętne miasto powiatowe, ale ze względu na wielkość – uboższy niż Płock. Zatem powiaty ciechanowski i mławski obsługiwane są prawdopodobnie przez Płock w zakresie niektórych usług podregionalnych, a w zakresie innych usług – przez Ciechanów.

Bliższe otoczenie Płocka stanowi **powiat ziemski płocki**. W zakresie usług powiatowych rejonizowanych (urzędy, sądownictwo) Płock obsługuje jednoznacznie ten powiat. W zakresie zlokalizowanych w Płocku usług „nierejonizownych" (swobodnego wyboru) powtarzających się w sąsiednich powiatach (szkoły średnie, szereg usług ochrony zdrowia, finansów, handlu) zasięg obsługi jest zbliżony do zasięgu powiatu. Wyjątek może stanowić gmina Wyszogród, z której bliżej jest do Sochaczewa, być może też gmina Sanniki w powiecie gostynińskim, dla której z kolei bardziej atrakcyjne mogą być dojazdy do Płocka, podobnej długości jak do Gostynina.

Gęstość zaludnienia powiatu ziemskiego wynosi 59 osób/km^2. Odległość z Płocka do najbardziej oddalonych granic powiatu wynosi: w gminie Wyszogród – 45 km, w gminie Drobin – 40 km.

Na niższym poziomie obsługi (podstawowym i tzw. gminnym) Płock obsługuje **części otaczających gmin**, oczywiście tylko w zakresie usług swobodnego wyboru (np. handlu, kultury, rekreacji, zdrowia).

Istotny rodzaj otoczenia stanowi tzw. **układ osadniczy Płocka** złożony z jednostek osadniczych (miejscowości), w których znaczna część ludności pracuje w Płocku (i dojeżdża przeważnie codziennie, w niektórych zawodach być może w niektóre dni, pewna część ludności być może mieszka w Płocku w dni robocze i wraca do stałego miejsca zamieszkania na weekendy, ewentualnie w niewielkim, lecz rosnącym stopniu pracuje na zasadzie telepracy). Ustalenie tych miejscowości jest trudne, wymagałoby specjalnych badań, a nie jest niezbędne dla strategii rozwoju miasta (choć istotne jest ustosunkowanie się w niej do zjawiska emigracji z miasta do strefy podmiejskiej i napływu do miasta oraz określenie polityk w tym względzie). Niemożliwe jest też określenie bardziej uproszczonego zasięgu dojazdów do pracy według gmin, gdyż wyniki NSP z 2002 r. nie zawierają informacji na temat międzygminnych dojazdów do pracy (w odróżnieniu od poprzednich spisów). Można wyróżnić co najmniej trzy grupy ludności pracującej w Płocku, a mieszkającej w jego otoczeniu:

- mieszkający od dawna poza miastem,
- emigranci z Płocka, którzy wybudowali lub kupili dom w strefie podmiejskiej,
- emigranci z dalszego otoczenia, którzy podjęli prace w Płocku, ale osiedlili się w strefie podmiejskiej.

Z grupami tymi związane są różne aspekty i formy zjawiska **urbanizacji strefy podmiejskiej**. W ostatnich latach najbardziej widoczna jest w Polsce emigracja z miast do strefy podmiejskiej. Jest ona **niekorzystna dla miasta** – źródła emigracji, które traci w ten sposób bardziej majętnych podatników. Rośnie też obciążenie dróg wylotowych (a więc następuje ich szybsze zużycie) i transportu publicznego. Zjawisko jest też **niekorzystne w różnych aspektach rozwoju zrównoważonego**:

- ekologicznym i krajobrazowym (utrata powierzchni biologicznie czynnych, czasem naruszenia korytarzy ekologicznych, znacznie większe zużycie energii na dojazdy i funkcjonowanie rozproszonych struktur, większa emisja spalin, niekorzystne zmiany w krajobrazie),
- ekonomicznym (więcej dróg do zbudowania i utrzymania, droższe dowozy do szkół, dłuższe sieci infrastruktury, droższa jej eksploatacja),
- społecznym (np. w rozproszonym osadnictwie mniej okazji do kontaktów społecznych, istotnych dla rozwoju życia kulturalnego i kapitału społecznego, w tym kontaktów pozaszkolnych istotnych dla rozwoju dzieci i młodzieży).

Pewne informacje o zjawisku urbanizacji strefy podmiejskiej można wywnioskować z gęstości zaludnienia gmin (rys. 4) i z poniższych tabel.

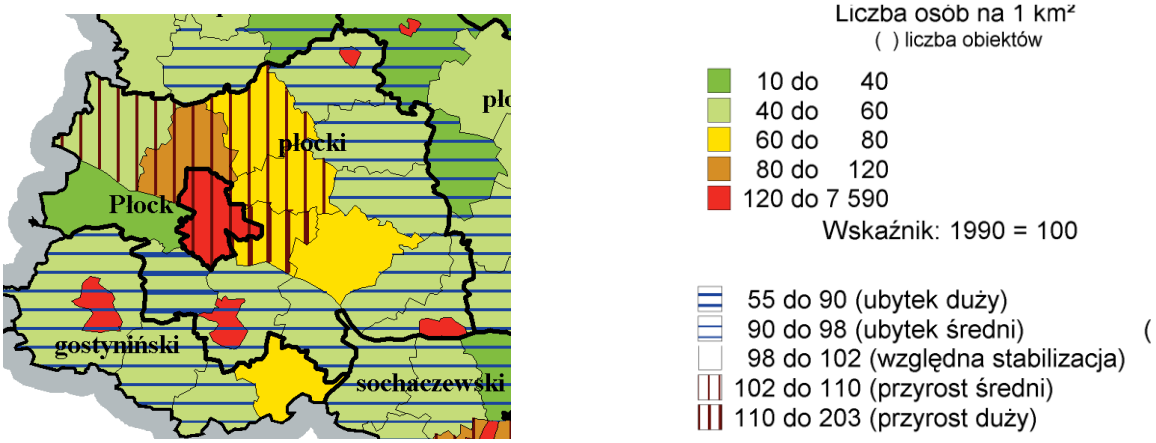

Rys. 4. Gęstość zaludnienia gmin

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego woj. mazowieckiego

Tab. 1. Migracje ludności na pobyt stały (zameldowania i wymeldowania) w gminach powiatu płockiego w latach 1995-2006

Jednostka terytorialna	Razem osób w latach 1995-2006						Na 1000 ludności średniorocznie		
	Napływ		Odpływ		Saldo				
	ogółem	z miast	ogółem	do miast	ogółem	miasta	Napływ	Odpływ	Saldo
Podregion ciechanowsko-płocki	**83265**	**35047**	**95678**	**52110**	**-12413**	**-17063**	**10,9**	**12,5**	**-1,6**
Powiat płocki	**17902**	**9882**	**16953**	**9743**	**949**	**139**	**14,0**	**13,3**	**0,7**
Bielsk	1360	690	1262	756	98	-66	12,7	11,8	0,9
Bodzanów	1318	672	1200	707	118	-35	13,1	11,9	1,2
Brudzeń Duży	1274	694	1147	695	127	-1	13,7	12,3	1,4
Bulkowo	654	273	1173	600	-519	-327	8,8	15,8	-7,0
Drobin - miasto	456	133	573	316	-117	-183	12,4	15,6	-3,2
Drobin - obszar wiejski	627	276	1266	762	-639	-486	9,1	18,4	-9,3
Gąbin - miasto	640	217	580	329	60	-112	12,7	11,5	1,2
Gąbin - obszar wiejski	1115	595	987	503	128	92	13,7	12,2	1,6
Łąck	985	592	890	507	95	85	15,6	14,1	1,5
Mała Wieś	697	252	915	485	-218	-233	8,8	11,6	-2,8
Nowy Duninów	563	324	604	346	-41	-22	11,9	12,8	-0,9
Radzanowo	1526	1024	1139	698	387	326	18,0	13,5	4,6
Słubice	519	151	720	297	-201	-146	9,1	12,7	-3,5
Słupno	1935	1633	719	436	1216	1197	35,5	13,2	22,3
Stara Biała	2547	1761	1514	1034	1033	727	22,9	13,6	9,3
Staroźreby	908	383	1305	788	-397	-405	9,8	14,0	-4,3
Wyszogród - miasto	433	113	375	199	58	-86	12,6	10,9	1,7
Wyszogród - obszar wiejski	345	99	584	285	-239	-186	8,4	14,2	-5,8

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Tab. 2. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2000-2007

Jednostka terytorialna	Mieszkania	Na 1000 ludności średniorocznie		
		mieszkania	izby	powierzchnia użytkowa [m^2]
Podregion ciechanowsko-płocki	**13 092**	**2,6**	**11,5**	**269**
Powiat płocki	**2 611**	**3,1**	**16,1**	**427**
Bielsk	85	1,2	6,7	160
Bodzanów	176	2,6	12,6	321
Brudzeń Duży	172	2,8	14,2	370
Bulkowo	17	0,4	2,0	56
Drobin - miasto	23	1,0	3,4	90
Drobin - obszar wiejski	11	0,2	1,2	28
Gąbin - miasto	76	2,3	12,0	317
Gąbin - obszar wiejski	169	3,2	16,5	439
Łąck	158	4,1	21,2	554
Mała Wieś	50	1,0	4,8	115
Nowy Duninów	74	2,4	11,3	302
Radzanowo	315	5,5	28,1	735
Słubice	24	0,7	3,7	92
Słupno	569	14,7	82,4	2444
Stara Biała	568	7,4	36,8	926
Staroźreby	96	1,6	8,8	210
Wyszogród - miasto	21	0,9	4,9	129
Wyszogród - obszar wiejski	7	0,3	1,1	37

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

W latach 1995-2006 wskaźnik salda migracji na 1000 ludności, a zwłaszcza przewaga napływu migracyjnego z miast nad odpływem do miast oraz ruch budowlany – wskazują na **najbardziej zaawansowany proces urbanizacji podmiejskiej** w gminie **Słupno**, następne w kolejności są: **Stara Biała** i **Radzanowo** oraz z wielkościami wyraźnie niższymi **Łąck** i obszar wiejski **gminy Gąbin (rys. 5)**. Na obszarze wiejskim tych 5 gmin przewaga napływu migracyjnego z miast nad odpływem do miast wynosiła w latach 1995-2006 łącznie ponad 2,4 tys. osób, z czego prawie połowa w gminie Słupno. W latach 2000-2007 oddano do użytkowania na tym obszarze 1779 mieszkań, co stanowi 68% wszystkich mieszkań oddanych w powiecie ziemskim płockim.

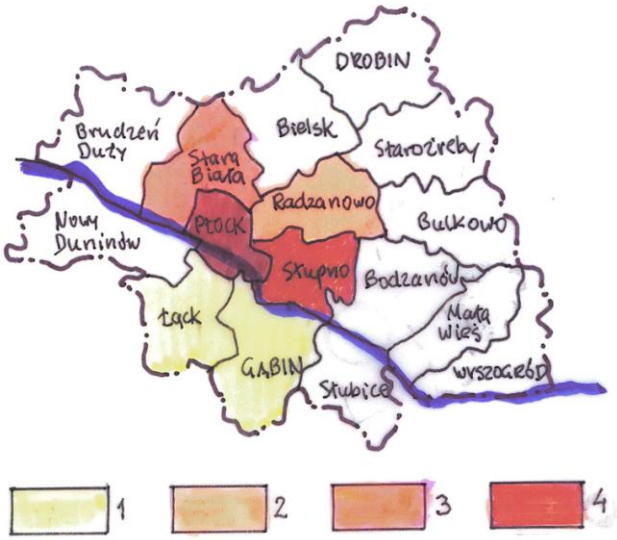

Poziom urbanizacji:
1 – umiarkowany,
2 – dość wysoki,
3 - wysoki,
4 – najwyższy

Rys. 5. Urbanizacja gmin podmiejskich

Źródło: opracowanie własne

1.4 Potencjał społeczny otoczenia

Potencjał społeczny otoczenia regionalnego Płocka w wyżej analizowanych zasięgach w aspekcie ilościowym (liczby ludności) zawiera poniższa tabela:

Tab. 3. Ludność otoczenia regionalnego Płocka

Jednostka terytorialna	2000			2007			Dynamika ogółem 2001 r.=100
	ogółem	w miastach		ogółem	ogółem		
	[osoba]	[osoba]	[%]	[osoba]	[osoba]	[%]	
Powiat m. Płock	**128 580**	**128 580**	**100**	**126 968**	**126 968**	**100**	**98,7**
Powiat płocki	104 927	9 984	10	106 769	9 777	9	101,8
Razem ww /"obszar dzienny" Płocka	233 507	138 564	59	233 737	136 745	59	100,1
Powiat gostyniński	47 904	19 639	41	46 989	19 140	41	98,1
Powiat płoński	88 681	27 047	30	87 363	27 025	31	98,5
Powiat sierpecki	54 626	18 944	35	53 498	18 643	35	97,9
Powiat żuromiński	41 062	10 552	26	39 969	10 710	27	97,3
Podregion funkcjonalny Płocka - minimalny zasięg	**465 780**	**214 746**	**46**	**461 556**	**212 263**	**46**	**99,1**
Powiat ciechanowski	91 916	49 667	54	90 600	48 563	54	98,6
Powiat mławski	73 965	29 389	40	72 936	29 465	40	98,6
Podregion statystyczny ciechanowsko-płocki	631 661	293 802	47	625 092	290 291	46	99,0
Powiat kutnowski	108 209	63 242	58	103 007	60 488	59	95,2
Podregion funkcjonalny Płocka - szeroki zasięg	**739 870**	**357 044**	**48**	**728 099**	**350 779**	**48**	**98,4**

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Ze wszystkich analizowanych powiatów tylko powiat ziemski płocki wykazywał wzrost ludności w latach 2000-2007. Wpływ na to ma migracja ludności z Płocka do strefy podmiejskiej. Spośród 13 miast uznanych za podobne najbardziej ludny podregion ma Tarnów (prawie 730 tys.). Podregiony 4 miast (Bielska-Białej, Wałbrzycha, Kalisza i Piotrkowa) są w przedziale 600-680 tys., Koszalina przekracza 500 tys. Liczba ludności obszaru obsługiwanego w pewnym tylko stopniu wpływa na rozwój usług, głównie publicznych, skutkując w większym stopniu miejscami pracy niż dochodami. Na rozwój gospodarczy wpływ ma siła nabywcza ludności i popyt tworzony przez gospodarkę otoczenia (na zaopatrzenie i kooperację, a zwłaszcza obsługę firm: techniczną, finansową, prawną itd.). Pewne aspekty tego analizowane są poniżej jako potencjał ekonomiczny.

1.5 Potencjał ekonomiczny otoczenia

Istniejący potencjał ekonomiczny całego podregionu funkcjonalnego Płocka w pewnym stopniu ilustruje regionalny PKB podregionu statystycznego ciechanowsko-płockiego (choć nie obejmuje powiatu kutnowskiego, a powiaty mławski i ciechanowski prawdopodobnie słabiej związane są z Płockiem). Miernik ten w przypadku tego podregionu nie jest jednak dobrą miarą potencjału otoczenia, gdyż o jego wysokiej wartości decyduje gospodarka Płocka, w tym PKN ORLEN. Z regionalnym PKB 17,4 mld. zł omawiany podregion stanowił **1,8 % PKB całego kraju** i zajmował w 2005 r. **24 miejsce** w kraju wśród dawnych 45 podregionów NTS3 (nowszych danych i dla nowego układu podregionów BDR GUS nie podaje). PKB średniego podregionu to 21,9 mld zł, przy czym dla m. st. Warszawa było to 130,5 mld zł, a dla podregionu bialskopodlaskiego – 4,7 mld zł. Podregion statystyczny ciechanowsko-płocki wykazywał w kraju w latach 2000-2005 dynamikę wzrostu 142, co dawało 3. miejsce w kraju (średnia krajowa to 132).,

Tab. 4. Produkt krajowy brutto w podregionach statystycznych

Jednostka terytorialna	2000	2005	Dynamika
	[mln zł]	[mln zł]	(2000 r. = 100)
POLSKA	744 378	983 302	132
MAZOWIECKIE	150 182	210 219	140
Podregion m. Warszawa	93 497	130 504	140
Podregion ciechanowsko-płocki	12 289	17 419	142
Przeciętnie podregion	16 542	21 851	132
Podregion bialskopodlaski	3 742	4 651	124

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Bardziej adekwatną ilustracją potencjału ekonomicznego otoczenia Płocka (podregionalnego, a w tym powiatowego stanowionego przez powiat ziemski płocki) są wynagrodzenia (tab. 5). Dane obejmują jednak tylko część pracujących.

Większość gmin w analizowanym podregionie oceniana jest **wg syntetycznej miary rozwoju społeczno-gospodarczego w klasie niskiej**, **niektóre w średniej**, pojedyncze – w klasie wyższej bądź bardzo niskiej. Stopień rozwoju funkcji rolniczej oceniany jest w poszczególnych gminach syntetycznie w klasie wysokiej i średniej. W większości gmin ponad 75% gospodarstw indywidualnych produkuje głównie na rynek[5].

Tab. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto

Jednostka terytorialna	Ogółem		W relacji do średniej krajowej (Polska=100)		Dynamika w latach (2000 r. = 100)
	2002	2006	2002	2006	2002 - 2006
	[zł]	[zł]	[%]	[%]	
Powiat ciechanowski	2 003	2 325	89,4	88,2	1,16
Powiat płoński	1 953	2 208	87,2	83,7	1,13
Powiat płocki	1 780	2 185	79,5	82,9	1,23
Powiat sierpecki	1 992	2 002	89,0	75,9	1,00
Powiat gostyniński	1 676	1 937	74,8	73,5	1,16
Powiat żuromiński	1 633	1 882	72,9	71,4	1,15
Powiat mławski	1 641	1 871	73,3	71,0	1,14
Razem powyższe	1 811	2 059	80,9	78,1	1,14
Powiat kutnowski	1 874	2 127	83,7	80,7	1,13
Powiat m.Płock	2 743	3 181	122,5	120,7	1,16

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

[5]Andrzej Rosner: Uwarunkowania społeczno-gospodarcze związane z restrukturyzacją funkcji rolniczej wsi – diagnoza i rekomendacje dla Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. http://www.mrr.gov.pl/NR/rdonlyres/58E2DB25-A05A-41E1-9354-22D63AB8120C/39946/25bRosnerrestrukturyzacjarolnictwa.pdf

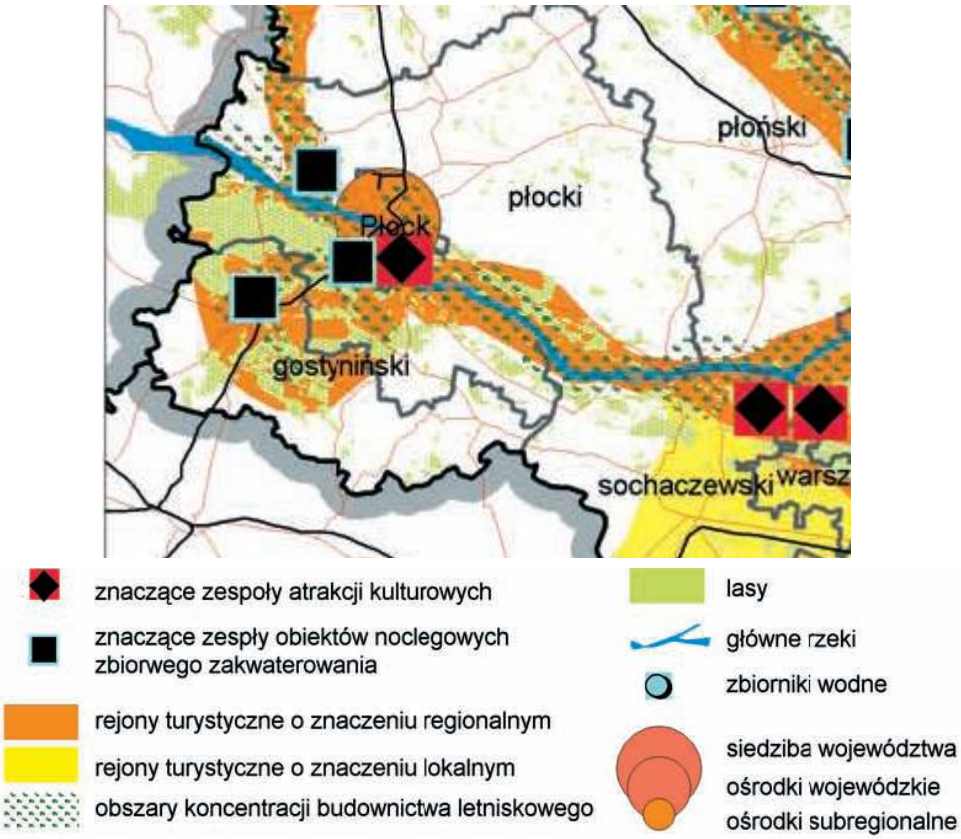

Rys. 6. Turystyka w otoczeniu Płocka

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego woj. mazowieckiego

Lesistość podregionu jest niewielka.

Pewne walory turystyczne (rangi regionalnej) posiadają obszary leśno-pojezierne na zachód od miasta, w tym nad zalewem Włocławskim. Należy też odnotować walory rekreacyjne tegoż zalewu i walory turystyczne Wisły.

O potencjale gospodarczym otoczenia podregionalnego i powiatowego pewnych informacji dostarcza stopa bezrobocia (tab. 6).

Tab. 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego (do aktywnych zawodowo) – stan w końcu czerwca 2008 r.

Powiat ziemski lub większa jednostka	Stopa bezrobocia w %
POLSKA	9,6
WOJ. MAZOWIECKIE	7,8
Podregion ciechanowsko-płocki	15,0
Ciechanowski	13,7
Gostyniński	17,9
Mławski	11,2
Płocki	18,3
Płoński	14,8
Sierpecki	17,5
Żuromiński	18,9
Kutnowski (w woj. łódzkim)	14,5

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Interpretując dane, należy mieć na uwadze, iż na wysoką stopę bezrobocia w powiecie ziemskim płockim istotny wpływ ma wyłączenie z tego powiatu miasta Płocka, podczas gdy wszystkie inne powiaty zawierają też ich stolice – największe koncentracje miejsc pracy. Nie zmienia to faktu wysokiej stopy bezrobocia w całym podregionie (prawie 1,5 razy wyższej niż średnia krajowa). Najniższy poziom bezrobocia mają powiaty obsługiwane w pewnym zakresie usług podregionalnych nie przez Płock, lecz przez Ciechanów.

1.6 Powiązania infrastrukturalne, w tym transportowe

Płock leży na skrzyżowaniu **dróg krajowych**: nr 62 Włocławek – Wyszogród – Warszawa (łączącej ze stolicą Bydgoszcz i Toruń) oraz drogi nr 60 Kutno – Ciechanów – Ostrów Mazowiecka. W przyszłości odległość drogowa od autostrady A1 wynosić będzie ok. 50 km, od drogi ekspresowej Gdańsk – Warszawa – 60 km. W dalszej perspektywie przewidywana jest droga ekspresowa Włocławek – Płońsk – ok. 35 km od Płocka. Większość miast podobnych ma lub będzie miało bliżej do dróg najwyższych klas. Gorsza niż drogowa jest **dostępność kolejowa**: przez Płock przebiega jedynie drugorzędna linia; najbliższa ważna linia przebiega przez Kutno. Można zatem ocenić położenie Płocka jako nieco na uboczu od głównych osi transportowych. Odległość do międzynarodowego **portu lotniczego** (Warszawa-Okęcie) przekracza 120 km. W przypadku budowy nowego portu lotniczego w rejonie Modlina odległość do niego wyniosłaby niewiele ponad 70 km.

Ważne układy transportowe związane z przemysłem rafineryjno-petrochemicznym stanowią **rurociągi** ropy i produktów naftowych.

Płock ma dwustronne zasilanie w **gaz** z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Warszawa Włocławek. Ze względu na kombinat rafineryjno-petrochemiczny Płock ma bardzo dobre połaczenie z **siecią elektroenergetyczną**. Zasilaja go 3 główne linie o napięciu 400 kV połączone z elektrowniami Bełchatów i Żarnowiec. Ponadto miasto zasilane jest dwustronnie z sieci 220 kV z elektrowni Pątnów i Kozienice[6].

2 MIESZKAŃCY MIASTA (POTENCJAŁ LUDZKI)

2.1 DEMOGRAFIA

Płock jest jednym z 65 miast-powiatów grodzkich.

Z liczbą ok. 127 tys. ludności Płock zajmuje pod tym względem 29 miejsce w kraju. Spośród miast niewojewódzkich pod względem liczby ludności zajmuje miejsce 14, a 4 wśród miast poza dużymi aglomeracjami po Częstochowie, Radomiu i Bielsko-Białej[7]i zarazem 4 wśród byłych miast wojewódzkich, nieznacznie przekraczając Elbląg, 2 miasta wojewódzkie Opole i Gorzów Wlkp. i o kilka tys. – Włocławek, Wałbrzych i Tarnów oraz najmniejsze miasto wojewódzkie – Zieloną Górę.

[6] Program Ochrony środowiska dla Miasta Płocka, Płock 2004 http://download.ump.pl/bip//dane/os/pos.pdf

[7] Jaką pewną ciekawostkę można odnotować, że Płock jest największym w kraju miastem niewojewódzkim „zawsze samotnym", zważywszy, że 3 tu wymienione były w latach 70-tych zaliczane do kształtujących się aglomeracji: częstochowskiej, staropolskiej, bielskiej).

2.1.1 Struktura wieku i płci

Struktura wieku w Płocku jest zbliżona do średniej całego zbioru miast powiatów grodzkich w przedziale 80-200 tys. ludności oraz miast podobnych. Jest od nich nieco młodsza: większy niż w miastach podobnych udział roczników do 39 lat, wyższy – powyżej 60. Różnice nie przekraczają 1,2 punktu %. Wyraźnie starszą strukturę wieku wykazują miasta powiaty grodzkie powyżej 200 tys. mieszkańców, a młodszą – poniżej 80 tys. mieszkańców poza aglomeracjami. Wszystkie jdnak grupy miast wykazuja podobne prawidłowości występowania na przemian wyżów i niżów demograficznych (wykres).

Tab. 7. Struktura wieku według grup ekonomicznych w 2007 r.

Jednostki terytorialne	Ludność w wieku					
	przed-produk-cyjnym	produk-cyjnym	popro-dukcyj-nym	nieprodukcyj-nym na 100 osób w wieku produkcyjnym	poprodukcyj-nym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	poprodukcyj-nym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	[%]	[%]	[%]			
Powiat m. Płock	**18,2**	**66,8**	**15,0**	**50**	**82**	**22**
Powiat m. Radom	19,0	65,2	15,8	53	83	24
Powiat m. Siedlce	19,7	67,1	13,2	49	67	20
Powiat m. Ostrołęka	20,6	67,7	11,7	48	57	17
POLSKA	19,6	64,4	16,0	55	81	25
POLSKA miasta						
Powyżej 200 tys.	15,6	66,0	18,4	52	118	28
80-200 tys. wojewódzkie	17,0	67,5	15,5	48	91	23
80-200 tys. w aglomer.	17,4	66,4	16,1	51	93	24
80 - 200 tys. podobne	**17,9**	**65,9**	**16,2**	**52**	**91**	**25**
80 - 200 tys. wszystkie	17,5	66,4	16,1	51	92	24
Poniżej 80 tys.	18,8	66,6	14,6	50	78	22
Wszystkie pow. grodzkie	16,4	66,2	17,4	51	106	26

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Tab. 8. Struktura wieku i płci

Jednostki terytorialne	Ogółem				Kobiety			
	0-19	20-39	40-59	60 i więcej	0-19	20-39	40-59	60 i więcej
POLSKA OGÓŁEM	22,6	30,9	28,6	17,9	21,3	29,4	28,2	21,0
Razem powiaty grodzkie	19,9	30,9	31,1	18,1	18,8	29,3	31,0	20,9
w tym: powyżej 200 tys.	18,1	32,4	28,9	20,6	16,6	30,6	29,0	23,8
80-200 tys. ogółem	20,4	31,5	30,0	18,1	19,0	29,9	30,1	21,0
tym **podobne**	20,7	30,9	30,0	18,3	19,2	29,0	30,4	21,4
Płock	21,2	32,0	29,7	17,1	19,8	30,0	30,5	19,7
poniżej 80 tys.: w aglomeracjach	19,9	30,9	31,1	18,1	18,8	29,3	31,0	20,9
pozostałe	22,8	31,3	30,0	15,8	21,2	29,5	30,8	18,4

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Tab. 9. Ludność Płocka według płci i wieku – stan z 31.12.2007 r.

Wiek	Liczba ludności			Udział %		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	mężczyzn	kobiet	w przedziale
Ogółem	**126 968**	**60 608**	**66 360**	**47,73**	**52,27**	**100,00**
0 - 4 lat	5 993	3 038	2 955	50,69	49,31	4,72
5 - 9 lat	5 533	2 827	2 706	51,09	48,91	4,36
10 - 14 lat	6 778	3 459	3 319	51,03	48,97	5,34
15 - 19 lat	8 477	4 321	4 156	50,97	49,03	6,68
20 - 24 lata	10 528	5 362	5 166	50,93	49,07	8,29
25 - 29 lat	10 494	5 378	5 116	51,25	48,75	8,27
30 -34 lata	10 942	5 628	5 314	51,43	48,57	8,62
35 - 39 lat	8 577	4 297	4 280	50,10	49,90	6,76
40- 44 lata	7 854	3 845	4 009	48,96	51,04	6,19
45 - 49 lat	8 703	4 059	4 644	46,64	53,361	6,85
50 -54 lata	10 672	4 711	5 961	44,14	55,86	8,41
55 - 59 lat	10 347	4 715	5 632	45,57	54,43	8,15
60 - 64 lata	6 885	3 069	3 816	44,58	55,42	5,42
65 - 69 lat	5 040	2 170	2 870	43,06	56,94	3,97
70 - 74 lata	4 155	1 803	2 352	43,39	56,61	3,27
75 - 79 lat	2 996	1 148	1 848	38,32	61,68	2,36
80 - 84 lata	1 889	529	1 360	28,00	72,00	1,49
85 i więcej	1 105	249	856	22,53	77,47	0,87

Źrodło: Dane Urzędu Statystycznego przekazane przez Urząd Miasta Płocka

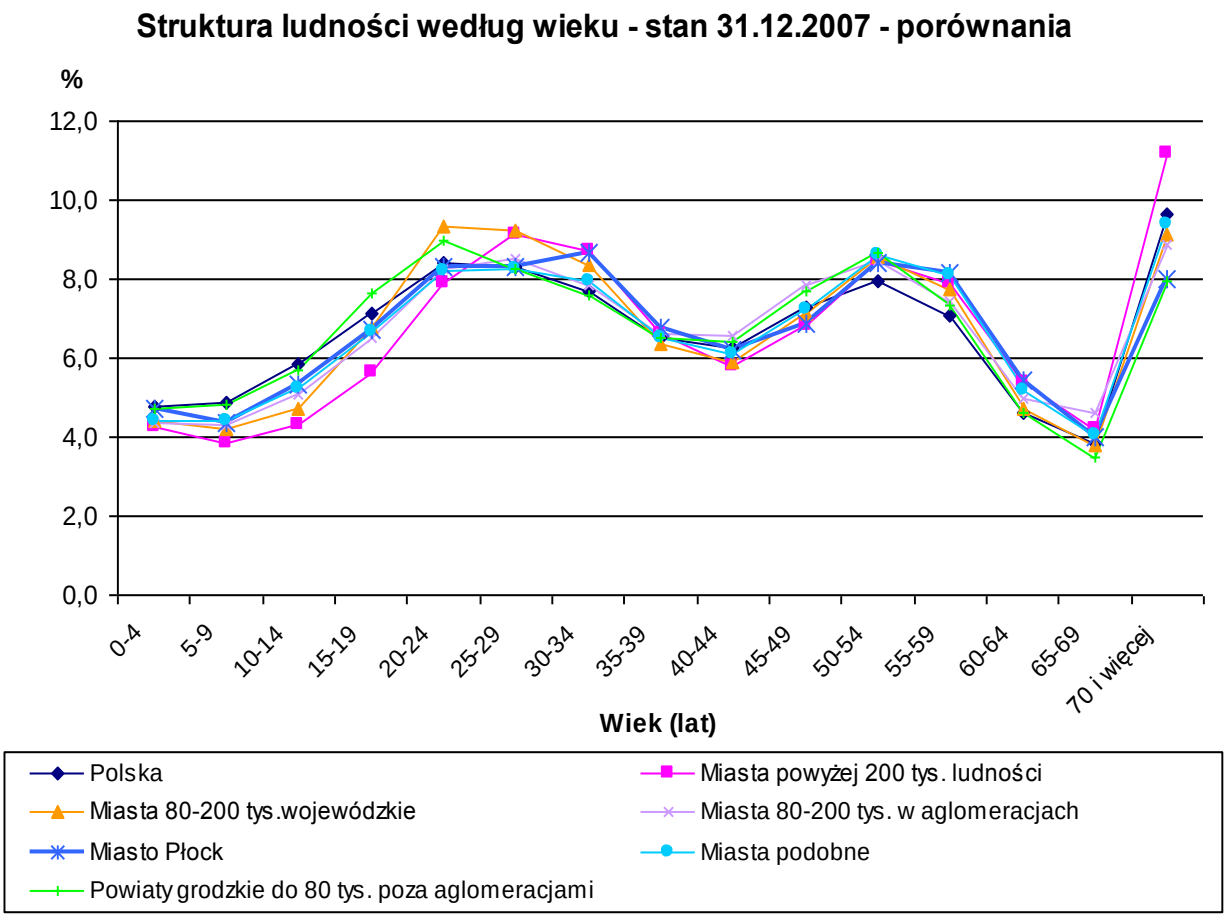

Tab. 10. **Ludność Płocka w wieku 0-21 lat według płci i wieku – stan z 31.12.2007 r.**

Wiek	Liczba ludności			Udział %		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	mężczyzn	kobiet	w przedziale
0	1 242	632	610	50,89	49,11	0,98
1	1 264	679	585	53,72	46,28	1,00
2	1 170	583	587	49,83	50,17	0,92
3	1 132	555	577	49,03	50,97	0,89
4	1 185	589	596	49,70	50,30	0,93
5	1 108	586	522	52,89	47,11	0,87
6	1 033	514	519	49,76	50,24	0,81
7	1 141	604	537	52,94	47,06	0,90
8	1 098	536	562	48,82	51,18	0,86
9	1 153	587	566	50,91	49,09	0,91
10	1 177	613	564	52,08	47,92	0,93
11	1 271	636	635	50,04	49,96	1,00
12	1 316	657	659	49,92	50,08	1,04
13	1 488	772	716	51,88	48,12	1,17
14	1 526	781	745	51,18	48,82	1,20
15	1 451	746	705	51,41	48,59	1,14
16	1 691	839	852	49,62	50,38	1,33
17	1 708	906	802	53,04	46,96	1,35
18	1 748	888	860	50,80	49,20	1,38
19	1 879	942	937	50,13	49,87	1,48
20	1 888	968	920	51,27	48,73	1,49
21	2 087	1 048	1 039	50,22	49,78	1,64

Źrodło: Dane Urzędu Statystycznego przekazane przez Urząd Miasta Płocka

W końcu 2007 r. było 32 685 kobiet w wieku płodnym, co stanowi 49,25% w ogółu kobiet.

Najbardziej liczne są roczniki w wieku 20-34 lat oraz 50-59 lat. Najmniej liczne (poza przedziałami powyżej 60 lat) – w wieku 5-9 lat, z minimalną liczebnością rocznika 6-latków (nieznacznie przekraczający 1000). Kolejne roczniki są liczniejsze, choć nieznacznie.

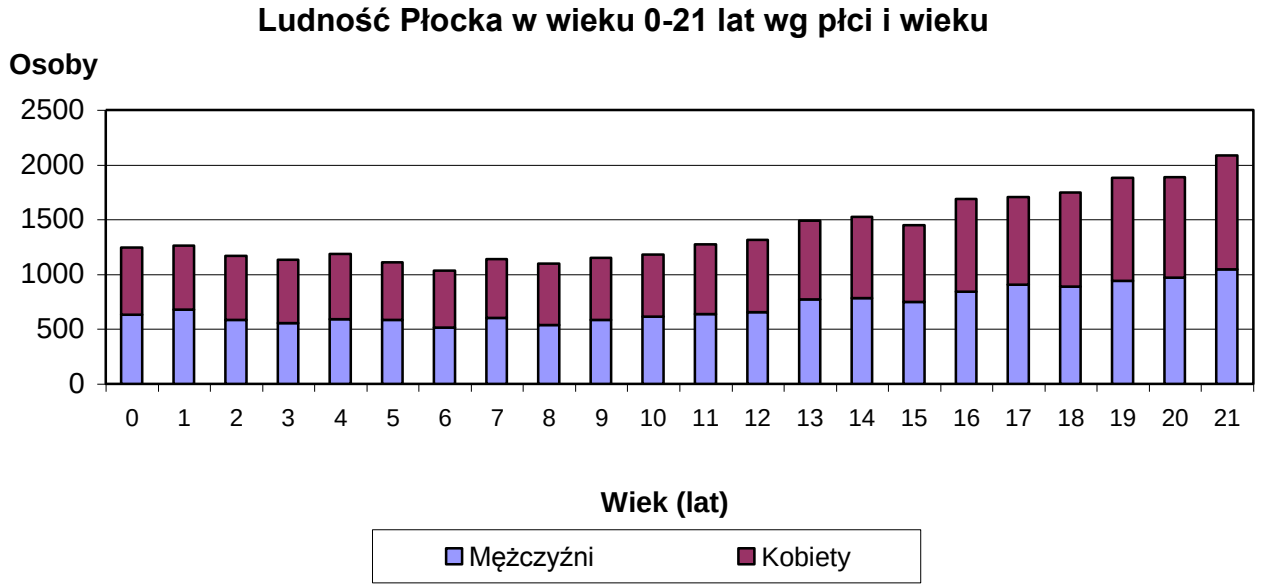

Tab. 11. Udział kobiet

Jednostki terytorialne	W grupie wiekowej				Ogółem
	0-19	20-39	40-59	60 i więcej	
POLSKA OGÓŁEM	48,8	49,3	51,2	60,8	51,8
Powiaty grodzkie: ogółem	48,9	50,3	53,2	61,6	53,1
powyżej 200 tys.	48,9	50,6	53,5	61,9	53,5
poniżej 200 tys. ogółem	48,9	49,7	52,6	60,9	52,4
wojewódzkie	49,3	50,8	53,6	61,5	53,2
w aglomeracjach	48,7	49,5	51,3	59,8	51,7
podobne	48,9	49,5	53,4	61,6	52,8
powiat m. Płock	49,0	49,0	53,9	60,4	52,4
poniżej 80 tys. w aglomeracjach	49,2	49,2	51,7	59,9	51,9
pozostałe	48,9	49,6	53,8	61,3	52,6

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Udział kobiet w Płocku i większości typów jednostek jest nieznacznie niższy od 50% w młodszych grupach wiekowych, a w grupie najstarszej (60 i więcej lat) wynosi 60 % i więcej.

2.1.2 Ruch naturalny

Podobnie, jak kraju ogółem i w różnych grupach miast, przez szereg lat urodzenia spadały, po czym zaznacza się niewielka tendencja wzrostu, w Płocku i średnio w miastach powiatach grodzkich o wielkości 80-200 tys. ludności od 2003 r. Wielkość zgonów w Płocku wykazuje tendencje zmienne, z ogólną przewagą wzrostu. Dało to przyrost naturalny wyraźnie malejący do 1999 r. a następnie zmienny, stale dodatni, po 2002 r. o niewielkiej tendencji wzrostu.

Tab. 12. Ruch naturalny ludności – wskaźniki na 1000 ludności pow. grodzkie

Jednostki terytorialne	Urodzenia		Zgony		Przyrost naturalny	
	1995-2001	2002-2006	1995-2001	2002-2006	1995-2001	2002-2006
POLSKA	16,8	15,3	15,8	15,5	0,9	-0,2
Powiaty grodzkie: ogółem	8,6	8,4	9,4	9,5	-0,9	-1,2
powyżej 200 tys. ludności	8,2	8,2	10,0	9,9	-1,8	-1,8
80-200 tys.: ogółem	9,0	8,5	8,7	8,8	0,3	-0,3
wojewódzkie	8,4	8,4	7,4	7,6	1,0	0,8
w aglomeracjach	8,9	8,5	9,2	9,4	-0,4	-0,9
m. Płock	9,7	9,2	7,8	8,2	1,9	1,0
m. Jelenia Góra	7,7	7,4	10,2	10,6	-2,5	-3,3
m. Nowy Sącz	11,5	10,2	7,5	7,4	4,0	2,8
podobne	9,4	8,6	8,7	8,9	0,7	-0,2
m. Radom	10,4	9,6	8,8	8,9	1,6	0,7
m. Siedlce	9,9	10,0	7,6	7,1	2,4	2,9
Ostrołęka	10,5	9,8	6,0	6,6	4,5	3,2
Poniżej 80 tys.	9,6	9,0	8,3	8,4	1,2	0,6

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

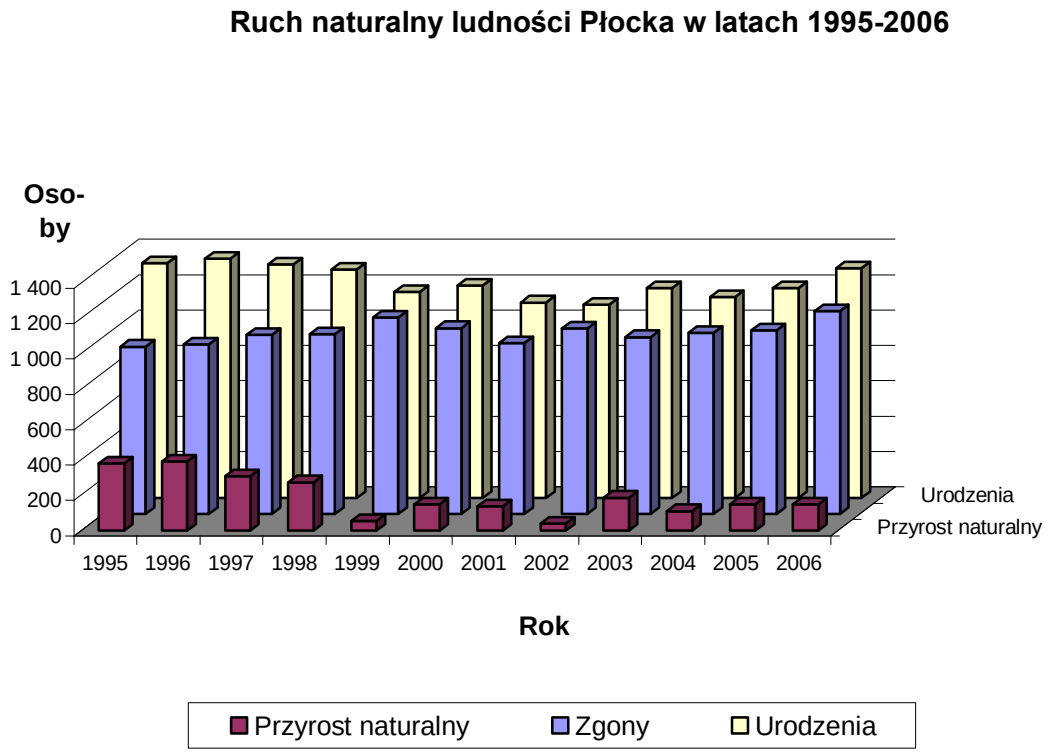

Tab. 13. Rozwody na 1000 ludności w latach 2002-2006

Jednostka terytorialna	Średnio 2002-2006 [para]
POLSKA	1,5
Powiat m.Kielce	0,7
Powiat m.Radom	2,0
Powiat m. st. Warszawa	2,0
Powiat m.Kraków	2,0
Powiat m.Ostrołęka	2,1
Powiat m.Siedlce	2,2
Powiat m.Płock	2,8
Powiat m.Olsztyn	2,9
Powiat m.Gorzów Wielkopolski	3,0
Powiat m.Szczecin	3,0

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Wskaźnik rozwodów 2,8 na 1000 ludności sytuuje Płock – na 4 miejscu. Wyższe (czyli jeszcze gorsze) wskaźniki mają tylko: Olsztyn – 2,9 oraz Gorzów Wielkopolski i Szczecin – po 3,0, Średnia dla kraju wynosi 1,5.

2.1.3 Ruch wędrówkowy (migracje na pobyt stały)

Tab. 14. Migracje na pobyt stały na 1000 ludności – pow. grodzkie

Jednostka terytorialna	Napływ		Odpływ		Saldo	
	95-97	98-06	95-97	98-06	95-97	98-06
Powiat m.Płock	9,6	8,4	7,3	10,4	2,2	-2,0
80-200 tys.: podobne	8,5	8,2	8,2	10,4	0,4	-2,2
wojewódzkie	10,6	10,4	7,9	11,0	2,6	-0,6
80-200 tys. z wojewódzkimi (bez aglomeracji)	9,5	9,2	8,1	10,7	1,4	-1,4
Wszystkie badane (bez aglomeracji)	9,8	9,4	8,2	10,9	1,6	-1,5
Powiat m.Radom	5,6	5,6	7,1	9,0	-1,5	-3,4
Powiat m.Siedlce	11,5	11,6	8,9	11,4	2,6	0,2
Powiat m.Ostrołęka	14,1	11,6	9,3	14,6	4,8	-2,9
Powiat m.Olsztyn	13,2	14,2	7,7	11,2	5,5	3,1
Powiat m.Elbląg	8,3	6,7	7,6	7,9	0,6	-1,2
Powiat m.Konin	8,9	8,0	9,8	12,8	-0,8	-4,9
Powiat m.Kielce	7,3	6,6	8,2	10,7	-0,9	-4,1

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Z salda migracji do miasta nie można jeszcze wnioskować o jego atrakcyjności, bowiem ma miejsce proces emigracji z miast do ich bliskiego otoczenia, tworzący strefy osadnictwa w gminach podmiejskich. Dlatego przeanalizowano wskaźniki migracji dla układów osadniczych, na które składają się miasta powiaty grodzkie i odpowiadające im powiaty ziemskie (w przypadku Kalisza dodatkowo sąsiadujący z nim powiat ostrowski). W analizie pominięto miasta-powiaty grodzkie powyżej 200 tys. mieszkańców z wyjątkiem Radomia oraz wchodzące w skład aglomeracji (kato-

Tab. 15. Migracje na pobyt stały na 1000 ludności – powiaty grodzkie z ziemskimi

Układ osadniczy	Napływ		Odpływ		Saldo	
	95-97	98-06	95-97	98-06	95-97	98-06
Miast powiatów grodzkich poza aglomeracjami ogółem	11,1	11,3	10,5	11,5	0,7	-0,3
w tym: miast 80-200 tys. ludności ogółem	11,1	11,4	10,1	11,4	0,9	0,0
w tym: wojewódzkich	11,9	12,6	9,8	11,6	2,1	1,0
niewojewódzkich ogółem	10,8	10,6	10,8	11,5	0,0	-0,9
Płocka	10,9	11,2	10,9	11,4	0,0	-0,2
miast podobnych	10,4	10,4	10,4	11,2	0,0	-0,8
miast poniżej 80 tys. ludności	11,3	11,0	11,5	12,1	-0,2	-1,2
Radomia	8,2	8,2	8,6	9,5	-0,4	-1,3
Siedlec	11,5	11,6	11,1	12,0	0,4	-0,4
Ostrołęki	13,0	11,9	13,1	13,3	-0,1	-1,3
Olsztyna	14,2	16,1	10,8	13,4	3,5	2,7
Elbląga	10,7	8,7	10,5	10,2	0,1	-1,5
Konina	11,8	11,2	12,7	12,1	-0,9	-0,9
Kielc	9,0	9,1	9,5	10,0	-0,5	-0,9
Bielska-Białej	10,4	10,8	8,0	9,3	2,4	1,5
Koszalina	12,4	14,4	12,4	14,4	0,0	0,0
Wałbrzycha*	7,5	7,1	9,5	10,3	-2,0	-3,3

* Od 2003 r. powiat wałbrzyski zawierajacy

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

wickiej i gdańskiej). Saldo migracji dla tak zdefiniowanego układu osadniczego Płocka (powiat grodzki miasto Płock plus powiat ziemski Płocki) jest nieznacznie poniżej 0 (-0,2), a więc wyższe od analogicznych układów miast podobnych (-0,8), od układu Radomia (-1,3) i miast-powiatów grodzkich poniżej 80 tys. mieszkańców (-1,2), ale niższe od układów miast wojewódzkich do 200 tys. mieszkańców, dla których saldo migracji na 1000 mieszkańców (łącznie miasta i powiatu ziemskiego) wyniosło w latach 1998-2006 średniorocznie 1.

2.2 Kapitał ludzki

Na kapitał ten składają się: zasób wiedzy, umiejętności, zdrowia i energii witalnej, postawy, aktywność społeczna, przedsiębiorczość, mobilność i tzw. kompetencje cywilizacyjne (zdolność do współpracy, innowacji, umiejętności organizacyjne), stosunek do wartości przyrodniczych i kulturowych, zasiedziałość i poczucie tożsamości z miastem[8]*. Są to cechy jakościowe trudne do rozpoznania w oparciu o dane ilościowe. Jako miernik* ***przedsiębiorczości*** *można uważać wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności (analizowany w rozdz. 4).* Jest on na poziomie **85% średniej dla 13 miast podobnych** i stawia Płock wśród nich na 10. miejscu, a na 44. wśród wszystkich miast powiatów grodzkich.

Jako miernik zasobu wiedzy można przyjąć **wykształcenie ludności** badane w ramach NSP w 2002 (tab. 15). Niektóre aspekty wiedzy i umiejętności niektórych grup ludności (absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów) oceniają **wyniki sprawdzianów** dla kończących te szkoły.

Tab. 16. Ludność w wieku 15 lat i więcej wg poziomu wykształcenia (dane NSP 2002 r.) w %

Jednostka terytorialna	Wyższe	Policealne + średnie
POLSKA	10,1	32,1
Średnio miasta powyżej 200 tys. ludności	19,2	41,8
Powiaty grodzkie 80-200 tys. ludności	12,5	37,4
Średnio miasta wojewódzkie poniżej 200 tys. ludności	18,7	42,8
Miasta 80-200 tys. ludności w aglomeracjach	9,3	33,8
Powiat m. Płock	13,9	40,3
Podobne powiaty grodzkie	12,6	38,1
Niewojewódzkie powiaty grodzkie 80-200 tys. ludności	11,0	36,1
Powiaty grodzkie poniżej 80 tys. ludności	12,6	37,9
Powiaty grodzkie ogółem	16,7	40,2
Wskaźnik maksymalny: powiat m. Sopot	25,4	44,2
Wskaźnik minimalny: powiat m. Piekary Śląskie	6,3	29,9
W woj. mazowieckim: powiat m. Radom	14,5	38,3
powiat m. Siedlce	15,3	39,9
powiat m. Ostrołęka	13,7	38,0
Relacja wskaźników płockich do wskaźników średnich miast podobnych [%]	110	106

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Wskaźniki wykształcenia ludności Płocka są wyższe od średnich dla miast podobnych, a dla zbioru wszystkich miast powiatów grodzkich wyraźnie mniejszy jest udział ludności z wykształceniem wyższym.

[8] Ossowicz T.: *Metoda ustalania kolejności przedsięwzięć polityki przestrzennej miasta wielkiego*. Wrocław: Oficyna Wyd. Pol. Wrocł. 2003; Toczyski W.: *Monitoring rozwoju zrównoważonego*. Gdańsk: Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, 2004,

Tab. 17. Wyniki sprawdzianu po VI klasie w szkołach w Plocku

Średnia liczba punktów osiągniętych na sprawdzianie po szkole podstawowej				
Szkoła	**2006/07**		**2007/08**	
	Punkty	**Stanin**	**Punkty**	**Stanin**
SP 1	21,33	2	17,8	1
SP 3	27,51	6	26,3	6
SP 5	26,03	5	25	5
SP 6	25,28	4	22,4	3
SP 11	27,31	6	26,2	6
SP 12	28,58	7	27,6	7
SP 13	28,71	7	24,5	4
SP 15	27,89	6	23,7	4
SP 16	29	7	27,8	7
SP 17	23,19	3	21,8	2
SP 18	27,23	6	26,1	5
SP 20	28,05	6	25,5	5
SP 21	27,41	6	26,3	6
SP 22	27,12	6	27,9	7
SP 23	28,01	6	26,8	6

Źródło: Dane z Urzędu Miasta

Uwaga: punkty z różnych lat są nieporównywalne; porównywalna miarą jest stanin.

Tab. 18. Średnie wyniki sprawdzianu po VI klasie – porównania

Jednostka terytorialna	Liczba punktów w roku szkolnym	
	2006/2007	2007/2008
Miasto Płock ogółem	26,84	25,73
Miasto Płock – szkoły samorządowe	26,84	25,47
Województwo mazowieckie	27,43	26,37
Kraj ogółem	26,6	25,8
Kraj – miasta powyżej 100 tys. ludności	28,1	27,2

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej www.cke.edu.pl

Tab. 19. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Płocku

Część humanistyczna				
Szkoła	Wyniki w roku 2006/07		Wyniki w roku 2007/08	
	Liczba punkt.	Stanin	Liczba punkt.	Stanin
Gimnazjum Nr 1	29,68	4	30,8	5
Gimnazjum Nr 2	23,82	2	21,5	2
Gimnazjum Nr 3	31,05	5	32,6	6
Gimnazjum Nr 4	27,54	3	25,5	2
Gimnazjum Nr 5	32,00	6	32,4	6
Gimnazjum Nr 6	34,33	7	31,8	6
Gimnazjum Nr 8	35,39	7	34,8	7
Gimnazjum Nr 10	32,71	6	33,33	7
Gimnazjum Nr 12	28,94	4	26,4	3
Gimnazjum Nr 11 dla dorosłych	15,73	1	19,8	2
Część matematyczno- przyrodnicza				
Szkoła	Wyniki w roku 2006/07		Wyniki w roku 2007/08	
	Liczba punkt.	Stanin	Liczba punkt.	Stanin
Gimnazjum Nr 1	24,07	5	27,1	5
Gimnazjum Nr 2	19,29	2	19,2	2
Gimnazjum Nr 3	28,77	7	30,8	7
Gimnazjum Nr 4	19,02	2	20,3	2
Gimnazjum Nr 5	24,45	5	28,0	6
Gimnazjum Nr 6	26,83	6	30,3	7
Gimnazjum Nr 8	28,28	7	30,8	7
Gimnazjum Nr 10	27,05	6	32,0	8
Gimnazjum Nr 12	24,56	5	27,9	6
Gimnazjum Nr 11 dla dorosłych	13,07	1	18,6	2

Źródło: Dane przekazane przez Urząd Miasta

Tab. 20. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego – porównania

Wyszczególnienie	Liczba punktów w roku szkolnym	
	2006/07	2007/208
Część humanistyczna		
Miasto Płock ogółem	31,49	31,50
Miasto Płock – szkoły samorządowe	29,11	28,89
Województwo mazowieckie	26,77	28,58
Średnio kraj	31,48	30,16
Średnio miasta powyżej 100 tys. ludności	32,71	31,87
Część matematyczno- przyrodnicza		
Miasto Płock ogółem	24,95	27,65
Miasto Płock – szkoły samorządowe	23,53	26,5
Województwo mazowieckie	26,77	26,77
Średnio kraj	25,31	27,1
Średnio miasta powyżej 100 tys. ludności	27,0	28,7

Źródło: Dane Centralnej Komisji Egzaminacyjnej www.cke.edu.pl

2.3 Kapitał społeczny

Kapitał społeczny obejmuje według Colemana umiejętność współpracy, zaufanie, normy i powiązania. Jego produktywność objawia się w gospodarce (koordynacja działań, zwiększenie zdolności adaptacji do zmieniających się warunków), w sferze publicznej (wzorce, siła napędowa społeczeństwa obywatelskiego) i w rozwiązywaniu problemów społecznych (możliwość uzupełniania niedoborów innych kapitałów i konwersji na kapitał ludzki – wiedzę i umiejętności)[9]*. Podobnie jak dla kapitału ludzkiego, są to cechy jakościowe. Jako miernik ilustrujący pewien aspekt kapitału społecznego można zastosować wskaźniki liczb stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz fundacji na 10 000 ludności.*

Tab. 21. Stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacje w 2007 r.

Jednostka terytorialna	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	Fundacje	Na 10 000 ludności	
			stowarzyszenia i organizacje społeczne	fundacje
POLSKA	80 636	9 812	**21**	**2,6**
WOJ. MAZOWIECKIE	11 155	3 775	21	7,3
Podregion - ciechanowsko-płocki	1 204	64	19	1,0
Powiat m. Płock	**270**	**32**	**21**	**2,5**
Miasta podobne	3 465	334	24	2,3
Powiat m. Radom	360	55	16	2,4
Powiat m. Siedlce	186	34	24	4,4
Powiat m. Ostrołęka	149	4	28	0,7
Relacja wskaźników Płocka do średnich dla miast podobnych			88	108

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

[9] *Encyklopedia socjologii*, 2002, Warszawa: Oficyna Naukowa

Liczba 270 stowarzyszeń i organizacji społecznych (21 na 10 000 ludności) stawia Płock na 11 miejscu wśród 13 miast podobnych (88% ich średniego wskaźnika) i 40 miejscu wśród wszystkich miast powiatów grodzkich (również 88% ich średniego wskaźnika). 32 fundacje (połowa fundacji całego podregionu - ciechanowsko-płockiego) dają wskaźnik 2,5 na 10 000 ludności, 6 miejsce wśród miast podobnych (108% ich średniego wskaźnika) i 29 miejsce wśród wszystkich miast powiatów grodzkich (43% ich średniego wskaźnika).

3 ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW

3.1 Zdrowie

3.1.1 Stan zdrowia mieszkańców

Wobec braku innych ilościowych podstaw ocen stanu zdrowia przedstawia się jedynie informacje dostarczone przez PSEE w Płocku oraz dane dotyczące śmiertelności niemowląt, ze względu na jej związek ze stanem zdrowia ludności i częste wykorzystywanie jako wskaźnik w jego ocenie.

Tab. 22. Choroby zakaźne zarejestrowane w latach 2006-2007 na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Płocku – liczba zachorowań i współczynnik zapadalności na 100 tys. ludności

Jednostka chorobowa	Miasto Płock			
	Liczba zachorowań		Współczynnik zapadalności	
	2006	2007	2006	2007
1	2	3	4	5
Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	66	68	51,8	53,5
- zakażenia pozajelitowe	2	0	1,6	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – ogółem	95	92	73,0	72,4
- w tym dzieci do lat 2	39	35	1769,5	967,6
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe – jadem kiełbasianym – botulizm	0	0	0,0	0,0
Lamblioza	1	0	0,8	0,0
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe – ogółem	156	91	122,5	71,6
- w tym dzieci do lat 2	59	32	2676,0	884,7
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaź-nym pochodzeniu u dzieci do lat 2	44	28	1996,4	774,1
Różyca	1	0	0,8	0
Choroba kociego pazura	1	1	0,8	0,8
Mikobakteriozy- ogółem	5	1	3,9	0,8
Krztusiec	6	2	4,7	1,6
Płonica (szkarlatyna)	23	28	18,1	22,0
Choroba meningokokowa ogółem,	1	3	0,8	2,4
w tym - zapalenie opon mózgowych	1	2	0,8	1,6
- zapalenie mózgu	0	0	0	0
- posocznica	1	2	0,8	1,6

1	2	3	4	5
Róża	47	40	36,9	31,5
Borelioza	29	29	22,8	22,8
Posocznica – ogółem,w tym:	11	31	8,6	24,4
- paciorkowcowa	0	5	0	3,9
- gronkowcowa	3	3	2,3	2,4
- inna określona i nieokreślona	8	23	6,3	18,1
Styczność i narażenie na wściekliznę (potrzeba szczepień)	32	21	0	16,5
Wirusowe zapalenie mózgu	4	2	3,1	1,6
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	50	7	39,2	5,5
Wirusowe zapalenie opon w innych chorobach objętych MZ-56 (ospa, różyczka)	0	0	0	0
Ospa wietrzna	486	763	381,7	600,7
Różyczka	29	34	22,8	26,8
WZW - typu A	1	1	0,8	0,8
- typu B ostre	1	3	0,8	2,4
- typu B przewlekłe	7	2	5,5	1,6
- typu C	10	12	7,8	9,4
- mieszane B+C	1	0	0,8	0
Cytomegalia	0	1	0	0,8
Świnka	51	17	40,1	13,3
Mononukleoza	25	13	19,6	10,2
Grzybice	414	351	325,2	276,3
Toksoplazmoza	3	5	2,3	3,9
Tasiemczyce - bąblowica	0	0	0	0
-T. saginata	1	0	0,8	0
- określone i nieokreślone	1	0	0,8	0
Glistnica	1	0	0,8	0
Owsica	70	48	55,0	37,8
Inne inwazje nicieniami przewodu pokarmowego	0	0	0	0
Toksokaroza	7	4	5,5	3,2
Wszawica	4	6	3,1	4,7
Świerzb	97	141	76,2	111,0
Choroba wyw. Streptoc. pneumoniae	2	5	1,6	3,9
- zapalenie opon lub mózgu	1	0	0,8	0
- posocznica	1	2	0,8	1,6
- zapalenie płuc	0	3	0	2,4
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i lub mózgu				
- inne określone	1	1	0,8	0,8
- inne, nie określone	2	6	1,6	4,7
Bakteryjne zap. opon mózgowych i/lub mózgu w innych chorobach objetych MZ-56 / borelioza/	0	0	0	0
Zap. opon mózgowych inne i nieokreślone	1	1	0,8	0,8
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	0	1	0	0,8
Zapalenie płuc o etiologii zakaźnej	76	157	59,7	123,6

1	2	3	4	5
Wrodzone / infekcyjne / zapalenie płuc	0	0	0	0
Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę - ogółem	798	218	626,8	171,6
-w tym dzieci 0-14lat	318	4	1724,7	21,8
Posocznica bakteryjna noworodka	0	7	0	554,2
Zatrucia naturalnie toks. subst. spożytymi jako pokarm - grzybami	0	1	0	0,8
Inne zatrucia:				
- lekami, prep. farmakol., subs.biolog.	2	3	1,6	2,4
- alkoholem	3	1	2,3	0,8
- innymi subs. zazwyczaj nie stos. w celach leczniczych	2	1	1,6	0,8
- substancjami innymi nieokreślonymi	1	1	0,8	0,8
Nowo wykryte zakażenia HCV	25	26	19,6	20,4

Źródło: Dane Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Płocku

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Płocku odnotowała:

- spadek współczynników zapadalności w zakresie innych bakteryjnych zakażeń jelitowych, w tym dzieci do 2 roku życia, wirusowych i innych określonych zakażeń jelitowych – ogółem, w tym dzieci do 2 lat, zachorowań na: krztusiec, boreliozę, wirusowe zapalenie mózgu i opon mózgowych, wirusowe zapalenie wątroby typu B i C przewlekłe, świnka, mononukleoza, tasiemczyce, glistnice, toksokaroza, grypa i nowo wykryte zakażenia HCV;
- wzrost współczynników zapadalności w zakresie zatruć pokarmowych salmonellozowych, zachorowania na: płonicę, chorobę meningokokową, posocznicę, ospę wietrzną, różyczkę, wirusowe zapalenie wątroby typu B – ostre, toksoplazmozę, świerzb, choroba wywołana przez streptococcus pneumoniae, bakteryjne zapalenie opon mózgowych i mózgu, posocznice noworodkowe.

W 2007 roku zarejestrowano **852 hospitalizacje**, których przyczyną były choroby zakaźne. Hospitalizację stosowano w 100% zarejestrowanych przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe, posocznice, zapalenia mózgu, zapalenie płuc o etiologii zakaźnej. W poprzednich latach choroby zakaźne były przyczyną:

- **1251** hospitalizacji w 2006 r.,
- **1257** hospitalizacji w 2005 r.,
- **647** hospitalizacji, w 2004 r.,
- **709** hospitalizacji, w 2003r.,
- **842** hospitalizacji, w 2002 r.,
- **580** hospitalizacji w 2001r.

Czas hospitalizacji był bardzo różny: od 2 dni do 3-4 miesięcy w zależności od rodzaju schorzenia, diagnostyki i efektów stosowanej terapii.

W 2007 r. zarejestrowano **15 zgonów** z powodu chorób zakaźnych (posocznice – 13, zapalenie płuc – 1, bakteryjne zapalenie opon mózgowych – 1), w 2006 r – **4** zgony, w 2005r. – **2,** w 2004 r. – 4 zgony.

W latach 2000-2007 zarejestrowano 14 przypadków **chorób zawodowych** wśród personelu medycznego, w tym: wirusowe zapalenie wątroby typu C (6 przypadów), typu B (1 przypadek), gruźlica (1 przypadek).

Pod względem **zgonów niemowląt** na 1000 urodzeń żywych średnio w latach 2002-2006 Płock zajmował 16-17 miejsce ex equo z Wrocławiem wśród 63 miast-powiatów grodzkich, nieco więcej niż wynosi średnia dla całego zbioru i jeszcze więcej, niż średnia dla miast podobnych. Niekorzystnym i niepokojącym zjawiskiem jest rosnący wskaźnik w latach 2004-2006, po znaczącym spadku w r. 2003 w porównaniu z r. 2002 i poprzednim okresem 1995-2001. W poniższej tablicy

podano m. in. wskaźniki dla miast, w których są one najwyższe i najniższe.

Tab. 23. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych

Jednostka	1995-2001	2002	2003	2004	2005	2006	02-06
POLSKA	10,1	7,5	7,0	6,8	6,4	6,0	6,7
Powiaty grodzkie: ogółem	11,1	8,5	7,8	7,5	6,5	6,3	7,3
powyżej 200 tys.	11,3	8,4	7,9	7,7	6,2	5,8	7,1
80-200 tys. w aglomeracjach	13,1	10,2	8,9	8,5	8,5	8,9	9,0
80-200 podobne	10,4	8,3	7,0	5,6	6,5	5,5	6,6
poniżej 80 tys.	9,9	8,4	6,7	7,8	6,4	7,4	7,3
Powiat m. Gdańsk	19,0	20,2	18,8	17,9	8,8	5,6	14,0
Powiat m. Świętochłowice	16,1	25,3	4,0	10,9	12,8	11,0	12,8
Powiat m. Chorzów	13,1	14,4	11,2	9,6	11,3	11,9	11,7
Powiat m. Zabrze	16,4	16,6	9,4	6,9	10,6	11,3	11,0
Powiat m. Rzeszów	9,5	7,7	11,6	15,1	9,1	10,0	10,7
Powiat m. Jelenia Góra	13,0	11,1	14,0	7,9	6,1	13,4	10,5
Powiat m. Włocławek	12,8	10,6	7,5	12,4	10,1	3,8	8,9
Powiat m. Płock	11,2	11,0	6,7	7,0	8,4	10,0	8,6
Powiat m. Konin	9,0	10,6	8,6	1,5	0,0	2,6	4,6
Powiat m. Elbląg	9,7	4,6	5,5	3,6	7,2	1,7	4,5
Powiat m. Olsztyn	5,9	4,2	3,6	2,0	3,9	4,9	3,8

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Uzupełnieniem informacji zawartych w tabeli jest wartość wskaźnika dla Płocka za 2007 rok, który wyniósł 4,8. Wskaźnik zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych jest publikowany przez GUS dla miast i jego wartość z uwagi na niską wartość bezwzględną jest zmienny w poszczególnych latach. Wartość wskaźnika w skali kraju wydaje się być niezależna od położenia geograficznego. Wysoki wskaźnik, średnia w latach 2002-2006 występuje m.in. w Gdańsku (14), Rzeszowie (10,7), Jeleniej Górze (10,5), Chorzowie (11,7).

3.1.2 Usługi medyczne, ich baza instytucjonalna i materialna

W ramach umowy z NFZ w 2008 r. w Płocku prowadzone są niżej wymienione rodzaje świadczeń[10].

Podstawowa opieka zdrowotna prowadzona jest przez **21 podmiotów** w **26 poradniach.** Po 4 poradnie (gabinety lekarza POZ) prowadzą NZOZ „Płocki ZOZ" (przy ul. Góry 7, Reja 15, Wolskiego 4, Zielonej 40) i „Orlen Medica" Sp. z o.o. Poradnie POZ prowadzą też: Wojewódzki Szpital Zespolony, Centralny Szpital Kliniczny MSWiA w Warszawie, „Caritas" oraz 12 innych podmiotów prawnych, 2 spółki cywilne i jedna osoba fizyczna.

Leczenie stomatologiczne prowadzi **21 podmiotów w 24 gabinetach i poradniach**, w większości osoby fizyczne jako indywidualna praktyka lekarska, ale również odmioty prawne: NZOZ Centrum Stomatologiczne „Petromedica" (3 poradnie), NZOZ "A-Dent" (2 poradnie), NZOZ Płocki ZOZ, inne NZOZ i Wojewódzki Szpital Zespolony.

Ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne prowadzi **26 podmiotów**, wśród których są duże podmioty prowadzące poradnie w wielu specjalnościach (Wojewódzki Szpital Zespolony, NZOZ „Płocki ZOZ"), a także mniejsze spółki i osoby fizyczne prowadzące gabinety przeważnie jednej specjalności, w tym 4 okulistyczne.

Leczenie szpitalne prowadzą 2 podmioty w 2 szpitalach (opisanych dalej): Wojewódzki Szpi-

[10] Strona internetowa Narodowego Funduszu Zdrowia Mazowiecki Oddział Wojewódzki http://www.nfz-warszawa.pl/

tal Zespolony i w Szpitalu Św. Trójcy – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Płocki ZOZ / Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej Sp.z o.o.

Pomoc doraźną i transport sanitarny prowadzi Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego (opisana dalej).

Opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień prowadza w Płocku 3 podmioty: NZOZ "Mazowieckie Centrum Medyczne", NZOZ „Płocki ZOZ" i „Saba-Med." Sp. z o.o.

Rehabilitacja lecznicza prowadzona jest przez 8 podmiotów.

Opieka długoterminowa prowadzona jest przez 8 podmiotów.

Profilaktyczne programy zdrowotne w ramach umowy z NFZ prowadzą 3 podmioty.

Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny, środki pomocnicze i lecznicze środki techniczne w ramach umów z NFZ prowadzi w Płocku 7 podmiotów, (w tym 4 optyczne).

Wojewódzki Szpital Zespolony posiada **835 łóżek** na 22 oddziałach. W 2007 r. hospitalizowane były 33 794 osoby. Szpital posiada 190 etatów lekarzy i 617 etatów pielęgniarek. Wyposażenie w sprzęt medyczny ocenia jako dobre, a stan techniczny – jako średni. Szpital jest w trakcie dostosowywania do wymogów rozporządzenia MZ. Program dostosowawczy szpitala pozytywnie zaopiniowany przez Powiatowego i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w lipcu 2007 r. złożony został do organu rejestrowego – Mazowieckie Centrum Zdrowia Publicznego. Termin zakończenia dostosowania ustalono na 2012 rok. W 2007 r. przychody szpitala wyniosły 80 550 tys. zł, koszty – 93 710 tys. zł, co dało stratę brutto 13 160 tys. zł.

Wg PSSE stan techniczny systematycznie ulega poprawie. Wpłynęły na to remonty i modernizacje: Zakładu Usprawniania Leczniczego, Oddziałów: Laryngologicznego, Wewnętrznego i Kardiologicznego oraz gabinetów zabiegowych Oddziału Zakaźnego.

Remontu wymagają oddziały: I i II Chirurgia Ogólna i Onkologiczna, Chirurgia Dziecięca, Ginekologiczno – Położniczy, Ortopedia, Zakład Bakteriologii, Oddział Chorób Płuc i Gruźlicy. Trwa rozbudowa szpitala.

Szpital Świętej Trójcy prowadzony przez Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. NZOZ „Płocki ZOZ" wg stanu na koniec 2007 r. posiadał **286 łóżek** na 7 oddziałach, 2 pododdziałach i Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym. Działał też dzienny Oddział Psychiatryczny na 20 miejsc. Hospitalizowanych było 9907 pacjentów i 1635 noworodków. 92% pacjentów pochodziło z miasta Płock i powiatu płockiego, 350 – z powiatu sierpeckiego, po kilkadziesiąt – z powiatów: płońskiego, sochaczewskiego, warszawskiego, gostynińskiego i lipnowskiego, po kilkanaście – z powiatów żuromińskiego i kutnowskiego, 10 – z łowickiego i 77 – z 46 innych powiatów. **Zatrudnionych** było:

- 36,6 lekarzy w przeliczeniu na pełne etaty, w tym: 31 w pełnym wymiarze czasu pracy, 8 w niepełnym wymiarze czasu pracy;
- 131 pielęgniarek w przeliczeniu na pełne etaty, w tym: 130 w pełnym wymiarze czasu pracy, 2 w wymiarze ½ etatu;
- 58 położnych w przeliczeniu na pełne etaty.

Budynki są w stanie technicznym zróżnicowanym: H1 i K – dostatecznym, wymagają remontu pomieszczeń pod kątem dostosowania do obowiązujących przepisów, budynek H Grzybek oraz P – wymagają kapitalnego remontu z wymianą dachu i instalacji technicznych, A i A1 – do wymiany instalacja elektryczna i teletechniczna i pokrycie dachowe, B – zbudowany w 1999 r. wymaga wymiany okien i drzwi, C oraz D piętro i dach – remontowane 2005, parter i piwnica budynku D do remontu. Wszystkie budynki wymagają docieplenia. Wewnętrzne drogi dojazdowe do budynków wymagają nowej nawierzchni oraz budowy miejsc parkingowych.

Wyposażenie w sprzęt jest przeważająco dobre, w dużym stopniu nowoczesne (np. doskonale wyposażona Izba Przyjęć, Blok Operacyjny wyremontowany i wyposażony w 2006 r., nowy sprzęt w Oddziale Ortopedii, 4 pojedyncze sale dostosowane do porodów rodzinnych z wanną i natry-

skiem, sala porodowa komercyjna z łazienką i wanną do imersji wodnej). Nie spełniają norm łóżka w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym, potrzebny jest zakup 49 specjalistycznych łóżek, przystosowujący Zakład do przyjmowania 50 pacjentów. Niektóre urządzenia (np. na Oddziale Neonatologicznym i Pediatrycznym) są wyeksploatowane i wymagają wymiany. Intensywna eksploatacja wymaga systematycznego uzupełniania i wymiany sprzętu rehabilitacyjnego. Potrzebne są pomieszczenia do ćwiczeń rehabilitacyjnych. Duże zapotrzebowaniem na badania w Pracowni Gastroenterologicznej wymaga utworzenia 2 sal wybudzeń, z klimatyzacją, łazienką i pełnym wyposażeniem. Dla prawidłowego funkcjonowania, podniesienia jakości usług i zapewnienia bezpieczeństwa potrzebne jest doposażenie w sprzęt wszystkich oddziałów. Niektóre oddziały wymagają remontu i doposażenia sal i pomieszczeń, w tym dostosowania do przepisów. Powiększenia bazy lokalowej i doposażenia dostosowującego do wymagań NFZ i norm UE europejskich wymaga Dzienny Oddział Psychiatryczny. Zmiany prawa oraz wzrost liczby zabiegów operacyjnych i badań zmuszają do zakupu sprzętu i modernizacji pomieszczeń Sterylizatorni.

Zwiększenie wydajności pracy kuchni i zabezpieczenie należytego przygotowania wyżywienia wymaga modernizacji pomieszczenia kuchni i powiększenia ich kubatury oraz wydzielenia stołówki dla pracowników lub też zlecenie w całości usługi na zewnątrz.

W 2007 r. Spółka poniosła **stratę bilansową** netto w wysokości 9.635.085 zł., zatem wskaźniki rentowności są znacząco ujemne, brutto i netto -27,68%. Wskaźnik płynności I stopnia (majątek obrotowy/zobowiązania krótkoterminowe) jest bliski optymalnego i wynosi 1,38. Cykl inkasa należności jest dość wysoki, utrzymuje się w granicach 34,36 dni. Wskaźnik spłaty zobowiązań wynosi 13,36 dni, zatem utrzymuje się na optymalnym poziomie. Wskaźnik szybkości obrotu zapasami w granicach 2,52 dni świadczy o bardzo minimalnych zapasach. Wykazana w bilansie wartość zapasów w kwocie 279.894,29 zł. stanowi w całości materiały medyczne, leki i inne materiały służące bieżącej działalności jednostki. W związku ze stratą bilansową pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym spadło i wynosi 92,50%. Natomiast trwałość struktury finansowania wynosi 85,86%, co oznacza, że własne źródła finansowania przekraczają znacząco obce, tj zobowiązania, co jest zjawiskiem bardzo pozytywnym.

W 2007 r. zwiększono **majątek trwały** Spółki w związku z przejęciem przez Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej Spółka z o.o. od Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Likwidacji rzeczowych aktywów trwałych. W zakresie rzeczowych aktywów trwałych wzrost stanowi kwota 23.593.179 zł, z czego znacząca cześć tj kwotę 22.036.836 stanowił aport nieruchomości wniesiony przez właściciela Spółki.

Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług wyniosły 532.957 zł, co stanowiło 12,50% należności ogółem. 98% to należności przeterminowane do 3 miesięcy (na koniec 2007 r.). Pozostała część to należności przeterminowane od 3 do 12 miesięcy. Nie ma należności przeterminowanych powyżej roku.

Kapitał podstawowy na dzień 01.01.2007 roku wykazywał kwotę 9.634.000 zł. W ciągu roku uległ on zwiększeniu o kwotę 26.427.000 zł. W 2007 r. łączny wkład pieniężny wyniósł 4.391.000 zł, natomiast wkład niepieniężny w postaci praw własności nieruchomości – 22.036.000 zł.

Przychody osiągane przez Spółkę w 2007 r. pochodziły głównie ze świadczenia usług medycznych w ramach kontraktu z NFZ na lecznictwo szpitalne, specjalistyczne j podstawową opiekę zdrowotną. Przychody z NFZ z tytułu świadczonych usług stanowiły 96% przychodów w ramach działalności podstawowej. W 2007 r. przychody stanowiły kwotę 34.806.729 zł, w tym netto ze sprzedaży 34.431.600 zł, pozostałe przychody operacyjne w wysokości 343.843 zł oraz przychody finansowe w wysokości 31.286 zł.

Rozpoczęcie przez Spółkę świadczenia usług medycznych w 2007 spowodowało znaczny wzrost kosztów rodzajowych w stosunku do roku poprzedniego. W okresie sprawozdawczym koszty działalności ukształtowały się na poziomie 44.441.814,64 zł., w tym koszty rodzajowe 40.470.542,85 zł, pozostałe koszty operacyjne 3.969.456,62 zł oraz koszty finansowe 1.815,17 zł. Największą część (48,75%) kosztów rodzajowych stanowiły koszty wynagrodzeń, 11% – koszty

ubezpieczeń i innych świadczeń, 19,48% – koszty usług obcych, 13,48% – zużycie materiałów i energii. Charakter prowadzonej działalności wpływa na wysoki poziom tych pozycji kosztowych i są one głównie uzależnione od ilości świadczonych przez Spółkę usług medycznych.

Sytuacja finansowa Spółki zależy głównie od ilości świadczonych usług medycznych i ich zyskowności. Opłacalność uzależniona jest głównie od kosztów wytworzenia tych usług. W ostatnim czasie daje się zauważyć, że koszty świadczenia usług rosną znacznie szybciej (podwyżki żywności, energii, wywozu nieczystości) niż pozyskiwane z ich sprzedaży przychody. NFZ proponuje ceny i ilości świadczonych usług medycznych decydujące o wielkości kontraktu, nie mając podstaw do jego określenia. Ciągle brakuje długofalowych (przynajmniej rocznych) planów określonych przez NFZ. Dużym problemem są nadwykonania
i ciągłe poszukiwanie odpowiedzi na pytanie czy trzymać się limitów, co w dzisiejszych czasach przy starzejącym się społeczeństwie jest raczej niemożliwe, czy nadwykonywać? Przy nadwykonaniach Spółka udziela NFZ kredytów kupieckich, których spłata w całości lub części następuje na koniec roku. Szpitale leczące pacjentów na najwyższym poziomie (potwierdzone certyfikatem ISO lub akredytacji) ponoszące w związku z tym wyższe koszty nie są premiowane wyższymi przychodami z tytułu posiadania certyfikatu lub akredytacji.

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku za podstawowe zadanie ma udzielanie świadczeń medycznych związanych z ratowaniem zdrowia i życia ludzkiego w miejscu zdarzenia w stanach nagłego zagrożenia zdrowia lub życia i utrzymywanie całodobowej gotowości zespołów wyjazdowych ratownictwa medycznego do udzielania tych świadczeń. Od 1.01.2004 roku realizuje też zadania z zakresu POZ tj. nocną i świąteczną opiekę lekarską i pielęgniarską (ambulatoryjną i wyjazdową) oraz transport sanitarny chorych. Zadania wynikające ze Statutu realizują trzy oddziały (w Gostyninie, Płocku i Sierpcu), które łącznie dysponują 7 zespołami specjalistycznymi (dotychczasowymi „R"), 4 zespołami podstawowymi (dotychczasowymi „W") i 1 zespołem do transportu noworodków („N"). W strukturach oddziału Płock działają dwie podstacje (w Wyszogrodzie i Gąbinie), z czego obydwie na bazie zespołu specjalistycznego („R"). W rejonie powiatu płockiego grodzkiego i płockiego ziemskiego (bez Gostynina i Sierpca) łącznie w ramach kontraktu w zakresie Ratownictwa Medycznego i POZ w 2007 roku udzielono pomocy 68207 pacjentom (z czego 50463 w ramach POZ, a 17744 w ramach ratownictwa medycznego).

Budynki Stacji są w zróżnicowanym stanie technicznym: w Gostyninie i Sierpcu – bardzo dobrym, w Płocku przy ul. Strzeleckiej 3 oraz podstacje w Wyszogrodzie i Gąbinie – wymagana modernizacja i rozbudowa;

Wyposażenie w zakresie sprzętu medycznego i karetek pogotowia – bardzo dobre i nowoczesne. Na bieżąco dokonywane są zakupy i wymiana zużytego sprzętu i pojazdów.

Według stanu na dzień 30.06.2008 r. w Stacji **zatrudnionych** było:

- 81 lekarzy, w przeliczeniu na pełne etaty 60,19,
- 104 pielęgniarki – 81,76 etatów,
- 67 ratowników – 81,17 etatów,
- 14 sanitariuszy – 8,92 etatów.

Przychody osiągane przez WSPRiTS w Płocku w 2007 r. pochodziły głównie ze świadczenia usług medycznych w ramach kontraktów z NFZ oraz z tytułu umów zawartych z zakładami opieki zdrowotnej i innymi kontrahentami. Planowane przychody ze sprzedaży usług działalności medycznej, stanowiącej podstawowy rodzaj prowadzonej działalności, zostały wykonane w stopniu pozwalającym utrzymać stabilną sytuację finansową Stacji. Od kilku lat Stacja osiąga niewysokie, ale dodatnie wyniki finansowe.

Do placówek opieki zdrowotnej zaliczane są też **żłobki**. Z funkcjonalnego punktu widzenia służą one zaspokajaniu potrzeby nie zdrowia, lecz **opieki** (nad dziećmi), a także innych potrzeb

których całość ocenania jest w diagnozie jakościowej). Główną rolą żłobków jest umożliwienie **pracy** obojgu rodzicom i przyczynianie się przez to do lepszego zaspokojenia potrzeby **zabezpieczenia materialnego** oraz potrzeb: **poczucia użyteczności**, uznania, satysfakcji, a także w pewnym stopniu i kontaktów społecznych. Dane ilościowe o żłobkach w Płocku zawiera poniższa tabela.

Tab. 24. Liczba dzieci zapisanych i frekwencja w żobkach

Żłobek	Grupa żłobkowa	Liczba zapisanych w 2007 r.			Liczba zapisanych w 2008 r.[a)]			Średnia frekwencja	
		Minimum[b)]	Maksimum[b)]	Średnio[b)]	Minimum[b)]	Maksimum[b)]	Średnio[b)]	2007 r.	2008 r.[a)]
Nr 1	I	14	17	15,6	14	18	16,7	10,1	11,3
	II	20	27	20,8	17	24	22,0	13,5	14,7
	Razem	32	39	36,5	31	42	38,7	23,6	26,0
Nr 2	I	11	15	13,5	11	15	13,3	8,5	8,4
	II	20	27	23,8	24	29	27,1	14,6	18,3
	III	20	32	27,5	25	33	31,6	18,4	18,7
	Razem	54	73	64,8	60	77	72,0	41,5	45,4
Nr 3	I	16	25	20,4	20	23	21,7	13,5	13,7
	II	18	26	20,6	21	26	23,3	13,2	15,2
	III	18	26	22,5	23	26	25,0	15,5	17,7
	Razem	56	76	63,5	66	72	60,0	42,2	46,5
Ogółem		**149**[c)]	**186**	**151,1**[c)]	**180**	**189**	**170,7**[c)]	107,9[c)]	119,0[c)]

[a)] Dotyczy miesięcy od stycznia do lipca

[b)] Na podstawie danych z poszczególnych miesięcy

[c)] Z wyłączeniem miesięcy (lipiec, sierpień), w których co najmniej jeden żłobek jest zamkniety

Źródło: Dane Urzędu Miasta i obliczenia własne

3.1.3 Profilaktyka

Miasto Płock finansuje z budżetu na 2008r. następujące **programy zdrowotne** dla mieszkańców:

1. ***Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów sutka*** adresowany do kobiet w wieku 35-49 lat mieszkających w Płocku, które dotychczas nie leczyły się z powodu schorzeń gruczołu piersiowego. Liczba osób - 2000. Realizator: NZOZ Centrum Medyczne "OMEGA" sp. z o.o. W ramach programu: przeprowadzenie wywiadu, badanie mammograficzne, edukacja indywidualna i grupowa w zakresie profilaktyki, badanie USG i biopsja w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.
2. ***Program edukacji przedporodowej*** adresowany jest do kobiet w II i III trymestrze ciąży mieszkających w Płocku, wraz z osobami towarzyszącymi. Realizator: Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o.o., Zakres świadczeń obejmuje wykłady i ćwiczenia.
3. ***Program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie*** adresowany do mieszkańców w wieku 65 lat i więcej z grupy podwyższonego ryzyka. Szczepienia wykonywane w okresie: wrzesień – listopad 2008 r. lub do wyczerpania puli szczepionek w 9 przychodniach. Zabezpieczonych 3854 szczepień.
4. ***Program profilaktycznych badań przesiewowych „Biała Sobota 2008"*** adresowany do wszystkich mieszkańców Płocka. Realizatorzy:

   A. Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o.o. ul. Kościuszki 28 w Przychodni Specjalistycznej przy ul. Miodowej 2 w 5 terminach. W ramach programu porady specjalistyczne: neurologiczna, okulistyczna, dermatologiczna, laryngologiczna, reumatologiczna, psychiatryczna.

   B. Prywatny Gabinet Alergologiczno-Pulmonologiczny lek. Marii Woźniak – specjalistyczne

porady alergologiczne w 10 terminach.

C. Indywidualna Praktyka Lekarska lek. Edyta Kozińska – specjalistyczne porady pulmonologiczne w 6 terminach.

D. NZOZ CM „PetroLek", ul. Kutrzeby 11 – porady endokrynologiczne i leczenia jaskry w 4 terminach,

5. ***Program promocji zdrowia w szkołach*** adresowany do uczniów szkół publicznych podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Płocku. Realizator: Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o.o., ul. Kościuszki 28. Zakres świadczeń obejmuje przeprowadzenie wykładów z 5 zakresów obejmujących 3 podstawowe sfery życia i aktywności ucznia: ucznia jako jednostki, członka rodziny i społeczności szkolnej, członka społeczności pozarodzinnej i pozaszkolnej.
6. Program profilaktycznych szczepień przeciw meningokokom adresowany do dzieci mieszkających w Płocku w wieku 0 – 6 lat. Szczepienia wykonywane w okresie maj – listopad 2008 r. lub do wyczerpania puli szczepionek w 9 przychodniach. Zabezpieczonych 6640 szczepień.
7. ***Program stomatologiczny dla dzieci i młodzieży*** adresowany do dzieci uczęszczających do publicznych (lub posiadających tak status) przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych w Płocku. Realizator: Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o.o., ul. Kościuszki 28 na bazie szkolnych i przedszkolnych gabinetów stomatologicznych oraz Poradni Stomatologii Dziecięcej przy ul. Reja 15. Zakres świadczeń obejmuje: badanie przesiewowe pod kątem próchnicy i wad zgryzu, zajęcia edukacyjne dla dzieci i ich rodziców, porady profilaktyczne i wczesne leczenie w zakresie ortodoncji (świadczenia, których nie finansuje NFZ), lakowanie zębów trzonowych u dzieci powyżej 7 roku życia.
8. ***Program zdrowotny dla mieszkańców miasta Płocka z użyciem metody PET*** (pozytonowej tomografii emisyjnej) przeznaczony dla mieszkańców Płocka, u których:
   - zdiagnozowano lub mają podejrzenie choroby nowotworowej, a zawodzą lub są niejednoznaczne inne badania
   - występują schorzenia neurologiczne lub kardiologiczne, których nie można zdiagnozować innymi metodami
   - przypadki medyczne po analizie dokumentacji medycznej z indywidualną oceną wskazań.

   Badanie odbywa się w Zakładzie Medycyny Nuklearnej Centrum Onkologii w Bydgoszczy.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia prowadzą, też inne instytucje, w tym **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna** realizująca m.in. programy:

1. „Radosny Uśmiech – Radosna Przyszłość" – celem jest zapobieganie próchnicy i wyrobienie u adresatów, uczniów II klas szkoły podstawowej, prawidłowych nawyków higienicznych jamy ustnej.
2. „Program Pierwotnej Profilaktyki Wrodzonych Wad Cewy Nerwowej" – celem jest zmniejszenie ilości noworodków rodzących się z wadami cewy nerwowej poprzez uświadomienie młodym ludziom – przyszłym rodzicom, że mają wpływ poprzez styl życia i odżywiania na zdrowie potomstwa.
3. „Wolność Oddechu – Zapobiegaj Astmie" – celem programu jest edukacja rodziców i opiekunów dzieci w zakresie obserwacji objawów astmy, znaczenia wczesnej profilaktyki astmy u dzieci w wieku 7 lat oraz stworzenie dzieciom zagrożonym chorobą możliwości optymalnej jakości życia.
4. Program „Różowa Wstążeczka" oraz „Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka piersi" – dot. profilaktyki raka piersi.
5. Programy chorób nowotworowych: „Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy"
6. Program Zapobiegania Nadwadze i Otyłości „Trzymaj Formę".

3.2 Mieszkanie

Przeciętna **powierzchnia użytkowa mieszkania** wynosiła w 2006 r. 57,7 m^2, na 1 osobę – **20,9 m^2**, co dawało Płockowi dopiero **54 miejsce wśród 65 miast powiatów grodzkich** (średnia dla kraju ogółem to 23,5 m^2).

Na warunki mieszkaniowe wpływa też **wyposażenie mieszkań w instalacje**. I tak, wg danych GUS z sieci kanalizacyjnej korzystało w 2006 r. 90% mieszkańców, co wprawdzie stawia Płock na 16. miejscu wśród miast powiatów grodzkich, wskazuje jednak wyraźna lukę (najwyższy wskaźnik posiadał Sopot – 99%). W tym samym roku z wodociągu korzystało 96% ludności, a z gazu sieciowego – 65%.

Liczby **mieszkań oddawanych do użytkowania** (oraz ich powierzchnie) w ostatnich kilku latach była zróżnicowana (tab. 25 i 26) zarówno ogółem, jak i w poszczególnych typach własności. **Wskaźniki** mieszkań oddanych do użytkowania **na 1000 ludności** w ostatnich 8 latach i **na 1000 zawartych małżeństw** w latach 2000-2006 były w Płocku **wyższe** niż średnio w miastach powiatach grodzkich – zarówno wszystkich, jak podobnych oraz znacznie wyższe, niż w podregionie ciechanowsko-płockim (jednak niższe, niż średnio w województwie mazowieckim, na którego wysokie wskaźniki wpływa aglomeracja warszawska).

Dynamika wzrostu w latach 2002-2006 wyniosła 112,4, co dało 22 miejsce wśród ww. miast.

Tab. 25. Mieszkania oddane do użytkowania

Jednostka terytorialna	Na 1000 ludności w latach 2000-2007	Na 1000 zawartych małżeństw w latach 2000-2006
POLSKA	4,9	558
MAZOWIECKIE	5,2	960
Podregion ciechanowsko-płocki	2,6	449
Powiat m. Płock	4,6	775
Razem podobne powiaty grodzkie	3,1	578
Wszystkie powiaty grodzkie	3,8	739

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne

Tab. 26. Mieszkania oddane do użytkowania w Płocku

Rodzaj (własność) mieszkania	Rok							Udział
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Razem	
Ogółem	580	781	804	404	457	540	3 566	100,0
Spółdzielcze	219	38	214	137	96	82	786	22,0
Zakładowe	0	0	0	5	0	0	5	0,1
Komunalne	2	0	23	0	19	30	74	2,1
Społeczne czynszowe	78	217	276	78	208	180	1 037	29,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	155	196	16	41	25	121	554	15,5
Indywidualne	126	330	275	143	109	127	1 110	31,1

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

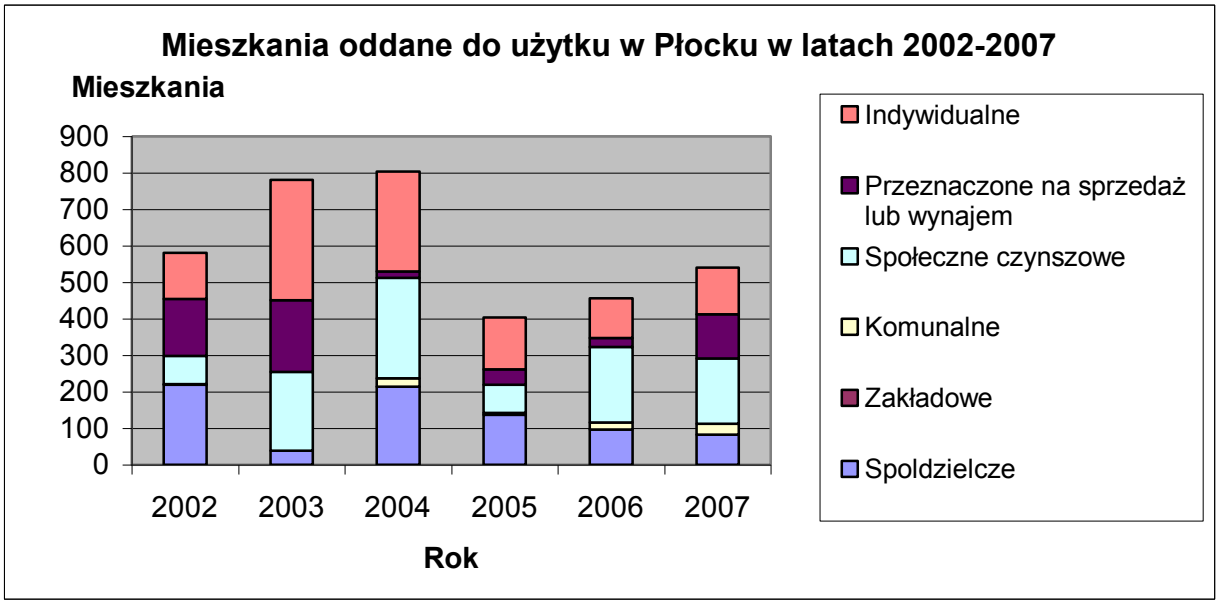

Tab. 27. Powierzchnia mieszkań oddanych do użytkowania

Jednostka terytorialna	Powierzchnia użytkowa							Udział
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Razem	
Ogółem	42 742	70 049	60 222	36 812	32 754	44 268	286 847	100,0
Spółdzielcze	10 693	2 206	11 701	8 140	4 403	4 487	41 630	14,5
Zakładowe	0	0	0	197	0	0	197	0,1
Komunalne	48	0	1 009	0	636	1 507	3 200	1,1
Społeczne czynszowe	3 890	10 180	11 863	3 432	8 979	7 895	46 239	16,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	9 210	9 547	1 268	2 465	1 963	10 845	35 298	12,3
Indywidualne	18 901	48 116	34 381	22 578	16 773	19 534	160 283	55,9

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

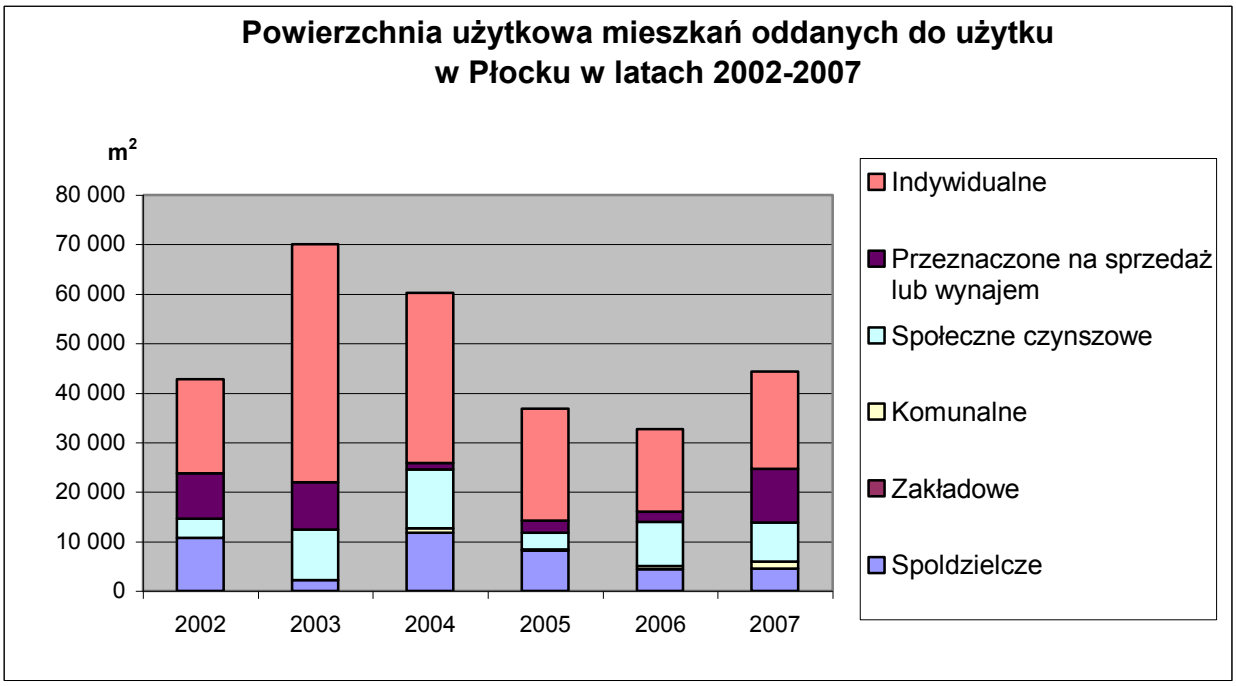

Tab. 28. Mieszkania w budynkach gminnych oddane do użytku

Rok	Liczba lokali	Powierzchnia użytkowa m^2
2005	-	-
2006	49	1 938,99
2007	13	586,90

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Ponad 30% liczby mieszkań i prawie 56% ich powierzchni oddano w mieszkaniach indywidualnych. Na drugim miejscu są w Płocku **mieszkania społeczne czynszowe**, dla których 29% udział w liczbie i 16% w powierzchni oddawanych mieszkań stawia Płock na **2 miejscu w kraju wśród wszystkich miast powiatów grodzkich** (po Gliwicach), a wskaźniki na 1000 ludności: 1,4 mieszkania – to 1 miejsce, zaś 60 m^2 – 2 miejsce w kraju (po Zielonej Górze) wśród ww. miast (tab. 28-31).

Tab. 29. Mieszkania oddawane do użytkowania na 1000 ludności średniorocznie na tle innych miast w latach 2002-2007

Jednostka terytorialna	Spółdzielcze	Komunalne	Społeczne czynszowe	Na sprzedaż lub wynajem	Indywidualne
POLSKA	0,4	0,1	0,2	1,3	3,0
WOJ. MAZOWIECKIE	0,7	0,1	0,2	2,2	2,2
Miasta powiaty grodzkie ogółem	0,5	0,1	0,3	1,6	2,3
80-200 tys. ogółem	0,4	0,1	0,3	0,7	1,2
Płock	**1,0**	**0,1**	**1,4**	**0,7**	**1,4**
Włocławek	0,2	0,3	0,3	0,5	0,8
Podobne ogółem (13 miast)	0,4	0,1	0,5	0,7	1,6
Włocławek					
Gliwice	0,1	0,1	0,6	0,3	0,5
Zielona Góra	0,4	0,2	1,3	0,5	2,4

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Tab. 30. Powierzchnia mieszkań oddanych do użytkowania w latach 2002-2007 na 1000 ludności średniorocznie na tle innych miast [m^2]

Jednostka terytorialna	Spółdzielcze	Komunalne	Społeczne czynszowe	Na sprzedaż lub wynajem	Indywidualne
POLSKA	26	5	12	84	425
WOJ. MAZOWIECKIE	41	3	8	142	307
Miasta powiaty grodzkie ogółem	31	5	13	101	323
80-200 tys. ogółem	22	6	16	40	169
Płock	**54**	**4**	**60**	**46**	**209**
Włocławek	31	5	13	101	323
Podobne ogółem (13 miast)	23	7	23	42	221
Gliwice	9	8	29	18	85
Zielona Góra	24	10	65	29	293

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Tab. 31. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2002-2007 na tle innych miast - udział w liczbie mieszkań w %

Jednostka terytorialna	Spółdzielcze	Komunalne	Społeczne czynszowe	Na sprzedaż lub wynajem	Indywidualne
POLSKA	8,5	2,3	4,7	25,5	58,5
WOJ. MAZOWIECKIE	12,6	1,4	2,9	41,5	41,2
Miasta powiaty grodzkie ogółem	10,9	2,3	5,3	33,1	47,8
Płock	**22,0**	**2,1**	**29,1**	**15,5**	**31,1**
Włocławek	8,1	16,3	13,5	23,2	38,7
podobne ogółem (13 miast)	12,0	4,0	14,0	20,1	49,0
Gliwice	5,9	9,2	35,1	16,9	32,9
Zielona Góra	8,2	4,1	26,6	9,3	48,4

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Tab. 32. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2002-2007 na tle innych miast - udział w powierzchni w %

Jednostka terytorialna	Spółdzielcze	Komunalne	Społeczne czynszowe	Na sprzedaż lub wynajem	Indywidualne
POLSKA	4,7	1,0	2,2	15,1	76,7
WOJ. MAZOWIECKIE	8,2	0,6	1,5	28,4	61,2
Miasta powiaty grodzkie ogółem	6,5	1,0	2,7	21,3	68,2
Płock	**14,5**	**1,1**	**16,1**	**12,3**	**55,9**
Włocławek	5,3	6,9	8,0	17,4	62,3
podobne ogółem (13 miast)	7,4	2,1	7,3	13,1	69,6
Gliwice	5,9	5,3	19,3	12,4	57,1
Zielona Góra	5,5	2,3	15,1	6,7	68,0

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Strukturę własności zasobów mieszkaniowych i administrowania nimi ilustrują poniższe tabele.

Tab. 33. Struktura własności zasobów mieszkaniowych w Płocku (31.12.2006 r.)

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m^2]
Ogółem	**46 162**	**161 743**	**2 664 920**
Zasoby gminy (komunalne)	5 822	15 783	240 171
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych	23 405	79 122	1 149 276
Zasoby zakładów pracy	393	1 046	14 665
Zasoby osób fizycznych	14 525	60 017	1 163 331
Zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)	1 588	4 462	74 141
Zasoby pozostałych podmiotów	151	462	23 336

Źródło: Bank danych regionalnych GUS

Tab. 34. Struktura własności i administrowania zasobami mieszkaniowymi gminy

Rodzaj (własność) mieszkania	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa w m^2	Liczba mieszkańców
Ogółem	7 958	336 490	20 526
Komunalne ogółem	5 305	217 464	14 382
w tym w budynkach:			
- komunalnych	1 764	68 841	4 782
- wspólnot mieszkaniowych	3 541	148 623	9 600
Prywatne w budynkach wspólnot mieszkaniowych	2 653	119 026	6 144

Źródło: Dane Urzędu Miasta 31.12.2007

Tab. 35. Stawki czynszu w mieszkaniach gminnych

Lokale	Stawka zł/m^2		
	minimalna	maksymalna	średnia
Gminne oddane do użytku przed 1.01.1999 r.	0,95	3,43	2,24
Gminne oddane do użytku po 1.01.1999 r.	4,56	4,89	4,77

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Tab. 36. Zaliczki na koszty utrzymania części wspólnych budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy i TBS

Lokale	Stawka zł/m^2		
	minimalna	maksymalna	średnia
Wspólnoty mieszkaniowe z udziałem Gminy	1,34	6,65	2,14
Wspólnoty mieszkaniowe bez udziału Gminy administrowane przez MZGM TBS Sp. z o.o. i MTBS Sp. z o.o.	2,12	3,53	2,69

Źródło: Dane Urzędu Miasta

27. sierpnia 2008 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka zostały **zmienione stawk**i czynszu dla lokali gminnych, które wejdą w życie w 2009 r. po 3 miesięcznym okresie wypowiedzenia umów. Nowe stawki bazowe ustalono następująco:

– dla budynków oddanych do użytku przed 1.01.1999 r. – 4,50 zł / m^2
– dla budynków oddanych do użytku po 1.01.1999 r. – 6,00 zł / m^2

Od 1 stycznia 2009 r. zarządcy nieruchomości są zobowiązani do przekazywania do gminy danych dotyczących czynszów najmu lokali mieszkalnych nie należących do publicznego zasobu mieszkaniowego.

Dodatki mieszkaniowe

W 2007 r. wypłacono ok. 40,5 tys. dodatków mieszkaniowych na kwotę 6,5 mln. zł. Ok. 33% liczby i kwoty dodatków dotyczy mieszkańców mieszkań komunalnych, prawie połowa – spółdzielczych. Najwięcej dodatków mieszkaniowych wypłacono w 2005 r., a największą sumaryczną kwotę osiągnęły w 2006 r.

Tab. 37. Dodatki mieszkaniowe

Lata	Liczba dodatków				Kwota dodatków			
	ogółem	w mieszkaniach			ogółem	w tym w mieszkaniach		
		komunal-nych	spółdziel-czych	innych		komunal-nych	spółdziel-czych	innych
2002	37 391	13 444	18 607	5 340	5 078 551	1 881 390	2 424 568	772 593
2003	42 392	14 378	21 146	6 868	5 529 433	1 868 569	2 696 527	964 337
2004	45 407	14 853	21 877	8 677	6 073 898	1 947 932	2 937 956	1 188 009
2005	47 877	15 456	23 319	9 102	6 550 221	2 102 016	3 171 385	1 276 820
2006	45 314	14 480	21 750	9 084	6 950 337	2 167 924	3 343 440	1 438 973
2007	40 479	13 261	19 200	8 018	6 530 543	2 093 242	3 161 768	1 275 533
2002-2007 średnio	100,0	33,2	48,6	18,2	100,0	32,9	48,3	18,8

Źródło: Roczne sprawozdanie z Referatu Dodatków Mieszkaniowych Urzędu Miasta

Ruch zamiany mieszkań, handel mieszkaniami

W Wydziale Gospodarki Mieszkaniowej sprzedano na rzecz najemców: w 2006 r.– 96 lokali mieszkalnych, w 2007 r. – 120 lokali, w I półroczu 2008 r. – 127 lokali. W 2008 r. dokonano 2 zamian lokali na większe, 10 zamian na lokale równorzędne, 3 zamiany lokali na mniejsze i 10 zamian wzajemnych.

Wydział Gospodarki Mieszkaniowej posiada „Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy w latach 2004 - 2008", którego ważność upływa 31 grudnia 2008 roku. Przystąpiono do aktualizacji programu na lata 2009 - 2013.

3.3 Praca

Liczba pracujących w mieście (czyli wykorzystanych **miejsc pracy)** wynosi ok. **58-60 tys**. (co wyszacowano w rozdz. 7.2). Jednak tylko ok. 44 tys. **pracujących** stanowią mieszkańcy miasta, co wynika z poniższej tabeli i podanej tam liczby zawodowo aktywnych (pracujący + bezrobotni) i bezrobotnych. Wynika z tego, że **saldo dojeżdżających do pracy** do miasta wynosi **14-16 tys.** osób.

Tab. 38. Bezrobocie rejestrowane dla m. Płocka – dynamika zjawiska

Wyszczególnienie	30.06.2006	31.12.2006	30.06 2007	31.12.2007	30.06.2008
1. **Bezrobotni ogółem**	11 200	10 215	9 301	8 401	8 677
a. kobiety	6 782	6 291	5 935	5 289	5 425
b. mężczyźni	4 418	3 924	3 366	3 112	3 252
2. bez prawa do zasiłku	9 577	8 721	8 028	7 167	7 549
a. w tym kobiety	5 956	5 490	5 199	4 607	4 297
b. mężczyźni	3 621	3 231	2 829	2 560	3 252
3. **Stopa bezrobocia**	15,9	14,9	14,2	13,1	13,3
4. Oferty pracy w miesiącu	618	191	207	84	938
5.Aktywni zawodowo		54 515		52 302	

Źródło: Opracowanie własne Urzędu Miasta na podstawie danych MUP

Bezrobocie rejestrowane jest w Płocku wciąż wysokie. W końcu czerwca 2008 r. stopa bezrobocia wynosiła 13,3% (do zawodowo czynnych), znacznie więcej nie tylko niż w woj. mazowiec-

kim (7,8% – na co oczywiście wpływa niska stopa Warszawy), ale i niż średnio w kraju (9,6%). Wśród 13 miast w przedziale 80-200 tys. ludności uznanych za podobne Płock zajmuje niechlubne drugie miejsce; wyższą stopę (18,0%) ma tyko Grudziądz. Zbliżoną stopę bezrobocia ma Włocławek (13,2%), najniższą w tej grupie – Bielsko-Biała (4,8%). W całym zbiorze 65 miast-powiatów grodzkich Płock zajmuje 8 miejsce (najwyższą stopę ma Radom – 20,4%, najniższą – Sopot – 1,6%).

Tab. 39. Stopa bezrobocia rejestrowanego (do aktywnych zawodowo) – stan w końcu czerwca 2008 r.

Powiat / większa jednostka	Stopa bezrobocia w %
POLSKA	9,6
WOJ. MAZOWIECKIE	7,8
Podregion ciechanowsko-płocki	15,0
m. Płock	13,3
m. Bielsko-Biała	4,8
m. Włocławek	13,2
m. Sopot (minimum w zbiorze)	1,6
m. Grudziądz	18,0
m. Radom (maksimum w zbiorze)	20,4
m.st. Warszawa	2,3
m. Siedlce	8,5
m. Ostrołęka	14,1

Źródło: Bank danych regionalnych GUS

Tak jak w całym kraju, tak i w Płocku spadek bezrobocia w latach 2004 – 2007 był znaczny (do poziomu 67% stopy z r. 2004), jednak mniejszy niż w kraju, województwie mazowieckim i średnio w zbiorze miast-powiatów grodzkich, gdzie spadek był największy (w 2007 r. tylko 52% stopy z 2004), co ilustruje tabela i wykres. W odróżnieniu od wielu miast oraz średniej dla kraju i województwa w Płocku nie zmniejszyła się stopa bezrobocia od końca 2007 r. do połowy 2008 r., mimo iż spadek bezrobocia w sezonie wiosenno-letnim jest niemal regułą.

Tab. 40. Stopa bezrobocia rejestrowanego (do aktywnych zawodowo) w latach 2004-2007 (stany na koniec roku)

Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	Dynamika zmian
	[%]	[%]	[%]	[%]	2004 r.= 100
POLSKA	19,0	17,6	14,8	11,4	60
WOJ. MAZOWIECKIE	14,7	13,8	11,8	9,2	63
Powiat m. Płock	19,6	19,2	15,8	13,1	67
Miasta-powiaty grodzkie	13,2	12,0	9,6	6,9	52

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

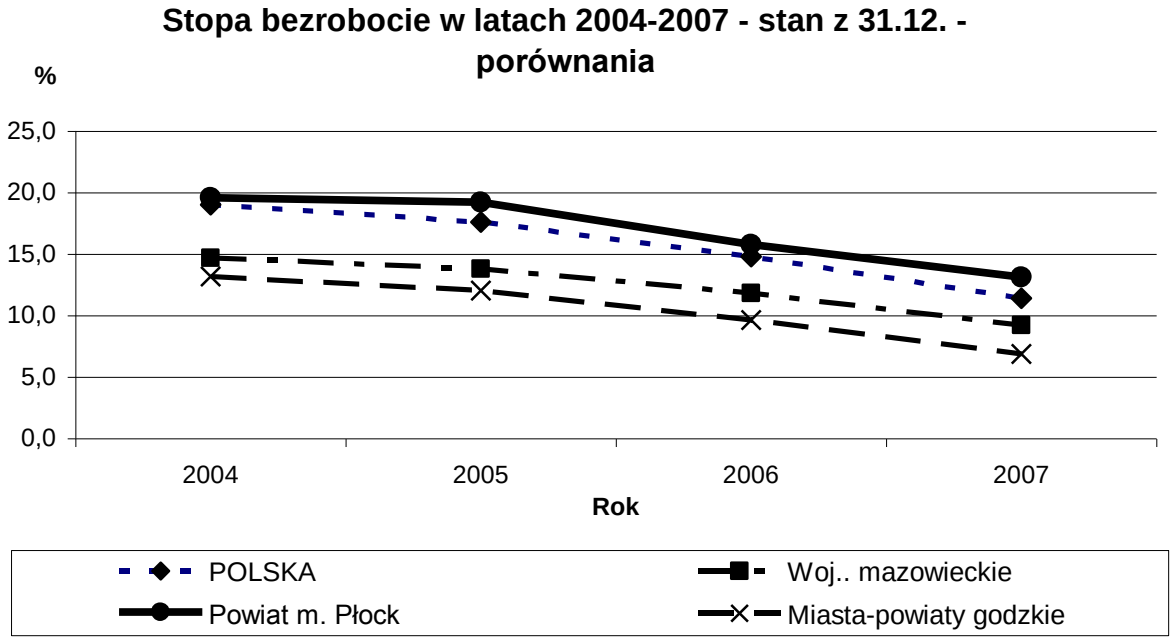

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Ok. 63% bezrobotnych stanowią kobiety. Ponad 85% bezrobotnych (30.06.2008 nawet 87% nie ma prawa do zasiłku).

Tab. 41. Struktura bezrobotnych według wieku i czasu pozostawania bez pracy (30.06.207 r.)

Wiek	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					Powyżej roku ogółem
		1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24	
18-24	1203	422	263	293	135	90	225
25-34	2570	524	433	586	416	611	1027
35-44	1784	272	254	325	320	613	933
45-54	2276	281	234	393	333	1035	1368
55-59	734	49	71	98	118	398	516
60-64	110	4	13	16	17	60	77
Powyżej 45 lat	3120	334	318	507	468	1493	1961
Udział % pow. 45 lat	36,0	21,5	25,1	29,6	35,0	53,2	47,3
Razem	8677	1552	1268	1711	1339	2807	4146
Udział w ogółem	100,0	17,9	14,6	19,7	15,4	32,3	47,8

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku, załącznik do sprawozdania MIPS - 01

W bieżącym roku został powołany Miejski Urząd Pracy, który obsługuje powiat grodzki miasto Płock (uprzednio powiat grodzki i ziemski obsługiwane były przez jeden Powiatowy Urząd Pracy).

3.4 Zabezpieczenie materialne – status materialny i pomoc społeczna. Opieka

Tab. 42. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto

Jednostka terytorialna	Ogółem		Dynamika (2002 r. = 100)	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)	
	2002	2006		2002	2006
	[zł]	[zł]		[%]	[%]
Powiat ciechanowski	2 003	2 325	1,16	89,4	88,2
Powiat płoński	1 953	2 208	1,13	87,2	83,7
Powiat płocki	1 780	2 185	1,23	79,5	82,9
Powiat sierpecki	1 992	2 002	1,00	89,0	75,9
Powiat gostyniński	1 676	1 937	1,16	74,8	73,5
Powiat żuromiński	1 633	1 882	1,15	72,9	71,4
Powiat mławski	1 641	1 871	1,14	73,3	71,0
Średnio powiaty ziemskie podregionu	1 811	2 059	1,14		
Powiat m.Płock	2 743	3 181	1,16	122,5	120,7
Powiat m.Jastrzębie-Zdrój	3 064	3 965	1,29	136,8	150,4
Powiat m. st. Warszawa	3 238	3 790	1,17	144,6	143,7
Powiat m.Katowice	2 707	3 524	1,30	120,9	133,6
Powiat m.Gdańsk	2 491	3 178	1,28	111,2	120,5
Powiat m.Sopot	2 496	3 068	1,23	111,5	116,4
Średnio powiaty grodzkie w kraju	2 174	2 488*	1,15*		

* bez Wałbrzycha, który przestał być powiatem grodzkim

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

W 2006 r. wśród miast powiatów grodzkich Płock zajmował IV miejsce w kraju po Jastrzębiu Zdroju, Warszawie i Katowicach (w 2002 r. było to miejsce III, spadek spowodowany był tempem wzrostu w Katowicach, dwukrotnie wyższym niż średnia badanej grupy miast, podczas gdy w Płocku tempo tylko nieznacznie przekraczało średnią).

Należy mieć na uwadze, iż wysokość średniego wynagrodzenia nie oddaje w dostatecznym stopniu sytuacji materialnej większości mieszkańców o wynagrodzeniach poniżej średniej. Na wysoka średnia wpływają bowiem m. in. bardzo wysokie wynagrodzenia niewielkiej liczby osób. Pewne informacje o rozkładzie dochodów dostarczają dane Urzędu Skarbowego.

Tab. 43. Liczba i udział % podatników w określonych przedziałach dochodu

Rok	Kwota [zł] 0-30 000		Kwota [zł] 31 000-100 000		Kwota [zł] 100 000-300 000		Kwota [zł] ≥301 000	
	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]
2005	65 342	81,8	13 270	16,6	1 074	1,3	199	0,2
2006	65 372	80,0	14 816	18,1	1208	1,5	268	0,3
2007	63 093	76,3	17 763	21,5	1525	1,8	342	0,4

Źródło: dane Urzędu Skarbowego

Wg informacji MOPS w Płocku **w trwale złej sytuacji materialnej** pozostaje (szacunkowo) **4,3% ludności** Płocka.

Tab. 44. Pomoc społeczna w 2007 r.

Powody pomocy	Wnioski o pomoc		Pomoc przyznana		
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Kwota
Bezrobocia	3470	8196	3470	8196	3.789.500,00
Alkoholizmu i narkomanii	448	701	448	701	60.480,00
Niepełnosprawności	1774	2967	1774	2967	3.493.356,00
Długotrwałej choroby	1037	2107	1037	2107	341.696,00
Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	715	2147	715	2147	151.580,00
Ochrony macierzyństwa	10	31	10	31	5.140,00

Wydatki na pomoc społeczną wyniosły:

– w ramach zadań własnych – 49.313.991 zł
– w ramach zadań zleconych – zasiłki: stałe 2.780.513 zł
okresowe 2.539.000 zł

Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej obejmuje 232 etaty, w tym 76 etatów pracowników socjalnych.

W strukturze organizacyjnej MOPS Płock znajdują się następujące **obiekty:**

a) Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku: 3 Mieszkania Chronione i Usamodzielnienia Wychowanków – 7 miejsc, liczba wystarczająca
b) Ośrodek Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej (ul. Wolskiego 4)
c) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (ul. Wolskiego 4)
d) Ośrodek Interwencji Kryzysowej (ul. Wolskiego 4):
   - Pokój Przyjaznych Przesłuchań (ul. Kolegialna 43a)
   - Dom dla osób doznających przemocy w rodzinie (ul. Obejście 9) 8 miejsc (max 10),
e) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób chorych psychicznie Nr 1 – ul. Reja 15/3 – 30 miejsc, obecnie przebywa 21 osób
f) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie Nr 2 ul. Mickiewicza 7a – 15 miejsc, obecnie przebywa 15 osób
g) Dział Specjalistycznych Usług Opiekuńczych: 2 mieszkania chronione terapeutyczne – 7 miejsc (5+2), obecnie przebywa 6 osób, liczba miejsc wystarczająca
h) Dział Pracy Socjalnej: 2 mieszkania chronione dla osób wykluczonych społecznie – 5 miejsc (3+2), obecnie przebywają 4 osoby, liczba miejsc wystarczająca
i) **Świetlice Miejskie MOPS** – ogółem liczba **miejsc 210**, zapisanych **dzieci 156:**
   ul. Góry – 20 miejsc, 12 dzieci zapisanych
   ul. Gierzyńskiego – 20 miejsc, 20 dzieci zapisanych
   ul. Miodowa – 20 miejsc, 8 dzieci zapisanych
   ul. Sienkiewicza – 40 miejsc, 27 dzieci zapisanych
   ul. Walecznych – 20 miejsc, 20 dzieci zapisanych

ul. Browarna – 30 miejsc, 19 dzieci zapisanych

ul. Otolińska (ognisko) – 20 miejsc, 20 dzieci zapisanych

ul. Otolińska (świetlica) – 40 miejsc, 30 dzieci zapisanych

Brakuje świetlic na następujących osiedlach: Kochanowskiego od str. Chopina (okolice dworca PKP, ul. Reja), Wyszogrodzka (okolice Sz.P. Nr 12), Podolszyce Południe (okolice Sz.P. Nr 22). Szczególnym utrudnieniem jest brak lokali gminnych na tych osiedlach.

Jednostki pozostające w nadzorze MOPS w Płocku:

a) Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy ul. Mościckiego 6

b) Ośrodek Opiekuńczo Wychowawczy ul. Mościckiego 27 – 30 miejsc w Placówce Interwencyjnej, 30 miejsc w Placówce Socjalizacyjnej

c) Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc" ul. Krótka 6a – 80 miejsc

d) Rodzinne Domy Dziecka: nr 1 ul. Wyspiańskiego 26 – 8 miejsc
nr 2 ul. Czwartaków 16/23-24 – 8 miejsc
nr 3 ul. Kalinowa 80 – 8 miejsc

e) Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży i Dorosłych „Promyczek" ul. Borowicka 3
organizator: Zarząd Rejonowy PCK w Płocku – 30 miejsc, obecnie przebywa 15 dzieci

f) **Świetlice Miejskie**:

- nr 7 „Pszczółki" ul. Bartnicza 1, organizator: Zarząd Rejonowy PCK – 25 miejsc, obecnie przebywa 15 dzieci
- nr 3 ul. Sienkiewicza 17a, organizator: Zarząd Miejsko-Powiatowy TPD w Płocku – 35 miejsc, obecnie przebywa 33 dzieci
- nr 11 ul. Kościuszki 5a, organizator: Katolickie Stowarzyszenie Pomocy im. św. Brata Alberta w Płocku – 40 miejsc, obecnie przebywa 20 dzieci
- nrr 2 ul. Kościelna 8, organizator: Parafia św. Benedykta w Płocku – 40 miejsc, obecnie przebywa 28 dzieci
- nr 10 ul. Jakubowskiego 4, organizator: Komenda ZHP w Płocku – 30 miejsc, obecnie przebywa 25 dzieci

Ogółem jest **200 miejsc** w świetlicach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Pozostałe obiekty służące opiece nad dziećmi (nadzorowane przez Urząd Miasta Płocka) to **Kluby Profilaktyki Środowiskowej**:

- „Nasz Domek" - organizator: Parafia św. Stanisława Kostki – obecnie przebywa 25 dzieci (może być więcej np. o 5 osób)
- „Przyjaciele" - organizator: Chorągiew Mazowiecka ZHP – **obecnie przebywa 20 dzieci** (może być więcej np. o 5 osób)
- „Skarpiak" - organizator: Parafia Ducha Świętego – - obecnie przebywa 20 dzieci (może być więcej np. o 5 osób)
- „Przyjaciel Dziecka" - organizator: Zarząd Miejski TPD – obecnie przebywa 45 dzieci (liczba maksymalna)
- „Szuflada" - organizator: Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży KAI Kairos - obecnie przebywa 35 dzieci (może być więcej np. o 5 osób)
- Klub Profilaktyki Środowiskowej „Amicus" - organizator: Parafia św. Benedykta - obecnie przebywa 15 dzieci (może być więcej np. o 5 osób)
- Klub Profilaktyki Środowiskowej „Nasz Krąg" - organizator: Katolickie Stowarzyszenie Pomocy im. św. Brata Alberta - obecnie przebywa 15 dzieci (może być więcej np. o 5 osób)

Brakuje klubów profilaktyki środowiskowej na następujących osiedlach: Podolszyce Po-

łudnie, Podolszyce Północ, Wyszogrodzka Międzytorze. Szczególnym utrudnieniem jest brak lokali gminnych na tych osiedlach.

*Funkcję **opieki** nad młodszymi dziećmi pracujących rodziców, **obok funkcji edukacyjnej**, pełnią też **przedszkola**, omówione w następnym podrozdziale.*

Obiekty służące opiece nad osobami w podeszłym wieku to: Dom Dziennego Pobytu „Ciepła Izba" prowadzony przez Katolickie Stowarzyszenie Pomocy im. św. Brata Alberta

Obiekty służące opiece nad osobami przewlekle chorymi i w stanie terminalnym:

- Hospicjum Płockie prowadzone przez Stowarzyszenie Hospicyjno-Paliatywne „Hospicjum Płockie" - 15 miejsc stacjonarnych, kontrakt z NFZ na 12 miejsc, zbyt mała liczba
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy dla pacjentów w stanie apalicznym prowadzony przez Stowarzyszenie Hospicyjno-Paliatywne „Hospicjum Płockie" - 12 miejsc, kontrakt z NFZ na 11 miejsc, zbyt mała liczba (obecnie 7 osób czeka w kolejce)
- Hospicjum Stacjonarne prowadzone przez caritas Diecezji Płockiej – 10 miejsc stacjonarnych zakontraktowanych przez NFZ, zbyt mała liczba
- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy prowadzony przez Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o.o. - 22 miejsca, kontrakt z NFZ na 25 miejsc, zbyt mała liczba - po przeniesieniu do nowej siedziby będzie 50 miejsc (obietnica NFZ zakontraktowania wszystkich 50 miejsc)
- Dom Dziennego Pobytu dla Osób z Chorobą Alzheimera prowadzony przez Caritas Diecezji Płockiej

Obiekty służące pomocy osobom bezdomnym:

- Noclegownia dla Kobiet i Matek z Dziećmi prowadzona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej – 20 miejsc, obecnie przebywa 30 osób
- Dom dla Bezdomnych Mężczyzn prowadzony przez Caritas Diecezji Płockiej – 50 miejsc, obecnie przebywa 30 osób (w zimie obłożenie jest pełne)
- Hostel dla Bezdomnych Mężczyzn wymagających pomocy medycznej prowadzony przez caritas Diecezji Płockiej – 5 miejsc, obecnie przebywają 3 osoby.

Tab. 45. Zadania publiczne w zakresie pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans rodzin i osób realizowane przez organizacje pozarządowe i dofinansowywane z budżetu Miasta Płocka **w 2008 r.**

Nazwa organizacji pozarządowej	Nazwa zadania i rodzaje działań	Dotacja przyznana przez Miasto Płock (zł
Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem „Odzyskać Więzi"	„Od diagnozy do terapii" - pomoc terapeutyczna dla dzieci z autyzmem i ich rodzin z Płocka – kontynuacja	30.000
	Rehabilitacja Integracją Sensoryczną szansą dla dzieci z zaburzeniami CUN – terapia naukowej zabawy	20.000
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Integracja środowiska emeryckiego ze społecznością lokalną, spotkania z dziećmi, młodzieżą w ramach integracji społeczeństwa	4.000
	Wczasy w Ogrodzie Działkowym im. T. Kościuszki w Płocku dla emerytów i rencistów mieszkańców Płocka	10.000
Stowarzyszenie Hospicyjno-Paliatywne „Hospicjum Płockie"	Wszechstronne wspomaganie pacjentów, chorych dzieci oraz członków ich rodzin, przebywających pod opieką Hospicjum Płockiego, poprzez prowadzenie działalności związanej z pracami zespołu konsultacyjno-terapeutycznego	60.000

Polski Związek Głuchych	Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Inwalidów Słuchu w Płocku – zadanie w zakresie pomocy rodzinom i osobom głuchym i słabosłyszącym we wszystkich trudnych sytuacjach życiowych oraz wyrównywanie szans osób niesłyszących i ich rodzin w ramach pomocy społecznej	10.000
Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Niepełnosprawnością Umysłową „Jestem”	Krok do przodu – wczesne wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych	30.000
Polski Związek Niewidomych	Działanie socjalno-pomocowe na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin i wyrównywania szans tych osób funkcjonowania w społeczeństwie	10.000
Caritas Diecezji Płockiej	Udzielanie pomocy osobom chorym w stanach terminalnych przebywającym w Hospicjum Stacjonarnym Caritas Diecezji Płockiej, ul. Sienkiewicza 54	50.000
Polski Komitet Pomocy Społecznej	Działania socjalno-pomocowe na rzecz dzieci i młodzieży, osób dorosłych i seniorów oraz osób niepełnosprawnych, zagrożonych marginalizacją, w zakresie pozyskiwania i rozdawnictwa żywności z programu PEAD - „Dożywianie najuboższej ludności Unii Europejskiej”	15.000
Płocki Klub Miłośników Rozrywek Umysłowych „Relaks”	Zadania szaradziarskie jako aktywna forma rozwoju umysłowego człowieka oraz wyzwalanie i umacnianie więzi międzypokoleniowych dzieci-rodzice-dziadkowie poprzez udział w turniejach sportowo-rekreacyjno-szaradziarskich	4.000
Stowarzyszenie „Kolory Życia” na Rzecz Osób Niepełnosprawnych	„Solina – kaskadą dla niepełnosprawnych”	11.000
Bank Żywności w Płocku Związek Stowarzyszeń	Prowadzenie Banku Żywności – pomoc żywnościowa dla rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej	10.000
Związek Stowarzyszeń Płocki Bank Żywności	Pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans rodzin i osób w ramach pomocy społecznej	40.000
Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Płocku	Działania socjalno-pomocowe na rzecz dzieci i rodzin najuboższych „Czerwonokrzyska Gwiazdka”	4.000
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży z Cukrzycą w Płocku	„Młody diabetyk w szkole i społeczeństwie”	14.000
Płockie Stowarzyszenie „Amazonki”	Integracja i rehabilitacja kobiet po leczeniu raka piersi	3.000
Polskie Towarzystwo Opieki nad Chorymi ze Stomią „Pol-Ilko”	Organizacja spotkania wigilijno-noworocznego w grudniu 2008 dla członków Pol-Ilko	2.000
Katolickie Stowarzyszenie Pomocy im. św. Brata Alberta	Dom Dziennego Pobytu „Ciepła Izba” 2008	15.000
	Punkt dożywiania „Kromka Chleba” 2008	20.000
Stowarzyszenie „Sclerosis Multiplex”	Rehabilitacja i integracja osób chorych na SM	18.000
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Płocku	Otyłość nie! Sięgnij po zdrowie	10.000
RAZEM		**390.000**

Źródło: Dane Urzędu Miasta

3.5 Edukacja

3.5.1 Przedszkola

Miasto Płock prowadzi ogółem 26 ogólnodostępnych przedszkoli, w tym 5 placówek organizuje edukację dzieci niepełnosprawnych w systemie integracyjnym. Na rok szkolny 2008/09 zorganizowano ogółem 139 oddziałów z żywieniem, odpłatnych – dla dzieci przebywających w przedszkolu do 8 – 9 godzin, w tym:

- 109 oddziałów ogólnodostępnych,
- 17 oddziałów integracyjnych dla dzieci o różnych rodzajach niepełnosprawności: z zespołem Downa, niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo, z mózgowym porażeniem dziecięcym, z wadami wzroku i niewidome, z wadami słuchu i niesłyszące, z zaburzeniami wymowy i języka, niedostosowane społecznie, z zaburzeniami emocjonalnymi i zachowania, przewlekle chore, z zaleconymi dietami pokarmowymi,
- 3 oddziały specjalne dla dzieci ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz z autyzmem dziecięcym,
- 10 oddziałów „0" pięciogodzinnych, nieodpłatnych dla dzieci – 6 letnich objętych rocznym obowiązkiem przedszkolnym.

Na rok szkolny 2008/09 **przyjęto 3.522 dzieci**, w tym 83 niepełnosprawne. Z powodu braku wolnych miejsc **nie przyjęto – 553**. Przedszkola miejskie w Płocku ukończyło w 2007 r. 1.223 dzieci 6-letnich, w 2008 r. – 1.109 dzieci 6-letnich.

Z budżetu miasta dodatkowo finansowane są dla miejskich przedszkoli:

- pedagogiczne etaty specjalistyczne (specjalności: pedagog specjalny, pedagog rewalidacyjny, rehabilitant ruchu, psycholog, logopeda) i pielęgniarskie w 5 placówkach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi (Miejskie Przedszkola Nr: 3, 16, 17, 31, 33),
- nieodpłatne dla rodziców zajęcia dodatkowe z terapii logopedycznej i pedagogiczno-psychologicznej, wykraczające ponad podstawę programową, dla dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi,
- zajęcia umuzykalniające dla dzieci 6-letnich organizowane przez Płocką Orkiestrę Symfoniczną.

3.5.2 Szkoły podstawowe publiczne

W roku szkolnym 2007/08 miasto prowadziło **15 szkół podstawowych**, w tym 14 funkcjonujących samodzielnie i 1 w Zespole Szkół nr 2 razem z Gimnazjum nr 10. Ogółem było **7304 uczniów** w 323 oddziałach.

W niektórych szkołach podstawowych funkcjonują **klasy autorskie** i **zmodyfikowane** przez nauczycieli **programy nauczania**, np.:

- w SP 12 kilkanaście programów, w tym: „Komputer w nauczaniu historii", „Ruch z muzyką", „Historia i społeczeństwo", „Gry i zabawy matematyczne w nauczaniu zintegrowanym z wykorzystaniem komputera", „Program nauczania z elementami edukacji ekologicznej w kształceniu zintegrowanym", „Zastosowanie komputera w edukacji polonistycznospołecznej w kształceniu zintegrowanym";
- w SP 18 „Matematyka z komputerem";
- w SP 20 „Plastyka w kl. IV-VI z rozszerzonym programem bezpośredniego kontaktu ze sztuką", „Zastosowanie komputerów na lekcji matematyki";
- w SP 22 – klasa przyrodniczo-ekologiczna, informatyczna „zabawa z komputerem", matematyczno-informatyczna „Matematyka z komputerem", rozszerzona o treści edukacji regionalnej, ;

– w SP 23 – klasa z edukacją regionalną, 3 klasy informatyczne.

W 9 szkołach istnieją **klasy sportowe** IV-VI, w 4 – klasy **integracyjne** (w 2 I-VI, I-V) i w 2 – pojedyncze), w SP nr 3 są klasy **specjalne**.

Kształcenie w zakresie szkoły podstawowej prowadzi też, obok programu artystycznego, Ogólnokształcąca **Szkoła Muzyczna** I stopnia w Płocku utworzona w 2005 r. przez władze Płocka w porozumieniu z Ministerstwem Kultury (w którego kompetencjach jest zakładanie i prowadzenie publicznych szkł artystycznych). Na mocy tego porozumienia Szkoła korzysta z wyposażenia Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia, nie ponosząc kosztów utrzymania budynku. W szkole jest 6 klas (I-VI). W roku szkolnym 2007/2008 uczęszczało 96 uczniów. Prowadzona jest obecnie nauka gry na: skrzypcach, fortepianie, gitarze, wiolonczeli, flecie, akordeonie, kontrabasie i perkusji.

3.5.3 Gimnazja publiczne

W roku szkolnym 2007/2008 Gmina m. Płock prowadziła 12 gimnazjów, w tym:

6 gimnazjów funkcjonujących samodzielnie, 2 gimnazja w zespołach szkół: w Zespole Szkół Nr 1 (Gimnazjum Nr 1 i IV Liceum Ogólnokształcące) i w Zespole Szkół Nr 2 (Szkoła Podstawowa Nr 21 i Gimnazjum Nr 10) oraz 1 gimnazjum dla dorosłych (Gimnazjum Nr 11) przy Centrum Kształcenia Ustawicznego i 1 gimnazjum w Zespole Szkół Technicznych (Gimnazjum Nr 12).

Ponadto funkcjonowały 2 gimnazja specjalne: w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 (Gimnazjum Nr 7) oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących Specjalnych Nr 7 (Gimnazjum Nr 9).

W roku szkolnym 2007/2008 w 189 oddziałach uczyło się **ogółem 4.575 gimnazjalistów:**

– w gimnazjach funkcjonujących samodzielnie (G2, G3, G4, G5, G6, G8) – 3.727 uczniów w 153 oddziałach;
– w zespołach szkół – 848 uczniów w 36 oddziałach: w Gimnazjum Nr 1 (w Zespole Szkół Nr 1) 536 uczniów w 20 oddziałach, w Gimnazjum Nr 10 z 5 oddziałami sportowymi (w Zespole Szkół Nr 2) – 103 uczniów, Gimnazjum Nr 12 (6 oddziałów sportowych) w Zespole Szkół Technicznych – 115 uczniów, Gimnazjum Nr 11 dla Dorosłych przy Centrum Kształcenia Ustawicznego – 94 uczniów w 5 oddziałach.

Pod względem liczebności szkoły gimnazjalne są bardzo zróżnicowane: największe Gimnazjum Nr 8 liczyło 1184 uczniów (47 oddziałów), a najmniejsze samodzielne Gimnazjum Nr 3 liczyło 337 uczniów (13 oddziałów).

W ostatnich trzech latach szkolnych, począwszy od 2005/06, spada liczba uczniów w gimnazjach:

– 2005/06 – 5004
– 2006/07 – 4835
– 2007/08 – 4575

W roku szkolnym 2007/08 funkcjonują następujące klasy integracyjne (ozn.*) i sportowe:

w Gimnazjum Nr 2:

– *3 klasy integracyjne: Ia, IIa, IIIa (dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, na wózkach, ze sprzężonymi niepełnosprawnościami);
– 3 klasy sportowe: (lekka atletyka) klasa I, II, III;

w Gimnazjum Nr 4:

* 2 klasy integracyjne: IIf, IIIf (szczególnie dla uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi, zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz innymi potrzebami kształcenia specjalnego);

w Gimnazjum Nr 5:

- *1 klasa integracyjna: IIa (w tym uczniowie z niedosłuchem i niepełnosprawnosią ruchową);
- 7 klas sportowych: 2 oddziały klas I: IE (piłka ręczna dziewcząt i piłka ręczna chłopców) oraz kl. IJ (piłka nożna chłopców); 2 oddziały klas II: kl. IIK (piłka ręczna dziewcząt i piłka ręczna chłopców); kl. IIL (piłka nożna chłopców), 3 oddziały kl. III: IIIJ ,IIIK, IIIL (piłka nożna chłopców)

w Gimnazjum Nr 8: 3 klasy sportowe: 1 klasa Ic (piłka ręczna dziewcząt i piłka ręczna chłopców);1 klasa IIc interdyscyplinarna (piłka ręczna / pływanie), 1 klasa IIIc interdyscyplinarna (lekkoatletyka / pływanie/.

Gimnazjum Nr 10: (w Zespole Szkół Nr 2) wyłącznie z klasami sportowymi o następujących dyscyplinach: 3 oddziały – piłka koszykowa dziewcząt (kl. Ia, IIa, IIIa), 2 oddziały – piłka ręczna chłopców (kl. Ib, IIIb).

Gimnazjum Nr 12 (w Zespole Szkół Technicznych) wyłącznie z klasami sportowymi: 3 klasy Szkoły Mistrzostwa Sportowego (wioślarstwo i badmington), 3 klasy sportowe (piłka nożna).

W gimnazjach z oddziałami integracyjnymi (ozn. *) zatrudnieni są dodatkowo nauczyciele specjaliści, którzy posiadają kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej, rewalidacji, reedukacji, socjoterapii i realizują zajęcia edukacyjne dla dzieci niepełnosprawnych dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów. Wspólnie z nauczycielami opracowują indywidualne programy nauczania dla uczniów ze specjalnymi potrzebami kształcenia. Organizują również indywidualne i zespołowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, rewalidacyjne, socjoterapeutyczne. We wszystkich gimnazjach zatrudnieni są pedagodzy szkolni.

Tab. 46. Działalność dydaktyczno – wychowawcza gimnazjów roku szkolnym 2007/08

Gimnazja samodzielne Liczba: uczniów oddziałów	Klasy integracyjne, specjalne, sportowe, innowacje programowe	Specjaliści	Działalność pozalekcyjna
Gimnazjum Nr 2 330 uczniów 17oddziałów	3 klasy integracyjne 3 klasy sportowe 42 godz. zajęć sportowych 3 klasy autorskie: matematyka z komputerem w kl. Im, IIm, IIIm (6 godz.)	2 pedagogów: 40 godz. socjoterapeuta 20 godz. nauczyciel rewalidacji 30 godz.	Zaj. dyd-wyr. – 7 godz. koła zainter. i przedmiotowe – 23 godz. dodatkowy j. obcy – 16 godz. (2 godz j. ang. 14 godz. j. niem.)
Gimnazjum Nr 3 337 uczniów 13 oddziałów		1 pedagog: 20 godz.	Zaj. dyd-wyr. – 5 godz. koła zainter. i przedmiotowe – 32 godz.
Gimnazjum Nr 4 501 uczniów 21 oddziałów	2 klasy integracyjne (20 godz. rewalidacji zesp. i indywidual. zaj. terapeut. wychow.) 1 klasa wyrównaw.	1 pedagog: 20 godz. 1 psycholog: 20 godz. zajęcia socjoterapeutyczne i wychowawcze rewalidacyjne: 20 godz.	Koła zainter. i przedmiotowe 33 godz. SKS 22 godz. dodatkowy j. obcy 32 godz.

Gimnazjum Nr 5 806 uczniów 33 oddziały	1 klasa integracyjna (3 godz. zaj. dydakt. wyrów. + 12 godz. rewalidacji) 7 klas sportowych (54 godz.)	1 pedagog: 20 godz. 1 psycholog: 20 godz	Koła zainter. i przedmiotowe 49 godz. SKS 24 godz. dodatkowy j. obcy 34 godz.
Gimnazjum Nr 6 576 uczniów 22 oddziały	6 klas z innowacjami programowymi: Ib,Ic, IIf, IIg,IIIf, IIIg	1 pedagog: 20 godz. 1 psycholog: 20 godz	Zaj. dyd-wyr. 4 godz. Koła zainter. i przedmiotowe 27 godz. SKS – 10 godz. dodatkowy j. obcy – 18 godz.: 2 godz. j. ang., 9 godz. j. niem., 6 godz. j. franc., 1 godz. j. ros.
Gimnazjum Nr 8 1184 uczniów 47 oddziałów	6 klas realizuje program MEN DELF: 4 godz. j. franc. dla ucznia, ogółem dla nauczyciela 48 godz. 3 klasy sportowe 42 godz. zajęć sportowych (3x14 godz. = 42)	2 pedagogów 40 godz. 1 psycholog: 20 godz	Zaj. dyd-wyr. 15 godz. koła zainter. i przedmiotowe 29 godz. SKS –12

Źródło: Dane Urzędu Miasta

3.5.4 Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym

W Płocku działają ponadgimnazjalne szkoły publiczne prowadzone przez m. Płock oraz: Centrum Edukacji sp. z o.o., Powiat Płocki, Samorząd Województwa Mazowieckiego, Stowarzyszenie Oświatowców Polskich w Płocku, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Płocku.

Tab. 47. Ponadgimnazjalne szkoły publiczne dla młodzieży

Typ szkoły dla młodzieży	Rok szkolny 2006/07		Rok szkolny 2007/08	
	uczniowie	absolwenci	uczniowie	absolwenci
Liceum ogólnokształcące	4416	1465	4207	1473
Liceum profilowane	618	226	491	135
Technikum	2722	729	2626	513
Technikum uzupełniające	122	14	44	32
Uzupełniające LO	23	23	24	14
Razem powyższe	**7901**	**2457**	**7392**	**2167**
Zasadnicza szkoła zawodowa	895	285	981	251
Szkoła policealna	410	228	292	161

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Tab. 48. Ponadgimnazjalne szkoły dla dorosłych

Typ szkoły dla dorosłych	Rok szkolny 2006/07		Rok szkolny 2007/08	
	słuchacze	absolwenci	słuchacze	absolwenci
Gimnazjum	68	26	113	62
Liceum ogólnokształcące	133	53	148	48
Liceum profilowane	74	18	88	10
Technikum	20	0	0	0
Technikum uzupełniające	198	49	234	59
Uzupełniające LO	158	62	178	60
Razem licea i technika				
Zasadnicza szkoła zawodowa	161	56	142	46
Szkoła policealna	508	187	599	208

Źródło: Dane Urzędu Miasta

W publicznych szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży uczniowie spoza Płocka stanowią ponad. 40 % wszystkich uczących się. Na przykładzie szkół prowadzonych przez m. Płock w r. szk. 2007/08 przedstawia się to następująco:

Placówka	uczniowie:	ogółem	spoza Płocka
LO im. Małachowskiego		873	311
LO im. Jagiełły		812	325
III LO im. Dąbrowskiej		820	426
IV LO im. Krzywoustego		657	207
Zespół Szkół Ekonomiczno- Kupieckich		935	434
Zespół Szkół Zawodowych Nr 2		467	242
Zespół Szkół Usług i Przedsiębiorczości		644	398
Zespół Szkół Budowlanych Nr 1		798	430
Zespół Szkół Technicznych		839	328

Szkoły nie posiadają precyzyjnych informacji dotyczących losów swoich absolwentów, ale z szacunkowych danych otrzymanych od dyrektorów placówek wynika, że w roku otrzymania świadectwa maturalnego średnio ok. 90% licealistów i ok. 50% uczniów techników podejmuje studia wyższe. Ci ostatni częściej wybierają formy zaoczne.

Typy szkół oraz kierunki kształcenia zawodowego w r. szk. 2007/08

Szkoły prowadzone przez m. Płock

1. **Zespół Szkół Ekonomiczno-Kupieckich** im. L. Krzywickiego (ul. Abp. Nowowiejskiego 4):

- technikum: technik ekonomista, technik handlowiec, technik hotelarstwa
- liceum profilowane – profil ekonomiczno-administracyjny
- szkoła policealna: technik ekonomista, technik prac biurowych

2. **Zespół Szkół Zawodowych Nr 2**; Płock, ul. Gwardii Ludowej 7

- technikum: technik mechanik (specjalizacja: obsługa i naprawa pojazdów samochodowych), technik elektryk, technik elektronik, technik informatyk
- zasadnicza szkoła zawodowa: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk, elektromechanik
- technikum uzupełniające: technik mechanik (specjalizacja - obsługa i naprawa pojazdów samochodowych)
- technikum uzupełniające dla dorosłych: technik mechanik (specjalizacja - obsługa i naprawa pojazdów samochodowych), technik elektryk

3. **Zespół Szkół Technicznych – ZB**; Płock, al. Kilińskiego 4

- technikum: technik mechanik (specjalizacje: obróbka skrawaniem z programowaniem i obsługą obrabiarek sterowanych numerycznie; obsługa i naprawa maszyn przemysłowych z elementami projektowania komputerowego; mechatronika w maszynach i urządzeniach), technik informatyk
- liceum profilowane – profile: zarządzanie informacją, mechatroniczny
- zasadnicza szkoła zawodowa: dekarz, stolarz, mechanik monter maszyn i urządzeń, operator obrabiarek skrawających, mechanik pojazdów samochodowych
- technikum uzupełniające: technik mechanik (specjalizacja – obsługa i naprawa maszyn przemysłowych z elementami projektowania komputerowego)
- szkoła policealna: technik informatyk

4. **Zespół Szkół Usług i Przedsiębiorczości im. Abp. Nowowiejskiego** (ul. Padewskiego 2)

- technikum: technik technologii odzieży, kucharz, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik technologii żywności, technik usług fryzjerskich
- zasadnicza szkoła zawodowa: kucharz małej gastronomii, fryzjer, krawiec, piekarz, cukiernik, rzeźnik-wędliniarz, sprzedawca, elektromechanik, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, blacharz samochodowy, stolarz

5. **Zespół Szkół Budowlanych Nr 1** (ul. Prezydenta I. Mościckiego 4)

- technikum: technik budownictwa (specjalizacje: nowoczesne technologie w budownictwie; kosztorysowanie i normowanie), technik geodeta, technik ochrony środowiska, technik urządzeń sanitarnych (specjalizacja – wyposażenie budynków w instalacje grzewcze)
- liceum profilowane: profil kształtowanie środowiska
- zasadnicza szkoła zawodowa: murarz, malarz tapeciarz, posadzkarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych
- technikum uzupełniające: technik budownictwa (specjalizacja – nowoczesne technologie w budownictwie), technik urządzeń sanitarnych (specjalizacja – wyposażenie budynków w instalacje grzewcze)

- technikum uzupełniające dla dorosłych: technik budownictwa (specjalizacja – kosztorysowanie i normowanie), technik urządzeń sanitarnych (specjalizacja – wyposażenie budynków w instalacje grzewcze)
- szkoła policealna dla dorosłych: technik budownictwa, technik urządzeń sanitarnych (specjalizacja – wyposażenie budynków w instalacje grzewcze)

6. **Centrum Kształcenia Ustawicznego** (Al. Piłsudskiego 6) – placówka kształcąca wyłącznie dorosłych

- technikum uzupełniające: technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik budownictwa, technik handlowiec, technik mechanik
- liceum profilowane – profile: usługowo-gospodarczy, zarządzanie informacją
- zasadnicza szkoła zawodowa: kucharz małej gastronomii, piekarz, cukiernik, sprzedawca, fryzjer, ślusarz
- szkoła policealna: technik ekonomista, technik administracji, technik informatyk

Szkoły prowadzone przez Centrum Edukacji sp. z o.o.

Zespół Szkół CE im. Łukasiewicza (ul. Kobylińskiego 25)

Technikum: technik technologii chemicznej

Szkoła policealna dla dorosłych: technik technologii chemicznej

Szkoły prowadzone przez Powiat Płocki

Zespół Szkół im. Leokadii Bergerowej (ul. Kutnowska 30)

Technikum: technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik hotelarstwa, technik rolnik, technik agrobiznesu, technik informatyk

Szkoła policealna dla dorosłych:technik rolnik, technik żywienia i gospodarstwa domowego. technik obsługi turystycznej, technik informatyk, technik administracji, technik logistyk

Szkoły prowadzone przez Samorząd Województwa Mazowieckiego

Medyczna Szkoła Policealna (Al Piłsudskiego 8): technik masażysta, technik farmaceutyczny, terapeuta zajęciowy, ratownik medyczny, opiekun w domu pomocy społecznej, higienistka stomatologiczna

3.5.5 Szkoły prywatne i społeczne według poziomów nauczania

Tab. 49. Szkoły młodzieżowe

Rodzaj szkoły	Liczba szkół	Szacunkowa liczba uczniów	Wysokość czesnego zł/m-c	Pomieszczenia	
				Dzierżawa	Własność
Szkoły podstawowe	2	354	0 i 350	1	1
Gimnazja	2	130	180-250		2
Licea ogólnokształcące	5	383	100-250	2	3
Technika	4	450	100-150	1	3
Policealne szkoły zawodowe (1,5, 2-letnie)	3	118	100-140	1	2

Tab. 50. Szkoły dla dorosłych

Rodzaj szkoły	Liczba szkół	Szacunkowa liczba uczniów	Wysokość czesnego zł/m-c	Pomieszczenia	
				Dzierżawa	Własność
Licea ogólnokształcące	4	243	500-570 (we wszystkich)	4	0
Uzupełniające licea ogólnokształcące	4	160		4	0
Technika	2	49		1	1
Technika U1zupełniające	5	271		3	2
Policealne szkoły zawodowe (1,5, 2-letnie)	22	1425		15	5

3.5.6 Placówki kształcenia i wychowania specjalnego

Miasto Płock prowadzi następujące placówki kształcenia i wychowania specjalnego:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 (SOSW 1), w skład którego wchodzą: Szkoła Podstawowa Nr 9 Specjalna i Gimnazjum Nr 7 Specjalne. Przyjmowane są dzieci na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność umysłową w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym. Dla dzieci niepełnosprawnych umysłowo w stopniu głębokim działają grupy rewalidacyjno-wychowawcze. Dla uczniów spoza miasta działa internat. Zapewniona jest opieka pielęgniarska, logopedyczna, psychologiczna, rewalidacyjna i gimnastyka korekcyjna.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 (SOSW 2), w skład którego wchodą: Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 6 Specjalna i Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy. Szkoła zawodowa kształci w zawodach: krawiec, kucharz małej gastronomii, stolarz, mechanik pojazdów samochodowych, blacharz samochodowy, piekarz, fryzjer. Trzyletnia Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy przyjmuje uczniów z orzeczeniem do kształcenia specjalnego w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Prowadzona jest opieka psychologiczna i pedagogiczna oraz zajęcia rewalidacyjne. Dla uczniów spoza miasta działa internat. W r. 2006/2007 przygotowano w nim pomieszczenia dla młodzieży objętej procesem usamodzielniania. Służą one przygotowaniu podopiecznych do samodzielnego życia
w mieszkaniach chronionych i terapeutycznych przyznawanych przez MOPS oraz do poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym.

Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych Nr 7 (ZSOS Nr 7), w skład którego wchodzą: Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 24 i Gimnazjum Nr 9 Specjalne. Do szkoły przyjmowane są dzieci z upośledzeniem umysłowym umiarkowanym i znacznym, z niepełnosprawnością sprzężoną, autyzmem. Zapewniona jest opieka pielęgniarska, logopedyczna, psychologiczna, rewalidacyjna i gimnastyka korekcyjna.

W 2007 r. w SP nr 24 przy ZSOS nr 7 powołane zostały Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 4 kwietnia 2005 r. Dnia 8.01.2008 r. zespoły obejmowały 27 dzieci w wieku przedszkolnym. Są to dzieci posiadające opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu w godz. 14.30 – 18.30. Dla każdego dziecka specjaliści opracowują indywidualny program terapeutyczny realizowany w szkole i w domu. Rodzice uczestniczą w zajęciach i kontynuują pracę w domu.

Tab. 51. Placówki kształcenia i wychowania specjalnego prowadzone przez Miasto Płock (stan z 3.09.2007 r.)

Placówka	Szkoła	Ogółem		Liczba klas						Liczba uczniów w klasie					
		Ucz-niów	Od-dzia-łów	I	II	III	IV	V	VI	I	II	III	IV	V	VI
SOSW 1	SP 9	86	9	1	1	2	1	2	3	4	2	14	13	23	29
	G7	104	11	2	5	4	-	-	-	19	44	41	-	-	-
	Grupy re-wal.-wych.	35	6 grup												
SOSW 2	ZSZ Nr 6	141	10	4	4	2	-	-	-	60	58	23	-	-	-
	SSPdP	48	9	2	4	3	-	-	-	11	21	16	-	-	-
ZSOS Nr 7	SP24	40	8	2	1	1	1	1	3	9	7	4	6	2	12
	G9	33	5	1	1	3	-	-	-	4	10	19	-	-	-

3.5.7 Instytucje kształcenia dorosłych

Tab. 52. Licea ogólnokształcące (stan z czerwca 2008 r.)

Nazwa organu prowadzącego	Liczba słuchaczy	Wysokość dotacji z budżetu gminy w zł/m-c
Płockie Towarzystwo Oświatowe	41	5.321
AP EDUKACJA	139	18.042
Angelika Cysewska	49	6.360
Centrum Nauki i Biznesu "Żak"	14	1.817

Tab. 53. Uzupełniające licea ogólnokształcące

Nazwa organu prowadzącego	Liczba słuchaczy	Wysokość dotacji z budżetu gminy w zł/m-c
Płockie Towarzystwo Oświatowe	32	4.153
AP EDUKACJA	106	13.629
Angelika Cysewska	16	2.076
Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia w Płocku	6	778

Tab. 54. Technika

Nazwa organu prowadzącego	Liczba słuchaczy	Wysokość dotacji z budżetu gminy w zł/m-c
Stowarzyszenie Oświatowców Polskich	3	462
Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia w Płocku	46	7.089

Tab. 55. Technika uzupełniające

Nazwa organu prowadzącego	Liczba słuchaczy	Wysokość dotacji z budżetu gminy w zł/m-c
Zakład Doskonalenia Zawodowego w Płocku	16	2.366
Stowarzyszenie Oświatowców Polskich	19	2.808
„TECHNIK" Sp. z o.o.	136	20.105
Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia w Płocku	46	6.800
Stowarzyszenie Inżynierów i Mechaników Polskich	54	7.983

Tab. 56. Policealne szkoły zawodowe

Nazwa organu prowadzącego	Liczba szkół	Liczba słuchaczy	Wysokość dotacji z budżetu gminy w zł/m-c
Płockie Towarzystwo Oświatowe	1	15	2.217
Danuta Sokołowska	3	146	32.311
Zespół Oświatowo – Konsultacyjny „PROFESOR"	1	21	3.104
Rafał Nagadowski	1	49	7.243
Centrum Edukacji Sp. z o.o.	1	59	8.574
Płocki Uniwersytet Ludowy	1	18	2.661
Zakład Doskonalenia Zawodowego w Płocku	3	32	4.730
Stowarzyszenie Oświatowców Polskich	1	30	4.435
„TECHNIK" Sp. z o.o.	1	49	7.096
Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia w Płocku	1	17	2.513
Stowarzyszenie Wychowawców, Wychowanków i Przyjaciół EKONOMIKA	1	49	13.748
Towarzystwo Edukacji Bankowej	4	122	17.034
PERFECT EDUCATION Sp. z o.o.	1	29	4.287
AP Edukacja	1	702	103.333
Centrum Nauki i Biznesu „Żak"	1	66	9.756

3.5.8 Inne placówki edukacji i wychowania

W Płocku funkcjonują 2 placówki wychowania pozaszkolnego realizujące zadania w zakresie edukacyjnym, wychowawczym, kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym, profilaktycznym i prozdrowotnym. Stwarzają dzieciom i młodzieży szansę rozwoju poprzez zajęcia w grupach twórczych i równoległe organizowanie imprez masowych. Są to:

Młodzieżowy Dom Kultury – w roku szkolnym 2007/2008 zajęcia w 65 stałych formach (grupach, sekcjach, kołach zainteresowań, zespołach), w których uczestniczyło ponad 700 dzieci i młodzieży, nie licząc uczestników imprez masowych. W poszczególnych działach funkcjonowały m.in. grupy: teatralne, literackie, wokalne, nauki gry na instrumentach, plastyczne, sportowe, turystyczne, zespoły instrumentalne. W filii MDK w Szkole Podstawowej Nr 23 realizowane były zajęcia w kołach plastycznych, grupach teatralnych, literackich, zespołach tańca towarzyskiego, nauki gry na gitarze, sekcja tenisa stołowego, badmintona, zajęcia rekreacyjne. W ogrodzie jordanowskim odbywały się zajęcia w klubie turystyki pieszej, zajęcia rekreacyjne, świetlicowe, plastyczne, tenis stołowy, piłka nożna, badminton.

HZPiT „Dzieci Płocka” w minionym roku szkolnym funkcjonował w 22 grupach: tanecznych, małych form artystycznych, wokalnej i kapeli. Uczęszcza ponad 500. Funkcjonują tu również dwa koła przewodniczących samorządów uczniowskich. Zespół pracuje systemem harcerskim. Grupę taneczną tworzą dwa zastępy. Prowadzone są systematyczne szkolenia harcerskie i zdobywanie stopni harcerskich. Uczestnicy w wieku do lat 11 tworzą drużynę zuchową. W zespole działa też poradnia artystyczna, w której udzielane są porady m. in. w sprawie organizacji uroczystości szkolnych (piosenki, recytacje, nuty, opisy tradycji i obrzędów ludowych), oraz porady dotyczące zabaw i tańców połączonych z imprezami szkolnymi, jak np. studniówki.

W Płocku funkcjonuje też **Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia** im. Karola Szymanowskiego prowadzona przez Ministerstwo Kultury. Szkoła II stopnia ma Wydział Instrumentalny i Wydział Wokalny. Szkoła posiada **salę na 490 miejsc**.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Miasto Płock prowadzi 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne: Nr 1 dla Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi i Nr 2. Prowadzą działalność diagnostyczną (badania psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne), pomoc pośrednią (orzeczenia, opinie) i bezpośrednią dzieciom i młodzieży (terapia) oraz udzielają pomocy nauczycielom, rodzicom i wychowawcom. W roku szkolnym 2007/08 z pomocy płockich poradni skorzystało ogółem ok. 2800 dzieci i młodzieży z terenu Płocka oraz **powiatów płockiego ziemskiego, gostynińskiego i sierpeckiego**.

3.5.9 Szkolnictwo wyższe

Politechnika Warszawska Szkoła Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku

Prowadzi następujące rodzaje studiów:

- I stopnia na wszystkich kierunkach: dzienne i zaoczne
- II stopnia – dzienne lub zaoczne w zależności od wyboru studentów
- III stopnia (doktoranckie) – dzienne

Tab. 57. Kierunki kształcenia i liczba studentów w roku akad. 2006/2007

Kierunki kształcenia	Liczba studentów
Budownictwo – inżynierskie, magisterskie, doktoranckie	538
Inżynieria Środowiska – inżynierskie	347
Mechanika i Budowa Maszyn – inżynierskie, magisterskie, doktoranckie	568
Technologia Chemiczna – inżynierskie, magisterskie	411
Ekonomia – licencjackie	643
Razem	**2507**

W roku akad. 2004/2005 było 3086 stdentów, w 2005/2006 – 2355, na studiach podyplomowych w 2004 r. – 203, w 2005 r. – 118, w 2006 r. – 100. Ok. 60% liczby studentów stanowią absolwenci płockich szkół ponadgimnazjalnych.

Kadrę uczelni stanowi 169 osób, w tym:

- profesorowie 36
- doktorzy habilitowani 3
- doktorzy 89
- starsi wykładowcy 7
- pozostali 34

Dojeżdża: 29 profesorów, 3 doktorów habilitowanych, 7 doktorów

Bazę dydaktyczną o łącznej powierzchni użytkowej 33.940 m^2 stanowią:

- 2 kompleksy budynków: przy ul. Łukasiewicza 17 i ul. Jachowicza 2/4
- Hala Sportowa przy ul. 7 Czerwca 1991 r.
- Dom Studenta „Wcześniak" przy ul. Dobrzyńskiej 5
- Laboratorium Inżynierii Lądowej przy ul. Jachowicza 20

Baza dydaktyczna zawiera:

- 3 audytoria (340, 200, 170 miejsc z wyposażeniem multimedialnym),
- 4 sale wykładowe na 100 miejsc,
- 31 sal ćwiczeniowo-wykładowych (40-70 miejsc) – wszystkie sale wyposażone w ekrany i rzutniki pisma,
- 32 laboratoria naukowo-dydaktyczne,
- 15 pracowni komputerowych.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku

Uczelnia kształci na poziomie studiów licencjackich w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Liczba studentów wg stanu na dzień 30 listopada danego roku wynosiła w r. ak. 2004/2005 – 3086, w r. ak. 2005/2006 – ogółem 3317, w r. ak. 2006/2007 – 3166.

Ok. 35 % liczby studentów stanowią absolwenci płockich szkół ponadgimnazjalnych.

Tab. 58. Kierunki kształcenia i liczba studentów

Specjalność	2004/2005		2005/2006		2006/2007	
	Studia					
	Stacjon.	Ogółem	Stacjon.	Ogółem	Stacjon.	Ogółem
Ekonomia integracji rolnej i regionalnej w Unii Europejskiej	108	108	271	358	355	450
Finanse i rachunkowość przedsiębiorstw	424	691	464	704	413	609
Handel zagraniczny	-	-	-	-	67	95
Zarządzanie i marketing w agrobiznesie	330	519	220	356	165	251
Język angielski	365	479	404	515	328	420
Język niemiecki	130	130	152	152	144	144
Język rosyjski z angielskim / niem.	34	34	69	69	81	81
Matematyka i technologia informacyjna	277	277	255	255	216	216
Edukacja wczesnoszkolna z językiem angielski/niemiecki	388	460	426	500	430	509
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z muzyką / plastyką	277	388	313	408	341	391
RAZEM	**2333**	**3086**	**2574**	**3317**	**2540**	**3166**

Kadrę Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku prezentuje poniższa tabela.

Tab. 59. Kadra dydaktyczna w osobach wg stopni i tytułów naukowych

Stopnie i tytuły naukowe	W roku akademickim				
	2004/2005		2005/2006		2006/2007
		w tym dojeżdżający		w tym dojeżdżający	
prof. dr hab.	7	7	6	6	6
dr hab.	15	15	19	19	17
dr	36	21	36	18	37
mgr	99	6	103	6	106
RAZEM:	**157**	**49**	**164**	**49**	**166**

Bazę dydaktyczną stanowią zabudowane nieruchomości przy ul. Gałczyńskiego 28 budynek dydaktyczny (2893m^2) wraz z halą sportową z zapleczem (1718m^2) oraz przy ul. Kościuszki 20 (1100m^2). Pomieszczenia dydaktyczne*:*

- Budynek przy ul. Gałczyńskiego 28: 799 miejsc w 23 salach, pracownia komputerowa o 18 stanowiskach, bufet.
- Budynek przy ul. Kościuszki 20: 150 miejsc w 7 salach, pomieszczenie na poddaszu (siedziba studenckiego koła naukowego) i w piwnicy budynku.
- Hala sportowa przy ul. Gałczyńskiego 28, w tym: sala gimnastyczna duża i mała z lustrami do ćwiczeń aerobiku, 2 siłownia, sala do gry w tenisa stołowego

Nieruchomość zabudowana przy ul. Nowowiejskiego 6 w Płocku gdzie znajduje się Dom Studenta Nr 1 PWSZ w Płocku.

Uczelnia jest właścicielem całej nieruchomości znajdującej się przy Pl. Dąbrowskiego 2. Ogólna powierzchnia użytkowa pomieszczeń wynosi ok. 7000m^2. Pomieszczenia dydaktyczne: 937

miejsc w 18 salach, 2 pracownie komputerowe po 20 stanowisk każda, bufet. W nieruchomości tej znajdują się również pomieszczenia administracyjne i biblioteka uczelniana. Uczelnia jest też właścicielem nieruchomości w Trzepowie (538 miejsc w 7 salach + 2 sale wykładowe w budynku byłego internatu, pracownia komputerowa)

Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku

Jest uczelnią wyższą afiliowaną do Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, w ramach którego prowadzone są, na kierunku teologia, jednolite studia magisterskie w zakresie teologii ogólnej. Absolwenci teologii mają możliwość zdobycia uprawnień pedagogiczno-katechetycznych.

Kadrę uczelni stanowi 38 osób: 5 profesorów, 18 doktorów i 15 magistrów.

Bazę lokalową stanowi gmach seminarium i biblioteka. Uczelnia posiada 2 kaplice, 10 sal wykładowych, salę gimnastyczną i boisko sportowe, salę reprezentacyjną i teatr, który służy także jako sala kinowa oraz salę komputerową.

Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku

Tab. 60. Kierunki kształcenia i liczba studentów

Kierunki kształcenia	Formy kształcenia	Liczba studentów w roku akad.	
		2004/05	2005/06
Administracja	w formie stacjonarnej i niestacjonarnej: 3-letnie studia I st. (licencjackie), 2-letnie studia II st. (magisterskie uzupełniające)	1071	1001
Informatyka	w formie stacjonarnej i niestacjonarnej: 3,5-letnie studia I st. (inżynierskie)	354	281
Pedagogika	w formie stacjonarnej i niestacjonarnej: 3-letnie studia I st. (licencjackie), 2-letnie studia II st.(magisterskie uzupełniające)	2077	2073
Politologia	w formie stacjonarnej i niestacjonarnej: 3-letnie studia I st. (licencjackie)	270	276
Wychowanie fizyczne	w formie stacjonarnej i niestacjonarnej: 3-letnie studia I st. (licencjackie)	428	413
Zarządzanie	w formie stacjonarnej i niestacjonarnej: trzyletnie studia I st. (licencjackie), dwuletnie studia II st. (magisterskie uzupełniające)	961	1144

Uczelnia prowadzi też studia z zakresu pielęgniarstwa w filii w Wyszkowie.

Kadrę całej uczelni stanowi 628 osób (z czego w Płocku 417 osób), w tym:

- z tytułem profesora 178 osób (w Płocku 128 osób),
- ze stopniem doktora habilitowanego 89 osób (w Płocku 69 osób),
- ze stopniem doktora 269 osób (w Płocku 165 osób),
- asystenci i instruktorzy 92 osoby (w Płocku 55 osób).

Obiekty dydaktyczno-badawcze o powierzchni 31 500 m^2 w całości są własnością Uczelni. Stanowią zwarty kompleks w centrum Płocka oraz obiekty Filii w Wyszkowie i Iławie. Szkoła jako jedna z nielicznych wśród uczelni niepaństwowych posiada pełnowymiarową halę sportową na 450 miejsc z zapleczem socjalnym. Obiekty SWPW przystosowane są do potrzeb osób

niepełnosprawnych.

W Płocku jest 7 budynków dydaktycznych (oznaczonych A-G) o łącznej powierzchni prawie 11 000 m^2 z aulami, salami wykładowymi, seminaryjnymi, salami ćwiczeń, laboratoriami, pracowaniami (w tym komputerowymi i językowymi), salami posiedzeń, pomieszczeniami biurowymi i pomieszczeniami, w których mieszczą się: archiwum, księgarnia akademicka, bufety. W budynku D mieści sie nowoczesna biblioteka z czytelnią dla ok. 70 osób oraz stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i indywidualnej nauki języków obcych dla 65 osób.

Dom studencki posiada pokoje o powierzchni 12-15 m^2 każdy, z łączem internetowym i telefonem stacjonarnym. Na terenie obiektu jest wiata z grillem i zamkniety, monitorowany parking.

Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego

Prowadzi zajęcia dydaktyczne w ramach zaocznych studiów drugiego stopnia od 2000 roku na kierunkach:

1. dziennikarstwo i komunikacja społeczna
2. komunikacja społeczna
3. politologia
4. polityka społeczna
5. stosunki międzynarodowe

Od 2000 roku studia ukończyły 472 osoby. Liczba studentów na dzień 4.06.2007 r. wynosiła 121 osób na studiach zaocznych.

Zajęcia dydaktyczne prowadzi kadra dojeżdżająca pracowników Uniwersytetu Warszawskiego.

Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Centrum Edukacji w Płocku (Al. Kobylińskiego 25).

Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego

Prowadzi zajęcia w ramach zaocznych studiów drugiego stopnia o specjalnościach: rachunkowość i finanse, zarządzanie potencjałem społecznym firmy, zarządzanie publiczne, zarządzanie przedsiębiorstwem, E- biznes. W roku akademickim 2004/2005 kształcił 424 studentów, w 2005/ 2006 – 497 studentów.

Zajęcia dydaktyczne prowadzi kadra dojeżdżająca pracowników Uniwersytetu Warszawskiego.

Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Centrum Edukacji w Płocku (Al. Kobylińskiego 25).

3.6 Kultura, rekreacja i sport

3.6.1 Instytucje, obiekty i urządzenia kultury

Teatr Dramatyczny im. J Szaniawskiego

Płock posiadał jako jedno z pierwszych miast w Polsce swój teatr, urządzony w 1812 r, w budynku przebudowanym ze zrujnowanego kościoła św. Trójcy. Gościli tu m.in.: Wojciech Bogusławski z Teatrem Narodowym, Ludwik Solski, Gabriela Zapolska. W 1940 r. okupanci rozebrali budynek. W 1975 r. teatr wznowił działalność w zbudowanym dla Petrochemii Domu Kultury. W latach 2006-2007 z inicjatywy Marszałka Adama Struzika ze środków samorządu województwa mazowieckiego dokonano gruntownej przebudowy i modernizacji budynku, który teraz należy do

najnowocześniejszych obiektów teatralnych w Polsce. Okno sceniczne poszerzono z 11,6 do 15 m, wykonano zapadnię, komin z 21 wyciągami, scenę obrotową o średnicy 9 m. Pogłębiony i poszerzony kanał orkiestrowy dostosowany jest do potrzeb teatru muzycznego. Główna widownia ma 400 miejsc. Jest też scena kameralna (130 miejsc) i trzecia – tzw. sala pamięci, zwana też Piekiełkiem (50-60 miejsc). Wystawia się przeciętnie 6-8 premier w sezonie. Podstawę repertuaru stanowi wielka polska i światowa klasyka oraz najwybitniejsze pozycje współczesnej dramaturgii. Teatr prowadzi też działalność edukacyjną dla dzieci i młodzieży, nie tylko jako spektakle, ale i tzw. lekcje teatru – wprowadzenie w tajniki życia teatralnego (przygotowanie spektakli, zapoznanie z maszynerią teatralną, itp.). Od 1991 r. Teatr, jako jeden z pomysłodawców i współorganizatorów, bierze udział w Dniach Historii Płocka, wystawiając każdorazowo widowisko plenerowe dotyczące ważnych fragmentów historii miasta i regionu[11].

Amfiteatr

Obiekt został poddany gruntownej przebudowie, po której zainaugurował działalność w sierpniu 2008 r. Malowniczo wkomponowany w zbocze skarpy, przykryty jest wachlarzowo rozpiętym dachem i mieści blisko 3,5 tysiąca osób na widowni[12].

Biblioteki

Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego jest biblioteką samorządową i organizacyjnie podlega Urzędowi Miasta Płocka. W skład sieci bibliotecznej wchodzą:

- Działy pracy w gmachu głównym (ul. Kościuszki 6) – 1688 m^2
- Dział Zbiorów Audiowizualnych (ul. Kościuszki 3) – 193 m^2
- Biblioteka dla Dzieci im. Wandy Chotomskiej – 2464 m^2
- 13 filii bibliotecznych – łącznie 2250 m^2

Łączna powierzchnia obiektów biblioteki wynosi 6595 m^2.

Na mocy porozumienia między Miastem a powiatem ziemskim Książnica Płocka realizuje zadania powiatowej biblioteki publicznej i sprawuje opiekę merytoryczną nad 36 bibliotekami samorządowymi w terenie. Biblioteka zatrudnia 110 pracowników na 105 etatach. Koszty utrzymania: wynoszą 785.521,51 zł, przychód – 402.724,01 zł.

W zbiorach znajduje się literatura piękna, specjalistyczna, czasopisma, płyty analogowe i CD, kasety oraz "książka mówiona". Książnica zajmuje się także działalnością wydawniczą, wystawienniczą i promocyjną.

Biblioteka im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego założona w 1820 r. jest siódmą z kolei wśród najstarszych bibliotek w Polsce. Posiada status biblioteki naukowej na mocy Uchwały Rady Ministrów z 10.02 1971 r. Ustawą z 27.06.1997 r. została włączona do elitarnego grona 55 bibliotek tworzących Narodowy Zasób Biblioteczny. Zbiory mieszczą się w dwóch gmachach o łącznej powierzchni ok. 4 tys. m^2: Dział Zbiorów Specjalnych w zabytkowej oficynie, zbiory nowsze w XIX-wiecznym Domu "Pod Opatrznością" z dobudowaną częścią magazynową o powierzchni 3 tys. m^2. Biblioteka posiada 4 czytelnie o łącznej liczbie 100 miejsc. Częściowo jest skomputeryzowana (opracowanie zbiorów zwartych i archiwaliów, gromadzenie i informacja).

Ze względu na wysoką liczbę studiujących w Płocku biblioteka ta spełnia funkcję międzyuczelnianej biblioteki studenckiej. Korzysta z niej kadra naukowa płockich uczelni, nauczyciele, a także uczniowie starszych klas szkół średnich. Biblioteka oferuje księgozbiór uniwersalny. Specjalizuje się w gromadzeniu materiałów związanych z Płockiem i regionem (tzw. plociana i masovia-

---

[11] Strona internetowa teatru http://www.teatrplock.pl/index.php; *Płock – duma Mazowsza* [dodatek] *Gazeta Wyborcza* 26 maja 2008

[12] http://www.ump.pl/main.php?cid=poznaj&iid=spacer

na). Profilem uzupełnia się i ściśle współpracuje z innymi płockimi bibliotekami: Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, publiczną i pedagogiczną oraz biblioteką filii Politechniki Warszawskiej.

Księgozbiór (wg stanu z 31.12 2003 r.) to: 328.149 wol., stare druki – 13.361 wol., inkunabuły z XV wieku – 92, czasopisma – 5.225 tys. tytułów, czasopisma w bieżącej prenumeracie – 300 tytułów, prasa obcojęzyczna w bieżącej prenumeracie – 9 tytułów. Dział czasopism posiada: *Monitor Polsk*i od 1918 r., kompletny zbiór *Dzienników Ustaw* od 1918 r. i *Bibliografię Zawartości Czasopism* od 1947 r. W zbiorach są: wszystkie tytuły prasy płockiej z XIX wieku, okresu międzywojennego i okupacji niemieckiej (część dostępna w postaci mikrofilmów, z których skorzystać można za pomocą czytnika), *Boska Komedia* Dantego z 1487 r., *Kronika Świata* z 1492 r., najstarszy rękopis – karta sprzed tysiąca lat zawierająca łaciński tekst z biblijnej *Księgi Mądrości*, liczne pergaminowe przywileje i dokumenty, autografy sławnych ludzi – Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Adama Mickiewicza, Tadeusza Kościuszki i inne. Księgozbiór zawiera też: druki nowsze, rękopisy, archiwalia, muzykalia, kartografię, grafikę. Biblioteka posiada jedyną w kraju kolekcję 80 grafik Goi.

Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego posiada ok. 4000 tysięcy starodruków, w tym Biblię z XVI wieku. Bardzo wartościową pozycją jest Polskie Archiwum Biograficzne na mikrofiszach. Biblioteka dysponuje również bogatym zbiorem czasopism zagranicznych. Prowadzi zajęcia dla młodzieży, podczas których uczniowie mają możliwość poznania najcenniejszych zabytków piśmiennictwa posiadanych przez Bibliotekę. Organizuje spotkania z cyklu: "Ludzie kultury w posłudze myślenia i odpowiedzialności".

Galerie sztuki

Płocka Galeria Sztuki prowadzi działalność w zakresie upowszechniania kultury. Celem Galerii jest w szczególności prezentacja, promocja i propagowanie twórczości plastycznej i fotograficznej w kraju i za granicą, edukacja kulturalna i wychowanie aktywnego odbiory sztuk plastycznych. Główne kierunki działalności galerii to: organizowanie wystaw sztuki współczesnej, prowadzenie działalności oświatowej (odczyty, spotkania autorskie, pokazy filmowe, lekcje szkolne, konferencje i spotkania nauczycieli), wydawnictwa związane z organizacją wystaw, współpraca ze środowiskiem plastycznym i sprzedaż dzieł sztuki. W programie wystaw Galerii reprezentowane było malarstwo polskie, grafika, satyra i karykatura, fotografia , rzeźba, tkanina artystyczna i sztuka użytkowa. Widzowie Płockiej Galerii Sztuki mogli zapoznać się z pracami wszystkich najsławniejszych twórców szkoły plakatu. Galeria przygotowywała także ekspozycje adresowane do młodego widza i prezentowała prace niepełnosprawnych artystów. Zawsze szczególnie traktowane były prace artystów środowiska płockiego. Prawie wszyscy mieszkający tu artyści mieli swoje wystawy.

Galeria dzierżawi obiekt całoroczny o powierzchni użytkowej 800 m^2, powierzchni wystawienniczej 600 m^2 przy ul. H. Sienkiewicza 36. Zatrudnia pracowników stałych na 11 etatach. W r. 2007 dotacja wyniosła 998 451 zł, dochody własne - 30 186 zł.

Galeria Sztuki Naiwnej "OTO JA" (Pl. Narutowicza 2)

Galeria "Piękna" (ul. Synagogalna 9/11) działa od 9 lat i stara się promować sztukę współczesną głównie malarstwo oraz sztukę użytkową: szkło artystyczne, biżuterię, witraże. Galeria współpracuje z wieloma uznanymi malarzami związanymi ze środowiskiem Warszawy, Torunia czy Kazimierza n/Wisłą, m.in. Dorotą Falkowską Adamiec, Jerzym Gnatowskim, Janem Wołkiem czy Januszem Lewandowskim. Inną formą promocji sztuki jest też organizowanie przez galerię wystaw i plenerów malarskich.

Domy kultury i inne instytucje kultury

Spółdzielczy Dom Kultury prowadzi działalność w siedzibie SDK oraz w Klubach Osiedla Płockiej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Kochanowskiego, Łukasiewicza i Dworcowej. Amatorski ruch artystyczny i sportowo-rekreacyjny przejawia się w działalności sekcji i zespołów: muzycznych, plastycznych, teatralnych, szachowych, modelarskich, krótkofalowych, tanecznych, karate, kick-boxingu i akwarystów. SDK posiada salę na 200 miejsc.

Dom Technika Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A. prowadzi działalność kulturalną w kilkunastu zespołach i klubach, m. in.: Zespole Pieśni i Tańca Płock, tanecznym zespole dziecięcym "Petrolinki", kapeli ludowej "Wiśloki", zespole jazzowym "Loft", zespole „Petro-Dance", Estradzie Dziecięcej, klubach: brydżowym, tańca towarzyskiego, plastycznym, filatelistycznym. Organizowane są też kursy, szkolenia, konferencje, bale, dyskoteki, wieczorki taneczne. DT posiada **salę na 200 miejsc**

Młodzieżowy Dom Kultury jest placówką wychowania pozaszkolnego mieszczącą się w systemie oświaty. Posiada dziecięce grupy twórcze, działające licznie w siedzibie MDK i dwóch filiach: Ogrodzie Jordanowskim u zbiegu ulic Sienkiewicza, Wyszogrodzkiej i Kilińskiego oraz w "eMDeK-usiu" w SP 23 na Podolszycach Północnych. Głównym celem, który stawia sobie MDK jest ujawnienie i rozwijanie talentów i zainteresowań, wpływ na rozwój osobowości, przygotowanie aktywnych uczestników i twórców życia kulturalnego. W 2000 roku MDK obchodził 50 rocznicę powstania. Od 2000 roku placówka działa w Europejskim Stowarzyszeniu Instytucji Czasu Wolnego Dzieci i Młodzieży EAICY z siedzibą w Pradze. Powołała Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Dziecięcej i Młodzieżowej Twórczości Teatralnej oraz Dramy im. Króla Maciusia Pierwszego.

Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego zatrudnia 33 muzyków i 11 pracowników administracji. Nie posiada własnych obiektów, wynajmuje od spółki „Rynex" pomieszczenia biurowe (180 m^2) oraz od Państwowej Szkoły Muzycznej – salę koncertową na ok. 500 miejsc wraz z garderobami.

Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki z siedzibą przy ul. Tumskiej 9 posiada następującą bazę lokalową:

- Siedziba przy ul. Tumskej 9: powierzchnia 677,55 m^2, w tym na działalność merytoryczną (pracownie: literacka, „Farbiarnia", Dekoratornia, pracownia rzeźby) – 178,12m^2, w tym sala widowiskowa na 100 osób 92,40 m^2
- Dom Darmstadt Płock ul. Stary Rynek 8: powierzchnia ogółem – 456,74 m^2, w tym działalność merytoryczna – 140 m^2 (biblioteka – 32,83 m^2; sala widowiskowa – 90,30 m^2; sala dydaktyczna – 16,91 m^2); pracownie: muzyczna – 45,70 m^2, plastyczna – 36,70 m^2, zabawkarska –60,00 m^2

W Ośrodku działają następujące zespoły artystyczne:

- Zespół Pieśni i Tańca „Wisła"
- Płocka Kapela Podwórkowa
- Teatr Tańca
- Grupa Teatralna
- Klub literacki „Marabut"
- Pracownia plastyczna piwnica
- Pracownia lalkarsko-zabawkarska
- Chór chłopięcy Pueri Cantores Plocenses
- Chór dziewczęcy Puellae Cantores Plocenses
- Brass Quintet Canzon

- Zespoły Rockowe
- Kameralny Zespół Wokalny
- Pracownia Sztuki Wizualnej „Farbiarnia”
- Pracownia fotograficzna

***Muzea** omówione są w rozdziale 6 – Potencjał kulturowy.*

3.6.2 Obiekty sportowe i rekreacyjne

Obiekty Miejskiego Zespołu Obiektów Sportowych Jednostka Budżetowa

Pływalnia Miejska Jagiellonka (ul. 3-go Maja 4) oddana do użytku w 1974 r., od 1999 r. administrowana przez MZOS JB. Do dyspozycji jest:

- basen sportowy o wymiarach 25 x 15 m i zmiennej głębokości 1,30–2,20 m (najgłębszy w Płocku; 6 torów pływackich, homologacja Polskiego Związku Pływackiego);
- basen rekreacyjny o wymiarach 9,5 x 15 m, głębokości 67–117 cm, wyposażony w atrakcje wodne: masaż karku, hydromasaże i gejzer;
- taras widokowy przez prawie całą długość pływalni dla gości i obserwatorów;
- sala gimnastyczna o wymiarach 13,5 x 5,5 m;
- lokal gastronomiczny prowadzony przez podmiot zewnętrzny na zasadach komercyjnych.

Rocznie korzysta ok. 100.000 osób, głównie dzieci i młodzieży z Płocka (zajęcia obowiązkowej nauki pływania dla klas III, treningi klas sportowych o profilu pływackim). Ze względu na korzystne położenie w centrum miasta w godzinach popołudniowych korzysta znaczna grupa mieszkańców miasta. Organizowane są też zawody pływackie.

Dochody uzyskiwane ze sprzedaży świadczonych usług w roku 2007 były w wysokości 197 504,81 zł.

Pływalnia Miejska Podolanka oddana do użytku w 1999 r. – największy płocki obiekt służący pływaniu i rekreacji: kubatura 51 000 m^3, powierzchnia zabudowy 3121 m^2, powierzchnia całkowita 8200 m^2, użytkowa 7246 m^2. Do dyspozycji są:

- niecka sportowa o wymiarach 25 x 16 m i stałej głębokości 1,8 m z 6 torami, oznakowana zgodnie z wymogami Polskiego Związku Pływackiego, 200 miejsc siedzących dla publiczności na wielopoziomowej trybunie;
- niecka rekreacyjna o głębokości 0,9–1,4 m, bogato wyposażona w atrakcje wodne (masaże, 3 dzikie źródła, przeciwprąd, 5 gejzerów-ławek powietrznych i grzybek), łączy się z lądowiskiem zjeżdżalni przejściem pod mostkiem przez kurtynę wodną;
- brodzik dla dzieci do lat 7 o głębokości 0,4 m z małą zjeżdżalnią;
- wanna Whirpool dla 6 osób;
- zjeżdżalnia o długości 72 m z elektronicznym pomiarem czasu,: -
- dwie sauny fińskie.

Wszystkie baseny posiadają rozbudowany system iluminacji świetlnych.

Poza kompleksem basenowym w strefie suchej znajdują się:

- fitness club i siłownia, kawiarnia z tarasem widokowym (chwilowo nieczynna), solarium, salon fryzjerski, sklep sportowy – wynajmowane podmiotom zewnętrznym prowadzącym działalność gospodarczą;
- sala konferencyjna dla 200 osób wykorzystywana również jako salka do ćwiczeń.

Woda do kąpieli (ok. 1200 m^3) znajduje się w obiegu zamkniętym, uzdatniana i dezynfekowana ozonem i podchlorynem sodu.

Na pływalni rozgrywane są liczne zawody sportowo-rekreacyjne o randze lokalnej i krajowej. Z obiektu korzystają mieszkańcy Płocka i przyjezdni. Pływalnia jest bazą dla miejscowego klubu pływackiego. Prowadzone są też na niej zajęcia z obowiązkowej nauki pływania dla klas III szkół podstawowych Płocka.

Najbliższy obiekt o podobnym charakterze znajduje się w Gostyninie.

Obiekt czeka na remont generalny. Występowały okresowe wyłączenia z eksploatacji w 2006 r.i ostatnia od sierpnia 2007 r. Opracowano koncepcję instalacji solarnej i pomp ciepła.

Koszty utrzymania bez płac pracowniczych utrzymują się na poziomie ok. 1,8 mln zł (dane przybliżone na podstawie wydatków z 2005 r. – ostatni pełen rok eksploatacji). Liczba etatów waha się od 34 do 37 osób. Wpływy ze sprzedaży w r. 2005 na poziomie 669 550 zł. Wg Elektronicznego Systemu Obsługi Kas pływalnię odwiedziło 178 544 osób. Obiekt przygotowany jest do przyjęcia maks. 200 osób/godzinę.

Pływalnia Miejska przy Al. Kobylińskiego 28 – kameralna, oddana do użytku w 1975 r.dla potrzeb mieszkańców tej części miasta. Do dyspozyji niecka o wymiarach 25 x 12,5 m i głębokości 1,12–1,70 m podzielona na 5 torów, trybuny na ok.100 osób (możliwość przeprowadzenia małych zawodów), barek prowadzony przez ajenta.

Obiekt wykorzystywany jest przez mieszkańców. Do godz.18 prowadzone są zajęcia nauki pływania i treningi dla dzieci i młodzieży. Rocznie korzysta ok. 35–40 tys. osób.

Dochody w 2007 r. wyniosły 53 450 zł. przy wydatkach rzeczowych 307 481,39 zł.

Miejskie Centrum Sportu (ul. Sportowa 3) po modernizacji oddane do użytku w 2000 r. – obiekt służący mieszkańcom i klubom sportowych. Kubatura budynku administracyjnego 3673m³, powierzchnia zabudowy 798,50 m², użytkowa 646,98 m². Do dyspozycji:

- 5 kortów do tenisa ziemnego (odkryte – w sezonie od kwietnia do września), w sezonie jesienno-zimowym 2 korty zadaszone pod halą pneumatyczną;
- lodowisko całoroczne syntetyczne o wymiarach:19,5 m x 41,5 m
- stadion lekkoatletyczny;
- plac zabaw dla dzieci z wyposażeniem
- sala konferencyjna dla 50 osób;
- siłownia, sauna oraz zajęcia z aerobiku – wynajmowane podmiotom zewnętrznym prowadzącym działalność gospodarczą.

Obiekt jest bazą dla miejskich klubów lekkoatletycznych i piłkarskich. Rozgrywane są liczne zawody lekkoatletyczne, mecze piłkarskie ligi okręgowej i zawody rekreacyjno-sportowe. Prowadzone są też zajęcia tenisa ziemnego.

Wydatki związane z utrzymanie obiektu na dzień 30.06.2008 r.: 295 293,88 zł netto, przychody 90 607,67 zł netto. Etatów 14.

W planach (na etapie studium / wstępnej koncepcji) są: budowa hali namiotowej nad lodowiskiem syntetycznym i hali kryjąca 3 korty tenisowe wraz z zapleczem socjalnym i magazynowym.

Hala Sportowa MZOS (ul. Korczaka 10) o powierzchni użytkowej 2605,50 m², w tym hali sportowej 1435,6 m². Do dyspozycji m. in.: siłownia, sauna, ścianka wspinaczkowa (szerokość 5 m, wysokość w najwyższym punkcie 9,3 m, przewieszenie maksymalne 1,5 m). Prowadzone są zajęcia aerobiku i Nordic Walking.

Zatrudnienie na dzień 30.06.08 10 osób w tym instruktor judo na ½ etatu.

Wydatki związane z utrzymaniem obiektu na dzień 30.06.08: 90869 zł netto, przychody 50840 zł netto.

Sala Sportowa przy Placu Dąbrowskiego 2a od 1994 r. administrowana przez MZOS dyspo-

nuje salą z parkietu dębowego o wymiarach 12,40 x 15,20 m. Sala nadaje się do gier zespołowych, tenisa stołowego, aerobiku, sportów walki, kursów samoobrony, tańca towarzyskiego, zajęć wychowania fizycznego. Do dyspozycji korzystających sprzęt sportowy oraz przyrządy do ćwiczeń gimnastycznych (materace, drabinki, ławki, skrzynie, piłki, stoły, siatki, rakietki do tenisa stołowego) i do zabaw rekreacyjnych (skakanki, hula hop, kręgle, rzutki itp.). Z obiektu korzystają dzieci i młodzież w ramach obowiązkowych zajęć wf, zorganizowane grupy pracownicze, kluby sportowe. Organizowane są też rodzinne turnieje tenisa stołowego. Od kwietnia 2008 obiekt udostępniony jest szkółce Wschodnich Sztuk Walki. Rocznie korzysta z obiektu ok. 20. tys. osób z Płocka i okolic.

Wpływy z funkcjonowania obiektu za 2007 r.: 21660 zł. Obiekt obsługuje 8 etatów.

Rocznie z obiektu korzysta średnio ok. 25 tys. osób. Obiekt obsługiwany jest personelem sali sportowej. Wpływy z funkcjonowania za 2007 r.: 9031 zł. W r. 2007 MZOS zlecił wykonanie ekspertyzy dotyczącej zakresu prac i kosztów związanych z podniesieniem standardu obiektu stosownie do rangi imprez.

Największymi halami w Płocku o charakterze sportowym są hale: „Chemika" na 900 miejsc, MZOS na 500 miejsc i Szkoły Wyższej im. Pawła Włodowica – na 450 miejsc.

Inne ważniejsze obiekty służące rekreaccji

Park Rekreacji i Sportu przy ul. Teligi w Płocku na osiedlu Radziwie jest jedynym miejscem do czynnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży w tej części miasta. Stworzony przez Towarzystwo Przyjaciół Radziwia, administrowany przez MZOS od 2006 r. Obsługa: ½ etatu. Sa tu: boisko do gry w piłkę nożną i siatkową, stanowiska do gry w koszykówkę oraz mini plac zabaw ogrodzony płotkiem, z urządzeniami z drewnianych bali dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym i drewnianymi ławeczkami dla opiekunów z małymi dziećmi. Wstęp na obiekt jest wolny, więc nie generuje żadnych wpływów.

Kąpielisko Miejskie "Sobótka" (strzeżone) nad zalewem Sobótka funkcjonuje w sezonie letnim od 15.06 do 31.08. Na miejscu parking dla kilkudziesięciu samochodów, dyżury ratowników, wypożyczalnia sprzętu pływającego, sportowego i plażowego. W granicach kąpieliska znajdują się trzy boiska do plażówki, pomost drewniany, toalety, wypożyczalnia sprzętu pływającego, w sąsiedztwie parking niestrzeżony.

Nadwiślańska Przystań Żeglugi Pasażerskiej umożliwia rejsy po Wiśle statkiem kursującym w sezonie letnim (1.05-15.10) od rana do późnych godzin wieczornych. W zależności od potrzeb klienta rejsy spacerowe trwają 30 i 50 minut, istnieje możliwość wynajęcia statku. Do dyspozycji dwa pokłady: słoneczny i zadaszony oraz pokłady niższe ogrzewane z dwoma salami, bar z pełnym wyposażeniem gastronomicznym, nagłośnienie. Istnieje możliwość zorganizowania na statku konferencji, bankietów, rejsów wieczornych przy muzyce i grillu.

Miejski Ogród Zoologiczny w Płocku powstał w 1951 r. Zajmuje około 10 ha powierzchni. Unikalne położenie na wysokiej skarpie wiślanej i wiele cennych, rzadko spotykanych w innych ogrodach gatunków zwierząt, przyciąga wielu mieszkańców i turystów. Ogród prowadzi szeroką działalność edukacyjną, współpracując ze szkołami, przedszkolami, placówkami dla osób specjalnej troski: organizuje lekcje, imprezy specjalne, wystawy. W mini zoo zwiedzający mogą głaskać i karmić kózki oraz zobaczyć inne domowe zwierzęta np. króliki, świnki, kurki karłowate, kucyki i owce. Obecnie hodowanych jest tu ok. 3000 zwierząt w ponad 300 gatunkach. Kolekcja gadów jest największą w kraju. W ostatnich latach powstało wiele nowych ekspozycji, w tym wybiegi: ptaków wodnych, żółwi czerwonolicych, makaków japońskich, kangurów, lwów, lampartów perskich, pingwinów przylądkowych (z basenem z oknem widokowym do obserwacji pingwinów pod wodą), ekspozycje ptaków, insektarium, wyspa gibbonów. W wyremontowanym i zmodernizowanym w

2003 r. budynku starej małpiarni prezentowana jest największa w Polsce i jedna z największych w Europie, unikalna kolekcja tamaryn i marmozet – najmniejszych małp świata. Projektowane są: nowy pawilon dla słoni, akwaria, wybieg dla niedźwiedzi brunatnych.

Tereny zieleni urządzonej w mieście to:

- Skarpa Nadwiślańska, w której skład wchodzą: Park na Zdunach, promenada I i Promenada II, Zespół Tumy,
- Park Północny,
- aleja spacerowa im. Antoniego Roguckiego,
- parki i skwery osiedlowe,
- ogrody działkowe.

Tereny zieleni miejskiej w Płocku przeznaczone na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, zdrowotne, dydaktyczno-wychowawcze i estetyczne zajmują 565,77 ha. W skład tej powierzchni wchodzi zieleń ogólnomiejska: parki – 38,60 ha, zieleńce i place – 12,40 ha, zieleń osiedlowa - 120,24 ha, zieleń przyuliczna, lasy ochronne – 30,50 ha, ośrodek wypoczynkowo-przywodny „Sobótka" – 47,20 ha, pracownicze ogrody działkowe – 235,63 ha, cmentarze wyznaniowe i komunalne – 36,10 ha, miejski ogród zoologiczny – 10,20 ha.

Główne parki spacerowo-wypoczynkowe to:

- **Park na Skarpie Płockiej** o powierzchni 33,40 ha w granicach od ujścia rz. Brzeźnicy do mostu im. J.Piłsudskiego składa się z 10 rejonów wypoczynkowych. Park jest zagospodarowany, posiada układ przejść pieszych z miejscami do wypoczynku, place zabaw oraz cenny starodrzew, a także wspaniałe widoki na Wisłę oraz otaczający krajobraz. Z drzew na terenie rosną: lipy, klony, dęby, kasztanowce, topole, jesiony i inne.
- **Park Północny** na osiedlu Podolszyce Północ zajmuje powierzchnię 5,2 ha. Teren parku posiada trwałe ogrodzenie, urządzone alejki spacerowe, nasadzenia drzew i krzewów o różnorodnym składzie gatunkowym oraz urządzony plac zabaw dla dzieci.

Powierzchnia zieleńców i placów na terenie miasta wynosi 12,40 ha.

3.6.3 Imprezy kulturalne, sportowe i turystyczne

Tab. 61. Wykaz ważnych imprez kulturalnych i sportowych w Płocku – rok 2008

Data	Nazwa	Miejsce	Organizator	Uwagi
16 terminów	Koncerty Płockiej Orkiestry Symfonicznej	Sala Koncertowa PSM, ul. Kolegialna 23	Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego	Koncert karnawałowy ,,czterech tenorów"
7-9 marca	XIV Festiwal Muzyki Jednogłosowej	Bazylika Katedralna	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, Tumska 9	7. – Hillard Ensemble 8. – Graindelavoix 9. - Sabionetta
5 terminów	Otwarcia wystaw	Płocka Galeria Sztuki	Płocka Galeria Sztuki ul. Sienkiewicz 36	wystawa komiksu + wystawa rzeźby Macieja Zabawy
1 maja	Grill Love	Stary Rynek	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki	
2 maja	Majówka na Starym Rynku	Stary Rynek	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki	

3 maja	Uroczystości Państwowe Święta Konstytucji 3-go Maja	Katedra, Płyta Grobu Nieznanego Żołnierza	Wydział Kultury i Sportu UMP	Msza święta, Koncert Płockiej Orkiestry Symfonicznej
9-11 maja	X Piknik Europejski	Stary Rynek	Wydział Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą UMP,	
30 maja – 1 czerwca	Dni Historii Płocka, Dzień Chemika, Dzień Dziecka	Stary Rynek, Wzgórze Tumskie, Plaża nad Wisłą	Wydział Kultury i Sportu UMP	
31 maja	Punky Reggae Live	Plaża nad Wisłą		Finał trasy koncertowej po Polsce
7-29 czerwca	Euromiasteczko	Plaża nad Wisłą	Agencja „Live”	ME w piłce nożnej – miasteczko dla kibiców.
20-22 czerwca	III Festiwal Zawodów Filmowych „Cinemagic”	Stary Rynek	Studio N-Art i UMP	
21 czerwca	2 Piknik Lotniczy	Lotnisko	Areoklub Ziemii Mazowieckiej	
22-30 czerwca	Letni Przegląd Szkolnych Zespołów Teatralnych zza Granicy	Stary Rynek, Teatr Dramatyczny, Amfiteatr	Fundacja Wspierania nauczania j. polskiego	
27 czerwca	Piknik Cygański	Amfiteatr, Plaża nad Wisłą	PAIM s.c. tel.	Impreza transmitowana na żywo przez TV Polsat
6 lipca	X Letni Festiwal Muzyczny	Stary Rynek	Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego	Koncert Jona Lorda (ex Deep Purple) z Płocką Orkiestrą Symfoniczną
11 lipca	X Letni Festiwal Muzyczny	Muzeum Mazowieckie	Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego	
11-12 lipca	Reggaeland	Plaża nad Wisłą	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki,	
13 lipca	Hity Na Czasie	Plaża nad Wisłą	Radio Eska	
19 lipca	Kabareton	Amfiteatr	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, Tumska	
2 terminy	X Letni Festiwal Muzyczny	Katedra	Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego	
27 lipca	Biesiada Kasztelańska	Plaża nad Wisłą	World Media	Thomas Anders (the voice of Modern Talking) & Band
1-2 sierpnia	VI Festiwal Muzyki Elektronicznej „Audioriver”	Plaża nad Wisłą	Casting Service Sp. z o.o. i UMP	

3 sierpnia	X Letni Festiwal Muzyczny	Fara	Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskieg	
10 sierpnia	X Letni Festiwal Muzyczny	Stary Rynek lub Muzeum Mazowieckie	Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego	
15-17 sierpnia	Rynek Sztuki (Jazz na Starówce Nadwiślański Festiwal Teatrów Ulicznych, Kino Letnie)	Stary Rynek, Amfiteatr, ulice Starego Miasta	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki	
17 sierpnia	Uroczystości z okazji 88. rocznicy Obrony Płocka 1920 roku	Grób Nieznanego Żołnierza, Katedra, Stary Rynek		Uroczysty koncert zespołu pieśni i Tańca Śląsk
24 sierpnia	X Letni Festiwal Muzyczny	Stary Rynek	Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego	
29-31 sierpnia	VI Drużynowe Mistrzostwa Polski w Tenisie Na Wózkach	Korty tenisowe WISŁA ul. Łukasiewicza 34	Integracyjny Klub Tenisa w Płocku	
31 sierpnia	X Letni Festiwal Muzyczny	Stary Rynek	Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego	
6 września	III Płock Cover Festiwal - Pożegnanie Lata	Plaża nad Wisłą	Agencja IDO, Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki	
7 września	Studencka Miss Polski	Stary Rynek	PAIM s.c. tel. 268 50 93	
13-14 września	Europejskie Dni Dziedzictwa 2008	Placówki kulturalne Płocka	Wydział Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą UMP,	Temat przewodni: "Korzenie tradycji. Od ojcowizny do ojczyzny."
15 września	Tour De Pologne 2008	Stary Rynek	Lang-Team Sp. z o.o	
19-21 września	Rajd Orlen	Płock i okolice	Automobil Klub Polski	
20-22 września	Europejskie Dni Dziedzictwa 2008	Placówki kulturalne Płocka	Wydział Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą UMP	Temat przewodni: "Korzenie tradycji. Od ojcowizny do ojczyzny."
27 września	Widowisko teatralno-muzyczne „Kolory nadziei”	Amfiteatr	Agencja IDO	Czołówka polskich wykonawców.
2 października	„Z Barbarzyńcą w ogrodzie”	Sala Kolumnowa Książnicy Płockiej, ul. Kościuszki 6	Książnica Płocka	Otwarcie wystawy z okazji obchodów Roku Zbigniewa Herberta
19 paździer-	Liturgia P. Czesnakova	Bazylika Katedral-	Płocki Ośrodek Kultury	Chór Filharmonii Narodowej z Mińska

nika		na	i Sztuki	(Białoruś) i Chóru Pueri Cantores Plocenses
6 listopada	Konferencja popularno-naukowa i otwarcie wystawy z okazji 120. rocznicy urodzin i 40. rocznicy śmierci Profesora Marcina Kacprzaka	Siedziba Towarzystwa Naukowego Płockiego	Towarzystwo Naukowe Płockie	
11 listopada	Uroczystości Święta Niepodległości	Bazylika Katedralna, Płyta Grobu Nieznanego Żołnierza, Sala Koncertowa PSM, ul. Kolegialna 23	Wydział Kultury i Sportu UMP, Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego	
19-21 listopada	XXII Ogólnopolskie Interdyscyplinarne Warsztaty Artystyczne „Mistrz – Uczeń”	Młodzieżowy Dom Kultury	Młodzieżowy Dom Kultury	
21 listopada	XX edycja Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego „O liść dębu”	Sala Kolumnowa Książnicy Płockiej, ul. Kościuszki 6	Książnica Płocka	
6 grudnia	Mikołajki Przed Ratuszem	Stary Rynek	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki	
6 grudnia	XVIII edycja Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego dla Dzieci i Młodzieży „Młodzi twórcy literatury”	Sala Kolumnowa Książnicy Płockiej, ul. Kościuszki 6	Książnica Płocka	
21 grudnia	Wigilia Przed Ratuszem	Stary Rynek	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki	
31 grudnia	Sylwester przed Ratuszem	Stary Rynek	Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki	

Tab. 62. Kalendarz imprez turystycznych na 2008 rok

Nazwa przedsięwzięcia	Data	Miejsce imprezy	Organizator
XVI Spacer Noworoczny	5 stycznia 2008 r.	Płock	Oddział Miejski PTTK Płock
XXIV Rajd Zimowy „Szlakiem Powstańców Styczniowych”	2 lutego 2008 r.	Płock i okolice	Oddział Miejski PTTK Płock
Zawody Strzeleckie „Szczerbinka 2008”	12 lutego 2008 r.	Płock - Strzelnica	Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Płock
Biwak z okazji Dnia Myśli Braterskiej	22-23 lutego 2008 r.	Gorzewo	Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Płock
Imieniny Zucha	1 marca 2008 r.	Płock	Chorągiew Mazowiecka ZHP

			Hufiec Płock
Rajd wiosenny dla zuchów	5 kwietnia 2008 r.	Płock i okolice	Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Płock
Wieczorna kuźnica dla wędrowników	5 kwietnia 2008r.	Płock	Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Płock
XXXII Rajd „Do Miejsc Pamięci Narodowej”	12 kwietnia 2008	Płock i okolice zakończenie- Miszewo Murowane	Oddział Miejski PTTK Płock DPS „Nad Jarem”
XXXVI Młodzieżowy Turniej Turystyczno – Krajoznawczy PTTK – eliminacje rejonowe	22 kwietnia 2008	L.O. im. St. Małachowskiego	Oddział Miejski PTTK Płock RPK SKKT „Małachowianka”
Hufcowa Gra Specjalnościowa HGS dla Harcerzy, Harcerzy Starszych i Wędrowników	3-4 maja 2008	Płock/Gorzewo	Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Płock
XXX Rajd ekologiczny „Uśmiech Stokrotki”	17 maja 2008	Płock i okolice miasta Zakończenie - Leszczyn Szlachecki	Oddział Miejski PTTK Płock, komisja ochrony przyrody
Rajd WISŁA	22-25 maja 2008	Płock, szlaki turystyczne okolic Płocka zakończenie - Gorzewo	Chorągiew Mazowiecka ZHP
XV Edycja Ogólnopolskiego Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę”	27 maja 2008	Płock Odwach	Oddział Miejski PTTK Płock, koło przewodników
Konkurs wiedzy o Płocku w ramach obchodów Dni Historii Płocka	30 maja-1 czerwca 2008	Płock	Oddział Miejski PTTK Płock
Hufcowa Gra Specjalnościowa dla Zuchów	16 czerwca 2008	Płock	Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Płock
Tumska salonem miasta “Historia jednego obiektu”	Niedziele lipca i sierpnia	Płock, ul. Tumska	Oddział Miejski PTTK Płock
XL Zlot po Ziemi Mazowieckiej	20 września 2008	Płock i okolice	Oddział Miejski PTTK Płock
Obchody 75-lecia zorganizowanej turystyki w mieście Płocku. Rozstrzygnięcie konkursów: “Historia i tradycje SKKT PTTK w mojej szkole” , “Turystyka w szkole i moim mieście”	23 września 2008	Płock	Oddział Miejski PTTK Płock
IX Wielodyscyplinowy Zlot Turystów	Wrzesień 2008 r.	Płock	Oddział Miejski PTTK Płock
XXX Rajd “Pieczonego Ziemniaka”	11 października	Płock i okolice zakończenie - Wykowo	Oddział Miejski PTTK Płock
XXX Rajd “Ciżemka”	25 października	Płock i okolice	SKKT PTTK Małachowianka
XVII Rajd Niepodległości “Szlakami Legionistów Płockich”	8 listopada 2008	Płock i okolice	Oddział Miejski PTTK Płock SKKT PTTK Szop

VI edycja Konkursu na "Najlepszy SKKT-PTTK"	9 grudnia 2008	Płock Odwach	Oddział Miejski PTTK Płock

3.7 Bezpieczeństwo

3.7.1 Zakres działania Policji i Straży Miejskiej

Przestępczość i wykroczenia

Wskaźnik **przestępczości** wynosi **81 na 100 tys. mieszkańców,** wykrywalność różnego rodzaju zdarzeń i przestępstw – 65,5%, wykrywalność sprawców przestępstw stwierdzonych – 64,7%.

Tab. 63. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w latach 2004 - 2007 w Płocku (struktura ogólna)

W roku	Ogółem	O charakterze:		Przeciwko:	
		kryminalnym	gospodarczym	życiu i zdrowiu	mieniu
2004	4511	3 923	51	103	3 008
2005	4601	3 607	428	110	2 778
2006	4307	2 945	751	117	2 353
2007	2 895	1 986	359	104	1 552
Dynamika: rok 2004 = 100,0%					
2005	91,9	91,9	106,8	92,4	75,0
2006	95,5	75,1	1 472,5	113,6	78,2
2007	64,2	50,6	703,9	101,0	51,6

Tab. 64. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w latach 2004 - 2007 w Płocku (struktura szczegółowa)

W roku	Zabójstwa	Zgwałcenia	Kradzież mienia	w tym: kradzież samochodu	Kradzież z włamaniem	Przestępstwa rozbójnicze	Przestępstwa drogowe
2004	4	6	1 120	140	1 077	212	375
2005	3	2	1 153	157	847	217	405
2006	3	4	879	100	468	198	420
2007	6	5	557	57	268	89	368
Dynamika: rok 2004 = 100,0%							
2005	75,0	33,3	102,9	112,1	78,6	102,4	108,0
2006	75,0	66,7	78,5	71,4	43,5	93,4	112,0
2007	150,0	83,3	49,7	40,7	24,9	42,0	98,1

Źródło: Dane Komendy Miejskiej Policji

Powyższe dane wskazują na **systematyczny spadek liczby ogółu przestępstw** i większości ich rodzajów, a także spadek udziału przestępstw o charakterze kryminalnym, a **wzrost – o charakterze gospodarczym**, zwłaszcza do 2006 r.

Straż Miejska odnotowała w 2007 r. spadek **ujawnianych wykroczeń** przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (**spadek o 12,4 %**) i przeciwko zdrowiu (**spadek o 68 %**).

Wśród ujawnionych wykroczeń w I połowie 2008 r., podobnie jak w ubiegłych latach, dominowały wykroczenia **drogowe**, stanowiące **75%** liczby ujawnionych wykroczeń (w 2007 r. – **69%,** w 2006 r. – **56%).** W stosunku do I półrocza 2007 r. stanowi to wzrost o 4075 ujawnionych w tym zakresie wykroczeń. Ujawnienie wykroczeń drogowych jest wynikiem działań Straży Miejskiej w obrębie Starego Miasta, na ul. Targowej oraz kontroli przekroczenia prędkości pojazdów urządzeniem działającym samoczynnie (fotoradar) na ulicach: Wyszogrodzka, Korczaka, Kutnowska, Popłacińska, Bielska, Sierpecka, Dobrzykowska, Dobrzyńska, jak również ze zgłoszonych w tym zakresie 1636 interwencji.

W stosunku do I połowy 2007 r., w I połowie 2008 r. odnotowano również wzrost liczby ujawnionych wykroczeń w kategoriach: porządku publicznego – o **287**, bezpieczeństwu osób i mienia – o **53**, urządzeniom użytku publicznego – o **223**, ustawie o utrzymaniu czystości w gminach – o **282** oraz ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – o **199** wykroczeń.

Sprawozdanie Straży Miejskiej stwierdza, że w 2007 r. podobnie jak w latach poprzednich najwięcej wykroczeń jest popełniana w Osiedlach: Starego Miasta, Dobrzyńska, Łukasiewicza, Kolegialna i Podolszyce.

Tab. 65. Struktura rodzajowa ujawnionych wykroczeń

Lp.	Wykroczenia przeciw:	Udział % ogółu wykroczeń	
		2007	2008 I połowa
1	Porządkowi i spokojowi publicznemu	11,78	8,34
2	Instytucjom państwowym i społecznym	0,14	0,02
3	Bezpieczeństwu osób i mienia	1,44	1,2
4	Bezpieczeństwu w komunikacji	69,25	75,26
5	Osobie	-	-
6	Zdrowiu	0,29	0,15
7	Mieniu	-	-
8	Interesom konsumentów	-	-
9	Obyczajności	1,09	0,45
10	Urządzeniom użytku publicznego	6,61	5,39
11	Szkodnictwu leśnemu i ogrodowemu	-	0,10
12	Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku	3,89	4,84
13	Ustawie o wychowaniu w trzeźwości	3,99	3,98
14	Ustawie o ochronie zdrowia przed tytoniem	-	0,17
15	Inne	1,44	0,07

Źródło: Dane Straży Miejskiej

Wypadki drogowe

Liczba **wypadków drogowych** od 2000 r. utrzymuje się w pobliżu 190-200 rocznie. W I półroczu 2008 było 100 wypadków, a w nich 4 zabitych i 127 rannych. Kolizji drogowych było 764. Największą liczbę zdarzeń drogowych odnotowano na ulicach: Wyszogrodzkiej – 114, Bielskiej – 75, Jachowicza – 60 i Piłsudskiego – 43. Ulice te przodują w liczbie wypadków w ostatnich 12 latach, przy czym z wyjątkiem ul. Bielskiej nastąpił spadek liczby wypadków na głównych ciągach, a wzrost poza nimi. Wskaźnik ofiar śmiertelnych na 100 tys. ludności jest w Płocku niższy, niż średnio w kraju i woj. mazowieckim, co wynika głównie z odmienności obszaru miejskiego (pożądane byłyby porównania z podobnymi miastami, BDR GUS nie podaje ich).

Tab. 66. Rozmieszczenie wypadków na głównych ciągach komunikacyjnych

Lata	Al. Piłsudskiego	Al. Jachowicza	Al. Kobylińskiego	ul. Bielska	ul. Dobrzyńska	ul. Sienkiewicza	ul. Wyszogrodzka	ul. Łukasiewicza	Pozostałe
1996-1998	29	33	24	35	22	22	49	19	230
1999-2001	29	50	20	47	32	24	53	15	187
2002-2004	40	43	19	35	23	23	64	0	328
2005-2007	17	20	13	51	19	13	39	9	400
1996-2007	**115**	**146**	**76**	**168**	**96**	**82**	**205**	**43**	**1145**

Źródło: Dane Komendy Miejskiej Policji

Tab. 67. Wypadki drogowe i ich sprawcy w latach 1993 - 2007

Lata	Wy-padki	Zabici	Ranni	Sprawcy wypadków			
				kierowcy			piesi
				samochodów osobowych	samochodów ciężarowych	innych pojaz-dów	
1993-2000 średniorocznie	148	5	174	75	13	11	49
2001-2004 średniorocznie	192	6	236	110	22	24	36
2005	201	8	250	129	20	20	32
2006	194	13	229	128	14	13	32
2007	186	5	221	118	18	24	26

Źródło: Dane Komendy Miejskiej Policji

Tab. 68. Ofiary śmiertelne na 100 tys. ludności

Jednostka terytorialna	2005	2006	2007
	[osoba]	[osoba]	[osoba]
POLSKA	14,3	13,8	15,0
WOJ. MAZOWIECKIE	17,2	16,4	18,0
m. Płock	6,3	10,2	3,9

Źródło: Bank danych regionalnych i obliczenia własna na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji

Wśród przyczyn wypadków drogowych najbardziej znacząco rośnie udział niebezpiecznej prędkości i niezachowanie bezpiecznej odległości, spada natomiast udział błędów pieszych.

Tab. 69. Przyczyny wypadków drogowych w latach 1996 - 2007

Lata	Nieudzielanie pierwszeństwa przejazdu/ przejścia	Niebezpiecz - na prędkość, niezachowa-nie bez-piecznej odległości	Nieprawidło-we wyprze-dzanie, wymijanie i omijanie	Nietrzeź-wość kierow-ców	Błędy osób pieszych		Pozostałe przyczyny
					ogółem	w tym nietrzeźwi	
1998	61	25	10	8	64	13	4
1999	62	20	18	7	41	6	8
2000	93	22	23	8	35	5	115
2001	94	39	10	10	42	4	13
2003	83	31	16	4	32	4	16
2004	78	43	13	5	34	8	13
2005	95	38	16	10	32	5	10
2006	100	33	15	-	32	-	14
2007	89	37	18	-	26	-	16

Źródło: Dane Komendy Miejskiej Policji

Policja

Komenda Miejska Policji w Płocku liczy etatowo 409 policjantów i 109 pracowników cywilnych. W strukturze płockiego garnizonu prócz niej są jeszcze: Komisariaty Policji w Płocku i Gąbinie i 12 posterunków na terenie powiatu. W Płocku są 3 rewiry dzielnicowych obsługiwane przez 12 dzielnicowych. W ramach porozumienia z Urzędem Miasta miesięcznie przekazywane są środki na 153 dodatkowe służby patrolowe, co zwiększa liczbę codziennych patroli. Płocka policja boryka się z problemami lokalowymi i sprzętowymi.

Straż Miejska

Tab. 70. Ewidencja etatów / skład osobowy i wykształcenie

Wyszczególnienie	31.12.2007 r.				30.06.2008 r.			
	Razem	Wykształcenie			Razem	Wykształcenie		
		wyższe	średnie	inne		wyższe	średnie	inne
Razem Strażnicy	66	19	37	10	73	20	42	11
Pracownicy Administracyjni	5	3	2	-	5	3	2	-
OGÓŁEM	71	22	39	10	78	23	44	11

Źródło: Dane Straży Miejskiej

Wyposażenie Straży Miejskiej w Płocku (wg stanu na dzień 31.12.2007 r. i 30.06.2008 r.)

Środki transportu, będące na wyposażeniu (w tym będące w użyczeniu):

- Rowery - 6
- Motocykle - 1
- Samochody osobowe - 7
- Samochody osobowo – ciężarowe - 1
- Pojazdy uprzywilejowane – brak

Tab. 71. Działalność Straży Miejskiej w Płocku w latach 2000 - 2007

Lata	Liczba kontroli	Liczba ujawnionych wykroczeń	Zastosowano:							
			pouczeń	mandatów karnych						wniosków do kolegium*
				ogółem		w tym:				
						gotówkowych		kredytowych		
				ilość	w zł	ilość	w zł	ilość	w zł	
2000	27 502	10 584	7 698	2 667	97 715	1540	44 520	1 127	53 195	219
2001	21 609	6 277	3 833	1 975	83 530	947	31 220	1 028	52 310	469
2002	21 467	6 138	3 943	1 727	78 080	14	510	1 713	77 570	468
2003	41 478	6 954	4 926	1 634	85 780	16	720	1 618	85 060	394
2004	42 708	6 721	5 290	1 222	107 740	34	2 180	1 188	105 560	209
2005	47 437	7 012	5 181	1 632	170 050	3	300	1 629	169 750	199
2006	53 584	4 797	2 720	1 339	145 700	4	400	1 335	145 300	729
2007	55 113	10 366	4 511	3 577	377 600	6	600	3 571	377 000	1 082

Źródło: Informacja Straży Miejskiej

** 1) w 2004 roku: w tym 136 wniosków do Sądu, 69 czynności wyjaśniających i 4 sprawy przekazano Policji, 2) w 2005 roku: w tym 142 wniosków do Sądu, 44 czynności wyjaśniających i 13 spraw przekazano Policji, w 2006 roku: w tym*

228 wniosków do Sądu i 501 czynności wyjaśniających. 4) W 2007 roku było: 226 wniosków do Sądu, 841 czynności wyjaśniających i 15 spraw przekazano Policji.

W roku 2007 r. licba kontroli przeprowadzonych na terenie miasta wzrosła w stosunku do roku 2006 r. o 1529, tj. o 2,85 %, natomiast liczba ujawnionych wykroczeń wzrosła z 4797 w 2006 r. do 10366 w 2007 r., czyli o 5569, tj. o 116%. W 2007 r. przeciętnie 1 wykroczenie ujawniane było w wyniku dokonania 5,3 kontroli, natomiast w 2006 r. w wyniku 11,2 kontroli. Dane te świadczą o większej efektywności i skuteczności działań, lepszej organizacji pracy.
W ramach realizacji programu utrzymania czystości i porządku, jak co roku, począwszy od kwietnia, Straż Miejska wspólnie z administracjami i członkami Rad Mieszkańców Osiedli przeprowadziła lustrację wszystkich 19 osiedli mieszkaniowych. Szczególną uwagę zwrócono na: otoczenia budynków (zieleń, wymiana piasku w piaskownicach), urządzenia na placach zabaw, naprawę ogrodzeń i ławek, uzupełnianie ubytków tynków, zamalowanie nieprzyzwoitych napisów, stan altanek śmietnikowych, naprawę domofonów i drzwi, stan dróg i oznakowania, oświetlenie przy blokach, w klatkach schodowych i piwnicach, możliwość utworzenia nowych miejsc parkingowych, montażu nowych progów zwalniających, selektywne gromadzenie odpadów. Polecono usunięcie nieprawidłowości – natychmiastowe lub w określonym terminie albo przekazano do rozważenia i realizacji przez administrację.

Oprócz prowadzonej kontroli samodzielnych Straż Miejska współdziałała i prowadziła z innymi podmiotami wspólne kontrole utrzymania czystości i porządku, w tym w obrębie nieruchomości. Kontrolowano też punkty skupu złomu, miejsca tworzenia się dzikich wysypisk śmieci, targowiska miejskie, giełdę towarowo-samochodową, punkty sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

Tab. 72. Interwencje Straży Miejskiej wg rodzaju wykroczeń w latach 2000- 2007

Lata	Interwencje w związku z wykroczeniami przeciw:						
	porządkowi i spokojowi publicznemu	bezpieczeństwu osób i mienia	bezpieczeństwu w komunikacji	zdrowiu	obyczajności	urządzeniom użytku publicznego	inne
2000	3 945	2 275	8 546	3 903	33	4 034	4 766
2001	4 409	2 089	5 097	3 634	111	3 296	2 973
2002	3 672	2 106	5 632	2 625	231	3 364	3 837
2003	10 177	4 189	8 403	1 779	354	4 279	12 297
2004	8 873	3 885	8 788	2 155	620	5 427	12 960
2005	11 901	4 766	8 637	917	521	8 682	12 013
2006	13 419	4 969	9 340	488	506	8 620	16 242
2007	15 532	3 076	13 507	164	174	8 397	1 419

Źródło: Informacja Straży Miejskiej

Uwaga: Ponadto w 2007 roku było 9.202 interwencji w związku z wykroczeniami przeciw Ustawie z dnia 13.09.1996 roku o utrzymaniu czystosci i porządku w gminach oraz Uchwałą 1017/LXII/06 z 24.10.2006 i 1.419 w związku z wykroczeniami przeciw Ustawie z dnia 26.10.1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3.7.2 Zakres działania Państwowej Straży Pożarnej

Tab. 73. Działalność Państwowej Straży Pożarnej w latach 2003- 2007

Lata	Wyjazdy ogółem	Pożary				Zagroże-nia miej-scowe	Fałszywe alarmy
		Ogółem	duże	średnie	małe		
2003	1419	870	6	35	829	474	75
2004	1 182	606	2	18	586	516	60
2005	1338	724	-	19	705	538	76
2006	2 195	822	5	45	772	1 293	80
2007	2654	843	-	25	818	1717	94
2003-2007	6593	3865	13	142	3710	3245	385

Źródło: „Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego" 2003, 2004 Wojewódzki Urząd Statystyczny, 2005 - 2007 - informacja z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Płocku

Liczby pożarów w latach 2003-2007 cechuje losowość (brak tendencji spadkowych ani wzrostowych), najbardziej widoczna w liczbie pożarów dużych (0-6). Rośnie natomiast liczba fałszywych alarmów, a zwłaszcza zagrożeń miejscowych (ponad 3-krotnie), co ponad dwukrotnie zwiększyło sumaryczną liczbę wyjazdów.

Zagrożenia pożarowo-wybuchowe

Na terenie działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Płocku zlokalizowane są 4 zakłady dużego i 3 – zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Największe zagrożenie w zakresie pożarowo-wybuchowym stwarza PKN „ORLEN" S.A. z zakładami rafineryjno-petrochemicznymi przerabiającymi rocznie ponad 13 mln ton ropy naftowej. W procesach produkcyjnych powstają m.in.: siarkowodór, fluorowodór, etylen, propylen, tlenki etylenu, benzen, chlor. Z uwagi na duże ilości magazynowanych substancji (kilkadziesiąt tysięcy ton) może nastąpić zagrożenie masowe, daleko wykraczające poza teren zakładu, a nawet poza granice miasta, m.in. poprzez rozszczelnienie: zbiorników magazynowych z gazami palnymi, zbiornika z fluorowodorem (90 t), cysterny z chlorem (50 t).

Zagrożenie transportowe

Z uwagi na rodzaj i wielkość przemysłu oraz transport towarów niebezpiecznych Płock należy do szczególnie zagrożonych miast. W ciągu doby wyjeżdża z PKN Orlen S.A. i przejeżdża przez teren miasta i powiatu kilkaset autocystern i kilkanaście składów pełnopociągowych wypełnionych produktami naftowymi i petrochemicznymi.

Kolejne zagrożenia stwarzają przebiegające rurociągi z surową ropą naftową i produktami finalnymi. Istnieje możliwość powstania lokalnych zagrożeń polegających na wycieku ropy naftowej i produktów finalnych z uszkodzonych instalacji.

Państwowa Straż Pożarna – Komenda Miejska w Płocku działa na obszarze Płocka (powiatu grodzkiego) i powiatu ziemskiego płockiego. Zatrudnienie dnia 24.07.2008 r. wynosiło 161,5 (limit 162,5 etatu).

3.7.3 Zagrożenie powodziowe

Obszary zagrożenia powodziowego obejmują:

1. Prawy brzeg Wisły: Dolina Ośnicka na terenie miasta na odcinku ok. 1,2 km, obwałowana zaporą boczną kl. II, której stan techniczny kwalifikuje ją do remontu. Powierzchnia doliny 375 ha dla wody 1% (stuletniej). Dolina odwadniania jest poprzez pompownię „Borowiczki" o wydajności 2,04 m^3/s.
2. Lewy brzeg Wisły:
   - Dolina Tokary – Radziwie obwałowana zaporą boczną kl. I. Powierzchnia doliny 1253 ha, dla wody 1% (stuletniej). Dolina odwadniania jest poprzez pompownię Tokary, zmodernizowaną w 2008 roku, o wydajności 2,13 m^3/s.
   - Dolina Radziwie – Popłacin – Brwilno na terenie miasta na odcinku 1,8 km, obwałowana zaporą boczną kl. I. Powierzchnia doliny na terenie miasta 489 ha, dla wody 1% (stuletniej). Dolina odwadniana jest poprzez pompownię „Radziwie II" o wydajności 1,05 m^3/s. Port rzeczny (os. Radziwie) chroniony jest bramą przeciwpowodziową.

Do obszarów **bezpośredniego zagrożenia** powodzią zalicza się ul. Gmury z przyległościami terenowymi: grunty orne (RIV RVI) – 5,5 ha, lasy (LVI) – 4,0 ha, działki budowlane (gospodarstwa) – 5,5 ha, droga – 1,0 ha i nieużytki – 0,5 ha – razem – 16,5 ha. Na 44 działkach zlokalizowanych jest 35 budynków zamieszkałych przez ok. 127 osób (36 rodzin).

Do obszarów **potencjalnego zagrożenia** powodzią **z**aliczone są:

1. Osiedle Borowiczki (ulice: Flisacka, Grabówka, Podwale, Powiśle, Pocztowa, Roztocze, Rybna, Wójtowa, Zarzeczna, Zgodna). W strefie zagrożenia zamieszkuje 540 osób (156 rodzin).
2. Osiedle Radziwie (ulice: Górka, Wąska, Strażacka, Wygon, Przesmyk, Portowa, Ogrodowa, Kolejowa, Szkutnicza, Teligi, Sucha, Zagroda, Popłacińska, Kapitańska, Marynarska, Kotwiczna, Zielona, Leśna, Sukcesorska, Gromadzka, Piaskowa, Stoczniowa, Drzewna, Tartaczna, Kręta, Okopowa, Sannicka, Krakówka, Siewna, Dobrzykowska, Gąbińska, Kościelna, Cicha, Spokojna, Ukośna, Kolejowa). W strefie zagrożenia zamieszkuje 3 727 osób (948 rodzin).
3. Pradolina Wisły (ulice: Dobrzykowska, Jordanowska, Nadwiślańska, Na Stoku, Nizinna, Tokarska, Wesółka, Kutnowska). W strefie zagrożenia zamieszkuje 487 osób (135 rodzin).

4 POTENCJAŁ PRZYRODNICZY

4.1 Cechy i struktura środowiska przyrodniczego

Położenie Płocka w szerszej strukturze przyrodniczej i obszary chronione w otoczeniu zostały przedstawione w podozdz. 1.2.

Płock leży **nad dolną Wisłą**, która płynie tu w kierunku zbliżonym do równoleżnikowego i dzieli miasto na dwie części: północną i południową. Do Płocka ma ona charakter rzeki zbliżonej do naturalnej: występują liczne kępy i piaszczyste łachy. Przeciętne przepływy jednostkowe w przekroju Płocka wynoszą 856 m^3/s. Poniżej Płocka wody Wisły spietrzone sa zaporą we Włocławku, tworząc **zalew**, którego cofka przy wysokim stanie wód dochodzi do mostu w Pocku.

Północna część miasta leży w zlewni trzech małych rzek, prawych dopływów Wisły. Są to:

Brzeźnica (długość rzeki 17,2 km, zlewnia o powierzchni 74,9 km^2 położona w granicach miasta Płocka oraz gmin Bielsk i Stara Biała) oddziela tereny Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. od zabudowy mieszkalnej Płocka, przez co znajduje się pod dużą antropopresją z obu

kierunków. Szczególnie dużym obciążeniem są spływy powierzchniowe z terenów zurbanizowanych i przemysłowych.

Rosica (długość 9 km, zlewnia o powierzchni 25 km^2 w gminach: Radzanowo, Słupno i miasto Płock) stanowi w znacznej części granicę administracyjną gmin.

Słupianka (długość 20,5 km, zlewnia o powierzchni 82,7 km^2 w gminach gmin Słupno i Radzanowo, jedynie dolna część w granicach Płocka). W tej części zlokalizowane są ujęcia wód (poza Płockiem), z których pobierana jest woda także dla miasta. Jest to obszar włączony do krajobrazu chronionego. Zlewnia rzeki ma charakter rolniczy, co jest głównym źródłem zanieczyszczenia jej wód.

Niewielka część miasta (pn-zach. fragment Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN 10 S.A.) należy do zlewni Skrwy Prawej (rzeka Wierzbina).

Południowa część miasta należy do zlewni Przyrzecza Wisły, w skład której wchodzą krótkie cieki i urządzenia wodne (kanały) uchodzące bezpośrednio do Wisły[13].

Płock lezy na obszarze, na którym wydzielono 2 **główne zbiorniki wód poziemnych** (GZWP):

- w utworach czwartorzędowych nr 220 – Pradolina rzeki Środkowej Wisły (obejmuje teren na południe od Wisły); znaczna głębokość decyduje o dobrej izolacyjności; w granicach Płocka nie wyróżniono obszarów najwyższej ochrony (ONO) ani wysokiej ochrony (OWO);
- w utworach trzeciorzędowych nr 215 – Subniecka Warszawska; zagrożone zanieczyszczeniem sa wody zbiornika związane z dolina Wisły.

Na terenie miasta wyróżniono trzy **piętra wodonośne**: czwartorzędowe, trzeciorzędowe i kredowe. Wody czwartorzędowe występują na głębokości od kilku - kilkunastu metrów w dolinie Wisły i jej dopływu Słupianki oraz innych mniejszych cieków do ok. 60-100 m. Wody neogeńskie, obecne na głębokości 40-70 m w okolicy Płocka Radziwia do 140-160 m na Wysoczyźnie Płockiej. Wody paleogeńsko-kredowe w piaskach, piaskowcach, marglach i wapieniach, występujących na głebokościach od 100 m w dolinie Wisły do 180-220 m strefie wysoczyznowej i rejonie Borowiczek. Największe zasoby ma piętro czwartorzędowe.

W przestrzeni ekologicznej miasta wyróżniają się:

- Dolina Wisły wraz z dolinami Brzeźnicy i Rosicy.
- Lewobrzeżna część miasta (w tym paranaturalne tereny zielone na płaskim brzegu) powiązana z cennymi przyrodniczo terenami gmin sąsiednich
- Skarpa doliny Wisły wraz z zabytkową zabudową
- Północna strefa miasta koncentrująca obiekty uciążliwe dla środowiska[14].

Geomorfologia obszaru Płocka i okolic jest bardzo urozmaicona. Miasto rozcięte jest doliną Wisły, której prawy brzeg posiada wysoką i stromą skarpę. Teren wznosi się lekko w kierunku północnym, a najwyżej położony punkt o wysokości 112,7 m n.p.m znajduje się w dzielnicy Trzepowo. Ta część miasta leży na falistej wysoczyźnie lodowcowej, urozmaiconej różnymi formami morfologicznymi: ozami, kemami, zagłębieniami bezodpływowymi i osuwiskami. Lewobrzeżna część miasta leży na tarasach: zalewowym i nadzalewowym Wisły, o generalnie płaskiej powierzchni, urozmaiconej polami piasków przewianych i wydmami. Tereny te położone są znacznie niżej od części prawobrzeżnej, najniższe rzędne terenu na ok. 60 m n.p.m[15].

Warunki geomorfologiczne wpływają na walory krajobrazowe i turystyczne miasta, generują też problemy techniczne związane z rozwojem budownictwa i ochroną istniejącego ukształtowania terenu. Aktualna rzeźba terenu jest wynikiem działalności lądolodu z najmłodszego zlodowacenia,

---

[13] Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Płocka, Płock 2004, http://strategia.ump.pl/off/dane/Plan_gospodarki_odpadami.pd

[14] Wg *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Płocka*

[15] *Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Płocka*, Płock 2004, http://strategia.ump.pl/off/dane/Plan_gospodarki_odpadami.pdf

jak również działających do chwili obecnej procesów fizycznych (erozja, denudacja, akumulacja). Pod względem budowy geologicznej Płock leży na styku dwóch jednostek strukturalnych, przez co zwłaszcza utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe cechuje wysoki stopień skomplikowania budowy, dodatkowo zwiększony działaniem lądolodu w okresie zlodowacenia. Skomplikowanie warunków geologicznych przekłada się bezpośrednio na przydatność poszczególnych terenów do zabudowy. W bezpośrednim podłożu na obszarze miasta dominują utwory czwartorzędowe, związane genetycznie ze zlodowaceniami Wisły, Odry i Warty. W profilu pionowym wysoczyzny przeważają gliny zwałowe, mułki zastoiskowe, iły i mułki warstwowe, a w dolinie Wisły, w obrębie tarasów, osady akumulacji rzecznej – mady i piaski różnej granulacji oraz w miejscach pozostałości dawnego koryta rzecznego, zagłębień bezodpływowych i cieków okresowych – namuły i marginalnie torfy.

Od kilku lat nie prowadzi się monitoringu korony **skarpy** z powodu uszkodzeń i braków w sieci reperów służącej do pomiarów geodezyjnych przemieszczeń. Szczegółowa inwentaryzacja istniejących punktów pomiarowych oraz analiza aktualnych uwarunkowań wynikających z istniejącej zabudowy i stanu infrastruktury miejskiej, informacji o planowanych inwestycjach w rejonie korony skarpy, a przede wszystkim dane z rejestru osuwisk terenu miasta, posłużą do przygotowania projektu uzupełnienia sieci monitoringu przemieszczeń i realizowania pomiarów.

W ostatnich latach Skarpa Płocka stała się obszarem żywego zainteresowania inwestorów, zwłaszcza na polu projektów deweloperskich i budowy obiektów użyteczności publicznej. W związku z powyższym na pierwszy plan w problematyce związanej z funkcjonowaniem Skarpy wyłaniają się zagadnienia poświęcone poprawnemu i odpowiedzialnemu określeniu warunków geologiczno-inżynierskich i budowlanych dla terenów potencjalnie rozważanych pod zabudowę. Podstawowymi **problemami** do rozwiązania na etapie projektowania są:

- zagrożenie osuwiskowe na poszczególnych odcinkach skarpy, związane z budową geologiczną, procesami geodynamicznymi zachodzącymi w sposób naturalny oraz w wyniku antropopresji;
- określenie i wykluczenie potencjalnego negatywnego wpływu nowej zabudowy na zabudowę istniejącą oraz stan istniejącej infrastruktury miejskiej;
- określenie i wykluczenie obniżenia parametrów stateczności wskutek realizacji zabudowy;
- nienaruszanie stanu wykonanych w terenie konstrukcji stabilizujących zbocza oraz roślinności, pełniącej taką funkcję[16].

4.2 Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń

4.2.1 Jakość wód powierzchniowych

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi regularny monitoring jakości wód w rzekach. Klasy jakości rzek w punktach zlokalizowanych w Płocku przedstawiają się następująco:

Tab. 74. Klasy jakości wody w rzekach

Rok	Wisła (Płock)	Brzeźnica (Płock)	Rosica (Ośnica)	Słupianka (Borowiczki)
2004	IV	-	-	-
2005	IV	-	-	-
2006	IV	-	-	-
2007	V	V	IV	V

Źródło: *Raport z wykonania programu ochrony środowiska dla miasta Płocka w latach 2006-2007 oraz ustalenie zadań na lata 2008-2011*, Płock, kwiecień 2008

Wody klasy IV definiowane są jako niezadowalającej jakości: a) spełniają wymagania określo-

[16] *Studium*, op. cit.

ne dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich właściwego uzdatniania, b) wartość biologicznych wskaźników jakości wody wskazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany ilościowe i jakościowe w populacjach biologicznych.

Wody klasy V są wodami złej jakości: a) nie spełniają wymagań określonych dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, b) wartość biologicznych wskaźników jakości wody wykazują na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznych.

4.2.2 Jakość wód podziemnych

Na obszarze Płocka znajdują się 2 punkty krajowego monitoringu wód podziemnych: Płock Borowiczki i od 2006 r. Płock Radziwie. Klasę wód podziemnych w Radziwiu określono jako II (dobrej jakości), natomiast w Borowiczkach w każdym roku w okresie 2003-2006 – jako IV (niezadowalającej jakości) ze względu na przekroczone stężenie amoniaku i żelaza, w ro. 2005 ponadto wodorowęglanów[17]. Dane dotyczą wód z poziomów czwartorzędowych.

W Płocku są rejony, w których występują lokalne źródła zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego: zakłady przemysłowe, stacje paliw, miejsca uszkodzeń sieci kanalizacyjnej, zbiorniki bezodpływowe nieszczelne lub opróżniane na gleby uprawne, do lasów i cieków wodnych. Gospodarka wodno-ściekowa jest sukcesywnie porządkowana, co ogranicza ryzyko zanieczyszczeń wód gruntowych.

Podstawowe i największe skupiska zanieczyszczeń wód podziemnych w Płocku występują na terenie Zakładu Produkcyjnego PKN Orlen S.A. Badania środowiska gruntowo-wodnego prowadzone są tam od 1975 r. przez szereg firm i instytucji naukowych. W ich wyniku stwierdzono skażenie wód poziomu przypowierzchniowego produktami ropopochodnymi na znacznej części terenu zakładu. Od kilku lat prowadzi się monitoring zanieczyszczeń w piezometrach i przeprowadza sczerpywanie fazy wolnej węglowodorów i produktów naftowych z powierzchni zwierciadła wód podziemnych pierwszego poziomu. Sczerpywanie odbywa się przez pracę stanowisk pompujących w systemie ręcznym, półautomatycznycm i w pełni zautomatyzowanym. Na zwierciadle pierwszego poziomu wód podziemnych w granicach zakładu rozpoznanych jest 5 plam związków ropopochodnych (oznaczonych literami A – E) podlegających ustawicznej rekultywacji. W 2007 r. pracowało 9 stanowisk automatycznych i 1 stanowisko poziomego drenażu na plamie A oraz 3 stanowiska automatyczne na plamie B. Ponadto ze 187 otworów na wszystkich plamach produkt naftowy sczerpywano ręcznie (stan na grudzień 2007). W r. 2007 na wszystkich plamach odzyskano łącznie 19.4554 dm^3 produktu, z czego ok. 91% na plamie A. Odzysk w stosunku do roku 2006 był o ok. 50% mniejszy z powodu mniejszego odzysku z plamy B wskutek podwyższonego stanu zwierciadła wód gruntowych oraz lokalnych wahań zwierciadła na pozostałych plamach.

4.2.3 Jakość powietrza

Na terenie Płocka prowadzony jest monitoring powietrza przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną i PKN Orlen S.A. W sumie jest 7 stacji monitoringowych z czego: jedna należąca do WIOŚ zlokalizowana przy ul. Reja 3, trzy należące do WSSE zlokalizowane są przy ul. Jasnej 8, Piaska 5, Kolegialnej 20 i trzy należące do PKN ORLEN S.A. zlokalizowane przy Gimnazjum Nr 5 (ul. Królowej Jadwigi), w Maszewie i Trzepowie.

17 Monitoring jakości wód podziemnych w województwie mazowieckim w 2006 roku, http://www.wios.warszawa.pl/pliki/podziemne2006.pdf

Według danych WIOŚ za 2006 r. z terenu Płocka emitowana była następująca ilość zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł punktowych (energetycznych i technologicznych) obszarowych (powierzchniowych) – osiedla domków jednorodzinnych ogrzewanych indywidualnie i liniowych – emisja komunikacyjna (Mg/rok):

Tab. 75. Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Rodzaj źródła emisji	SO2	NO2	CO	PM10
źródła punktowe	30699,86	7941,25	353,85	767,85
źródła obszarowe	581,17	315,69	821,35	2554,86
źródła liniowe	43,24	569,92	1327,85	765,68

Źródło: Raport z wykonania programu ochrony środowiska dla miasta Płocka w latach 2006-2007

Według WIOŚ w latach 2002-2006 na wszystkich stanowiskach pomiarowych w Płocku notowano przekroczenia pyłu zawieszonego PM10 w liczbie 10-70 razy w roku zależnie od roku i stanowiska (najwięcej w 2006 r.)[18]. W 2007 r. w Płocku wyższe od dopuszczalnych były stężenia pyłu PM-10 -24 h oraz wyższe od poziomu docelowego na 2013 r. – stężenia benzo(a)pirenu -rok [s.25], które występują we wszystkich strefach województwa. Kartograficzna dokumentacja wyników modelowania matematycznego wykazuje tez przekroczenia PM-10-rok na większości obszaru miasta. Jako przyczyny przekroczeń stężeń pyłu wymieniane są: komunikacja, emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, unos pyłu, wtórny unos pyłu, naturalne źródła emisji lub zjawiska oraz warunki meteo. Jako przyczyny przekroczeń stężeń benzo(a)pirenu wymieniane są: komunikacja i niska emisja z indywidualnych palenisk domowych (duże stężenia wystepują w okresie grzewczym)[19].

Tab. 76. Przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego

Rok	Stanowisko	Kompletność serii [%]	Okres uśredniania wyników pomiarów			
			24 godziny		Rok kalendarzowy	
			Poziom substancji [µg/m^3]			
			w powietrzu	dopuszczalny	w powietrzu	dopuszczalny
2005	ul. Reja	99	59,7	50,0	33,9	40,0
2005	ul. Kolegialna	85	64,0	50,0	36,7	40,0
2006	ul. Reja	85	68,5	50,0	39,8	40,0
2006	ul. Kolegialna	88	65,3	50,0	33,1	40,0
2007	ul. Kolegialna	91	54,0	50,0	28,0	40,0

Źródło: programu ochrony powietrza dla strefy miasto Płock

Na stan jakości powietrza atmosferycznego na terenie Płocka mają wpływ zanieczyszczenia pochodzące:

- ze środków transportu kołowego (zanieczyszczenia: tlenki azotu, węglowodory, tlenek węgla, pył, ołów),
- z procesów spalania paliw - zbiorowe i indywidualne ogrzewanie pomieszczeń (zanieczyszczenia: pył, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla),
- z procesów produkcyjnych (zanieczyszczenia: węglowodory i ich pochodne, fluor, pyły, dwutlenek siarki, siarkowodór i inne specyficzne dla danej produkcji substancje).

Zanieczyszczenie powietrza w Płocku powodują źródła energetyczne i technologiczne, kotłownie olejowe osiedli mieszkaniowych i obiektów użyteczności publicznej oraz kotłownie indy-

[18] Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport za rok 2006, WIOŚ, Warszawa, marzec 2007

[19] Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2007, WIOŚ Warszawa, marzec 2008

widualne budynków mieszkalnych. Wielkość zapotrzebowania na ciepło dla miasta pokrywane jest z sieci cieplnej w 69,2%, z sieci gazowej 15,2 %, kotłowni węglowych 13,7 % oraz innych źródeł 1,9%. Ważnym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest również przemysł chemiczny, komunikacja i transport.

Głównym emitentem zanieczyszczeń energetycznych i technologicznych do powietrza jest PKN ORLEN S.A. i spółki, które wydzieliły się z jego struktury, m. in.: ORLEN Oil Sp. zo.o., ORLEN Eko Sp. z o. o., ORLEN KolTrans Sp. z o. o., ORLEN Asfalt Sp.z o. o., ORLEN Laboratorium Sp.z o. o.

Tab. 77. Wielkości zanieczyszczeń z Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. w latach 2004-2007

Lp.	Rodzaj zanieczyszczenia	Wielkość emisji [Mg]			
		2004	2005	2006	2007
1	Dwutlenek siarki	26953,78	25546,33	30578,34	20973,30
2	Dwutlenek azotu	6460,86	6782,19	7983,84	7474,71
3	Tlenek węgla	328,34	384,4	307,6	762,38
4	Suma węglowodorów	1090,34	1106,88	1244,07	561,74
5`	Pył ze spalania paliw	334,01	431,08	748,10	574,53
6	Dwutlenek węgla	5277522,0	5510322,57	6553571,87	6238941,29
7	Metale ciężkie	-	-	-	-

Wg informacji PKN ORLEN S.A. spadek emisji SO_2 w roku 2007 był wynikiem zmniejszenia zawartości siarki w spalonych paliwach (większe spalanie gazu) dla Elektrociepłowni w celu dostosowania się do zaostrzonych norm emisji od 1 stycznia 2007 r.

Wielkość emisji z poszczególnych spółek wydzielonych ze struktury ORLENU przedstawia tabela 78:

W ramach ochrony powietrza w latach 2004-2007 PKN ORLEN S.A przeprowadził następujące działania:

- dostosowanie instalacji HON VI do produkcji oleju napędowego o zawartości siarki poniżej 10 ppm, 2005-2006,
- budowa instalacji do Hydroodsiarczania Oleju Napędowego z instalacji HOG, 2006-2007,
- budowa instalacji HON VII wraz z infrastrukturą,
- modernizacja palników kotła 00-320 Nr 3 w Zakładzie Elektrociepłowni.

W celu dalszej minimalizacji emisji przemysłowej należy likwidować źródła emisji niezorganizowanej na terenie zakładów, promować i wdrażać nowoczesne energooszczędne technologie, kontrolować przestrzeganie przez poszczególne zakłady norm odnośnie emisji zanieczyszczeń, stosować hermetyzację procesów technologicznych.

Tab. 78. Wielkość emisji zanieczyszczeń w latach 2004-2007 w Spółkach ORLENU [Mg/rok]

Rodzaj zanie-czyszczenia	Nazwa Spółki										
	ORLEN Asfalt Sp. z o. o.				ORLEN Oil Sp. z o. o.				ORLEN KolTrans Sp. z o. o.		ORLEN Eko Sp. z o. o.
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	2006 II półrocze	2007	2007
pył ogółem	1,23	1,63	0,0	0,0	0,06	0,120	0,159	0,195	-		18,40
SO_2	103,01	105,92	137,7	219,13	2,267	5,7298	5,9510	7,146	-		2,867
NO_2	20,02	14,77	1,56	3,56	11,59	26,21	28,590	28,45	-		30,370
CO	67,50	27,18	31,56	37,27	0,159	0,324	0,354	0,265	-		0,180
węglowodory aro-matyczne	0,0017	0,0023	0,0024	0,0031	1,055	1,986	2,087	1,896	0,430776	0,9546466	
węglowodory alifa-tyczne	0,1576	0,1307	0,0711	0,1392	8,504	15,91	16,71	15,002	-	-	
metale ciężkie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
benzen	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00200838	0,00340533	-
ksylen	-	-	-	-	-	-	-	-	0,000089886	0,000161043	-
toluen	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00173295	0,003534087	-
węglow. aromat. inne	-	-	-						0,000275224	0,000564439	
węglów. alifat. do C12	-	-	-						4,438657957	8,32543388	
węglowodory alifat. inne	-	-	-						-	0,252	

oraz **ORLEN Laboratorium Sp. z o. o**. – emitowane zanieczyszczenia z dygestoriów to m.in.: alkohole alifatyczne, amoniak, kwasy organiczne i nieorganiczne, etery, ketony.

Dane statystyczne pozwalają na **porównania emisji** zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w różnych miastach, co ilustrują kolejne tabele.

Tab. 79. Emisja gazowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w t / rok w 2006 r. (miasta-powiaty grodzkie o największej emisji)

Jednostka terytorialna	Ogółem	W tym				
		niezorganizowana	dwutlenek siarki	tlenki azotu	tlenek węgla	dwutlenek węgla
POLSKA	223 353 914	114 170	896 293	361 598	363 777	221 250 166
Powiat m. Konin	10 131 929	0	140 612	15 160	5 986	9 970 130
Powiat m. Rybnik	9 176 827	0	46 924	17 922	5 238	9 097 080
Powiat m. Dąbrowa Górnicza	7 835 227	204	7 103	7 211	105 916	7 714 789
Powiat m. Jaworzno	6 956 324	0	25 247	13 661	1 070	6 916 163
Powiat m. Kraków	6 911 703	24 365	15 892	9 009	45 354	6 839 708
Powiat m. Płock	**6 624 513**	**2 280**	**30 722**	**8 020**	**342**	**6 583 515**
Powiat m. st. Warszawa	6 301 391	38	26 674	9 372	1 302	6 263 385
Udział Płocka w krajowej emisji w %	3,0	2,0	3,4	2,2	0,1	3,0

Źródło: Bank danych regionalnych GUS

Tab. 80. Emisja gazowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w Płocku – proces zmian w latach 1996-2006

Wyszczególnienie	Jednostka	Stan w roku											1996 r. =100	1998 r. =100
		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006		
Dwutlenek węgla	mln t/r	.	.	3,9	4,2	5,1	5,3	5,1	5,1	5,3	5,4	6,6	.	168
Ogółem bez CO_2	tys. t/r	58,2	51, 7	40,6	38,1	26,0	32,2	31,5	33,1	35,6	34,6	41,0	70	101
Niezorganizwana	tys. t/r	.	.	692	578	509	2 677	1 001	882	886	938	2,3	.	329
Dwutlenek siarki	tys. t/r	44,2	38,6	29,5	28,8	16,6	21,2	22,7	24,6	27,1	25,7	30,7	70	104
Tlenki azotu	tys. t/r	7,6	7,5	6,4	6,0	6,1	7,1	6,5	6,4	6,5	6,8	8,0	106	124
Pozostałe	tys. t/r	6,5	5,6	4,7	3,3	3,3	4,0	2,3	2,1	2,1	2,1	2,3	35	48

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne

Pod względem ogółu emisji gazów, jak też emisji dwutlenku węgla (stanowiącego ponad 99 % emisji zakładów szczególnie uciążliwych w Płocku i w całym ich zbiorze krajowym) Płock zajmuje 6. miejsce w kraju wśród miast powiatów grodzkich. Również 6. miejsce zajmuje pod względem emisji tlenku azotu, 3. – pod względem emisji dwutleneku siarki, a 8. – emisji niezorganizowanej. W tab. 72 podano też udział Płocka w krajowej emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych. Emisja gazów poza CO_2, w tym mających największy udział dwutlenku siarki i tlenków azotu, między rokiem 1996 a 2000 znacząco spadła, jednak później znów wzrosła, przekraczając poziom z r. 1998. Dzięki wysokim kominom gazy rozpraszane są w atmosferze, dzięki czemu imisje wymienionych gazów (stężenia na powierzchni ziemi) mieszczą się w normach.

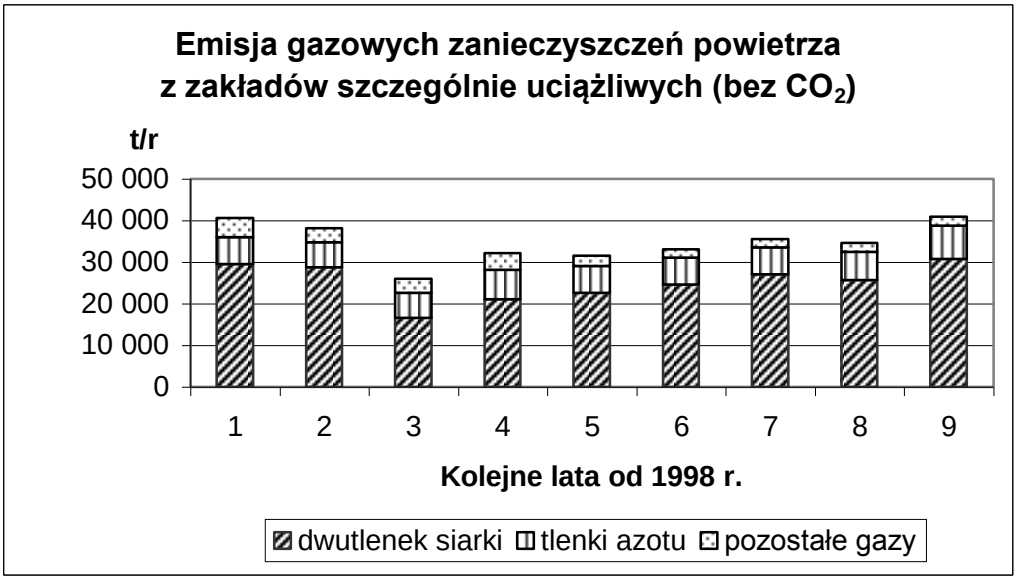

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne

Źródłami **uciążliwości odorowej** na terenie miasta są przede wszystkim procesy technologiczne odbywające się w zakładach przemysłowych, szczególnie w PKN ORLEN S.A. oraz w zakładach przetwórstwa mięsa. W ostatnim czasie dzięki inwestycjom prowadzonym w PKN ORLEN S.A. oraz innych spółkach powiązanych technologicznie z tym zakładem emitowane odory są uciążliwe dla mieszkańców tylko sporadycznie w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych.

W zakładach przetwórstwa mięsa emisja odorowa powstawała w szczególności podczas przechowywania i transportu odpadów poubojowych oraz podczyszczania ścieków przemysłowych. Sporadycznie, szczególnie latem, występowały uciążliwości związane z emisją gazów złowonnych z terenu PZD SADROB SA. Pochodziły one z podczyszczalni i systemu kanalizacyjnego. Dzięki dyscyplinowaniu zakładu przez Oddział Ochrony Środowiska i podjętym przez zakład działaniom wiele źródeł odorowych zostało wyeliminowanych. Jednak specyfika zakładu powoduje, że całkowicie nie ma możliwości uniknięcia tych uciążliwości.

Drugim ważnym elementem emisji są **zanieczyszczenia komunikacyjne**, obejmujące: tlenki azotu, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, aldehydy. Emisja ta rośnie wraz ze zwiększaniem się ilości pojazdów. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu w mieście jest zbyt mała przepustowość dróg, a w szczególności brak obwodnic wyprowadzających ruch poza centrum. Emisja komunikacyjna jest najbardziej uciążliwa dla mieszkańców ulic położonych przy ruchliwych trasach komunikacyjnych i w gęstej zabudowie mieszkalnej.

W celu zmniejszenia uciążliwości powodowanych przez transport drogowy podjęto inwestycje opisane w podrozdz. 8.2.

Ponadto corocznie, w ramach akcji „Dzień bez samochodu" w lokalnej prasie promowany jest transport ekologiczny. W dalszym ciągu promowana jest budowa ścieżek rowerowych.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta jest emisja zanieczyszczeń **z emitorów o niskiej wysokości**. Dotyczy to emisji z lokalnych kotłów grzewczych oraz palenisk domowych. Zjawisko takie występuje na terenach o zwartej zabudowie z dużą ilością indywidualnych palenisk w budynkach jednorodzinnych oraz w zakładach usługowych i przemysłowych małej wielkości.

4.2.4 Hałas

Hałas komunikacyjny

Komunikacja drogowa jest jednym z najbardziej powszechnych i dotkliwych źródeł hałasu. Wrost liczby pojazdów i natężenia ruchu w mieście powoduje wzrost natężenia hałasu komunikacyjnego. Dopuszczalne normy akustyczne (zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu środowisku – Dz. U. Nr 120, poz. 826) przekraczane są na wszystkich badanych ulicach miasta. Najwyższy poziom hałasu występuje na trasach wylotowych i w centrum miasta. Problem hałasu drogowego może być rozwiązany w sposób znaczący jedynie przez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z miasta. Dlatego tak istotne znaczenie ma budowa obwodnic miasta i zakończenie IV odcinka dróg dojazdowych do II przeprawy mostowej przez Wisłę, co umożliwi połączenie miejskiego systemu komunikacyjnego z krajowym systemem drogowym. W ramach budowy II przeprawy mostowej wraz z drogami dojazdowymi wykonano ekrany akustyczne. Ich koszt wyniósł - 2 915, 3 tys. zł.

Na poziom hałasu komunikacyjnego korzystny wpływ ma również dobry stan nawierzchni dróg w mieście. W latach 2004-2007 wykonano remonty nawierzchni jezdni na ulicach - łącznie 78593 m^2. Działania te spowodowały zmniejszenie hałasu komunikacyjnego.

Do działań, mających na celu ochronę mieszkańców przed hałasem, należy również szybkie reagowanie na interwencje mieszkańców. W związku z interwencjami Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Delegatura w Płocku wykonał na zlecenie Prezydenta Miasta Płocka pomiary hałasu:

- w 2007 r. w 3 punktach zlokalizowanych na ul. Otolińskiej, Piłsudskiego i Staszica (osiedle domków jednorodzinnych). Pomiary wykazały przekroczenia norm w porze dziennej i nocnej. Sprawę przekazano zarządcy dróg (MZD) w celu podjęcia działań zmierzających do ograniczenia uciążliwości;
- na początku 2008 r. w sąsiedztwie stacji paliw „Bliska" przy ul. Wyszogrodzkiej, w związku z interwencją mieszkańców ulicy Czwartaków (uciążliwość powodowana przez parkujące samochody ciężarowe). Pomiary wykazały przekroczenia norm. Prowadzone są działania zmierzające do likwidacji parkingu dla samochodów ciężarowych.

Hałas przemysłowy

W ramach ochrony przed hałasem zakłady podejmują działania mające na celu zmniejszenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców miasta.

Działania w zakresie ograniczenia emisji hałasu podejmuje przede wszystki PKN ORLEN S.A.

Pomiary MWIOŚ (w związku z kontrolą interwencyjną) wykonane w zakładzie Levi Strauss Poland w grudniu 2007 r. br. (47,7 dB pora dzienna, 38,4 dB pora nocna) nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych norm. Decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu wygasła w 2006 roku.

4.2.5 Promieniowanie jonizujące i niejonizujące

Na terenie Płocka źródłem promieniowania jonizującego są aparaty do RTG zlokalizowane na terenie przychodni i Szpitala Wojewódzkiego.

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym (np. kuchenki mikrofalowe), urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne. Oddziaływanie promieniowania niejonizującego na środowisko stale wzrasta, co związane jest z

postępem cywilizacyjnym, ostatnio przede wszystkim z rozwojem telefonii komórkowej. Rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też zwiększenie liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Na terenie Płocka najpoważniejszymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowej. Instalacje te emitują niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, generowane przez anteny stacji w czasie jej pracy, a ich moc promieniowania izotropowa jest różna w zależności od wielkości stacji bazowej (często również powyżej 100 W). Częstotliwość emitowania pól elektromagnetycznych waha się w granicach od 30 kHz do 300 GHz. W ostatnich latach dokonał się dynamiczny rozwój telefonii komórkowej. W Płocku powstało wiele stacji bazowych na dachach wysokich budynków mieszkalnych (Wyszogrodzka) lub obiektach użyteczności publicznej (Starostwo Powiatowe, Akademik Politechniki, Hotel PKN ORLEN, więzienie) oraz na kominach (byłego Zakładu Mleczarskiego w Radziwiu, w Cukrowni Borowiczki, w Zakładach Mięsnych w Płocku, kominie byłej Elektrowni). Stacje bazowe w mieście są tak zlokalizowane, że nie powodują uciążliwości dla ludzi. Na terenie miasta Płocka obszary występowania ponadnormatywnego promieniowania elektromagnetycznego nie są dostępne dla ludności.

W aktualnym stanie prawnym nie jest wymagane posiadanie pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych, lecz tylko zgłoszenie instalacji. Ponadto wymóg uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia dla instalacji emitujących pola elektromagnetyczne (instalacje radiolokacyjne, radionawigacyjne) dotyczy takich instalacji, na których oddziaływanie narażeni byliby ludzie.

4.2.6 Stan zieleni w mieście

Na terenie miasta znajduje się 425 ha lasów (4,8% powierzchni miasta) oraz inne tereny zielone, łącznie z wodami zajmujące powierzchnię 1069 ha (12,1%). Łacznie ww tereny zajmują prawie 17% powierzchni miasta. Nie jest to dużo, a ochrona i umacnianie i poszerzanie terenów zielonych ma duże znaczenie dla jakości środowiska (bilans wodny, warunki aerosanitarne, topoklimat).

Stan zieleni w latach 2004-2007 uległ częściowej poprawie. Zrealizowano zadania remontowe i inwestycyjne na terenie Parku na Skarpie Wiślanej w rejonach: Zduny, Promenada II, Jar Abisynii oraz Promenada III. Na koronie skarpy tych obiektów wykonano nowe alejki spacerowe z punktami widokowymi i stalowe ogrodzenie. Poddano zabiegom pielęgnacyjnym drzewa, krzewy i żywopłoty. Przeprowadzono selektywną wycinkę samosiewów, które rosły w dużym zagęszczeniu w miejscach nieodpowiednich ze względu na kompozycję przestrzenną zieleni i przesłaniały wspaniałe widoki na akwen „Sobótkę", Wisłę i otaczający krajobraz. Dokonano renowacji trawników.

Niesprzyjające warunki atmosferyczne w ostatnich latach, ostra zima i upalne lata spowodowały, iż dużo drzew starszych na terenie miasta obumarło. W związku z tym podjęto działania uzupełniające drzewostan. W latach 2004-2007 w ramach bieżącego utrzymania zieleni komunalnej posadzono 1445 drzew, 22 573 krzewów ozdobnych i róż rabatowych. Zbliżoną liczbę drzew posadziły spółdzielnie mieszkaniowe.

Zielenią przyuliczną w pasach drogowych zajmuje się obecnie Miejski Zarząd Dróg w Płocku. W 2006 r. MZD nasadził 515 drzew i prawie 400 krzewów. Ograniczenia przestrzenne (wąskie pasy drogowe) stwarzają problemy z nasadzeniami zastępczymi za usuwane drzewa. Zmiana w statucie MZD dokonana w 2008 r. dopuszcza sadzenie i pielęgnację drzew również poza pasami drogowymi ulic, co pozwoli MZD wywiązać się z obowiązku tzw. rekompensaty przyrodniczej za wycinane drzewa. Pełniejszy obraz zmian w drzewostanie daje poniższa tabela.

Tab. 81. Drzewa wycięte i nasadzone w latach 2004-2007

Wyszczególnienie	Liczba drzew	
	wyciętych	nasadzonych
Tereny gminy Płock i w zarządzie Miejskiego Zarządu Dróg	1300	1966
Spółdzielnie mieszkaniowe	850	1386
Razem	**2150**	**3352**

95 % nasadzonych drzew przyjmuje się. Niestety, około 50 % drzew, które przyjęły się, jest skutecznie niszczonych przez wandali. Powoduje to, że dotychczasowe tempo nasadzeń nie rekompensuje wycinek. Tym bardziej uszczupleniu ulega biomasa, gdyż młode drzewa mają jej znacznie mniej, niż drzewa wycięte.

Wzmocnieniem dla systemu terenów zieleni miejskiej w Płocku są Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe Jaru Rzeki Brzeźnicy i Jaru Rzeki Rosicy.

4.3 Obszary i obiekty chronione

Część terenu miasta o powierzchni 577,3 ha (dolina Wisły powyżej mostu drogowo-kolejowego) położona jest w obszarze Dolina Środkowej Wisły w sieci **NATURA 2000**. Część terenu miasta znajduje się w otulinie **Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego**. Obszary te, w zdecydowanej większości położone poza miastem, jak też obszary chronione w sąsiedztwie miasta – scharakteryzowane zostały w rozdz. 1 dotyczacym otoczenia Płocka.

29 stycznia 2002 uchwałą Rady Miasta Płocka zostały utworzone dwa **zespoły przyrodniczo-krajobrazowe**: jaru rzeki Brzeźnicy (80 ha) i jaru rzeki Rosicy (40 ha) w celu ochrony cennego krajobrazu naturalnego – zachowania jego walorów estetycznych, rekreacyjnych i funkcji korytarzy ekologicznych.

Na terenie Płocka zarejestrowanych jest **9 pomników przyrody:** 4 dęby szypułkowe o obwodach 260-500 cm, grupa 2 drzew rzadkich drzew, 3 pojedyncze rzadkie drzewa i głaz skalny.

W spisie zabytków ujęte są dwa **parki podworskie**:

- park dworski o powierzchni 3,4 ha w Płocku-Borowiczkach, przy pl. Witosa 1. (Zespół Cukrowni Borowiaczki), utworzony w latach 1908-1913
- zespół dworsko-parkowy w Płocku-Ciechomicach

Nie jest ujęty w spisie zabytków park miejski podominikański, o powierzchni 0,6 ha ze szczątkowym drzewostanem, utworzony w 1820 roku, położony w Płocku przy ul. Kościuszki.

5 POTENCJAŁ KULTUROWY

5.1 Zabytki architektury

Bazylika Katedralna (ul. Tumska 1) wzniesiona w latach 1130-1144 w stylu romańskim z granitowych ciosów. Należy do najstarszych budowli sakralnych w Polsce. W wyniku zniszczeń wielokrotnie przebudowywana, dziś reprezentuje elementy trzech stylów: romańskiego, gotyckiego i renesansowego. Wewnątrz cenne zabytki: sarkofag ze szczątkami władców Polski Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego, kopia słynnych drzwi płockich (oryginał znajduje się w soborze w Nowogrodzie Wielkim), ołtarze i późnorenesansowe rzeźby, polichromia z 1904-1914 r.

Kościół Starokatolicki Mariawitów (ul. Kazimierza Wielkiego 27) – neogotycki. Budynki kościoła i klasztoru wzniesiono w latach 1911-1913 w stylu. Jest to główna siedziba Starokatolickiego Kościoła Mariawitów, którego założycielką była Feliksa Maria Kozłowska. Grób jej

znajduje się w podziemiach kościoła. We wnętrzu zachowało się gotyckie wyposażenie: ołtarz główny z baldachimem i stalle zakonne.

Kościół Farny p.w. św. Bartłomieja (ul. Kazimierza Wielkiego 1) wzniesiony w 1356 r. w stylu gotyckim, wielokrotnie przebudowywany w wyniku osunięcia się skarpy. We wnętrzu wczesnobarokowy ołtarz z obrazem Wniebowstąpienie z ok. 1640 r. Obok kościoła dzwonnica z końca XIX w. i figura św. Barbary, patronki wodniaków.

Kościół p.w. św. Dominika (ul. Kościuszki 16) wybudowany w latach 1227-1237, wielokrotnie przebudowywany. Wewnątrz rokokowy ołtarz i ambona z ok. 1805 r. Obok drewniana dzwonnica z II poł. XVIII w.

Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela (ul. Abpa A.J. Nowowiejskiego 2) wybudowany w latach 1758-1771 w stylu późnobarokowym. Wewnątrz ołtarze: główny i boczne w stylu późnobarokowym, polichromia wykonana przez Władysława Drapiewskiego.

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia (Stary Rynek) mieści się w domu zakonnym Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, w zespole budynków dawnego Zakładu Dobroczynnego Anioła Stróża, wzniesionym w połowie XIX w., przebudowanym w latach 1904-1905. W latach 1930-1932 przebywała tu siostra Faustyna Kowalska. W celi w nieistniejącym już budynku miała pierwsze i najważniejsze objawienia Jezusa Miłosiernego (jego figura stoi na placu w tym miejscu)[20]. W piwnicach, w dawnej piekarni, zachował się autentyczny piec do wypieku chleba. Urządzono tam muzeum. Tutejszej kaplicy, z relikwiami św. Faustyny, w dniu jej kanonizacji 30 kwietnia 2000 r. biskup płocki podniósł do godności sanktuarium[21].

Zamek Książąt Mazowieckich (ul. Tumska 2) i **dawne opactwo benedyktyńskie**, którego zespół powstał z rozbudowy gotyckiego zamku. Pozostały z niego ceglane mury i dwie wieże z XIV w.: Szlachecka (dawne więzienie dla szlachty) i Zegarowa, przykryta barokowym hełmem, z fragmentami romańskiego palatium Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego u podstawy[22]. Po kapitalnym remoncie wspartym przez Unię Europejską urządzono tu Muzeum Diecezjalne.

Dawna Kanonia (pl. Narutowicza 10) – wzniesiona została w XVIII w. w stylu klasycystycznym, obecnie siedziba biskupów płockich

Gmach Towarzystwa Naukowego Płockiego (pl. Narutowicza 8) – dawna kanonia z XV w., obecnie siedziba najstarszego Towarzystwa Naukowego w Polsce, założonego w 1920 r. Towarzystwo zajmuje się badaniami regionalnymi Płocka i Mazowsza.

Dawny Pałac Biskupów (pl. Narutowicza 6) – okazały gmach wybudowany ok. 1600 r., przebudowany w 1880 r. przez władze carskie stanowi dziś siedzibę Sądu Rejonowego i Sądu Okręgowego.

Dom "Pod Opatrznością" (pl. Narutowicza 2) – wybudowany w latach 1828-32 wg projektu Jakuba Kubickiego, od 1930 jest własnością Towarzystwa Naukowego Płockiego. Obecnie jest siedzibą Biblioteki im. Zielińskich (informacje o niej w p. 1.6.1)

Dawna Kolegiata pod wezwaniem św. Michała (ul. Małachowskiego 1) – wzmiankowana w 1180 r. Istnieje tu szkoła, obecnie najstarsza w Polsce – Liceum Ogólnokształcące im. St. Małachowskiego. W gotyckiej wieży szkoły znajduje się obserwatorium astronomiczne. W podziemiach romańsko-gotyckiego skrzydła budynku znajduje się niewielkie muzeum szkolne.

Kamienica barokowa (Stary Rynek 17) – najstarsza zachowana kamienica przy Rynku, z końca XVII w. Dwupiętrowa, piętra oddzielone wyraźnym gzymsem. Zwieńczenie szczytu esowate. Budowla charakterystyczna dla końcowej fazy baroku w Polsce. Budynek ten przetrwał do naszych czasów w praktycznie niezmienionych kształtach, co w Płocku stanowi wręcz ewenement, ze względu na liczne pożary, wojny itp. W całej swej historii pełnił funkcje mieszkalno-handlowe.

---

[20] http://sanktuariummilosierdzia.blogspot.com/

[21] http://pl.wikipedia.org/wiki/Sanktuarium_Miłosierdzia_Bożego_w_Płocku

[22] http://www.ump.pl/main.php?cid=poznaj&iid=spacer

Kamienica klasycystyczna (ul. Grodzka 5) z 1839 roku, w latach 1877-1879 rozbudowana w zespół z oficynami i ciekawym, urokliwym podwórkiem, otoczonym balkonami, z ogródkiem pośrodku. Kamienica należy ta do najokazalszych budynków przy ul. Grodzkiej. Mimo wielokrotnych przebudów zachowała ślady stylu neoklasycystycznego (gzymsy nad oknami pierwszego piętra, ciekawy balkonik z kutą, żelazną balustradą).

Kamienica (ul. Grodzka 2) – barokowa, prawdopodobnie z przełomu XVII i XVIII wieku, zwana w Płocku kamienicą **barokową "narożną**", czasem też "pod wezwaniem Matki Boskiej". Forma architektoniczna tzw. północnego baroku (spokojne, mało skomplikowane linie kształtów). Kondygnacja "dachowa" dwukrotnie wyższa od parteru, ozdobiona łukowymi szczytami, zwieńczona półkoliście charakterystycznie dla stylu, który reprezentuje.

Kamienica secesyjna (ul. Tumska 8) – trzypiętrowa, zbudowana w latach 1915-1918 w schyłkowym okresie secesji. Elewacja frontowa posiada liczne ozdoby charakterystyczne dla secesji. Obecnie siedziba Muzeum Mazowieckiego, z największą kolekcją sztuki secesyjnej.

Ratusz (Stary Rynek 1) – zbudowany w latach 1824-27 wg projektu Jakuba Kubickiego, w stylu klasycystycznym. Tu 23 września 1831 roku odbyło się ostatnie posiedzenie Sejmu Królestwa Polskiego. Wydarzenie to upamiętnia tablica z 1921 roku powtórnie odtworzona i umieszczona w 1966 r. Codziennie o godz. 12.00 i 18.00 z wieży ratuszowej rozlega się **hejnał płocki** grany przez trębacza. Atrakcją jest pasowanie Bolesława Krzywoustego na rycerza przez jego ojca Władysława Hermana.

Mur obronny u zbiegu ulic Kwiatka i Bielskiej – zachowany fragment długości 6 m dawnych murów z czasów Kazimierza Wielkiego, które miały długość 1700 m i zostały rozebrane na początku XX w[23].

Spichlerze (ul. Kazimierza Wielkiego 9b i 11b) – dwa ocalałe w całości, z XIX wieku. W odrestaurowanych obiektach znajdują się obecnie: Archiwum Państwowe i Dział Etnograficzny Muzeum Mazowieckiego.

Odwach d. wartownia (ul. Tumska 4) – klasycystyczny parterowy budynek z 1837 r. wg projektu Michała Miklaszewskiego. Obecnie siedziba Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego.

Baszta przy styku ul. Kazimierza Wielkiego z ul. Stefana Okrzei – pozostałość murów obronnych z czasów Kazimierza Wielkiego. Obecna ul. Okrzei biegnie po zasypanej fosie, ciągnącej się od Jaru Kazimierzowskiego, głęboko wrzynającego się w Skarpę.

Dom "Pod Trąbami" (ul. Mostowa 1) – gotycki z XV w., przylegał do muru miejskiego w pobliżu nieistniejącej Bramy Wyszogrodzkieji, był mieszkaniem płockich kanoników. Posiada masywne przypory i piwnice z gotyckimi sklepieniami. Na pamiątkę pobytu w Płocku księcia Karola Radziwiłła zwanego "Panie Kochanku" na szczycie budynku umieszczono herb Radziwiłłów (Trąby, stąd nazwa domu). Była tu pierwsza siedziba płockiego seminarium duchownego [24].

Dawny Hotel Angielski (ul. Tumska 9) – budynek wybudowany w 1840 roku w stylu neogotyckim. Hotel wielokrotnie przebudowywano i rozbudowywano i funkcjonował do 1939 r. Obecnie w budynku znajduje się restauracja "Hotel Angielski" i Młodzieżowy Dom Kultury.

Wieża ciśnień (Pl. Dąbrowskiego) – wysoka pięciopiętrowa wieża została wzniesiona w 1879 r., dała początek wodociągom płockim, które zaczęły funkcjonować od 1892 r.

Gmachy seminarium duchownego (ul. Abpa A.J. Nowowiejskiego 2) – kompleks zabudowań, którego początkiem była adaptacja poreformackich pomieszczeń klasztornych w 1867 r., rozbudowanych w 1882 r. W roku 1916 ukończono nowy okazały budynek w stylu neorenesansowym. W latach 1927-1928 powstał gmach mieszkalny dla profesorów, w latach 1927-1928 – nowoczesny gmach biblioteczny.

---

[23] http://www.eurob.org/index.php5/Budowle+na+szlaku+EuRoB;149/5

[24] http://www.poplocku.pl/przewodnik/podtrabami.php;
http://www.eurob.org/index.php5/Budowle+na+szlaku+EuRoB;149/5

Kamera Pruska (ul. Kolegialna 15) – klasycystyczny budynek wg projektu Davida Gilly, wybudowano w 1802 r. dla potrzeb administracji pruskiej. W 1844 roku władze guberni rozbudowały go, dodając po obu stronach skrzydła zwieńczone frontonami.

5.2 Muzea

Muzeum Mazowieckie (ul. Tumska 8) powstało w 1821 r. Posiada największą i najbogatszą w Polsce kolekcję sztuki secesyjnej (5500 obiektów i 601 – neosecesyjnych). Ogółem zbiory liczą 86 533 obiektów. Siedzibą muzeum jest odrestaurowana kamienica secesyjna stanowiąca wspaniałą oprawę kolekcji. Budowane jest nowe skrzydło, które będzie jednym z najnowoczesniejszych obiektów muzealnych w kraju. Pomieści wystawe prezentująca dziesięć wieków historii Płocka. W planach jest kolejne skrzydło – na kolekcję malarstwa młodopolskiego (prace Malczewskiego i Chełmońskiego), rozbudowywaną kolekcję sztuki Art Deco i rzeźby Bolesława Biegasa.

Dział Etnograficzny Muzeum Mazowieckiego mieści się w XVIII wiecznym Spichlerzu przy ul. Kazimierza Wielkiego 11b, gdzie organizowane są wystawy czasowe.

Muzeum Diecezjalne (ul. Tumska 3a), dla którego źródłem początkowych zbiorów był skarbiec i kapitularz katedralny. W muzeum jest około 8 tysięcy eksponatów, w tym: zbiór pasów kontuszowych, średniowieczne Madonny i Piety, tkaniny, numizmatyka, rękopisy oraz najcenniejsze zabytki skarbca katedralnego: herma św. Zygmunta z 1370 r., kielich Konrada Mazowieckiego, gotyckie monstrancje[25].

Muzeum Szkolne (ul. Małachowskiego 1) w podziemiach najstarszej szkoły w Polsce - Liceum Ogólnokształcącego im. Marszałka Stanisława Małachowskiego – z reliktami architektury romańskiej i gotyckiej. Na czternastowiecznej wieży umieszczone jest obserwatorium astronomiczne.

Muzeum św. Siostry Faustyny w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia (Stary Rynek 14/18) – powstałe na początku 2006 r. w podziemiach Sanktuarium. Upamiętnia pobyt św. Faustyny w płockim klasztorze w latach 1930-1932. Odtworzono piekarnię, w której pracowała siostra Faustyna, wygląd celi zakonnej z czasów życia świętej, zgromadzono wyposażenie kuchni, pamiątki związane ze świętą i jej objawieniami. Druga część ekspozycji prezentuje rozwój kultu Miłosierdzia Bożego w Płocku, Polsce i na świecie.

5.3 Inne składniki potencjału kulturowego

Potencjał kulturowy Płocka współtworzy jego historia, tradycje, ziązane z miastem postacie historyczne, artyści. Płock leży w sercu Mazowsza. Założony na nadwiślańskiej skarpie gród był siedzibą polskich władców, książąt mazowieckich i od 1075 r. nieprzerwanie siedzibą biskupów. To miejsce niezwykłe – natchnieniem poetów, mistrzów pędzla i kamery. Jego magia polega na wyjątkowym uroku, jaką tworzą historia i teraźniejszość.

Tytuł Honorowego Obywatela Miasta jako pierwszy otrzymał Marszałek Józef Piłsudski. W 1921 roku Naczelnik Państwa odznaczył Płock Krzyżem Walecznych za bohaterską obronę w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. W 77 rocznicę wydarzeń na Pl. Obrońców Warszawy (przedwojennym placu Piłsudskiego) odsłonięto pomnik Marszałka[26].

Płock jest rodzinnym miastem Władysława Broniewskiego (1897-1962). Można zwiedzić dom, w którym urodził się i mieszkał (ul. Kościuszki 24). W budynku pamiątki po poecie. Nieopodal rośnie kilkusetletni dąb (pomnik przyrody), do którego Broniewski odwoływał się w swej poezji. Przy Placu Obrońców Warszawy znajduje się monumentalny pomnik wystawiony w

[25] http://www.ump.pl/main.php?cid=poznaj&iid=spacer

[26] http://www.ump.pl/main.php?cid=poznaj&iid=spacer

1972 r. na cześć poety, autorstwa Gustawa Zemły[27].

Znaczną część informacji o potencjale kulturowym (instytucje i obiekty kultury, imprezy i wydarzenia) podano w podrozdziale 3.6.

6 POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY

6.1 Podmioty instytucjonalne działające w mieście

W końcu 2007 było w Płocku 12 136 podmiotów gospodarki narodowej, o 574 mniej niż w r. 2002, ale znacznie więcej, niż w r. 1995. Były to nie tylko podmioty gospodarcze, ale wszystkie zarejestrowane w REGON-ie. Ich zbiorowość ilościowo charakteryzuje poniższa tabela. Podmioty gospodarcze dominują, a 90% z nich to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Ich dominujący udział powoduje, że spadek ich liczby pociąga spadek liczby ogółu podmiotów. Pozostałe typy podmiotów, z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych i spółdzielni, wykazały wzrost liczebności. Najbardziej dynamiczny był wzrost liczby stowarzyszeń i organizacji społecznych (od 1995 r. prawie czterokrotny.

Charakterystyka ilościowa całej zbiorowości podmiotów w innych aspektach, t.j. według wielkości oraz rodzaju działalności (sekcji PKD) znajduje się w podrozdziale 7.1., gdyż większość podmiotów to podmioty gospodarcze. Poza tymi charakterystykami ilościowymi całej zbiorowości podmiotów, charakterystyka niektórych rodzajów podmiotów została zawarta w różnych rozdziałach, stosownie do dziedziny, w której podmioty te działają. I tak: szpitale scharakteryzowane zostały w podrozdziale 3.1, instytucje edukacyjne – w podrozdziale 3.5, instytucje zajmujące się bezpieczeństwem – w podrozdziale 3.7, instytucje kultury – w podrozdziale 3.6., podmioty gospodarcze – w rozdziale 7.

Tab. 73. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych i rodzaju

Sektor własnościowy i rodzaj podmiotów	Liczba podmiotów w roku			Dynamika 1995 r. = 100
	1995	2002	2007	
Razem	7 725	12 710	12 136	95
Sektor publiczny ogółem	141	335	313	93
w tym: państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	73	159	170	107
przedsiębiorstwa państwowe	28	13	3	23
spółki handlowe	15	48	31	65
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	100
Sektor prywatny ogółem	7 584	12 375	11 823	96
w tym: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6 070	10 161	9 330	92
spółki prawa handlowego	377	728	904	124
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	44	84	107	127
spółdzielnie	64	64	60	94
fundacje	14	21	32	152
stowarzyszenia i organizacje społeczne	72	196	270	138

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne

Miasto jako instytucja, Urząd Miasta oraz działalność podmiotu strategii, czyli władz

[27] http://www.ump.pl/main.php?cid=poznaj&iid=spacer

i administracji miasta, na tak ważnym ze strategicznego punktu widzenia polu, jak promocja miasta – scharakteryzowane są poniżej.

6.2 Administracja miejska

Liczba pracowników Urzędu Miasta Płocka na dzień 19.08.2008 r. wynosi 550 osób. Struktura wykształcenia pracowników Urzędu jest następująca:

- z wykształceniem wyższym 410 osób
- z wykształceniem średnim 133 osoby
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym 6 osób
- z wykształceniem podstawowym 1 osoba

Zgodnie z porozumieniem ze Związkiem Gmin Regionu Płockiego w sprawie wspólnego przystąpienia do Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004- 2009 EOG obecnie trwa realizacja projektu „Region Płocki Regionem Europejskim". Urząd Miasta Płocka bierze udział w projekcie w zakresie szkoleń dla administracji o profilu zawodowym (kursy językowe, studia podyplomowe).

Budynki Urzędu Miasta Płocka o powierzchni użytkowej 10.204 m^2 są odpowiednie do potrzeb, funkcjonalne i właściwie wyposażone. Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych i matek z małymi dziećmi odpowiada obowiązującym przepisom prawa powszechnego, wydanym w ich delegacji normom oraz normom przyjętym dobrowolnie (w obszarze przeznaczonym do bezpośredniej obsługi klienta, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z zabytkowego charakteru budynku A).

W 2006 r. przygotowany został program Mazowiecka Platforma Teleinformatyczna wraz z e-urzędem

Urząd Miasta Płocka posiada certyfikaty:

ISO 9001:2000

ISO 14001:2005

ISO 27001:2005

OHSAS 18001

PN-N-18001

Od 2001 r. Płock otrzymał szereg wyróżnień i nagród za wyniki w zakresie działalności inwestycyjnej i działań na rzecz ochrony środowiska. Miasto zdobyło również cenne nagrody za realizację poszczególnych tytułów inwestycyjnych: w 2005r. pierwszą nagrodę za realizację I części Muzeum Mazowieckiego w Płocku, a w 2006r. – III nagrodę za przebudowę ulicy Tumskiej. W roku 2006 Płock uzyskał III miejsce w konkursie „Na najlepiej oświetlona gminę 2006r.", nagrodzono również iluminację Fary. W 2004 r. Płock jako jedno z trzech polskich miast przystąpiło do **Europejskiego Systemu Zarządzania Środowiskiem**. Za swoją działalność na arenie europejskiej Płock otrzymał „Flagę Europy".

W Płocku w 2004 roku otwarto Centrum CIFAL (CIFAL: Centre Internationales de Formation des Autorites Locales – Międzynarodowe Centrum Szkoleniowe dla Władz Lokalnych). Miasto skutecznie zabiega o środki z UE. Płock został wyróżniony przez Radę Europy za wzorcową współpracę i rozwój kontaktów z miastami europejskimi: w 2004 roku Dyplomem Europejskim, w 2005 roku Flagą Honorową Rady Europy[28]

[28] http://strefainwestora.plock.eu/?do=display&cid=potencjal&id=339

6.3 Wspieranie inwestorów i promocja miasta

Wspieranie inwestorów

Miasto jest otwarte na nowych strategicznych przedsiębiorców, którzy w synergiczny sposób wykorzystają potencjał przemysłu płockiego. Ważnym aspektem byłoby przyciągnięcie inwestorów krajowych i zagranicznych, którzy lokując swoje firmy w Płocku przyczynią się do zmian struktury i polaryzacji branż a w efekcie podniesienia atrakcyjności regionu i stworzenia nowych miejsc pracy dla wysoko wykwalifikowanych pracowników.

Płock gotowy jest do tworzenia oferty inwestycyjnej na zapotrzebowanie konkretnego inwestora. Przedsiębiorca może nie tylko wybrać lokalizację spośród nieruchomości już przygotowanych – na jego potrzeby może zostać wybudowana w krótkiej perspektywie czasu spełniająca oczekiwania infrastruktura. Miasto gotowe jest włączyć się w proces scalania nieruchomości i tworzenia właściwych regulacji lokalnych w planach zagospodarowania przestrzennego. Gotowe jest wspierać negocjacje z innymi operatorami infrastruktury, np. teleinformatycznej, którzy działają na terenie miasta, wspierać przygotowanie kadry – być realnym partnerem. Miasto rozumie potrzeby inwestorów. Jakość kadr obsługującej inwestorów potwierdzają uzyskane certyfikacje. Są to tytuły *Płock - Gmina Przyjazna Inwestorowi 2005* oraz *2007* – podczas certyfikacji tego programu Miasto uzyskało najwyższą ocenę (5 gwiazdek) oraz tytuł *Gmina Fair Play 2005*. Potwierdzeniem jakości i gwarancją szybkości załatwiania spraw obywateli jest zdobyty przez Urząd Miasta certyfikat ISO 9001:2000. Władze miasta mają ambicję takiej obsługi administracyjnej spraw, by zasłużyć na miano przyjaznego i profesjonalnego partnera.

Opiekun projektu z dawnego Centrum Obsługi Inwestora, a obecnie z **Oddziału Rozwoju Gospodarczego** (WRM.I) przypisany do każdego z projektów inwestycyjnych, dysponuje pełną informacją i jest dla inwestora przewodnikiem. Obsługą inwestorów w WRM.I zajmują się 4 osoby, z czego trzy realizują obsługę w języku polskim i angielskim, jedna osoba w języku polskim, angielskim i niemieckim oraz jedna zajmuje się obsługą inwestorów polskich. Inwestor może liczyć na profesjonalną obsługę w zakresie informacji o możliwych do zagospodarowania nieruchomościach, ofertach i projektach inwestycyjnych, obowiązujących przepisach i procedurach, możliwościach kooperacyjnych z innymi przedsiębiorstwami, pomocy w kontaktach z władzami lokalnymi regionu, bezpośredniej współpracy i opieki nad projektem inwestycyjnym.

Przedsiębiorcy mogą liczyć na granty szkoleniowe dla zatrudnianych pracowników; wsparcie udzielane jest na zasadach przyjętych w UE. Miasto wspiera przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy; stosowne uchwały określają reguły tej pomocy. Przedsiębiorcy mogą liczyć na dobrą współpracę z administracją oraz ulgi w podatkach i opłatach lokalnych. Świadczą o tym następujące uchwały:

Uchwała nr 253/XVII/07 Rady Miasta Płocka z dnia 11 grudnia 2007 roku **w sprawie zwolnienia z opłat wniosków o wpis do ewidencji działalności gospodarczej** prowadzonej przez gminę miasta Płocka. Na podstawie uchwały zwalnia się od opłat wnioski o wpis i zmianę wpisu w okresie od dnia wejścia w życie uchwały do dnia 31 grudnia 2008 r., bez względu na rodzaj prowadzonej działalności.

Uchwała nr 191/XIII/07 Rady Miasta Płocka z dnia 25 września 2007 roku **w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis.** Uchwała określa szczegółowe warunki udzielania zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, nowo wybudowanych oraz zakupionych budynków, budowli lub ich części będących własnością przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą na terenie miasta Płocka w ramach pomocy *de minimis*.

Uchwała nr 299/XXI/08 Rady Miasta Płocka z dnia 26 lutego 2008 roku w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości w zakresie programu pomocy regionalnej Miasta Płocka na wsparcie nowych inwestycji dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Miasta Płocka. Dotyczy nieruchomości należące do przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Miasta

Płocka.

Dostęp do wykształconej, silnie zmotywowanej i konkurencyjnej kosztowo kadry jest niewątpliwą przewagą oferty inwestycyjnej Płocka. Wysoką ocenę płockim pracownikom wystawiają inwestorzy zagraniczni działający w mieście. Władze miasta stymulują aktywność obywateli i organizacji. Klimat społeczny w Płocku jest bardzo dobry. Została utworzona Fundacja 'Fundusz Grantów dla Płocka' (z udziałem Miasta Płocka oraz przedsiębiorstw PKN ORLEN S.A. i Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o), co może wspierać rozmaite inicjatywy obywatelskie z zakresu edukacji, bezpieczeństwa, turystyki i rekreacji, rozwoju społecznego, integracji europejskiej etc. Programy wspierające poszukujących pracy to przede wszystkim prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, staże zawodowe, prace interwencyjne, szkolenia zawodowe indywidualne i zbiorowe, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej. Realizowane są również programy aktywizujące osoby bezrobotne: „Płock dla Przedsiębiorczych" II edycja oraz Kluby Aktywnego Poszukiwania Pracy.

Współpraca z instytucjami okołobiznesowymi

Zakres działalności **Oddziału Rozwoju Gospodarczego** to przede wszystkim nawiązywanie współpracy z agencjami rządowymi, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi i regionalnymi organizacjami wspierającymi rozwój przedsiębiorczości. Oddział współpracował w węższym bądź szerszym zakresie z takimi instytucjami, jak: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Centrum Komercjalizacji Technologii, Business Centre Club, Związek Gmin Regionu Płockiego, Izba Gospodarcza Regionu Płockiego, Krajowa Izba Gospodarcza, Forum Społeczno-Gospodarcze przy Prezydencie Miasta Płocka, Płocki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o., Regionalne Centrum Informacji Europejskiej, Centrum Wspierania Biznesu, Naczelna Organizacja Techniczna Fundusz Mikro, Izba Gospodarcza Regionu Płockiego, Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza, Polsko-Szwedzka Izba Gospodarcza, Nederlandzko-Polska Izba Gospodarcza, Ambasada Amerykańska, Ambasada Belgijska, Ambasada Korei Południowej, Ambasada Wielkiej Brytanii, Ambasada Japonii, Ambasada Chin, British Chamber of Commerce, American Chamber of Commerce.

Oferta inwestycyjna PPP-T S.A.

Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A. (PPP-T S.A.) to wspólne przedsięwzięcie Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. i władz samorządowych Płocka. Misją PPP-T S.A. jest stworzenie w Płocku liczącego się w Europie ośrodka promującego i wspomagającego procesy gospodarcze oparte na nowoczesnych technologiach, innowacyjnych projektach naukowo-badawczych oraz edukacji, zapewniającego jego lokatorom dogodne warunki prowadzenia biznesu oraz rozwoju. PPP-T S.A. to ponad 200 ha powierzchni przeznaczonej pod inwestycje, zlokalizowany w północnej części miasta.. Rodzaj działalności to nowoczesna i szeroko rozumiana działalność gospodarcza wykorzystująca efekt synergii między przemysłem, nowoczesnymi technologiami, sferą nauki i badań. Profil wyjściowy PPP-T S.A. definiowany jest przez podstawową działalność PKN ORLEN S.A., Basell Orlen Polyolefins spółka z o.o. oraz PCC Rokita S.A., a także istniejący lokalny potencjał naukowo-badawczy w zakresie gospodarki związanej z chemią i dziedzinami powiązanymi, takimi jak ochrona środowiska, gospodarka odpadami i recykling, logistyka, usługi finansowe i naukowe, informatyka, telekomunikacja i inne. Motor rozwoju PPP-T S.A. mogą także stanowić produkty i półprodukty procesów chemicznych realizowanych w płockich instalacjach Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. i PCC Rokita S.A. Baza surowcowo – produktowa, jaką oferuje PKN ORLEN S.A., pozwala na prowadzenie działalności w różnych branżach przemysłowych. Istnieje możliwość lokalizacji na terenie parku firm produkujących komponenty, produkty i półprodukty m.in. w branży chemicznej, farmaceutycznej, papierniczej, gumowej, lakierniczej, farbiarskiej, włókienniczej, tworzyw sztucznych, oraz samochodowej. W działalności PPP-T S.A. będzie również wykorzystywany

potencjał naukowo-badawczy m.in. Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego jak również Centrum Doskonałości CERED (Redukcja Wpływu Przemysłu Przetwórczego na Środowisko Naturalne) działającego przy Politechnice Warszawskiej. Płocki Przemysłowo-Technologiczny S.A. funkcjonuje jako zespół trzech ściśle ze sobą powiązanych i współpracujących komponentów:

- **Park Przemysłowy** – którego celem jest stworzenie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej małym, średnim i dużym przedsiębiorcom działającym w branżach określonych przez profil parku.
- **Park Technologiczny** – utworzony w celu ułatwiania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi a przedsiębiorcami. Przedsiębiorcom wykorzystującym nowoczesne technologie oferowane są usługi doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii oraz przekształcania wyników badań naukowych i prac rozwojowych w innowacje technologiczne z wykorzystaniem potencjału naukowo-badawczego Politechniki Warszawskiej – Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku, jak również Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w Płocku.
- **Park Naukowo-Badawczy** – zlokalizowany w najbliższym sąsiedztwie uczelni wyższych bądź centrów badawczo-naukowych. Jego celem jest tworzenie i wspieranie rozwoju przedsiębiorstw bazujących na zdobyczach nauki oraz ułatwianie transferu technologii z lokalnych ośrodków badawczych i akademickich do firm i organizacji operujących w parku.

Tereny inwestycyjne PPP-T S.A. scharakteryzowano w podrozdziale 8.3.

W latach 2005-2006 PPPT realizował projekt współfinansowany ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw „Pierwszy etap budowy infrastruktury technicznej, materialnej Parku Przemysłowego w Płocku" o wartości 45 mln. zł. Realizowano:

- Budowę 26,9 km magistralnych sieci wodno-kanalizacyjnych i 4,4 km światłowodu na obszarze ok. 130 ha.
- Budowę sieci magistralnej centralnego ogrzewania o łącznej długości 3 396 mb.
- Budowę 9,3 km dróg wewnętrznych na obszarze o pow. 130 ha. W tym wyremontowano i przebudowano ul. Długą stanowiącą obecnie główną oś komunikacyjną dla trenów inwestycyjnych PPP-T.
- Remont i przebudowę zespołu obiektów byłego Zespołu Szkól Ochrony Środowiska w Płocku przy ul. Zglenickiego wraz z zagospodarowaniem terenu – pełniącego obecnie funkcję Centrum Administracyjnego Parku

W czerwcu 2007r. Płocki Park Przemysłowo – Technologiczny S.A. otrzymał płatność końcową z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Budżetu Państwa, a tym samym zamknięto rozliczenie finansowe projektu.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 program „Budowa i rozwój komponentu technologicznego oraz naukowo badawczego PPP-T w Płocku dla ponadregionalnej działalności innowacyjnej" o wartości 238 milionów złotych został wpisany na listę kluczowych projektów inwestycyjnych.

Organizacja i uczestnictwo w konferencjach

Organizacja i współorganizacja szkoleń, kursów, konferencji, imprez wystawienniczych, seminariów, odczytów, spotkań biznesowych, misji gospodarczych i konkursów – należą do ważniejszych zadań w kompetencji Oddziału Rozwoju Gospodarczego, nie mniej jednak nie o tak wysokim priorytecie, jak promocja gospodarcza czy obsługa inwestorów. Poniżej wymieniono ważniejsze imprezy zorganizowane przy współudziale WRM.I:

1. Polsko-Brytyjska Konferencja Gospodarcza zorganizowana podczas VII Pikniku Europejskiego (2006 rok).
2. Konferencja na temat „Finansowanie działalności bieżącej i inwestycyjnej przedsiębiorców –

osób fizycznych" zorganizowana wraz z Instytutem Finansów i Bankowości (2006 rok).

3. Konferencja na temat „Możliwości eksportowe dla firm polskich na rynku szwedzkim" zorganizowana wraz z Polsko-Szwedzką Izbą Gospodarczą (2006 rok).
4. Konferencja „Eurokontakt – Możliwości dla inwestorów z Wielkiej Brytanii".
5. Regionalna Konferencja Podatkowa organizowana przez Amerykańskie Izby Handlowe w Czechach, na Węgrzech, Polsce, na Słowacji (2006 rok).
6. Szkolenie „Partnerstwo Publiczno-Prywatne – szansa i wyzwanie dla samorządu terytorialnego" (2007 rok).
7. Warsztaty „Wsparcie rozwoju części technologicznej PPPT S.A." w ramach projektu realizowanego przez konsorcjum Dornier Consulting Gmbh, BAA Polska Sp. z o.o., Dornier Polska Sp. z o.o. (2006 rok).
8. Konferencja „Inwestycje zagraniczne szansą rozwoju gminy" - organizator Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie.
9. Warsztaty „Partnerstwo Publiczno-Prywatne – Efektywna Forma Finansowania Zadań Publicznych" (2007 rok).
10. Warsztaty "Konsultant pozyskiwania i wdrażania funduszy europejskich (projekty inwestycyjne)" (2007 rok).
11. Konferencja „Doing business in Mazovia – the business heart of Poland" (2007 rok).
12. Konferencja „Płock w strategii rozwoju Mazowsza" (2007 rok).

Organizacja misji gospodarczych

1. Zorganizowano kazachską misję gospodarczą dla 50 firm z Płocka (2005 rok).
2. Zorganizowano mołdawską misję gospodarczą dla 30 firm z Płocka (2006 rok).
3. Uczestniczono w misji gospodarczej holenderskich przedsiębiorców w Polsce organizowanej przez Niderlandzko-Polską Izbę Gospodarczą (2006 rok).
4. Uczestniczono w misji gospodarczej przedsiębiorstw włoskich z Sycylii z Prowincji Palermo organizowanej przez Krajową Izbę Gospodarczą (2006 rok).
5. Przy współpracy z Izbą Gospodarczą Regionu Płockiego oraz PKN Orlen S.A. zorganizowano litewską misję gospodarczą (miasto partnerskie Możejki 2007 rok).

Uczestnictwo w targach plan – na rok 2008

Międzynarodowe Targi Inwestycyjne MIPIM 2008, Cannes (marzec 2008) organizowane w 2008 roku po raz osiemnasty przez Reed Midem Organization, stały się najbardziej prestiżową imprezą w świecie biznesu, porównywalną pod kątem efektywności i spektakularności do targów Cityscape odbywających się w Dubaju. Na przestrzeni 15 tys.m^2 przebywa tu ok. 2 tys. wystawców z 65 krajów. W 2007 r. na przestrzeni kilkudziesięciu metrów kwadratowych powstała polska uliczka, której autorem i koordynatorem była Warszawa. Obok Płocka i Warszawy w targach uczestniczył Gdańsk, Opole, Wrocław, Poznań, Szczecin i Katowice, jak również szereg firm developerskich i banków. Takie wspólne wystąpienie zwiększa siłę promocyjną pojedynczych miast i Polski jako całości. Na targach MIPIM gromadzą się przedstawiciele inwestorów, firm doradczych, developerów, firm operujących nieruchomościami oraz mediów. W targach uczestniczą też władze lokalne wielu miast i regionów, przedstawiając własną ofertę inwestycyjną. W 2008 roku miasta z Polski wystawiły swoją ofertę indywidualnie, dlatego też z powodu zbyt wysokich indywidualnych kosztów wystawienniczych Płock nie brał udziału w charakterze wystawcy. Przeprowadzono natomiast wiele bezpośrednich spotkań z inwestorami.

CEPIF CEE Property and Investment, Warszawa (maj 2008) – V edycja targów nieruchomości i inwestycji CEPIF 2008 sprowadza w jedno miejsce znaczącą liczbę delegacji samorzą-

dów miast Polski i regionu Europy Środkowej, najważniejsze firmy z rynku nieruchomości działające w Europie Środkowo-Wschodniej, jak również inwestorów zainteresowanych wejściem na ten rynek. Przez kilka dni targów Warszawa i Polska będą w centrum zainteresowania profesjonalistów z branży nieruchomości i inwestycji. CEPIF to świetna możliwość prezentacji ukończonych projektów, jak również promocji nowych inwestycji.

CIFIT China International Fair For Investment and Trade, Xiamen, (wrzesień 2008). Odbywające się w Chinach targi organizowane przez Ministerstwo Handlu ChRL (MOFCOM) są największą imprezą wystawienniczą w zakresie inwestycji w Chinach. Targi CIFIT to konfrontacja części chińskiej, tj. delegacji wszystkich prowincji chińskich, stref specjalnych oraz niektórych miast i branż oraz części zagranicznej, w skład której wchodzą instytucje promocji inwestycji, miasta i regiony. O znaczeniu przedsięwzięcia świadczy udział wysokiej rangi przedstawicieli władz chińskich jak również delegacji zagranicznych. Od wielu lat Polska współuczestniczy w tej imprezie poprzez udział delegacji PAIiIZ-u, przedstawicieli władz krajowych, władz lokalnych oraz przedstawicieli specjalnych stref ekonomicznych i parków technologicznych.

Targi EXPO REAL, Monachium, (październik 2008). Międzynarodowe Targi Nieruchomości Inwestycyjnych EXPO REAL odbywające się w Monachium, organizowane w 2007 roku po raz jedenasty zdobyły sobie obok targów takich jak MIPIM w Cannes czy CITY SCAPE w Dubaju niekwestionowaną pozycję jednych z najważniejszych na świecie, a ich dynamika rozwoju jest niespotykana w całej branży targowej. Impreza ta cieszy się stale rosnącym zainteresowaniem polskiej branży nieruchomości. W ubiegłorocznej edycji targów EXPO REAL Polska zajęła 4 miejsce pod względem ilości wystawców (24) i 9 miejsce pod względem liczby odwiedzających (355). Targi są całkowicie objęte systemem rejestracji i przeznaczone są wyłącznie dla specjalistów z branży.

Targi CITYSCAPE Dubaj, (listopad 2008) stały się najbardziej prestiżową imprezą w świecie biznesu, a ich prestiż przerósł nawet targi MIPIM w Cannes i targi Expo Real w Monachium. Podczas poprzedniej edycji dokonano transakcji na 30 miliardów dolarów. Sąsiadami polskiego stoiska był Rząd Dubaju oraz Dubai Festival City (firma budująca największy na świecie park rozrywki), takie instytucje jak Miasto Madryt oraz firma, która szczyciła się największym stoiskiem na tegorocznych targach w Cannes – Dubai International Properties. W r. 2007 powierzchnia targów przekroczyła 22 000 m^2. Stanowi to wzrost o 70% w stosunku do roku poprzedniego, co pozwala oczekiwać wzrostu ilości potencjalnych inwestorów w kolejnej edycji targów. W r. 2007 w imprezie uczestniczyły firmy z 28 krajów świata, w tym między innymi z Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Stanów Zjednoczonych oraz Australii.

Targi Barcelona Meeting Point, (listopad 2008) obejmują dwa salony: Salon Ogólny (General Attendance Exhibition) mający charakter Giełdy Nieruchomości, gdzie wystawiają się głównie firmy hiszpańskie, oraz Salon Profesjonalistów (Professional Exhibition). Oferta wystawców Salonu Ogólnego skierowana jest głównie na rynek hiszpański i w dużej mierze dotyczy możliwości zakupu mieszkań, rezydencji, domów wakacyjnych, wynajmu powierzchni handlowych i biurowych, ubezpieczeń itp. Wystawcy Salonu Profesjonalistów to firmy międzynarodowe, miasta, regiony prezentujące konkretne projekty dotyczące realizacji centrów logistycznych, parków technologicznych, centrów handlowych, biur, lotnisk, obiektów przemysłowych, renowacji miast, budowy hoteli i obiektów rekreacyjnych. Wystawcy podczas targów poszukują do ich realizacji inwestorów. Wśród zwiedzających są inwestorzy i developerzy szukający nowych możliwości rozwoju. Targom towarzyszy dwudniowe międzynarodowe sympozjum, na którym, podczas sesji plenarnych i licznych seminariów przedstawiciele międzynarodowych firm sektora nieruchomości przedstawiają nowe trendy, dyskutują o możliwościach, problemach i zagrożeniach rozwoju tej gałęzi gospodarki. Ubiegłoroczna, dziesiąta edycja Targów i towarzyszące jej dwudniowe sympozjum zgromadziły wystawców i gości z ponad 77 krajów. 21 państw, w tym Polska, miały swoje własne stoiska, na których oferty prezentowały samorządy i firmy komercyjne. Polskie stoisko, zajmujące 300 m^2, zostało zorganizowane po raz piąty i należało do największych.

Reklama

Zamieszczono informacje gospodarcze o Płocku w magazynach takich, jak:

- Brytyjsko-Polski Portal Biznesowy,
- The Warsaw Voice,
- The Polish Voice,
- Nieruchomości PLUS,
- Polska Giełda Nieruchomości,
- Eurokontakt,
- British Chamber of Commerce Guide to Central and Eastern Europe 2005,
- Wydawnictwo Murator,
- Wydawnictwo Business Promotion,
- CNBC European Business,
- American Investor – American Chamber of Commerce,
- Panorama Miast Polskich,
- Poland for Investors,
- Polish Business Magazine,
- Poland Monthly,
- Mazowiecki Serwis Gospodarczy,
- Miesięcznik pokładowy PLL LOT Kaleidoscope,
- Katalog Targowy CWRIEC 2007 The 6th China Western Region International Economic Cooperation Fair,
- Katalog Targowy MIPIM 2007 The International Property Market,
- Katalog targowy EXPO REAL 2007.

7 POTENCJAŁ GOSPODARCZY I STRUKTURA GOSPODARKI

7.1 Struktura podmiotowa i potencjał gospodarki

Podmiotów gospodarczych jest w Płocku ponad 10 tys., z czego ok. 90% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Szczyt ich liczby przypadł na początek obecnego wieku. Inne podmioty gospodarcze prywatne wykazują stałą tendencje wzrostu liczby. Nastąpiła niemal całkowita restrukturyzacja przedsiębiorstw państwowych: z 28 w 1995 r. pozostały 3.

Tab. 82. Podmioty gospodarcze: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz spółki handlowe i przedsiębiorstwa państwowe na 1000 ludności

Wyszczególnienie	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą[a)]			Spółki handlowe[b)] i przedsiębiorstwa państwowe		
	1995	2002	2007	1995	2002	2007
POLSKA	44	71	73	2,8	5,2	6,8
WOJ. MAZOWIECKIE	51	81	87	5,7	10,4	14,3
Podregion ciechanowsko-płocki	33	57	55	1,4	2,6	3,2
Powiat m. Płock	48	79	73	3,3	6,2	7,4
Powiat m. Tarnów	53	70	64	2,4	4,7	6,1
Powiat m. Konin	52	76	81	3,5	5,9	7,3
Powiat m. Koszalin	73	130	135	5,6	8,5	9,9
Powiat m. Jelenia Góra	72	105	96	5,9	9,5	11,5
Powiat m. Legnica	59	93	90	2,8	5,4	6,6
Powiat m. Grudziądz	30	79	74	1,7	3,7	4,4
Powiat m. Włocławek	65	98	92	4,0	5,9	6,9
Powiat m. Słupsk	55	107	103	4,0	6,7	8,2
Powiat m. Elbląg	52	73	67	2,7	4,5	5,1
Średnio miasta podobne	61	91	86	3,7	6,4	7,8
Powiat m. Radom	75	90	87	3,2	5,8	6,7
Powiat m. Siedlce	53	87	79	3,4	5,6	6,5
Powiat m. Ostrołęka	59	88	83	3,5	5,4	5,7
Relacja wskaźników Płocka do średnich dla miast podobnych	78	87	85	90	96	95

[a)] W 1995 r. zakłady osób fizycznych

[b)] W 1995 r. spółki prawa handlowego

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Spadek liczby podmiotów osób fizycznych wiąże się z ciągłą fluktuacją firm i wypadaniem najsłabszych, najmniejszych; wynika zapewne z nasycenia tą forma przedsiębiorczości, mimo iż wskaźniki ich liczebności na 1000 ludności są w Płocku niższe niż średnio w miastach podobnych (tab. 7.1). W zbiorze tych miast również omawiany wskaźnik na 1000 ludności spada. Wskaźnik liczby spółek handlowych na 1000 ludności jest w Płocku również niższy (nieznacznie) od średniej dla miast podobnych. O sile gospodarki decyduje jednak nie liczba, lecz siła firm. Korzystne jest, że wzrosła liczba podmiotów większych – o liczbie pracujących 50 i więcej – jest ich o 13 więcej niż w r. 2002.

Tab. 83. Podmioty gospodarki narodowej w Płocku według klas wielkości (liczby pracujących)

Rok	Ogółem	Według klas wielkości - o liczbie pracujących							
		0 - 9	10 - 49	50 - 249	250 - 999	1000 i więcej	10 i więcej	50 i więcej	250 i więcej
2002	12 710	11 959	593	120	33	5	751	158	38
2007	12 136	11 387	578	133	35	3	749	171	38
Przyrost	-574	-572	-15	13	2	-2	-2	13	0

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne

Specyfiką Płocka jest duża liczba podmiotów większych. O ile pod względem liczby wszystkich podmiotów gospodarki narodowej na 1000 ludności Płock nie osiąga średniej ogółu powiatów grodzkich, ani nawet mniejszych z nich, analogiczny wskaźnik dla podmiotów wielkości 10 i więcej pracujących przekracza w Płocku średnią powiatów grodzkich w przedziale 80-

200 tys. ludności i daje Płockowi 22 miejsce w kraju, dla podmiotów klasy 50 i więcej jest równy średniej wszystkich powiatów grodzkich i daje 19 miejsce w kraju, zaś dla podmiotów 250 i więcej w Płocku przekracza nawet średnią dla miast powyżej 200 tys. mieszkańców i stawia Płock na 6. miejscu w kraju. Liczba bezwzględna podmiotów tej wielkości (38, w tym 3 powyżej 1000) stawia Płock na 24 miejscu w kraju, przed Opolem, Sosnowcem, Zabrzem, Radomiem, Gorzowem Wlkp. i Zieloną Górą. Pewien wpływ ma na to wyodrębnienie się z PKN ORLEN S.A. szeregu spółek, ale całokształt ww. liczb świadczy niezależnie od tego o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego miasta.

Tab. 84. Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości (liczby pracujących) na 10 000 ludności – analiza porównawcza

Miasta powiaty grodzkie	Ogółem		10 i więcej		50 i więcej		250 i więcej	
	2002	2006	2002	2006	2002	2006	2002	2006
Ogółem	1213	1277	58	63	13	13	2,6	2,3
Powyżej 200 tys. ludności	1326	1412	63	68	14	14	2,9	2,6
Poniżej 200 tys. ludności ogółem	1040	1067	51	54	12	11	2,2	1,8
w tym: wojewódzkie	1272	1299	59	63	16	15	2,9	2,4
w aglomeracjach	814	871	46	50	9	9	1,8	1,5
Płock	991	962	59	57	12	13	3,0	2,8
podobne	1153	1147	52	54	13	12	2,2	1,9
poniżej 80 tys.	1005	1008	47	51	11	11	1,6	1,3
Radom	1109	1085	44	46	10	9	1,3	1,3
Siedlce	1095	1004	44	45	12	11	2,2	1,8
Ostrołęka	1100	1060	37	37	11	10	1,7	1,3

Źródło: Bank danych regionalnych GUS

Tab. 85. Podmioty wg sektora własności i rodzaju i w 2007 r.

Wyszczególnienie	Sektor		Ogółem
	publiczny	prywatny	
I. Jednostki wg form - razem	313	11 823	12 136
1.Jednostki prawa budżetowego	170	0	170
2.Przedsiębiorstwa państwowe	3	0	3
3 Spółdzielnie	0	60	60
4.Spółki handlowe	31	904	935
a.Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	107	108
5.Zakłady osób fizycznych	0	9 330	9 330
6.Gospodarstwa pomocnicze	2	0	2
7.Fundacje	0	32	32
8.Stowarzyszenia i organizacje społeczne	0	270	270
9.inne	107	1 227	1 334

Źródło: Opracowanie własne Urzędu Miasta na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Płocku z 2007 r.

Pięć płockich firm znalazło się na liście „Pięćsetki Polityki" – dorocznym rankingu polskich firm za 2007. Dane o nich zawiera poniższa tabela.

Tab. 86. Wybrane informacje ilościowe o największych płockich firmach za 2007 r.

Miejsce w roku		Firma	Przychody w mln. zł		Zysk w mln. zł		Zatrud-nienie
2006	2007		ogółem	ze sprze-daży	brutto	netto	
1	1	PKN Orlen S.A.[a)]	57 193	55 458	3 257,5	2 759,9	4741
55	38	Orlen PetroCenrum Sp. z o.o.	4 093	4 088	6,6	5,4	41
244	207	Orlen Gaz Sp. z o.o.	995	990	20,4	16,2	173
250	219	CNH Polska Sp. z o.o.	917	898	40,2	34,1	868
307	306	PERN Przyjaźń SA[b)]	611	563	211,7	146,3	840

[a)] Wg Międzynarodowych Standardów Rachunkowości
[b)] Dane wstępne

Źródło: Pięćsetka „Polityki", bezpłatny dodatek do tygodnika „Polityka" nr 18 3 maja 2008

Osiągnięty zysk dał PKN Orlen S.A. 2 miejsce w kraju po KGHM Polska Miedź S.A. W tymże rankingu na liście 100 największych eksporterów są: PKN Orlen S.A. na 1 miejscu (przychody z eksportu 14 175 mln. zł) i CNH na 74 miejscu (przychody z eksportu 493 mln zł). PKN Orlen S.A. jest na 2 miejscu w kraju pod względem wielkości zysku (po KGHM Polska Miedź SA)[29].

W sektorze publicznym zatrudnionych jest 32,23%, a w prywatnym 67,77%. Charakterystykę zbioru podmiotów gospodarki narodowej (a więc nie tylko gospodarczych) według **sektora własności** oraz według rodzaju i wielkości podmiotów (liczby pracujących) zawiera tabela.

[29] Ranking nie obejmował sektora finansowego (banków, towarzystw ubezpieczeniowych i inwestycyjnych) oraz firm które nie odpowiedziały na ankietę.

Tab. 87. Podmioty wg sektora własności, rodzaju i wielkości (liczby pracujących) w 2007 r.

Wyszczególnienie	Liczba pracujących				
	0 -9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
I. Razem	11 387	578	133	35	3
1.Podmioty gospodarcze	9 165	281	52	2	0
2.Przedsiębiorstwa państwowe	1	1	1	0	0
3 Spółdzielnie	41	12	5	2	0
4.Spółki handlowe	643	196	65	28	2
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	80	18	5	4	1
5.Gospodarstwa pomocnicze	1	1	0	0	0
6.Fundacje	30	2	0	0	0
7.Stowarzyszenia i organizacje społeczne	258	12	0	0	0
8.inne	1 248	73	10	3	1
A.Jednostki w sektorze publicznym	161	85	57	9	1
1.Jednostki prawa budżetowego	58	72	39	1	0
2.Przedsiębiorstwa państwowe	1	1	1	0	0
3.Spółki handlowe ogółem	7	7	11	6	0
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1	0	0	0	0
4.Gospodarstwa pomocnicze	1	1	0	0	0
5.inne	94	4	6	2	1
B. Jednostki w sektorze prywatnym	11 226	493	76	26	2
1. Zakłady osób fizycznych	9 107	209	13	1	0
2.Spółki handlowe	636	189	54	22	2
a.Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	79	18	5	4	1
3.Spółdzielnie	41	12	5	2	0
4 Fundacje	30	2	0	0	0
5.Stowarzyszenia i organizacje społeczne	258	12	0	0	0
6.inne	1 248	73	10	3	1

Źródło: Opracowanie własne Urzędu Miasta na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Płocku z 2007 r.

Kapitał zagraniczny ma udział w 108 podmiotach. Ważniejsze z nich to:

- Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. – w Płocku od 2003 r., produkcja i sprzedaż polipropylenu, polietylenu i zaawansowanych materiałów poliolefinowych, kapitał 50% holenderski, 50% PKN ORLEN S.A.
- Levi Strauss Poland – w Płocku od 1991 r., produkcja i sprzedaż odzieży, kapitał holenderski.
- CNH Polska Sp. z o.o. – w Płocku od 1998 r., produkcja maszyn rolniczych, kapitał włoski.
- Dr Oetker Dekor Sp. z o.o. - w Płocku od 1998 r., produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych, kapitał hiszpański.
- Henczke Sp. z o.o. - w Płocku od 1995 r., budownictwo inżynieryjne, lądowe nadziemne, podziemne, dróg kolejowych oraz projektowanie, kapitał niemiecki.
- Remondis Sp. z o.o. - Płocku od 1994 r., wywóz i utylizacja śmieci, kapitał niemiecki.
- PPC Rokita S.A. – w Płocku od 2007 r., producent i dystrybutor surowców chemicznych, kapitał niemiecki.

W najbliższym,otoczeniu miasta Płocka działają między innymi: Ponzio Polska Sp. z o.o. , A. Schulman Polska Sp. z o.o. , Brenntag Polska Sp, z o.o.

7.2 Struktura rodzajowa gospodarki

Do najczęściej stosowanych mierników struktury rodzajowej gospodarki należy struktura zatrudnienia. Z braku danych dla jednostek niższej rangi niż podregiony statystyczne NTS3 nie jest możliwe zastosowanie jeszcze lepszego miernika, jakim byłaby struktura PKB. Natomiast dane o zatrudnieniu nie obejmują pracujących w najmniejszych podmiotach gospodarczych (poniżej 9 pracujących) i kilku jeszcze grup pracujących mało znaczących). Powodowane przez to zniekształcenie informacji może się nieco zmniejszyć poprzez analizę wskaźników liczby pracujących w poszczególnych sektorach na 1000 ludności. Dane zawiera poniższa tabela.

Tab. 88. Pracujący wg sektorów ekonomicznych*

Jednostka	Struktura pracujących w %			Pracujący na 1000 ludności				Stosunek usług rynkowych do nierynkowych
	sektor przemysłowy	usługi		ogółem	sektor przemysłowy	usługi		
		rynkowe	nierynkowe			rynkowe	nierynkowe	
Jastrzębie-Zdrój	66	18	16	291	191	52	47	1,1
Ruda Śląska	62	23	16	261	161	59	41	1,4
Piekary Śląskie	55	22	23	201	110	44	46	1,0
Dąbrowa Górnicza	55	31	14	300	165	92	44	2,1
Mysłowice	54	28	18	263	141	74	48	1,5
Tychy	51	31	17	273	140	86	46	1,8
Krosno	50	26	24	493	249	126	118	1,1
Jaworzno	50	27	23	195	98	52	45	1,2
Rybnik	47	30	23	265	124	80	60	1,3
Płock	**46**	**32**	**22**	**338**	**155**	**107**	**76**	**1,4**
Włocławek	45	29	26	262	117	76	68	1,1

* **U**waga: Dane obejmują pracujących bez rolnictwa indywidualnego, duchownych i jednostek osób fizycznych zatrudniających do 9 osób.

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne

Płock należy do najbardziej uprzemysłowionych miast w kraju. Udział tzw. sektora przemysłowego (przemysł i budownictwo) w liczbie pracujących objętych statystyką wyniósł w Płocku w 2003 r. 46%, co stawia Płock na 10. miejscu w kraju wśród miast powiatów grodzkich (1. wśród miast podobnych, tuż przed Włocławkiem i 2. po Krośnie wśród miast poza aglomeracją katowicką).

Tab. 89. Podmioty wg sekcji PKD w 2007 r.

Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności	Sektor		Ogółem
	publiczny	prywatny	
PODMIOTY OGÓŁEM	**313**	**11 823**	**12 136**
A.Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	1	118	119
B.Rybactwo	0	5	5
C.Górnictwo	0	9	9
D.Przetwórstwo przemysłowe	8	1 033	1 041
E.Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, wodę i gaz	4	20	24
F.Budownictwo	5	1 227	1 232
G.Handel hurtowy,detaliczny i naprawy [1)]	2	3 647	3 649
H.Hotele i restauracje	0	300	300
I.Transport, gospodarka magazynowa i łączność	6	1 213	1 219
J.Pośrednictwo finansowe	1	554	555
K.Obsługa nieruchomości, … usługi zw. z prow. dz. gosp.[2)]	104	1 913	2 017
L.Administracja publiczna i obrona narodowa[3)]	4	29	33
M.Edukacja	119	163	282
N.Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	21	665	686
O.Działalność usługowa, komunalna … (pozostała)	13	952	965

Pełne brzmienie punktów zaznaczonych liczbami:

[1)] Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego

[2)] Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospod.

[3)] Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia

Źródło: Dane z Urzędu Statystycznego w Płocku

Tab. 90. Zakłady osób fizycznych (liczba zakładów)

Rok	Ogółem	W rym w sekcji								
		Przemysł	w tym przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Transport łączność magazyny	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nieruchomości	Pozostała działalność
2000	9 377	766	...	978	3 384	216	1 193	456	1 276	1 108
2001	9 601	779	...	964	3 321	226	1 218	501	1 389	1 203
2002	10 022	798	...	951	3 466	245	1 232	532	1 493	1 305
2003	9 991	858	...	907	3 324	255	1 197	543	1 561	1 346
2004	10 024	862	848	914	3 314	252	1 175	564	1 596	1 347
2005	9 710	827	813	896	3 176	252	1 164	538	1 519	1 338
2006	9 479	782	767	923	3 041	239	1 148	533	1 487	1 326
2007	9 330	764	748	950	2 937	235	1 129	524	1 478	1 313

Źródło: Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego od 1999 - 2007 roku

Tab. 91. Pracujący wg sekcji PKD w latach 2004 – 2006*

Sektory i sekcje PKD	2004	2005	2006
Sektor I - rolniczy	100	96	86
A.Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo	100	96	86
Sektor II - przemysłowy	20 300	20 472	19 950
B.Górnictwo i wydobywanie	0	0	0
C.Przetwórstwo przemysłowe	12 972	13 611	13 385
D.Wytwarzanie i zaopatr. w energię elektryczną i gaz	900	900	900
E.Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami	170	170	180
F.Budownictwo	6 258	5 791	5 485
Sektor III - usługowy	23 099	23 334	23 865
G.Handel i naprawy [1)]	5 085	5 310	5 763
H.Hotele i restauracje	200	200	250
I.Transport,gospodarka magazynowa i łączność	2 385	2 419	2 754
J.Pośrednictwo finansowe	1 200	1 200	1 200
K.Obsługa nieruchomści, … usługi zw. z prow.dz.gosp.[2)]	3 400	3 400	3 400
L.Administracja publiczna, ubezp. społ. i zdrowotne[3)]	2 800	2 800	2 800
M.Edukacja	3 666	3 733	3 985
N.Ochrona zdrowia i opieka społeczna	2 971	3 070	3 100
O.Działalność usługowa, komunalna, … (pozostała)	1 392	1 202	613
Pracujący ogółem	43 499	43 902	43 901

* ***Uwaga:*** *Dane obejmują pracujących bez rolnictwa indywidualnego, duchownych i jednostek osób fizycznych zatrudniających do 9 osób.*

Pełne brzmienie punktów zaznaczonych liczbami:

[1)] Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego

[2)] Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospod.

[3)] Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia

Źródło: Rynek Pracy w województwie mazowieckim w latach 2004 – 2006

Ze względu na ograniczenie podane w uwagach pod tabelami podane liczby są istotnie niższe od rzeczywistych, rzeczywistych struktura % zniekształcona. Liczba pracujących nieobjętych statystyką wynosi kilkanaście tysięcy, co wynika z podanej uprzednio liczby podmiotów osób fizycznych zatrudniających do 9 osób, przekraczającej 9 tysięcy. Z badań prowadzonych przez GUS metodą reprezentacyjną wynika, że przeciętna liczba pracujących w takich podmiotach w województwach ogółem waha się od 1,5 do 1,7, jednak w poszczególnych sekcjach PKD różnice są większe: mogą przekraczać 3, a także być mniejsze od 1, jeśli znaczący udział w danej sekcji mają osoby prowadzące działalność gospodarczą bez zatrudniania innych osób, a same mają też inne miejsce pracy, w którym są liczeni (każda osoba pracująca liczona jest tylko jeden raz). **Liczbę wszystkich pracujących można zatem szacować na 58-60 tys**.

Tab. 92. Pracujący wg sekcji PKD w latach 2004 – 2006 – struktura*

Sektory i sekcje	Udział %		
	2004	2005	2006
Sektor I - rolniczy	**0,23**	**0,22**	**0,20**
A.Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo	0,23	0,22	0,20
Sektor II - przemysłowy	**46,67**	**46,63**	**45,44**
B.Górnictwo i wydobywanie	0	0	0
C.Przetwórstwo przemysłowe	29,82	31,00	30,49
D.Wytwarzanie i zaopatr. w energię elektryczną i gaz	2,07	2,05	2,05
E.Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami	0,39	0,39	0,41
F.Budownictwo	14,39	13,19	12,49
Sektor III - usługowy	**53,10**	**53,15**	**54,36**
G.Handel i naprawy[1)]	11,69	12,10	13,13
H.Hotele i restauracje	0,46	0,46	0,57
I.Transport,gospodarka magazynowa i łączność	5,48	5,51	6,27
J.Pośrednictwo finansowe	2,76	2,73	2,73
K.Obsługa nieruchomości, … usługi zw. z prow.dz.gosp.[2)]	7,82	7,74	7,74
L.Administracja publiczna, bezp. społ. i zdrowotne[3)]	6,44	6,38	6,38
M.Edukacja	8,43	8,50	9,08
N.Ochrona zdrowia i opieka społeczna	6,83	6,99	7,06
O.Działalność usługowa, komunalna … (pozostała)	3,20	2,74	1,40
Pracujący ogółem	**100,00**	**100,00**	**100,00**

***Uwaga:** Dane obejmują pracujących bez rolnictwa indywidualnego, duchownych i jednostek osób fizycznych zatrudniających do 9 osób.*

Pełne brzmienie punktów zaznaczonych liczbami:

[1)] Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego

[2)] Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospod.

[3)] Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia

Źródło: Rynek Pracy w województwie mazowieckim w latach 2004 – 2006

7.3 Informacje o wybranych sekcjach i segmentach gospodarki

7.3.1 Sektor przemysłowy

Do sektora tego należy 5 sekcji PKD: B. Górnictwo i wydobywanie, C. Przetwórstwo przemysłowe, D. Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz, E. Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz F. Budownictwo. Dane GUS nie pozwalają na ilościowe rozpoznanie struktury przetwórstwa przemysłowego w Płocku ani wg zatrudnienia, ani wg danych finansowo-ekonomicznch.

Gospodarka w Płocku jest zdywersyfikowana. Do dominujących gałęzi należą przedsiębiorstwa:

- przemysłu paliwowo-energetycznego i chemicznego (największe z nich to: PKN Orlen S.A. GK, Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o., PERN Przyjaźń SA., OLPP Sp. z o.o., Energa-Operator SA),
- przemysłu maszynowego (CNH Polska - producent maszyn i sprzętu rolniczego)
- przemysłu odzieżowego (Levi Strauss Poland.)
- przemysłu spożywczego (Płockie Zakłady Drobiarskie Sadrob, Hero Polska Sp. z o.o, Dr. Oetker Dekor Sp. z o.o)

– budowlano-montażowe (Mostostal Płock S.A., Centromost Stocznia Rzeczna w Płocku Sp. z o.o., Budmat, PBU Vectra S.A., Henczke Budownictwo Sp. z o.o.)

Z listy najważniejszych zakładów przemysłowych Płocka wypadły Zakłady Mięsne S.A., w 2008 r. zlikwidowane.

Poza wymienionymi, do ważniejszych firm w Płocku należą:

w zakresie przetwórstwa przemysłowego:

– Flexpol-Gąsior Sp. z o.o.
– Laser-Met Sp. z o.o.
– Merida Sp. z o.o. Oddział Płock
– Bildau & Bussmann Polska Sp. z o.o.
– PCC Rokita S.A
– Remondis Sp. z o.o

w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię, wodę i gaz:

– ENERGA – Operator S.A. Oddział w Płocku
– Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Zachód Sp. z o.o.
– PGNiG Biuro Obsługi Klienta Płock
– FORTUM Płock Sp. z o.o.

w zakresie budownictwa:

– Bud Mat Sp. z o.o.
– Izokor Płock S.A.
– Naftoremont Sp z o.o.
– Izotechnik Sp. z o.o.
– Precizo
– Henczke Budownictwo Sp. z o.o.
– Ramirent S.A. Oddział Płock
– Vectra S.A.
– SICES Polska Sp. z o.o.
–
– PIU „Wereszczyński”
– Przedsiębiorstwo Inwestycji Komunalnych.

PKN Orlen S.A. jest jedną z największych korporacji przemysłu naftowego w Europie Środkowo-Wschodniej. Przerabia ropę naftową na: benzyny bezołowiowe, olej napędowy, olej opałowy, paliwo lotnicze, tworzywa sztuczne i wyroby petrochemiczne. Zarządza siedmioma rafineriami w Polsce, Czechach i na Litwie. Zintegrowany kompleks rafineryjno-petrochemiczny w Płocku zaliczany jest do najnowocześniejszych i najefektywniejszych tego typu obiektów w Europie. Łączne moce przerobowe ORLENU w Europie Środkowo-Wschodniej wynoszą 31,7 mln t ropy rocznie.

PKN Orlen posiada największą w Europie Centralnej sieć stacji paliw zlokalizowanych w Polsce, Niemczech, Czechach i na Litwie. Zapleczem sieci detalicznej Orlenu jest infrastruktura logistyczna, składająca się z naziemnych i podziemnych baz magazynowych oraz sieci rurociągów własnych i dzierżawionych.

Na koniec 2007 r. Grupa Orlen dawała zatrudnienie 22 927 pracownikom, z których: **4 748** osób pracowało **w PKN Orlen,** 3 448 – w Grupie ANWIL, 4 281 – w Unipetrolu (Czechy), 3 059 – w Możeikiu Nafta (Litwa), 97 – w Orlen Deutschland (Niemcy).

PKN Orlen zaprezentował na lata 2007-2012 nową strategię, "dążąc do uzyskania pozycji regionalnego lidera". Podstawowym celem jest wygenerowanie EBITDA na poziomie 11 mld PLN, co stanowi 132% wzrost w porównaniu do poziomu tego wskaźnika z 2006 roku. Wskaźnik rentowności zaangażowanego kapitału (własnego i obcego) ma osiągnąć poziom 14%. Opracowanie strategii jest związane z dynamicznym rozwojem Grupy PKN Orlen w ostatnim okresie i z ewolucją w otoczeniu Spółki.

Istotą **Grupy Kapitałowej Orlen** jest wspieranie podstawowej działalności Koncernu. Tworzy ona silne i efektywne zaplecze dystrybucyjno-logistyczne. Na koniec 2006 roku PKN Orlen SA posiadał bezpośrednio akcje bądź udziały w 80 spółkach handlowych, w tym:

- w 47 spółkach zależnych (z udziałem w kapitale powyżej 50%)
- w 2 spółkach współzależnych (z udziałem w kapitale 50%)
- w 4 spółkach stowarzyszonych (z udziałem w kapitale od 20% do 50%)
- w 27 spółkach mniejszościowych (z udziałem w kapitale zakładowym poniżej 20%)

W 2006 r. wdrożono w Grupie Orlen strukturę zarządczą opartą na zasadach zarządzania segmentowego. Celem zmian była poprawa efektywności działania w ramach rosnącej i stale rozwijającej się Grupy. Wyodrębniono 6 segmentów biznesowych: Rafineria, Oleje, Hurt, Detal, Petrochemia i Chemia, kierowanych przez Dyrektorów Wykonawczych, którzy przejęli cześć zadań Zarządu i zadanie koordynacji operacyjnej danej działalności w całej Grupie. Do poszczególnych segmentów, funkcji wsparcia i biur przypisane są wszystkie spółki należące do Grupy Orlen[30].

W ostatnich latach z koncernu wyodrębniło się szereg spółek z o.o., m. in.: ORLEN Oil, ORLEN Eko, ORLEN KolTrans, ORLEN Asfalt, ORLEN Laboratorium, ORLEN Ochrona, ORLEN Gaz, Basell ORLEN Polyolefins, ORELEN Transport, ORLEN Projekt, ORLEN PetroCentrum.

Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. (BOP) jest polską spółką joint venture, utworzoną w 2003 r. przez Basell Europe Holdings B.V. i PKN ORLEN S.A. Specjalizuje się w produkcjii sprzedaży poliolefin. Każdy z partnerów ma 50 procent udziałów w BOP. Koncerny wniosły do spółki doświadczenie, know-how, znajomość rynku i potrzeb klientów. Basell, największy światowy producent polipropylenu (PP) i zaawansowanych produktów poliolefinowych, przekazał BOP licencje na nowoczesne technologie i prawa do korzystania ze swoich znaków handlowych, a także wsparcie marketingowe. BOP **zatrudnia ponad 400 osób**. Są to wysoko wykwalifikowani specjaliści – inżynierowie, finansiści oraz specjaliści ds. marketingu, sprzedaży i logistyki, personel techniczny.

W 2005 r. spółka BOP uruchomiła w Płocku dwa nowe zakłady: do produkcji polipropylenu (PP) Spheripol oraz polietylenu wysokiej gęstości (HDPE) Hostalen. Potencjał produkcyjny nowych fabryk wynosi 400 tys. ton dla PP na bazie należącej do firmy Basell technologii Spheripol oraz 320 tys. ton dla HDPE przy użyciu technologii Hostalen, także na licencji firmy Basell. BOP wytwarza również polietylen niskiej gęstości Malen E, którego roczny potencjał produkcyjny wynosi 150 tys. ton. Wartość projektu BOP, w skład którego oprócz ww, zakładów wchodzi też Platforma Logistyczna, wynosi około 500 mln euro. Wraz z potencjałem produkcyjnym instalacji wytwarzającej polietylen niskiej gęstości LDPE roczna wydajność BOP oraz możliwość przeładunkowa Platformy wyniesie 870 tys. ton. BOP już teraz ma znaczący wpływ na intensywny wzrost rynku tworzyw sztucznych w Polsce. Stwarza też wiele nowych możliwości dla polskich przetwórców poliolefin. BOP sprawia, że wiele polskich przedsiębiorstw, inwestując i korzystając z nowoczesnych technologii i wysokiej jakości produktów, staje się poważną konkurencją na wymagającym rynku. Wzrost zużycia poliolefin w Polsce jest większy niż PKB – zaś dzięki płockim fabrykom BOP ma on szansę zostać pokryty z krajowych źródeł. Za sprze-

[30] strona internetowa PKN Orlen S.A. www.orlen.pl

daż surowców i obsługę klientów na rynku krajowym odpowiada j firma Basell Orlen Polyolefins Sprzedaż (BOPS), spółka – córka firmy BOP. BOPS

CNH Polska Sp. z o.o. w Płocku to jeden z zakładów działających w międzynarodowych strukturach koncernu CNH Global, jedyny w Polsce i największy w Europie Centralnej producent kombajnów zbożowych. Korzenie tej branży w Płocku sięgają 1870 r., w którym M. S. Sarna założył w Płocku fabrykę maszyn i narzędzi rolniczych. Produkt firmy CNH Polska – ciągnik rolniczy New Holland TM 190 otrzymał złoty medal na IX Międzynarodowych Targach Techniki Rolniczej AGROTECH w Kielcach w 2003 r. Udział w krajowym rynku ciągników szacowano wówczas na 26%, kombajnów – 40%.

Tradycje płockiego **przemysłu stoczniowego** sięgają lat dwudziestych XX w., kiedy to po lewej stronie Wisły powstały prywatne warsztaty naprawy i budowy drewnianych barek. Podczas okupacji Niemcy produkowali tu sekcje łodzi podwodnych i okręty patrolowe, a opuszczając w pośpiechu miasto wysadzili w powietrze urządzenia. Po wojnie entuzjaści uruchomili zakład. Lata 60. to okres przebudowy i modernizacji zakładu. Utworzono warunki do budowy coraz większej liczby różnorodnych jednostek, drewnianych i stalowych, z napędem i bez, o tonażu początkowo od 200 – 500 t, wzrastającym w kolejnych latach do 3000 t. **Płocka Stocznia Rzeczna** stała się największą śródlądową stocznią w Polsce i jedną z największych w Europie.
Z połączenia kapitałów i doświadczeń firm Centromor S.A. z Gdańska i Mostostal Płock S.A., przejmując majątek Płockiej Stoczni Rzecznej i jej najlepsze tradycje w budowie i remontach statków rzecznych i rzeczno-morskich, produkcji konstrukcji stalowych, hydrotechnicznych i wyposażenia okrętowego, powstała firma **CENTROMOST Stocznia Rzeczna w Płocku** Spółka z o.o. oferuje budowę i dostawy: różnego rodzaju barek, statków rzecznych i rzeczno-morskich, jednostek technicznych różnego przeznaczenia (pontony, pogłębiarki, dźwigi pływające, koszarki itp.), doków pływających, pchaczy, holowników i lodołamaczy, konstrukcji stalowych różnego przeznaczenia (zbiorniki, sekcje statków pełnomorskich, pokrywy lukowe, rampy, konstrukcje hydrotechniczne i mostowe). Oferuje też remonty jednostek pływających oraz usługi w zakresie: obróbki skrawaniem, zaginania blach i kształtowników, załadunku na barki bardzo ciężkich i wielkogabarytowych konstrukcji, dokowania i wodowania jachtów turystycznych. Statki budowane są według dokumentacji dostarczanej przez zamawiających, projekty wykonane na zlecenie w specjalistycznych biurach, a coraz częściej w oparciu o dokumentację wykonaną przez własne biuro projektowe.

Mostostal Płock S.A. jest spółką powstałą w wyniku przekształceń własnościowych Płockiego Przedsiębiorstwa Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych. Od 1998 r. akcje Spółki są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Firma działa w branży budowlano-montażowej od ponad 45 lat. Obecnie wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Mostostalu Warszawa S.A., który posiada 49% akcji. Sama posiada 50% udziałów w spółce podporządkowanej CENTROMOST. Świadczy usługi w zakresie: wykonawstwa i montażu konstrukcji stalowych, zbiorników, rurociągów i urządzeń przemysłowych, robót budowlanych, instalacyjnych, izolacyjnych i antykorozyjnych, projektowania i kosztorysowania organizacji i technologii robót, rozruchu urządzeń i instalacji, usług spawalniczych i sprzętowo-transportowych, remontów i modernizacji sprzętu, maszyn, urządzeń i całych instalacji przemysłowych, ultradźwiękowych, radiologicznych i wytrzymałościowych. Specjalizuje się w pracach dla branż petrochemicznej i chemicznej. W 2007 r. przychody ze sprzedaży wyniosły 124 mln. zł, zysk netto 13,5 mln. zł[31].

[31] Strona internetowa Mostostalu Płock S.A. http://www.mostostal-plock.com.pl/

W 2004 r. został utworzony **Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny (PPPT),** opisany już w podrozdz. 6.3. Utworzenie Parku, który może stać się kołem zamachowym rozwoju płockiej przedsiębiorczości, uważane jest za jeden z czynników rozwoju Płocka (*Więcej informacji o PPP-T zawarto w podrozdz. 6.3 oraz o terenach inwestycyjnych – w podrozdz. 8.3*).

7.3.2 Sektor usług, w tym otoczenie biznesu

Sektor usługowy Płocka posiada kilka poziomów i związanych z nimi zasięgów obsługi, które przeanalizowane zostały w rozdziale 1. Są to usługi endogeniczne obsługujące ludność i instytucje w mieście oraz egzogeniczne standardowe – tzw. funkcje centralne – obsługujące najbliższe otoczenie lokalne, powiat oraz tzw. podregion funkcjonalny – w zakresie różnych usług dla ludności i instytucji (np. szkolnictwo policealne i wyższe, niektóre oddziały szpitalne i lekarskie poradnie specjalistyczne, niektóre obiekty handlowe, usługi kultury, finansów i innych rodzajów obsługi biznesu) o zróżnicowanym zasięgu (z powiatami mławskim, ciechanowskim i kutnowskim lub bez nich) zależnie m. in. od lokalizacji najbliższych podobnych obiektów usługowych.

Dynamicznie rozwija się w Płocku **handel.** Swoje obiekty posiadają tu: Auchan Polska Sp. z o.o., Kaufland, Lidl Polska Sklepy Spożywcze Sp. z o.o., markety budowlane Obi i Nomi, Carrefour Polska, Tesco Polska Sp. z o.o. Nowe inwestycje w zakresie handlu w Płocku to przede wszystkim budowa trzech dużych galerii handlowych: "Wisła" (w trakcie budowy – otwarcie planowane w listopadzie 2008 r.), "Mosty" oraz "Mazovia". W sekcji *handel i naprawy* w Płocku jest prawie 3000 zakładów osób fizycznych i ponad 700 spółek. Ważniejsze to:

- ADLER Polska Sp. z o.o. Oddział Płock
- EMPiK Sp. z o.o.
- VOBIS S.A. Filia Płock
- STATOIL Polska Sp. z o.o. Stacja Paliw Płock
- VISION EXPRESS SP Sp. z o.o. Salon Płock
- GO SPORT Polska Sp. z o.o.
- PSS Społem Płock
- SoftHard S.A.

Do funkcji centralnych należą usługi tworzące tzw. **otoczenie biznesu**. W Płocku działają liczne banki (14), instytucje szkoleniowe (6), instytucje okołobiznesowe (12), kancelarie prawne (33), ośrodki konferencyjne (11) i inne firmy tzw. otoczenia biznesu.

Ze względu na wielkość miasta Płock skupia znaczenie więcej placówek bankowych niż Załączona tabela charakteryzuje zbiór placówek bankowych.

W ramach działalności własnej oraz spółek grupy kapitałowej PPP-T oferuje powierzchnie biurowe liczące ponad 5 000 m^2 oraz powierzchnie szkoleniowo-konferencyjne liczące ponad 1 198 m^2.

W sekcji ***obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej*** w Płocku działa (prócz podmiotów sektora publicznego i spółdzielni mieszkaniowych, prawie 1500 zakładów osób fizycznych i ponad 400 spółek, w tym firmy Agpress i Via Art City.

Zlokalizowane w Płocku usługi ochrony zdrowia i opieki społecznej, edukacji i kultury zaprezentowane zostały w rozdz. 3, a turystyki i gastronomii (sekcja PKD hotele i restauracje) – w następnym punkcie.

Tab. 93. Placówki bankowe

Nazwa banku	Od-dział	OO	OK	Filia	Eks.	PB	POK	CK	Agen-cje	Ra-zem
Bank Ochrony Środowiska		1								1
ALG Sp. z o.o. Market Service	1									1
GE Money Bank	1									1
Mazowsze Bank Spółdzielczy				1	1					2
Santander Consumer Bank				1						1
Bank BGŻ S.A.	1	1								2
Bank BPH S.A.	3					2				5
Bank Pekao S.A.	2			4		3				9
Bank PKO BP SA	8								10	18
Bank Pocztowy S.A.							1			1
Bank Spółdzielczy Mazowsze	1									1
Bank Zachodni WBK S.A.	2									2
Bank BGŻ S.A.	1									1
Citibank Handlowy	3		1							4
ING Bank Śląski S.A.	2									2
Invest-Bank S.A.	1									1
Kredyt Bank S.A.	1			2		1				4
LG Petro Bank S.A.	1									1
Lukas Bank SA						1		1		2
Mazowiecki Bank Regionalny S.A. w Warszawie	1									1
NBP Generalny Inspektorat Nadzoru Bankowego	1									1
Raiffeisen Bank Polska S.A.	1									1
SKOK "Piast"	2									2
Bank Millennium S.A.						2				2
Dominet Bank S.A.						2				2
DomBank								1		1
Euro Bank SA	1									1
Getin Bank SA	1									1
mBank (Bankowość detaliczna BRE Banku) - mKiosk						1				1
Multibank (sieć detaliczna BRE Banku)						1				1
Polbank	2									2
Razem	**37**	**2**	**1**	**8**	**1**	**13**	**1**	**2**	**10**	**75**

OO – oddział operacyjny, OK – oddział korporacyjny, Eks. – ekspozytura, PB – Punkt Bankowy, POK – Punkt Obsługi Klientów, CK – Centrum Kredytowe.

7.3.3 Turystyka i gastronomia

Walory turystyczne

Jedną z funkcji egzogenicznych Płocka jest **turystyk**a. Płock jest jednym z najbardziej interesujących krajoznawczo wśród średniej wielkości miast Polski. Posiada zabytki i inne atrakcje turystyczne. Jest celem etapowym lub docelowym wycieczek krajoznawczych, zwłaszcza szkolnych. Położenie w pobliżu ogólnopolskich szlaków powoduje, że najliczniejszą grupą są turyści jednodniowi. Odwiedzają miasto przy okazji przejazdu bądź są uczestnikami organizowanych tu koncertów i festiwali. Niewielka odległość między zabytkami umożliwia zwiedzenie miasta w kilka godzin. Kolejną grupą są turyści biznesowi; przybywając do Płocka, przy okazji zwiedzają zabytki, instytucje kultury, korzystają z hoteli i restauracji.

Do **walorów turystycznych środowiska kulturowego** należą zabytki. Do najciekawszych dla turystów należą Bazylika Katedralna i dawne Opactwo Benedyktyńskie ze zbiorami Muzeum Diecezjalnego. Do najważniejszych punktów zainteresowań turystycznych należą też: Muzeum Mazowieckie zawierające bogate zbiory sztuki polskiej i sztuki secesyjnej, Sanktuarium Bożego Miłosierdzia i Miejski Ogród Zoologiczny (omówiony w p. 4.6.2). Odwiedzany jest też Stary Rynek z ciekawym architektonicznie ratuszem, innymi odrestaurowanymi zabytkami, fontanną i obiektami gastronomicznymi. Inne warte wymienienia zabytki to: dawna kolegiata p.w. Św. Michała (obecnie Liceum Ogólnokształcące im. S. Małachowskiego), Zespół Klasztorno-Katedralny Mariawitów, Kościół Farny p.w. Św. Bartłomieja, Klasztor i Kościół p.w. Św. Jana Chrzciciela i Seminarium Duchowne, Kościół i Klasztor Podominikański, bożnica (nie udostępniona do zwiedzania), Dom Pod Trąbami, wieża ciśnień (nie udostępniona do zwiedzania), spichlerze, dawne baszty obronne, dawne rogatki miejskie (Dobrzyńskie, Płońskie i Warszawskie) oraz dawna wartownia (odwach) - obecnie siedziba PTTK (szerzy opis zabytków i muzeów w rozdz. 6. *Potencjał kulturowy*)

Walory turystyczno-rekreacyjne środowiska przyrodniczego związane są przede wszystkim z położeniem Płocka nad Wisłą i bezpośrednim sąsiedztwem Zbiornika Włocławskiego. Walorem jest nie tylko sama Wisła i zbiornik, ale też cała strefa brzegowa rzeki z zagospodarowanymi już częściowo terenami rekreacyjnymi „Sobótki" oraz niezwykle atrakcyjna skarpa nadwiślańska rozcięta dolinkami bocznymi Brzeźnicy i Rosicy. Walory te mają znaczenie dla mieszkańców i turystów. Do walorów środowiska przyrodniczego należą też stosunkowo niewielkie powierzchnie leśne, zwłaszcza w obrębie dolinek bocznych dochodzących do Wisły oraz zieleń parkowa.

Walorem turystycznym współczesnych osiągnięć człowieka jest kombinat PKN Orlen S.A. oraz dwa mosty w Płocku: im. Legionów Marszałka Józefa Piłsudskiego, z którego rozciąga się piękna panorama miasta i drugi, nowo wybudowany im. Solidarności – największy most podwieszany w Polsce.

Imprezy i wydarzenia kulturalne wpływające na ruch turystyczny w Płocku

Na atrakcyjność turystyczną wpływają też **imprezy** organizowane w mieście. Przez długi czas miały one charakter lokalny. Od kilku lat czynione są starania zmierzające do wypromowania wielkiej imprezy plenerowej o charakterze kulturalnym, mającej zasięg krajowy i międzynarodowy, której cykliczność spowoduje zainteresowanie Płockiem dużej grupy odbiorców. Taką rangę uzyskał już z pewnością **Międzynarodowy Festiwal Muzyki Elektronicznej**, który odbył się na malowniczej, nadwiślańskiej plaży już pięciokrotnie (dwa razy jako Astigmatic, raz jako Femev, dwa razy jako Audioriver). w imprezie uczestniczy od kilku do kilkunastu tysięcy fanów.

Międzynarodowy Festiwal Zawodów Filmowych CINEMAGIC (I edycja miała miejsce na przełomie sierpnia i września 2006 r.) znalazł uznanie w branży filmowej, czego dowodem była obecność wybitnych profesjonalistów o światowej renomie (m.in. Alan Starski, Bogdan Stupka, Jan Nowicki, Ewa Wiśniewska, Barbara Wachowicz, Ewa Dałkowska), Podczas Festiwalu odbywają się spotkania z twórcami, warsztaty filmowe, koncerty muzyczne, konkurs filmów studenckich, projekcje filmowe dla dzieci i dorosłych, wystawy. Obchodzone były benefisy 60-lecia pracy twórczej Gustawa Holoubka i 50-lecia Krzysztofa Zanussiego.

Międzynarodowy Festiwal Filmów Turystycznych – odbyły się już trzy jego edycje. Jako jedyny w Polsce Festiwal należy do CIFFT (International Committee of Tourism Film Festivals – Międzynarodowy Komitet Festiwali Filmów Turystycznych) z siedzibą w Wiedniu i kontynuuje trwające niemalże pół wieku tradycje festiwali turystycznych w Europie i na świecie. Pierwsza jego edycja w Płocku stała się równorzędnym partnerem dla słynnych już Festiwali w Karlovych Varach, Berlinie, Nowym Yorku, Wiedniu, Brus-Kopaonik, Splicie. Festiwal odbywa się pod patronatami: Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Gospodarki, Wojewody Mazowieckiego, Marszałka Województwa Mazowieckiego, Prezydenta Miasta Płocka, Polskiej Organizacji Turystycznej oraz Polskiej Izby Turystyki. Patronami medialnymi byli: „National Geographic", „Radio dla Ciebie", „Gazeta Wyborcza". Organizacją imprezy zajmuje się Business Integration Group sp. z o.o., Fundacja EUROPE 2004, we współpracy z Urzędem Miasta Płocka. Prace koordynuje International Tourfilm Festival z siedzibą w Rzymie, którego prezydentem jest dr Antonio Conte, twórca festiwalu i jego honorowy przewodniczący. Festiwal jest imprezą branżową, na którą zjeżdżają dziennikarze prasy turystycznej z całego świata, a także przedstawiciele placówek dyplomatycznych i instytucji rządowych, co dodatkowo podnosi jego prestiż. Na festiwal napływa kilkadziesiąt filmów z kilkudziesięciu krajów świata. W czerwcu 2007 roku odbył się Study Press zorganizowany przez Mazowiecką Regionalną Organizację Turystyczną w związku z Międzynarodowym Festiwalem Filmów Turystycznych. Płock gościł 23 przedstawicieli prasy z całej Polski. Owocem tej wizyty było kilkanaście publikacji o Płocku na łamach ogólnopolskiej prasy.

Imprezą, której głównym celem jest promocja historii miasta, jako głównego czynnika kulturotwórczego i integracyjnego są **Dni Historii Płocka** oraz **Dzień Chemika** – od czerwca 2004 r. organizowane wspólnie z PKN Orlen. Impreza od lat organizowana przez płockie środowisko kulturalne ma charakter edukacyjno-historyczno-artystyczny. Jej celem jest integracja środowiska kulturalnego miasta, edukacja historyczna i kulturalna społeczności lokalnej. Projekt Dni Historii Płocka zakłada interdyscyplinarne zdarzenia artystyczne z udziałem płockich zespołów (Płocka Orkiestra Symfoniczna, Teatr Dramatyczny, grupy i zespoły amatorskiego ruchu artystycznego skupione przy płockich ośrodkach kultury). Od lat w projekcie uczestniczy Płocka Drużyna Kusznicza i jej goście. Podczas obchodów odbywają się turnieje kusznicze, pokazy walk rycerskich, gry i zabawy plebejskie. Na Wzgórzu Tumskim tworzone jest miasteczko rycerskie. W mieście odbywają się koncerty, (m.in. muzyki dawnej) i widowiska plenerowe.

Festiwal **Reggaeland** organizowany od trzech lat na nadwiślańskiej plaży dorobił się pozycji jednego z najbardziej prestiżowych festiwali reggae w Polsce. W 2006 roku podczas festiwalu bawiło się ponad 12 tys. ludzi. Fani przybyli m. in. z Litwy, Łotwy i Słowenii. Podczas dwudniowych koncertów na głównej scenie oraz dwóch namiotach usytuowanych na plaży występuje czołówka polskich i zagranicznych mistrzów tego gatunku.

Europejskie Dni Dziedzictwa (EDD) organizowane są w Płocku od trzech lat. Impreza odbywa się równocześnie w całej Europie, a jej koordynatorem w Polsce jest Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków. Ideą EDD jest bezpłatne udostępnianie lokalnym społecznościom zabytków i innych obiektów kultury (muzeów, skansenów, parków), które na co dzień są niedostępne lub ich zwiedzanie wiąże się z opłatami. Istotnym elementem jest możliwość połączenia dni otwartych w muzeach i innych placówkach kultury z imprezami, pokazującymi np. ginące zawody, występami zespołów folklorystycznych, kiermaszami, degustacjami, sesjami popularno - naukowymi itp. Płock włącza się w to wydarzenie od 2005 r. Przyczynia się to do aktywizacji lokalnej społeczności, przybliża wspólne dziedzictwo, pozytywnie wpływa na roz-

wój turystyki. Dla szerokiej publiczności otwarte są płockie zabytki i instytucje kultury. Można bezpłatnie zwiedzić muzea, Towarzystwo Naukowe Płockie i wieżę szlachecką – fragment dawnego Zamku Książąt Mazowieckich, średniowieczną wieżę L.O. im. St. Małachowskiego oraz muzeum szkolne. W Spichlerzu odbywa się piknik archeologiczno-etnograficzny. Imprezie towarzyszą wystawy, koncerty, kiermasze i pikniki. O wydarzeniu pisała ogólnopolska prasa.

Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna

Baza noclegowa

Na bazę tę składają się:

- 5 hoteli, tym 2 kat. *** o łącznej liczbie 109 miejsc i 3 kat. ** o łącznej liczbie 237 miejsc (przy czym 1 hotel kat. *** Orbis „Petropol" jest zamknięty, przewidziany do rozbiórki, w jego miejscu ma powstać hotel kat. **; na obrzeżach powstał nowy hotel „Czardasz" (na ulicy Dobrzyńskiej).
- 4 obiekty typu zajazdy i pensjonaty o łącznej liczbie 71 miejsc
- 11 obiektów (podmiotów) dysponujących łącznie ok. 270 pokojami gościnnymi
- 5 internatów i akademików.

Liczbę miejsc noclegowych szacuje się na ogółem 1133: 783 stałe i 350 sezonowych. Baza noclegowa w mieście Płocku jest niewystarczająca, co da się zauważyć w trakcie organizowanych festiwalach i koncertach.

Oceniając wyposażenie w bazę hotelarską i związany z nimi ruch turystyczny przez porównania z innymi miastami, należy mieć na uwadze, że:

- *statystyka GUS nie obejmuje całej bazy hotelarskiej,*
- *baza hotelarska w miastach służy różnym celom podróży: turystycznym (i jej ocena w tym względzie może następować w oparciu o liczby bezwzględne lub być odnoszona do atrakcyjności turystycznej, która jest jednak trudno wymierna), biznesowym i innym (i ze względu na te grupy celów można oceniać bazę i jej wykorzystanie w odniesieniu do liczby ludności miast, co uczyniono poniżej).*

Tab. 85. Baza noclegowa porównanie Płocka z wybranymi miastami powiatami grodzkimi

Jednostka terytorialna	Miejsca noclegowe ogółem			Miejsca noclegowe całoroczne		
	W liczbach bezwzględnych		Na 1000 ludności	W liczbach bezwzględnych		Na 1000 ludności
	2003	2006		2003	2006	
POLSKA	596 460	574 612	24,6	339 818	350 562	15,0
Powiat m.Jelenia Góra	2 577	2 360	27,3	2 016	1 929	22,3
Powiat m.Przemyśl	902	967	14,4	827	967	14,4
Powiat m.Elbląg	1 288	1 040	8,2	658	790	6,2
Powiat m.Legnica	612	774	7,4	612	774	7,4
Powiat m.Radom	1 041	697	3,1	1 041	697	3,1
Powiat m.Zamość	1 230	996	15,0	630	686	10,3
Powiat m.Płock	**393**	**660**	**5,2**	**393**	**660**	**5,2**
Powiat m.Słupsk	600	640	6,5	600	640	6,5
Powiat m.Włocławek	584	613	5,1	558	613	5,1
Powiat m.Tarnów	667	671	5,7	595	601	5,1
Powiat m.Kalisz	738	574	5,3	561	574	5,3
Powiat m.Grudziądz	911	843	8,5	537	569	5,7
Powiat m.Koszalin	672	468	4,3	447	468	4,3
Powiat m.Siedlce	693	847	11,0	437	455	5,9
Powiat m.Nowy Sącz	595	628	7,4	375	408	4,8

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne

W zbiorze miast powiatów grodzkich Płock zajmuje pod względem miejsc noclegowych

ogółem w liczbach bezwzględnych 37 miejsce, a pod względem miejsc całorocznych – 32, natomiast na 1000 ludności odpowiednio miejsca 41 (ogółem) i 36 (miejsca całoroczne). Oczywiście w zbiorze wszystkich miast miejsca te byłyby dalsze, gdyż szereg miast turystycznych nie będących powiatami grodzkimi ma bazę noclegową większą. Miast takich o samych walorach krajoznawczych, poza górami i wybrzeżem, nie ma jednak dużo. I tak, więcej miejsc ogółem miał w 2006 r. Malbork (827) i Cieszyn (727), ale miejsc całorocznych Płock miał więcej, niż Malbork (589), Gniezno (527), Nysa (269), Sandomierz (229) i wiele innych miast. Większą rolę, prócz atrakcyjności krajoznawczej, zdaje się odgrywać wielkość miasta.

Baza gastronomiczna

Nie licząc stołówek w internatach są to łącznie 142 obiekty z możliwością jednorazowej obsługi w sezonie około 3 tys. osób. Wśród nich są 23 restauracje, w tym 2 typu fast food ("Mc Donald's"), 13 pizzerii, puby i kluby, bary i stołówki, kawiarnie i cukiernie.

Szlaki turystyczne

Przez Płock przebiega 11 **pieszych szlaków** turystycznych wyznaczonych przez PTTK.

Ścieżki rowerowe w Płocku nie tworzą spójnego systemu. Pobudowane w różnych częściach miasta, nie łączą się w jedną całość. W związku z tym istnieje problem z wytyczeniem szlaków rowerowych.

Obsługa ruchu turystycznego:

- **Centrum Informacji Turystycznej** działające w strukturach Płockiego Ośrodka Kultury i Sztuki.
- **Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego PTTK** działające w siedzibie Płockiego Oddziału PTTK przy ul. Tumskiej 4 (Odwach)

Biura podróży obsługujące przede wszystkim turystykę wyjazdową:

1. "Dominet Tour" Biuro Turystyczne
2. "Fiztur" Przedsiębiorstwo Turystyki i Usług
3. Polskie Biuro Podróży sp. z o.o.
4. "Panorama Tour" Biuro Podróży
5. Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych Biuro Podróży
6. Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
7. "Turysta" Agencja Turystyczna

Oznakowanie turystyczne miasta Płocka obejmuje:

- 9 tzw. „**witaczy**” przy drogach wjazdowych do Płocka – znaków, które witają przybywających do miasta gości.
- **Tablice z planem miasta Płocka** (trwa realizacja usytuowania kolejnych tablic):
- **Tablice informacyjne na obiektach zabytkowych** – w 2006 roku wykonano 18 tablic w obrębie Starego Miasta. W realizacji oznakowanie kolejnych 12 obiektów.
- **Tablice informacyjne EuRoB** – w czerwcu 2006 roku w ramach projektu Europejski Szlak Gotyku Ceglanego umieszczonych zostało 6 tablic z informacjami dla turystów
- **Znaki E22c** z informacją o obiektach turystycznych na drogach wjazdowych do miasta (8 znaków stanęło w czerwcu 2007, jeden po zakończeniu inwestycji drogowej). Oznakowanie miasta Płocka wykonano w ramach realizacji I etapu projektu Stowarzyszenia Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego pn. „Terenowy System Informacji”. Środki finansowe na jego realizację Stowarzyszenie pozyskało z samorządu województwa mazowieckiego.

Ruch turystyczny

Tab. 86. Wykorzystanie turystycznej bazy noclegowej – noclegi udzielone w ciągu roku – porównanie Płocka z wybranymi miastami

Jednostka terytorial-na	Udzielone noclegi ogółem		Udzielone noclegi turystom zagranicznym	
	2003	2006	2003	2006
Powiat m.Jelenia Góra	187 161	211 034	79 362	91 501
Powiat m.Bielsko-Biała	131 700	151 488	39 868	48 285
Powiat m.Legnica	52 941	87 328	24 855	34 536
Powiat m.Włocławek	62 678	80 311	9 498	9 223
Powiat m.Elbląg	77 362	75 238	29 814	25 982
Powiat m.Przemyśl	58 373	71 876	16 653	15 312
Powiat m.Tarnów	43 400	70 614	9 050	15 134
Powiat m.Radom	101 765	69 883	8 190	11 495
Powiat m.Zamość	61 000	69 116	10 132	17 319
Powiat m.Płock	**50 512**	**61 482**	**11 886**	**9 749**
Powiat m.Kalisz	61 273	60 280	6 851	10 561
Powiat m.Grudziądz	37 652	60 232	3 615	5 328
Powiat m.Słupsk	45 003	54 415	9 822	11 638
Powiat m.Koszalin	54 702	48 339	8 903	8 652
Powiat m.Siedlce	31 949	36 326	2 230	1 754
Powiat m.Ostrołęka	23 390	27 304	2 589	2 306
m. Cieszyn	65 556	62 439	9 632	13 514
m. Malbork	73 727	71 992	20 330	16 294
m. Gniezno	19 508	22 387	6 480	5 518
m. Nysa	20 345	35 653	3 887	3 962
m. Sandomierz	19 538	24 123	2 926	5 369

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne

Tab. 87. Frekwencja turystyczna w wybranych obiektach w Płocku

Obiekt / instytucji	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Muzeum Mazowieckie	45.357	45.433	41.007	23.996	44.903	51.992
Miejski Ogród Zoologiczny	125.122	150.022	160.156	160.456	160.834	178.700
Muzeum Diecezjalne	7000	7498	8835	7933	8256	8420
Sanktuarium Bożego Miłosierdzia	Brak danych	47 grup zagra-nicznych 115 grup polskich	24 grup zagra-nicznych 250 grup polskich	52 grup zagra-nicznych 306 grup polskich	ok. 200.000 kaplica i muzeum	ok. 200.000 kaplica i muzeum
Centrum Informacji Turystycznej	1672	3251	4480	3875	4098	4231
PTTK	3.980	4.112	4.560	5.210	5.580	5.720

Innymi jeszcze informacjami ilustrującymi częściowo (choć nie tylko) rozwój turystyki są dane GUS o muzeach. Po względem liczby zwiedzających Płock zajmował 26 miejsce wśród miast powiatów grodzkich (podobnie jak w przypadku bazy noclegowej trzeba mieć na uwadze, iż w szeregu miastach nie będących powiatami grodzkimi może być zwiedzających więcej

Tab. 88. Muzea i zwiedzający

Jednostka terytorialna	Muzea łącznie z oddziałami			Zwiedzający muzea i oddziały			Dynamika zwiedzających 1995 r. = 100
	1995	2002	2006	1995	2002	2006	
	[obiekt]	[obiekt]	[obiekt]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	
Powiat m.Słupsk	1	1	1	31 951	85 847	163 212	5,11
Powiat m.Siedlce	1	2	2	55 597	36 605	56 874	1,02
Powiat m.Jelenia Góra	3	3	4	75 399	63 267	53 885	0,71
Powiat m.Zamość	4	3	3	91 113	48 063	49 091	0,54
Powiat m.Nowy Sącz	2	3	3	14 733	34 008	42 857	2,91
Powiat m.Radom	3	3	3	34 989	49 430	39 435	1,13
Powiat m.Płock	**1**	**1**	**2**	**33 861**	**38 133**	**39 200**	1,16
Powiat m.Tarnów	3	3	4	34 837	72 587	35 660	1,02
Powiat m.Kalisz	1	1	1	15 595	30 819	31 259	2,00
Powiat m.Włocławek	1	1	1	31 382	29 174	29 719	0,95
Powiat m.Bielsko-Biała	3	4	4	13 021	12 720	24 617	1,89
Powiat m.Biała Podlaska	2	2	2	21 166	28 230	23 939	1,13
Powiat m.Przemyśl	2	3	4	19 804	18 487	22 183	1,12
Powiat m.Grudziądz	1	1	1	18 133	25 640	21 547	1,19

Źródło: Bank danych regionalnych GUS

Działania istotne dla rozwoju turystyki

Dla rozwoju turystyki w mieście istotne znaczenie mają:

- Ogłaszane przez Urząd Miasta Płocka **konkursy ofert** na realizację zadań publicznych z zakresu turystyki.
- **Działania poprawiające bezpieczeństwo** (zainstalowanie w obrębie Starego Miasta kamer wizyjnych), które jednocześnie pokazują na stronie internetowej najpiękniejsze widoki Płocka.
- **Poprawy estetyki miasta**, np. ogródek w stylu retro na Starym Rynku, letnia scena dla artystów, remont i przebudowa parku na skarpie.
- **Udział imprezach targowych o charakterze turystycznym** takich jak:
  1. Międzynarodowa Giełda Turystyczna ITB w Berlinie
  2. Wiosenne Targi Turystyki i Wypoczynku „LATO" w Warszawie
  3. Letnie mazowieckie spotkania turystyczne „Mazowieckie Klimaty" w Warszawie
  4. Jesienne Międzynarodowe Targi Turystyczne TT Warsaw Tour&Travel
  5. Jesienne Targi Regionów i Produktów Turystycznych „Tour Salon" w Poznaniu

Warto również podkreślić, iż w ramach współpracy partnerskiej Płock uczestniczył w targach „Reisen, Caravan, Garten" odbywających się w niemieckim mieście partnerskim Darmstadt, a od 2005 roku regularnie uczestniczy w targach Auxerre Expo w Auxerre (Francja). W czerwcu 2007 roku prezentowaliśmy naszą ofertę turystyczną na targach turystycznych w Alessandri (Włochy).

Współpraca w celu rozwoju turystyki w Płocku:

Płock jest członkiem **Stowarzyszenia Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego** z siedzibą w Łącku. Stowarzyszenie działa od 1996 r. promując region z uwagi na jego bogactwo przyrodnicze, kulturowe, historyczne i turystyczne. Stowarzyszenie obejmuje zasięgiem działania zachodnią część województwa mazowieckiego oraz 3 gminy województwa kujawsko-pomorskiego. Jest to region charakteryzujący się największą na Mazowszu liczbą jezior, których urok podkreślany jest przyrodą Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego oraz błękitną wstęgą Wisły i Zalewu Włocławskiego. Stowarzyszenie tworzą sąsiadujące ze sobą miasta: Płock i Gostynin, Miasto i Gmina Gąbin, gminy: Gostynin, Łąck, Nowy Duninów, Iłów, Sanniki, Słubice, Szczawin Kościelny, Baruchowo, Kowal, Włocławek oraz Powiat Płocki. Stowarzyszenie powstało, aby popularyzować i wspierać rozwój różnych form turystyki na terenie Pojezierza. Promuje i dba o walory przyrodnicze regionu, podejmuje działania w zakresie ochrony środowiska, edukacji ekologicznej i pielęgnowania dziedzictwa kulturowego. Jest inicjatorem licznych działań związanych z rozwojem obszarów wiejskich oraz współpracuje z organizacjami i instytucjami zajmującymi się podobną tematyką w kraju i zagranicą.

W 2005 roku Płock przystąpił do programu „**Europejski Szlak Gotyku Ceglanego (EuRoB)** - Kulturalne dziedzictwo jako lokalny i regionalny czynnik gospodarki” . Głównym celem programu było utworzenie szlaku turystycznego i promocja miast znajdujących się na szlaku gotyckim. Projekt powstał w 2001 roku z inicjatywy Niemieckiego Stowarzyszenia Budownictwa Mieszkaniowego, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego w Berlinie oraz Niemieckiej Fundacji Ochrony Zabytków. W latach 2002-2004 zrealizowano pierwszą część EuRoB, budżet wynosił 861.900,00 Euro. Projekt dofinansowany został z funduszu Unii Europejskiej INTERREG. W programie EuRoB I uczestniczyły następujące polskie miasta: Szczecin, Olsztyn, Grudziądz, Chojna, Gdańsk i Chełmno. Od 2005 roku realizowana była druga część projektu, budżet wyniósł 1.645.700 Euro. Partnerami projektu zostały m.in.: Wilno z Litwy, Naestved, Ribe i Horsens z Danii. Z Polski oprócz Płocka w drugim etapie przystąpiły Olsztyn, Gdańsk, Koszalin, Chełmno, Kołobrzeg i Stupsk. W ramach programu „EuRoB” oznakowano szlak (tablice EuRoB), wydano katalog opisujący miasta i ich gotyckie zabytki i stworzono stronę internetową w kilu wersjach językowych.

W 2008 roku Płock przystąpił do **Lokalnej Organizacji Turystycznej „Mazowsze Chopina**” (w trakcie rejestracji). Turystyka związana z dziedzictwem Chopina jest szczególnie ważna w branży turystycznej oraz w promocji Polski poza granicami kraju. Organizacja LOT „Mazowsze Chopina” chce zaproponować turyście bogatą ofertę kulturalno-turystyczną nie tylko w miejscach, gdzie Fryderyk Chopin tworzył, czy przebywał. Chce zwrócić uwagę na zabytkowe miasta znajdujące się w pobliżu tych miejsc. Płock przystąpił do tej organizacji, licząc na promocję turystyczną, m.in. w wydawanych przez organizację publikacjach. Oprócz folderów promocyjnych, LOT planuje stworzyć stronę internetową, na której zostaną umieszczone informacje na temat miejsc związanych Chopinem, wydarzeń kulturalnych (koncertów), jak również informacje o znajdujących się w pobliżu zabytkowych miastach, m.in. Płocka. Do LOT „Mazowsze Chopina” przystąpiły m.in.: Warszawa, Żelazowa Wola, Sanniki, Wyszogród, Brochów, Iłów. LOT przygotowuje też obchody 200 rocznicy urodzin Chopina przypadającej w 2010 r., która będzie szczególnie obchodzona na Mazowszu.

7.3.4 Rolnictwo i leśnictwo

Rolnictwo w Płocku ma znaczenie marginalne. Dotyczy to zarówno zatrudnienia, jak i wielkości wytwarzanej produkcji rolnej, choć powierzchniowo zajmuje ok. 46% powierzchni miasta – **3013 ha,** w tym:

- grunty orne - 1.889,00 ha,
- sady - 117,00 ha,
- łąki - 262,00 ha,
- pastwiska - 218,00 ha,

Gleby są w klasach IV – VI z przewagą słabych.

Przeważają gospodarstwa małoobszarowe.

W 2007 r. na uprawy roślinne składały się:

- żyto 500,00 ha,
- pszenica 400,00 ha,
- owies 150,00 ha,
- rośliny przemysłowe (buraki cukrowe i inne) 50,00 ha,
- ziemniaki 250,00 ha.

Obsada zwierząt wg stanu na dzień 31.12.2007 r. to:

- trzoda chlewna 2500 szt.,
- bydło 250 szt.,
- drób 93.000 szt. (sześć ferm drobiu rzeźnego)

Z uwagi na niewielką powierzchnie terenów zielonych w mieście istotną funkcję rekreacyjną pełnią rodzinne ogrody działkowe. Na terenie miasta zajmują one 235,63 ha użytków rolnych.

Lasy zajmują powierzchnię **423 ha,** w tym: stanowiące własność osób fizycznych – **293 ha, k**omunalne – **35 ha**.

8 POTENCJAŁ MATERIALNO-FINANSOWY MIASTA

8.1 Majątek komunalny

8.1.1 Nieruchomości budynkowe i inne komunalne obiekty / urządzenia

Odnośnie lokali i budynków mieszkalnych komunalnych i z udziałem miasta informacja w podrozdz. 3.2., odnośnie szkół – w podrozdz. 3.5., obiektów kultury, sportu i rekreacji – w podrocz. 3.6, odnośnie Urzędu Miasta, w podrozdz. 6.2.

Własnością komunalna jest też znaczna część dróg i urządzeń infrastruktury technicznej (informacja w podrozdz. 8.2.) oraz zieleń miejska (informacja w p. 3.6.2. i 4.2.6).

8.1.2 Grunty komunalne

Stanowią 18% powierzchni miasta, a ich użytkowanie, podobnie jak wszystkich gruntów w mieście, ilustruje tabela.

Tab. 94. Ogólna struktura użytkowania i własności terenów miasta (w ha)

Użytkowanie	Ogółem		Własność			
			Komunalna	Skarb Państwa	Prywatna osób fizycznych	Spółki, kościoły, Agencja Rolna, powiat, województwo i pozostałe
	[ha]	[%]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Użytki rolne	**4015**	**45,6**	665	562	2637	151
Lasy	**425**	**4,8**	35	83	293	14
Inne tereny zielone, wody	**1069**	**12,1**	160	838	6	65
Tereny zabudowane	**1028**	**11,7**	211	124	441	252
Tereny komunikacyjne	**743**	**8,4**	369	320	6	48
Inne	**1526**	**17,3**	170	1092	206	58
Razem	**8806**	**100,0**	**1610**	**3019**	**3589**	**588**
Udział [%]	**100,0**		**18,3**	**34,3**	**40,8**	**6,7**

8.1.3 Potencjał podmiotów z udziałem własności komunalnej

W mieście działają następujące spółki z udziałem Miasta Płocka:.

1) Agencja Rewitalizacji Starówki ARS sp. z o.o.

3) Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

4) Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej -TBS sp. z o.o.

5) Płocki Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.

6) Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o.o.

7) RYNEX Sp. z o.o.

8) Wisła Płock S.A.

9) Wodociągi Płockie sp. z o.o.

10) Sita Płocka Gospodarka Komunalna sp. z o.o.

11) Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A.

12) Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych sp. z o. O.

13) Fortum Płock sp. z o.o.

8.2 Infrastruktura techniczna i gospodarka komunalna

8.2.1 Transport

Ogólną charakterystykę dróg publicznych w Płocku wg kategorii (poziomu zarządzania), rodzaju nawierzchni i stanu technicznego podają poniższe tabele.

Tab. 95. Drogi publiczne w Płocku r. 2005 i 2007. Stan na koniec roku

Kategoria dróg	Lata	Drogi ogółem		w tym o nawierzchni twardej		z tego o nawierzchni ulepszonej	
		długość w km	powierzchnia w tys. m^2	długość w km	powierzchnia w tys. m^2	długość w km	powierzchnia w tys. m^2
Drogi krajowe	2005	23	205	23	205	0	0
	2007	23	245	23	245	0	0
Drogi wojewódzkie	2005	16	105	15	105	0	0
	2007	16	105	16	105	0	0
Drogi powiatowe	2005	43	280	41	253	2	12
	2007	41	268	41	268	1	2
Drogi gminne	2005	203	1 242	128	635	8	29
	2007	197	1 188	130	664	10	31
Ogółem	2005	**286**	**1 832**	**207**	**1 198**	**10**	**41**
	2007	**286**	**1 832**	**207**	**1 198**	**10**	**41**
%	2005	100,0	100,0	72,4	65,4	3,5	2,2
	2007	100,0	100,0	75,8	71,0	4,0	1,8

Źródło: Informacja z Miejskiego Zarządu Dróg w Płocku

Tab. 96. Drogi publiczne w Płocku wg kategorii i stanu technicznego

Kategoria dróg	Długość (km)	Stan (km)		
		Dobry	Zadowalający	Zły
Krajowe	22,0	7,26	10,55	4,19
Wojewódzkie	15,57	1,64	4,85	9,08
Powiatowe	41,20	6,04	14,73	17,49
Gminne	196,0	72,0	30,0	28,2
(w tym) gruntowe	65,8			

Źródło: Informacja z Miejskiego Zarządu Dróg w Płocku

W 2007 r. oddano do użytku II przeprawę mostową przez Wisłę wraz z I, II i V odcinkiem dróg dojazdowych. Koszt mostu wyniósł 155 748,4 tys. zł, a dróg dojazdowych – 151 526,9 tys. zł. Skończenie budowy IV odcinka dróg dojazdowych umożliwi połączenie miejskiego systemu komunikacyjnego z krajowym systemem drogowym poprzez włączenie ruchu w drogi krajowe nr 60 i 62. Zwiększenie przelotowości tych dróg, stanowiących szkielet komunikacyjny miasta Płocka, nastąpi dopiero po wybudowaniu obwodnicy północnej miasta. Realizacja tej obwodnicy to budowa nowego odcinka drogi krajowej nr 60 od ul. Wyszogrodzkiej w Płocku do miejscowości Goślice w gminie Bielsk. Inwestycja ta realizowana jest wspólnie z Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad. Istnieje też koncepcja budowy północno-zachodniej obwodnicy od

ul. Długiej do istniejącej drogi krajowej nr 62 w miejscowości Mościska.

W opracowaniu jest „Studium transportowe i bezpieczeństwa transportu w mieście Płocku" (termin wykonania – grudzień 2008 r., I etap na początku września). Zakres obejmuje m.in.: diagnozę stanu istniejącego systemu transportowego, pomiary i analizy ruchu, wpływ planowanego rozwoju zintegrowanego systemu transportowego na funkcjonowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, program etapowych działań w zakresie rozwoju zintegrowanego systemu transportowego, model ruchu miejskiego oraz wnioski i zalecenia, w tym do strategii zrównoważonego rozwoju miasta.

Miejski transport publiczny stanowi komunikacja autobusowa: 40 linii o długości sieci 268 km. Długość linii regularnych prawie 638 km. 22 linie wykraczają poza granice administracyjne miasta, niektóre nawet na długości ok. 20 km (nr 1, 6). W ciągu 2007 r. przewieziono 21,6 mln. pasażerów. Tabor stanowi 129 autobusów, w tym 54 niskopodłogowe. Wiek 80, autobusów przekroczył 10 lat.

8.2.2 Energetyka

Gospodarką gazową na terenie miasta zajmuje się Mazowiecki Operator Systemu Dystrybucyjnego w Warszawie. Sieć gazowa to głownie gazociągi średniego ciśnienia o długości 130,3 km, które zasilają głównie odbiorców indywidualnych i niewielki procent odbiorców przemysłowych.

Tab. 97. Sieć gazowa w Płocku w latach 1998- 2006

Rok	Długość sieci w km	Podłączenia do budynków w szt.
1998	118,0	3 501
2002	123,0	3 789
2003	123,8	3 824
2004	126,0	3 932
2005	123,7	3 777
2006	130,3	4 056[1]

[1] w tym czynnych przyłączy gazowych 3 140

Źródło: Informacje z Przedsiębiorstwa Gazyfikacji Przewodowej i Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie Oddział Mazowiecki Okręgowy Zakład Gazownictwa „Gazownia Warszawska" w Warszawie, Mazowieckiej Spółki Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział Zakład Gazowniczy Warszawa Dział Rozwoju

Właścicielem **sieci cieplnej**, zasilanej z elektrociepłowni PKN ORLEN S.A., jest Fortum Płock Sp. z o. o. Na terenie miasta sieć cieplna ma długość 126,34 km. W latach 2004-2007 Fortum Płock Sp. z o. o. podejmowało rozbudowę sieci cieplnej, mającą wpływ na poprawę środowiska.

Miejska sieć ciepłownicza w Płocku ma obecnie **długość** około **127 km,** w tym ponad 24 km sieci preizolowanych. Z instalacjami **ponad 2 tysięcy obiektów** odbiorców współpracuje 6 grupowych węzłów osiedlowych oraz 1898 wysokoparametrowych węzłów cieplnych, z których 537 stanowi własność Spółki Fortum.

Tab. 98. Struktura odbiorców ciepła sieciowego w Płocku w roku 2008

Rodzaj odbiorców	Udział w sprzedaży w %
Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	60
Gospodarka komunalna i MTBS	16
Odbiorcy indywidualni – domy jedno.	4
Urzędy i instytucje	5
Obiekty przemysłowe i usługowe	9
Pozostali	6
Razem	**100**

Dane Fortum Płock Sp. z o.o.

W latach 2003-2007 PEC, a potem Fortum Płock Sp. z o.o. zrealizował 11 dużych zadań, związanych z rozwojem sieci, w tym mające pozytywny wpływ na środowisko, np.:

1. Budowa magistrali cieplnej o długości około 3,3 km i średnicy 406,4 / 560 w technologii rur preizolowanych (magistrala „C”),
2. Rozbudowa sieci w ul. Armii Krajowej i ul. Jana Pawła II i połączenie ich, co pozwoliło na przyłączyć nowo budowane obiekty mieszkalne i usługowe i umożliwiło podłączenia ciepła sieciowego do wielorodzinnych budynków mieszkalnych dotychczas ogrzewanych z kotłowni gazowych.
3. Budowa sieci ciepłowniczej w ul. Kościuszki i Piekarskiej, umożliwiająca przyłączanie nowych obiektów realizowanych w tym rejonie i dostawę ciepła sieciowego do budynków na Starym Mieście, dotychczas ogrzewanych z pieców i lokalnych kotłowni węglowych.
4. Partycypacja w kosztach przebudowy sieci ciepłowniczej realizowanej przez Urząd Miasta w ramach modernizacji ul. Tumskiej.
5. Udział w realizacji sieci na terenie Płockiego Parku Przemysłowo Technologicznego.

W wyniku opisanych przedsięwzięć długość sieci powiększyła się o około 12 km. Łącznie w latach 2004-2007 wydatkowano na rozwój sieci 26 mln. zł., z czego 9 mln. zł. na realizacją w latach 2004-2005 magistrali „C”.

Rozwój sieci, a zwłaszcza zakończenie jesienią 2005 r. budowy dawno zaplanowanej magistrali „C” zasilającej miasto od strony Podolszyc dało następujące korzyści:

1. znacząco poprawiły się warunki hydrauliczne sieci, zwłaszcza w rejonie Podolszyc i na Starym Mieście, powalając przyłączać nowych odbiorców ciepła, w tym w rejonach intensywnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego i usług;
2. uzyskana rezerwa przepustowości sieci pozwala, przez odciążenie innych odcinków magistralnych, na wzrost ilości energii cieplnej przesyłanej do pozostałych obszarów miasta, zwiększając elastyczność, dyspozycyjność i niezawodność całego systemu.

Magistrala „C” umożliwia likwidację uciążliwych dla środowiska niskoemisyjnych, energochłonnych lokalnych źródeł ciepła (kotłownie olejowe, piece akumulacyjne, piece i kotły węglowe małej mocy), których łączną moc oszacowano wcześniej na około 25 MW. Zgodnie z założeniami przyjmowanymi we wcześniejszych planach obciążenie tą mocą cieplną przejęło centralne źródło dostawy ciepła dla miejskiego systemu ciepłowniczego – elektrociepłownia PKN ORLEN S.A. Dysponuje ona emitorami o bardzo dobrych parametrach wyrzutu zanieczyszczeń na wysokość powyżej 140 m.

Tab. 99. Efekt ekologiczny uzyskany z realizacji przedsięwzięcia „Magistrala C" liczony w okresie rocznym

Rodzaj emisji substancji szkodliwych dla środowiska (zanieczyszczeń)	Ilości zanieczyszczeń emitowanych przed rozpoczęciem realizacji zadania [Mg/rok]	Ilości zanieczyszczeń emitowanych po zakończeniu modernizacji systemu [Mg/rok]	Zmiana ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska [Mg/rok]
Pyły ogółem	276,9	3,5	273,4
Dwutlenek siarki	206,8	123,8	83,0
Dwutlenek azotu	18,5	24,1	- 5,6
Tlenek węgla	830,8	0,4	830,4
Razem efekt [Mg/rok]	**1 333,0**	**151,8**	**1 181,2**

Dane Fortum Płock Sp. z o.o.

Kierunki rozwoju systemu ciepłowniczego Fortum w Płocku

Po przeanalizowaniu planów zagospodarowania przestrzennego Płocka za szczególnie rozwojowe dla systemu ciepłowniczego Płocka firma Fortum uznała trzy obszary: 1. Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny, 2. osiedla: Centrum i Śródmieście, 3. osiedla: Podolszyce Północ i Południe.

1. Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny

– docelowe zapotrzebowanie mocy szacowane na 40 MW
– odbiorcy: przemysłowi, którzy będą zasilani z przyłączy doprowadzających ciepło z wykorzystaniem wybudowanej na terenie Parku sieci ciepłowniczej

2. Osiedle Centrum i Śródmieście

– szacowane zapotrzebowanie mocy – 5 MW
– odbiorcy: nowi, którzy będą dołączani do sieci w miarę inwestowania na terenie tych osiedli

Zakładana jest rozbudowa sieci od ul. Bielskiej w kierunku ul. Ostatniej w celu podłączenia zabudowy planowanej pomiędzy ul. Bielską, Ostatnią, Kobylińskiego i Al. Spacerową. Z uwagi na bardzo wysoki poziom niezbędnych nakładów inwestycyjnych, rozbudowa sieci w tym kwartale ulic warunkowana jest zapewnieniem (zapisanym w planach Miasta) wieloletnich dostaw ciepła dla tego rejonu w ilości odpowiadającej mocy zamówionej na poziomie minimum 3 MW.

Zakładana jest rozbudowa sieci od ul. Królewieckiej do ul. Sienkiewicza w celu zasilenia projektowanego kompleksu inwestycyjnego „Złoty Róg". Wzrost zapotrzebowania ciepła brany jest pod uwagę w projektowanej przebudowie sieci na terenie CH Tayger dla ogrzewania budynków przy ul. Sienkiewicza 48, 50, 52. Dla umożliwienia skorzystania z tańszego ciepła sieciowego zakłada się w dalszej perspektywie przejście z siecią przez ul. Kwiatka do istniejących budynków MTBS i ARS ogrzewanych z kotłowni gazowych. Zakładane zwiększenie mocy zamówionej – 2 MW.

Zakłada się podłączanie do sieci cieplnej nowo projektowanych budynków po obu stronach ul. Piekarskiej (dawne działki ARS-u) i innych obiektów Agencji Rewaloryzacji Starówki przy ulicach: Grodzkiej, Jerozolimskiej i Placu 13 Straconych a także podłączanie budynków zlokalizowanych wzdłuż ul. Kościuszki, szczególnie po parzystej stronie ulicy.

3a. Osiedle Podolszyce Północ

– szacowane zapotrzebowanie mocy – **6** MW

Zakładana jest kontynuacja podłączania nowych odbiorców ulokowanych wzdłuż ul. Armii Krajowej oraz rozbudowa systemu na północ od tej ulicy w zależności od tempa rozwoju budownictwa mieszkaniowego, a w perspektywie – rozbudowa głównej sieci wzdłuż ul. Armii Krajowej do istniejących wielorodzinnych budynków ogrzewanych z kotłowni gazowych dla udostępnienia tańszego ciepła sieciowego.

Realizowane jest podłączanie do systemu ciepłowniczego osiedla Podolszyce wzdłuż ulicy Wyszogrodzkiej (projektowane centra handlowe).

3b. Osiedle Podolszyce Południe

– szacowane zapotrzebowanie mocy – 9 MW

Wykonano przyłączenie do sieci od strony ul. Wyszogrodzkiej obiektów usługowo-handlowych powstającej Galerii Wisła. Podjęto rozbudowę głównej sieci ciepłowniczej wzdłuż ul. Jana Pawła II w celu doprowadzenia jej do istniejących budynków mieszkalnych ogrzewanych obecnie z kotłowni gazowych. Zakłada się kontynuację podłączania nowych odbiorców ulokowanych wzdłuż ul. Jana Pawła II (projektowane wielorodzinne budynki mieszkaniowo-usługowe).

W przypadku znacznego wzrostu zapotrzebowania na ciepło w mieście i zapewnienia odpowiedniej lokalizacji Fortum gotowe jest rozważać zaangażowanie w budowę w Płocku pracującej „w skojarzeniu" **elektrociepłowni HCP** (z wykorzystaniem biopaliw).

Oświetlenie i iluminacja

Oświetlenie w mieście kompleksowo jest modernizowane od 2003 r. Jej celem jest nie tylko odnowa sieci oświetleniowej związana z wymianą m.in. opraw, słupów, kabli czy szaf rozdzielczo-pomiarowych, ale także upiększenie ulic i utrzymanie stylistycznej jednorodności. Działania te dotyczą zmian na energooszczędne oświetlenie sodowe. Co roku z budżetu miasta realizowane są inwestycje w zakresie modernizacji oświetlenia. Od kilku lat wprowadzane są również zmiany oświetlenia na obszarze Śródmieścia z zastosowaniem latarni stylizowanych. W bieżącym roku zmiany takie realizowane są na ulicach 1 Maja i Pięknej. Planowane są dalsze zmiany oświetlenia na ulicy Kazimierza Wielkiego, Zduńskiej i Okrzei.

Płock otrzymywał wyróżnienia za działania w zakresie modernizacji oświetlenia. W konkursie „Na najlepiej oświetloną gminę i miasto 2005 roku" wyróżnienia przyznano w dwóch kategoriach: „Kompleksowe inwestycje i modernizacje oświetlenia dróg i ulic" oraz „Oświetlenie wybranej przestrzeni lub obiektu". Konkurs organizowany jest przez Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza. Płock oceniany był wśród miast i gmin powyżej 70 tys. mieszkańców. W 2006 r. Płock awansował na III miejsce w konkursie „Na najlepiej oświetloną gminę i miasto 2006 roku". Tym razem nagrodzono miasto za iluminację kościoła farnego. Podobnie był wyróżniany w r. 2007.

Tab. 89. Oświetlenie Płocka w latach 1998 - 2007

Rok	Ilość punktów świetlnych				Moc oświetlenia w KW			
	ogółem	lampy rtęciowe	lampy sodowe	inne	ogółem	lampy rtęciowe	lampy sodowe	inne
1998	7 933	1 075	6 742	116	1 697,0	269,9	1 373,8	53,3
2002	8 639	791	7 717	131	1 631,5	112,6	1 453,9	65,0
2003	9 069	720	8 217	132	1 628,9	96,3	1 467,6	65,0
2004	9 394	659	8 602	133	1 650,8	87,8	1 497,9	65,1
2005	9 603	659	8 765	179	1 656,9	87,8	1 495,9	73,2
2006	9 980	615	9 160	205	1 660,3	82,3	1 527,9	50,1
2007	10 995	593	10 079	323	1 766,2	78,4	1 603,2	84,7

Źródło: Urząd Miasta Płocka - Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

W Płocku została wykonana **iluminacja świetlna** kilku obiektów: Katedry, Urzędu Miasta, kościoła na Górkach, kościoła farnego, budynku byłego Urzędu Wojewódzkiego - Kamery Pruskiej. W roku 2008 planowana jest iluminacja mostu im. Legionów J. Piłsudskiego.

8.2.3 Gospodarka wodno-ściekowa

Woda dla mieszkańców miasta Płocka pochodzi z ujęcia powierzchniowego „Grabówka" i zasobów podziemnych. Czynnych jest 7 studni głębinowych. Ilość pobranej wody w podziale na wodę powierzchniową i podziemną przedstawia się następująco:

Tab. 100. Źródła zaopatrzenia w wodę

Rok	Woda z ujęć głębinowych (m^3)	Woda z ujęcia powierzchniowego (m^3)	Łączny pobór w roku (m^3)
2006 r.	3 210 484	3 857 435	7 067 919
2007 r.	3 666 730	3 203 944	6 870 674

Źródło: Dane Wodociągów Płockich Sp. z o. o.

Stopień zwodociągowania miasta wykazuje tendencję rosnącą. Na koniec 2007 r. wynosi 99,3%.

Tab. 101. Urządzenia wodociągowe w Płocku w latach 1998 - 2007 i ich dobowa zdolność produkcyjna

Lata	Sieć wodociągowa				Ilość przyłączy (szt.)	Dobowa zdolność produkcyjna ujęć wody (m^3/d)	Zużycie wody ogółem (m^3/d)
	ogółem (km)	magistral -na (km)	rozdzielcza (km)	przyłącza (km)			
1998	317,0	21,3	192,2	103,5	6 910	40 000	17 397
2002	355,0	22,7	210,2	122,1	7 959	40 953	15 421
2003	364,0	23,0	216,0	126,0	8 160	40 000	19 772
2004	383,0	22,7	231,1	129,2	8 330	40 000	15 783
2005	392,6	24,1	237,7	130,8	8 399	40 000	15 296
2006	402,3	24,1	245,2	133,0	8 485	40 000	15 273
2007	421,6	24,1	258,1	139,4	8 807	40 000	15 362

Źródło: Dane Wodociągów Płockich Sp. z o. o.

Od 2002 r. są 2 stacje uzdatniania wody: SUW przy ul. Górnej 56 B i SUW Płock-Góry. Ich dobowa zdolność produkcyjna wynosi 40 000 m^3/d.

Poza ujęciami eksploatowanymi przez Wodociągi Płockie na terenie miasta funkcjonują ujęcia zakładowe. W Płocku nie występuje deficyt wody. Woda pobierana jest również z Wisły przez Zakład Produkcyjny PKN Orlen S.A. dla celów przemysłowych. Pobór wody oraz odprowadzanie do tej rzeki ścieków przez zakład przedstawia tabela poniżej:

Tab. 102. Pobór wody z Wisły i odprowadzanie ścieków przez Zakład Produkcyjny PKN Orlen S.A.

Parametr	Ilość (m^3)			
	2004	2005	2006	2007
Pobór wody z Wisły	16 855 096	17 861 000	22 371 985	23 721 604
Ilość wód zawróconych	5 185 078	3 295 272	2 964 037	2 832 795
Ilość ścieków odprowadzanych do Wisły	8 945 930	9 043 363	10 641 497	12 744 813

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Tab. 103. Częstotliwość awarii sieci wodociągowej w 2007 roku

Wyszczególnienie	2007 rok				
	Rok	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Liczba awarii przyłączy	55	14	13	14	14
Liczba awarii sieci	84	21	10	10	43
Razem	**139**	**35**	**23**	**24**	**57**

Źródło Dane Urzędu Miasta

Duża liczba awarii wodociągowych w IV kwartale 2007 r. spowodowana była utrzymywaniem się niskich temperatur i częstymi ich zmianami z dodatniej na ujemną i odwrotnie, co prowadziło do zamarzania i rozmarzania gruntu i naprężeń rurociągów. Wszystkie awarie miały charakter lokalny. Średni czas ich usuwania wyniósł 6,5 godz. Awarie wymagające zamknięcia wody powyżej 12 godzin dotyczyły 11 przypadków. W 49 awariach przyczyną była korozja, w 47 – pęknięcia wodociągu, w 43 – rozszczelnienia na połączeniach.

W ramach **edukacji** ekologicznej mieszkańców w zakresie **oszczędzania wody** Wodociągi Płockie Sp. z o.o. prowadzą program „Woda Nasza, Ścieki Wasze". Jest to projekt edukacji dzieci i młodzieży obejmujący kompleksowo zagadnienia związane ze sposobem ujmowania wody, technologią jej uzdatniania i dystrybucją, a także odbiorem i oczyszczaniem ścieków. Temat oszczędzania wody jest tematem wiodącym. Lekcje ekologiczne odbywają się w szkołach jako prezentacje multimedialne dla poszczególnych grup wiekowych, a także w obiektach Wodociągów Płockich, m. in. na terenie Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Górnej w Płocku. Tematy związane z oszczędzaniem wody były też omawiane w czasie trwania Dni Otwartych Wodociągów Płockich w październiku 2006 roku. W 2 ostatnich latach w ramach programu „Woda Nasza – Ścieki Wasze" edukacją zostało objętych 4000 osób.

Płock należy do miast o wysokim stopniu **skanalizowania.** Na koniec 2007 r. wynosiło ono 94,3%. Długość sieci kanalizacyjnej przyrasta każdego roku: w r. 2006 ogółem było 229,2 km, w tym sieci ogólnospławnej 37,1 km, sanitarnej 141,0 km, przyłączy 51,1 km, w r. 2007 długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 231,2 km, w tym sieci ogólnospławnej – 37,1 km, sanitarnej – 142,3 km i przyłączy – 51,8 km. Stopień skanalizowania miasta obrazuje tabela poniżej:

Tab. 104. Infrastruktura kanalizacyjna w Płocku w latach 1998 - 2007

Rok	Sieć kanalizacyjna			Przyłącza		Przepompownie		
	ogółem	sanitarna	ogólno-spławna			ogółem	pośrednie[a)]	bezpo-średnie[b)]
	[km]	[km]	[km]	[km]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
1998	231,6	68,8	61,8	39,2	2 905	6	4	2
2002	200,0	115,4	38,1	46,5	3 610	8	4	4
2003	205,8	119,2	38,1	48,5	3 804	9	6	3
2004	224,3	136,3	38,1	49,9	3 980	17	14	3
2005	227,1	138,6	38,1	50,4	4 027	19	16	3
2006	229,2	141,0	37,1	51,1	4 085	21	18	3
2007	231,2	142,3	37,1	51,8	4 175	25	22	3

[a)] Przepompownie pośrednie: przy ul. Mazura, ul. Mehoffera, ul. Bukowej, Grabówka, ul. Podleśnej, ul. Szpitalnej „Pirania", ul. Ośnickiej, ul. Wiśniewskiego, Imielnica „Andoria", ul. Popłacińskiej, ul. Sannickiej, ul. Chruściela, ul. Mostowej, przepompownia „Cotex", ul. Widok i ul. Miodowej, ul. Kasztanowej, ul. Wiosennej, ul. Gościniec, ul. Oazy, ul. Srebrnej, ul. Mazowieckiej

[b)] Przepompownie bezpośrednie: przy ul. Jasnej, ul. Strażackiej, ul. Szpitalnej. Oczyszczalnie ścieków: Maszewo n/ Wisłą, Płock: Radziwie, Góry, Borowiczki.

Źródło: Dane Wodociągów Płockich Sp. z o. o.

Od 2004 r. Wodociągi Płockie eksploatują 4 **oczyszczalnie ścieków komunalnych** pochodzących z terenu miasta: „Maszewo", „Radziwie", „Góry" oraz „Borowiczki".

W związku z podjęciem przez Wodociągi Płockie działań w kierunku pozyskania środków finansowych z Funduszu Spójności UE dla realizacji zadań inwestycyjnych związanych z gospodarką ściekową w Płocku zostało opracowane Studium Wykonalności dla zadania "Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Płocka". W opracowaniu tym ustalono kierunki rozwoju i warianty całościowej rozbudowy systemu kanalizacji w Płocku. Analiza techniczno-finansowa wykazała, że najefektywniej jest zrealizować kompleksową modernizację i rozbudowę miejskiej oczyszczalni ścieków w Maszewie i odstąpić od budowy oczyszczalni „Wschód", a także zlikwidować oczyszczalnie w Górach i Radziwiu, a na ich miejscu wykonać przepompownie ścieków z przetłoczeniem ścieków do zlewni oczyszczalni „Maszewo". Taki wariant odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych został przyjęty rozporządzeniem nr 10 Wojewody Mazowieckiego z dnia 30. 06. 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Płock. Wyznaczono ją o równoważnej liczbie mieszkańców 160 000, z oczyszczalnią ścieków komunalnych w Maszewie.

Są też **oczyszczalnie zakładowe**, w tym największe przemysłowe: Zakładu PKN Orlen S.A. i PERN Przyjaźń. S.A.

Zakład Produkcyjny PKN Orlen S.A. ponosi nakłady inwestycyjne na zadania związane z ochroną wód i poprawą jakości ścieków. W przeciągu lat 2004-2007 przeprowadzono na terenie zakładu modernizację przepompowni ścieków na działce 2B, ograniczającą ilość węglowodorów kierowanych do kanalizacji, modernizację kanalizacji magistralnych mającej na celu poprawę pewności działania i jej uszczelnienie, modernizację Stacji Demineralizacji Wody i Uzdatniania Kondensatu zapewniającej uśrednienie stężeń ścieków czy też budowę węzła utylizacji osadów płynnych, usprawniającą gospodarkę osadami z oczyszczania ścieków.

Również firma Galwa-Kor Sp. z o.o. w roku 2006 zrealizowała inwestycję nowoczesnej, automatycznej podczyszczalni ścieków galwanicznych, dofinansowanej z funduszy europejskich. Nakłady w wysokości 1,2 mln zostały przeznaczone na oczyszczalnię, która oczyszcza około 8-11 m^3/godzinę z tym, że ok. 6-7 m^3/godzinę wód podczyszczanych zawraca do obiegów, dlatego zużycie wody wynosi 2-4 m^3/godzinę. Eksploatacja tej oczyszczalni zapewnia spełnianie wymogów w zakresie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w ściekach oraz recykling wody. Decyzją Wojewody Mazowieckiego w r. 2007 Galwa-Kor Sp. z o.o. uzyskała pozwolenie zintegrowane dla instalacji do powierzchniowej obróbki metali z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrochemicznych, w których całkowita objętość wanien procesowych przekracza 30 m^3.

Do wód powierzchniowych na terenie Płocka odprowadzane są też **wody opadowe**. Sieć kanalizacji deszczowej jest fragmentaryczna, a wody opadowe odprowadzane są do rzeki Brzeźnicy, Rosicy i Wisły lub odprowadzane do kanalizacji ogólnospławnej. Część kanalizacji deszczowej przed wlotem do rzeki ma elementy oczyszczania typu piaskowniki i separatory. Niektóre wyloty maja zainstalowane układy Eco Drain. Istnieją dwa systemy odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni dróg i parkingów o nawierzchni szczelnej:

1. system kanalizacji ogólnospławnej odprowadzający ścieki z ulic i parkingów o łącznej powierzchni 281.700 m^2 do Wisly poprzez oczyszczalnię w Maszewie.
2. system kanalizacji deszczowej odprowadzający ścieki z ulic i parkingów o łącznej powierzchni 810.400 m^2 do odbiorników (Wisły, Rosicy, Brzexnicy) kilkunastoma wylotami[32].

W latach 2004-07 zrealizowano za 10.153 mb sieci kanalizacji deszczowej dla zlewni o powierzchni zlewni ponad 123 tys. m^2, ponosząc koszty 1,1 mln zł.

[32] Program Ochrony środowiska dla Miasta Płocka, Płock 2004 http://download.ump.pl/bip//dane/os/pos.pdf

8.2.4 Oczyszczanie miasta i gospodarka odpadami komunalnymi stałymi

Odpady komunalne wytwarzane na terenie Płocka przekazywane są do odzysku i unieszkodliwiania Zakładowi Utylizacji Odpadów komunalnych w Kobiernikach Sp.zo.o. Zakład ten, zlokalizowany w odległości ok. 10 km od Płocka (na terenie Gminy Stara Biała) uruchomiony została w 2000 r. Jest to obiekt wyposażony w urządzenia umożliwiające kompleksową gospodarkę odpadami komunalnymi w tym linię do segregacji odpadów i kompostownia odpadów

Tab. 105. Odpady komunalne przyjęte do ZUOK w Kobiernikach w latach 2002-2007 (w Mg)

Lata	Ogółem do utylizacji	Na składowisko	Narastająco składowisko	Przetworzone na kompost
2002	36 444	11 645	371 177	24 799
2003	36 970	9 838	381 015	27 132
2004	37 693	11 579	392 594	26 114
2005	44 094	12 885	405 479	31 209
2006	50 226	14 404	419 883	35 822
2007	50 067	17 087	436 970	32 980

Źródło: Informacja z Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach k/ Płocka

Poniższa tabela ilustruje łączne ilości odpadów komunalnych przyjmowanych, odzyskiwanych i unieszkodliwianych w zakładzie. Pochodzą one w przeważającej części z Płocka, jedynie część tych odpadów w latach 2004-2005 wywożona była przez firmę Remondis Sp. z o.o. na składowisko odpadów w Cieszewie w gminie Drobin. Ponadto do Kobiernik dostarczane są odpady z okolicznych gmin. Jak wynika z tabeli ilość przyjmowanych w ZUOK Kobierniki odpadów ma tendencję rosnącą do 2006 r. Na zanik tej tendencji wpływ ma cena utylizacji odpadów i związany z tym ich wywóz na inne składowiska.

Tab. 106. Odpady komunalne dostarczone do ZUOK w Kobiernikach według dostawców

Rok	Powierzchnia wysypiska w ha	a / b	Odpady ogółem	w tym:					
				„SITA"-PGK Sp. z o. o.	Eko-Maz	Remondis	Sprzątanie świata	Pozostali	
								ogółem	Wodociągi Płockie
2002	1,56	a	36 444	21 725	8 003	4 313	-	2 403	-
		b	100,00	59,61	21,96	11,83	-	6,59	-
2003	1,56	a	36 970	20 275	8 400	2 565	20	5 710	1 493
		b	100,00	54,84	22,72	6,94	0,05	15,44	4,04
2004	3,07	a	37 693	20 614	8 508	936	15	7 619	6,5
		b	100,00	54,69	22,57	2,48	0,04	20,21	0,02
2005	3,07	a	44 094	23 361	7 873	2 053	24	5 989	346
		b	100,00	52,98	17,86	4,66	0,05	13,58	0,78
2006	3,07	a	56 422	25 933	9 003	8 328	16	13 157	1 434
		b	100,00	45,96	15,96	14,76	0,03	23,32	2,54
2007	3,07	a	50 067	23 936	9 564	8 480	17	8 070	2
		b	100,00	47,81	19,10	16,94	0,03	16,12	0,00

a- w tonach; b- w %

Źródło: Informacja z ZUOK w Kobiernikach

Według przeprowadzonych w 2005 r. przez OBREM Łódź szczegółowych badań dot. mor-

fologii wytworzonych na terenie Płocka odpadów komunalnych średni skład morfologiczny tych odpadów przedstawia się następująco:

Tab. 107. Średni skład morfologiczny tych odpadów

L.p.	Strumień odpadów komunalnych	%	Ilość odpadów w 2007 r. w Mg
1.	Papier i tektura	13,0	4886,2
2.	Tekstylia	2,9	1089,9
3.	Tworzywa sztuczne	17,4	6540,0
4.	Szkło	21,5	8080,9
5.	Metale	4,4	1653,8
6.	Odpady spożywcze pochodzenia roślinnego	28	10524,3
7.	Odpady spożywcze pochodzenia zwierzęcego	1,7	638,9
8.	Pozostałe organiczne	1,9	714,1
9.	Pozostałe mineralne	1,2	451,0
10.	Frakcja drobna <10mm	8,0	3006,9
RAZEM:		**100,0**	**37 586,0**

Odpady podlegające selektywnej zbiórce to odpady z poz. 1-5. Ich teoretyczny udział w strumieniu odpadów komunalnych wynosi ok. 60%.

Interpretując podany skład procentowy wytwarzanych na terenie Miasta Płocka odpadów komunalnych w aspekcie ich selektywnej zbiórki, uwzględnić trzeba następujące fakty:

- Nie wszystkie odpady z poz. 1-5 nadają się do selektywnej zbiórki z uwagi na zabrudzenie, przegnicie, stłuczenie, rozmiary itp. Dotyczy to szczególnie papieru, tektury, tekstyliów i szkła. Przeprowadzone badania nie określają procentowych możliwości odzysku tych odpadów.
- Część odpadów wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych podlega zbiórce poza ewidencją. Są to:
  - tekstylia – odpady tego typu zbierane są przez przedsiębiorców firmowanych przez PCK i inne organizacje społeczne do metalowych pojemników rozstawionych na terenie miasta;
  - metale – z uwagi na korzystne ceny zbierane są przez indywidualnych zbieraczy i dostarczane do punktów zbiórki złomu;
  - papier i tektura – szczególnie tektura podlega zbieraniu podobnie jak złom metalowy;
  - odpadów opakowaniowych z dużych placówek handlowych, o ile nie trafiają one do przedsiębiorstw odbierających odpady komunalne z Płocka (SITA, EKO-MAZ, REMONDIS).

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych

Z uwzględnieniem powyższych zastrzeżeń ilość zebranych selektywnie z terenu Płocka odpadów komunalnych opakowaniowych (surowców wtórnych) w latach 2004-2007 przedstawia się jak w tabeli.

Tab. 108. Ilości zebranych selektywnie z terenu Płocka odpadów komunalnych opakowaniowych

Rok	Podmiot	Makulatura	Tworzywa sztuczne	Szkło	Inne (metale, tekstylia)	RAZEM
	ZGRP (SITA)	386,79	334,12	449,2	1,14	1171,25
	EKO-MAZ	35,18	25,94	21,38	0,04	82,54
	Remondis	80,4	14,4	-	-	94,8
2004	**Razem**	**502,37**	**374,46**	**470,58**	**1,18**	**1 348,59**
	ZGRP (SITA)	374,3	320	386,2	0,5	1081
	EKO-MAZ	40,1	30,4	39,3	1,8	111,6
	Remondis	84,7	10,4	-	-	95,1
	Petro-Remont	68,4	15,7	-	-	84,1
2005	**Razem**	**567,5**	**376,5**	**425,5**	**2,3**	**1 371,8**
	ZGRP (ZUOK w Kobiernikach)	500,6	402,6	334,9	11,3	1249,4
	EKO-MAZ	60,2	57,2	27,8	4,1	149,3
	Remondis	95	48,9	10,3	-	154,2
	Petro-Remont	75,2	24	-	-	99,2
	SITA	520,7	485,8	533,2	361,7	1901,4
2006	**Razem**	**1251,7**	**1018,5**	**906,2**	**377,1**	**3 553,5**
	SITA (w tym ZGRP)	507,15	603,59	581,85	31,0	1723,59
	EKO-MAZ	70,35	64,48	44,52	6,32	185,67
	Remondis	220,0	7,4	16,0	17,9	261,3
	Petro-Remont	68,2	22,57	-	-	90,77
2007	**Razem**	**865,7**	**698,04**	**642,37**	**55,22**	**2 261,33**

Tabela uwzględnia ilości odpadów opakowaniowych zbieranych w ramach selektywnej zbiórki organizowanej przez Związek Gmin Regionu Płockiego. W latach 2004, 2005 i 2007 odbiorcą tych odpadów była PGK SITA Sp. z o.o. - podano wówczas. ilości łączne odpadów zebranych przez ZGRP i SITĘ samodzielnie (ilości tych ostatnich były symboliczne). W 2006 r. odpady odbierał ZUOK w Kobiernikach Sp. z o.o. W roku tym PGK SITA podała dane statystyczne oddzielnie – odebrała wtedy duże ilości odpadów opakowaniowych od dużych placówek handlowych z terenu Płocka, co zawyżyło statystykę. W roku 2007 PGK SITA wykazuje niemal wyłącznie ilości odpadów zebranych w ramach zbiórki ZGRP. Z powodów wymienionych minimalne efekty przyniosła zbiórka metali i tekstyliów. Wykazana przez PGK Sita Sp. z o.o. w 2007 r. zbiórka tekstyliów (361,7 Mg) dot. odpadów z mokrej obróbki odpadów tekstylnych przejętych jednorazowo od ich wytwórcy.

Zorganizowana selektywna zbiórka odpadów trwa na terenie Płocka od 2004 r., a jej wdrożeniem zajął się Związek Gmin Regionu Płockiego.

Aktualnie Miasto Płock wykorzystuje do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych około 750 pojemników o pojemności 1,1 m^3 i 1,5 m^3 służących do zbiórki makulatury, szkła, tworzyw sztucznych i metali. Pojemniki te, różniące się kolorystycznie, rozmieszczane są po terenie Płocka w zestawach po 3 szt., w taki sposób, aby jak najwięcej użytkowników mogło z nich korzystać. Ponadto jest 25 pojemników do gromadzenia zużytych baterii (rozmieszczanych) w szkołach), 3 kontenery specjalistyczne do selektywnego gromadzenia odpadów niebezpiecznych pochodzenia komunalnego oraz 19 kontenerów KP-7.

Wydatki na selektywną zbiórkę wyniosły:

- **2005 r**. - 334 517 PLN
- **2006 r**. - zbiórkę obsługiwał ZUOK w Kobiernikach (koszty rekompensował on sobie w drodze sprzedaży zebranych odpadów),
- **2007 r**. - 357 663 PLN

Selektywną zbiórkę odpadów komunalnych prowadzi ponadto od 2001 r. firma EKO-MAZ Sp. z o.o.. Spółka rozstawiła na terenie osiedli 330 pojemników SM 1100 z przeznaczeniem na zbiórkę makulatury, tworzyw sztucznych i szkła. Odpady komunalne podlegają ponadto segregacji, w wykonanych do tego celu 8 altankach śmietnikowych przez zatrudnionych tam pracowników.

W posiadaniu firmy Remondis Sp. z o.o. znajduje się 60 pojemników na zbiórkę szkła: wykorzystywane są ona na terenach otwartych i na terenie szkół.

Odzysk odpadów realizowany jest również u ich odbiorcy: ZUOK w Kobiernikach Sp. z o.o. na linii segregacji tych odpadów.

Miasto Płock nie może uzyskać wiarygodnych informacji na temat rodzaju i ilości tu odzyskanych odpadów. Spółka tłumaczy to faktem, iż nie ewidencjonuje oddzielnie odpadów odbieranych z Płocka i ościennych gmin.

W sprawozdaniu za rok 2007 ZUOK wykazał odzysk następujących ilości odpadów:

- papier i makulatura 612,91 Mg
- tworzywa sztuczne 699,28 Mg
- szkło 1124,39 Mg
- **RAZEM: 2436,58 Mg**

Nie wiadomo, ile z tych odpadów pochodzi z gmin ościennych i czy niektóre z tych odpadów nie były uwzględnione w statystyce firm wywozowych działających na terenie Płocka.

Oceniając efekty dotychczasowych starań mających na celu wyodrębnienie odpadów użytecznych ze strumienia odpadów komunalnych należy stwierdzić, że nie są one satysfakcjonujące, choć 5% zbiórka tych odpadów z ogólnej ich ilości odpadów komunalnych zbieranych z terenu miasta, stawia Płock na jednym z pierwszych miejsc w kraju. Cenną inicjatywą, podjętą przez miasto Płock wspólnie z Związkiem Gmin Regionu Płockiego oraz firmami przewozowymi jest organizacja od kilku lat konkursu pod tytułem „ Segreguj odpady". Konkurs jest adresowany do placówek oświatowych na terenie miasta, a jego głównym celem jest edukacja w zakresie selektywnej zbiórki odpadów. W wyniku konkursu kształtowane są właściwe postawy dzieci i młodzieży w zakresie postępowania z odpadami, a przy okazji zbieranych jest ca 1% surowców wtórnych z całości zbiórki selektywnej w sposób wzorcowy dla zbiórki pojemnikowej.

8.3 Gospodarka przestrzenna i tereny inwestycyjne

Płock położony jest po obu stronach rzeki Wisły. Na część prawobrzeżną przypada ok. 70% powierzchni i ok. 94% ludności, na część lewobrzeżną ok. 30% powierzchni i ok. 6% ludności.

Dokument nadrzędny w zakresie polityki przestrzennej miasta – ***Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*** – zostało dla Płocka uchwalone przez Radę Miasta w 1998 r. W maju 2007 r. Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do zmiany Studium. Jako jeden z materiałów wejściowych do prac projektowych nad zmianą studium miasto zleciło opracowanie Studium transportowego i bezpieczeństwa transportu w mieście. Planuje się zlecić wykonanie opracowania ekofizjograficznego dla całego obszaru miasta.

Podstawowym narzędziem realizacji zapisanej w studium polityki przestrzennej są ***miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego***, których obecnie jest w mieście 45. Obejmują one 34,25% powierzchni miasta. Trwają prace nad sporządzeniem 8 planów. Po ich uchwaleniu Płock będzie posiadał plany miejscowe dla terenów o powierzchni około 3.378 ha**,** co stanowić

będzie **38,4%** powierzchni miasta.

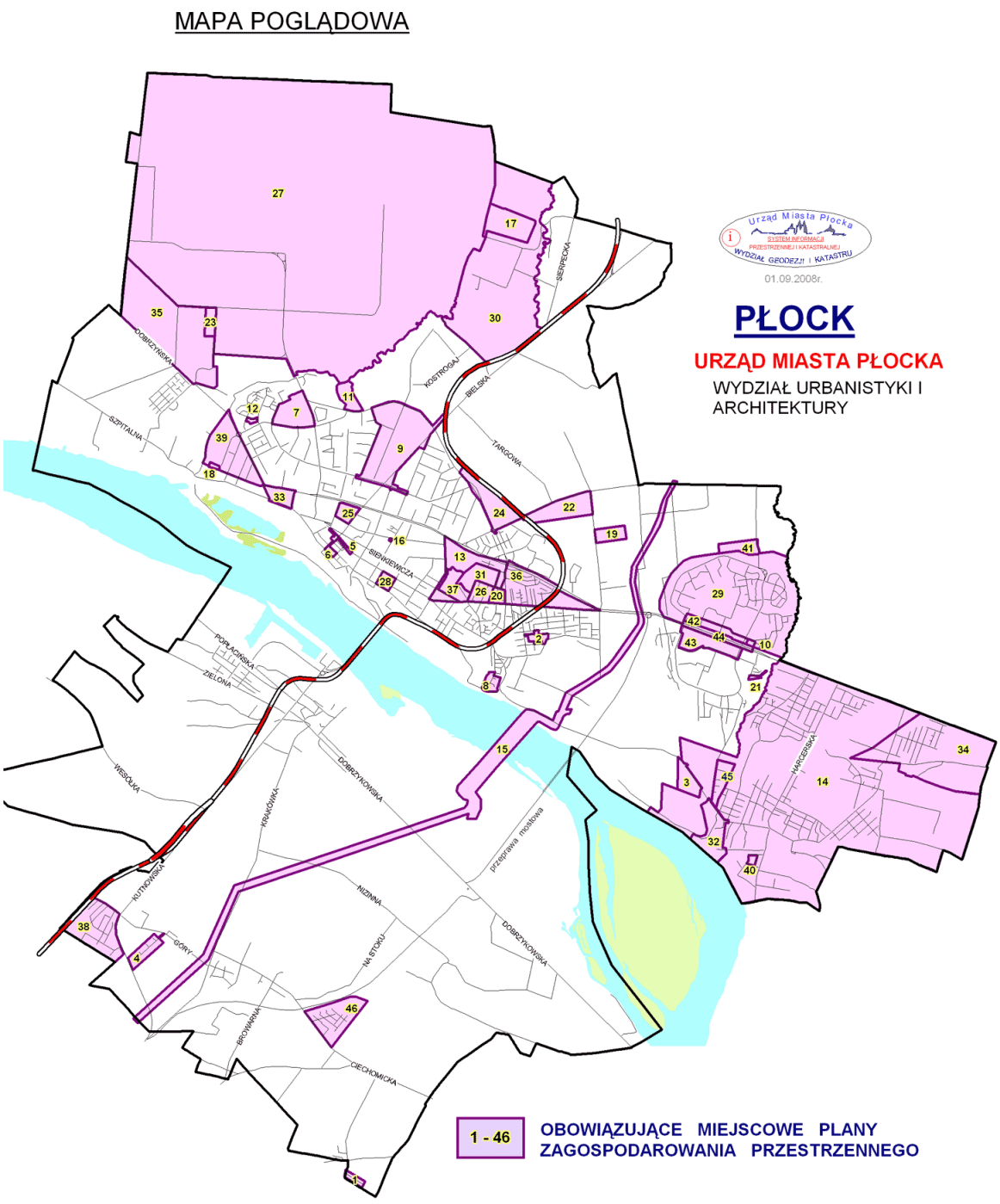

Rys. 6. Pokrycie terenu miasta przez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Źródło: Urząd Miasta

Pokrycie Płocka miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego należy ocenić jako wysokie, gdyż zgodnie z *Raportem o stanie i uwarunkowaniach prac planistycznych w gminach na koniec 2005 roku* opracowanym przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN na zlecenie Ministerstwa Budownictwa powierzchnia kraju objęta obowiązującymi planami miejscowymi wynosiła wówczas 19,7%, miast na prawach powiatu – 21,2%, **Płocka – 33,8%,** Warszawy - 13,9%, Białegostoku - 5,1%, Gdańska – 47,6%, Kielc – 2,2%, Olsztyna – 24,7%, Rzeszowa – 6,4%, Torunia - 20,9%..

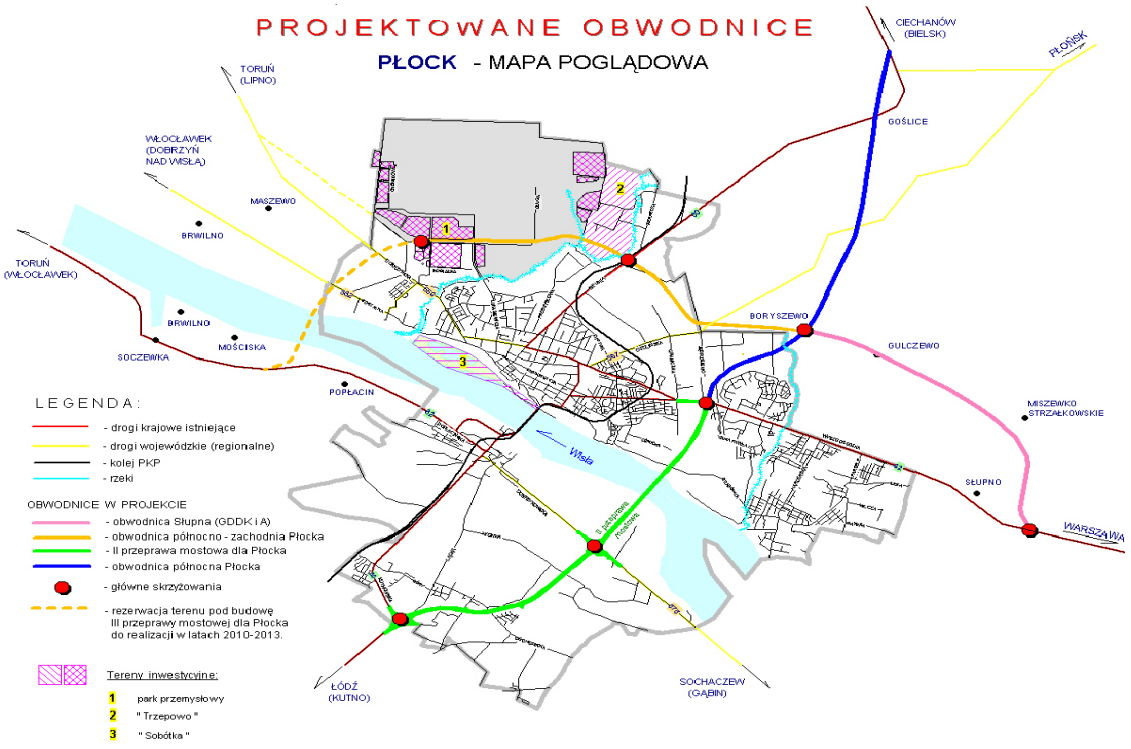

Rys. 7. Tereny inwestycyjne miasta i projektowane obwodnice

Źródło: materiały Urzędu Miasta

Największym kompleksem **terenów inwestycyjnych** dla dziełalnosci gospodarczej jest **Płocki Park PrzemysłowoTechnologiczny**. Jego tereny inwestycyjne podzielone są na 8 stref o profilu biurowo-usługowym, usługowo-produkcyjnym oraz produkcyjno-przemysłowym. Blisko 130 ha gruntów jest uzbrojonych, uzbrojenie pozostałych zaplanowane jest do końca 2010 r.

Tereny produkcyjno-przemysłowe stanowi strefa I, II i VIII. Preferowaną aktywnością jest działalność przemysłowa, technologiczna i badawczo-wdrożeniowa – ze szczególnym uwzględnieniem produkcji chemicznej, biochemicznej, przetwórstwa produktów ropy naftowej i surowców powstałych z produkcji ropy naftowej. Strefa VIII (ok. 2,4 ha) przeznaczona jest wyłącznie pod Wytwórnię Etoksylatów spółki PCC Rokita S.A. Strefy I i II oferują ok. 60 ha nieuzbrojonych gruntów przeznaczonych na szeroko rozumianą działalność przemysłową. Podłączenie wszystkich niezbędnych mediów zaplanowane jest na 4 kw. 2009 r. Strefy I i II zlokalizowane są na wschód od Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. w pobliżu węzła kolejowego rafinerii i spółki Basell ORLEN Polyolefins, w odległości ok. 7 km od centrum miasta i centrum administracyjnego PPPT.

Tereny usługowo-produkcyjne stanowią strefy: III, IV, V, VI o łącznej powierzchni 106 ha,

uzbrojone we wszystkie media niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej (oraz strefa VII nie stanowiąca przedmiotu oferty inwestycyjnej PPPT, wykorzystawana na działalność gospodarczą i rekreacyjną). Preferowaną aktywnością tych terenów jest działalność administracyjno-biurowa, naukowa, usługowa, technologiczna oraz przemysłowa. Odległość od centrum administracyjnego PPPT wynosi ok 2,5 km.

W bliskim sąsiedztwie stref zlokalizowana jest duża zajezdnia komunikacji miejskiej, bezpłatne miejsca postojowe dla samochodów osobowych i ciężarowych a także całodobowe parkingi strzeżone.

Tereny biurowo-usługowe stanowią część strefy III i VII. Preferowaną aktywnością jest działalność administracyjno-biurowa, naukowo-badawcza, badawczo-wdrożeniowa oraz produkcja nieuciążliwa dla otoczenia. Łączny obszar wynosi ok. 30 ha gruntów inwestycyjnych. Strefa III, ze względu na rekreacyjny charakter nie stanowi obecnie przedmiotu oferty inwestycyjnej PPPT. Strefa VII obecnie wykorzystywana jest w całości pod działalność gospodarczą następujących spółek:

- • ORLEN Medica Sp. z o.o. (klinika medyczna),
- • PKN ORLEN S.A. (budynki administracyjne),
- • PPPT S.A. (centrum administracyjne),
- • Ośrodek Badawczo Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego S.A. (działalność badawczo – produkcyjna),
- • Naftoremont-Serwis Sp. z o.o. (usługi serwisowe),
- • ORLEN Projekt S.A. (usługi projektowe i inżynieryjne),
- • KTI Poland S.A. (usługi projektowe i inżynieryjne),
- • Polimex-Sices Polska Sp. z o.o. (wykonawstwo prac montażowych).

Wszystkie strefy posiadają dogodny dojazd od strony Płocka, Włocławka, Płońska i Ciechanowa. Uzupełnieniem dróg publicznych łączących strefy jest wybudowana w latach 2005-2006 sieć asfaltowych dróg wewnętrznych wykonanych przez PPPT S.A. nakładem ok. 18 milionów PLN netto uzyskanych w ramach dofinansowania ze środków unijnych.[33]

Pozostałe tereny i zamierzenie inwestycyjne to:

Wypoczynkowo-rekreacyjne zagospodarowanie nabrzeża Wisły - nabrzeże Wisły w granicach administracyjnych Miasta Płocka, tj. od ZOO do Zalewu Sobótka to ok. 2 km terenu, będącego w dużej części własnością miasta. W ofercie inwestycyjnej istnieje możliwość dostosowania infrastruktury do potrzeb inwestora, teren przeznaczony jest na zadania o wiodącej funkcji rekreacyjnej lub przyrodniczej, na projekty związane z funkcjami wypoczynkowo-rekreacyjnymi mające na celu stworzenie dla miasta nowoczesnej bazy kultury i sportu, wysokiego standardu zagospodarowania przestrzeni publicznej, wysokiego standardu uzbrojenia terenu, wysokiego standardu zabudowy oraz rewitalizacji Starego Miasta. Jakkolwiek formuła inwestycyjna będzie podlegała negocjacji, to preferowanym przez Miasto projektem inwestycyjnym jest typ BOT (inwestycja w oparciu o model Publiczno-Prywatne Partnerstwa).

Budowa Portu Jachtowego (Marina) – Port został przewidziany dla ok. 300 jednostek pływających oraz 5-6 statków. Obecnie w tym miejscu działa klub żeglarski 'Morka'. Inwestycja ma objąć także zaplecze portu: restaurację hangary, warsztaty, stację paliw, sklep żeglarski etc.). Możliwy jest również model Publiczno-Prywatnego Partnerstwa

[33] http://www.pppt.pl/pl/podstrona_grunty_i_media.php

8.4 Dochody budżetu miasta wg rodzajów

W dużym stopniu odbiciem poziomu rozwoju gospodarczego miasta jest jego budżet – dochody własne, w tym wpływy podatkowe. Ilustrują je poniższe tabela.

Tab. 109. Dochody budżetu miasta wg rodzajów

Wyszczególnienie	2006	2007	2008 projekt
OGÓŁEM	**540.259.596,69**	**581.684.299,14**	**541.259.536,42**
Dochody własne	**344.029.831,68**	**373.519.600,12**	**358.396.700,00**
w tym:			
Podatek od nieruchomości	139.399.733,48	146.660.913,37	148.600.000,00
Podatek od środków transportowych	2.754.940,46	3.197.427,03	3.240.980,00
Podatek rolny i leśny	127.287,77	169.242,74	136.400,00
Opłata skarbowa	2.817.180,84	2.143.021,79	2.500.000,00
Wpływy z usług	3.344.692,91	3.598.694,41	3.130.000,00
Dochody z dzierżawy i leasingu	1.351.048,39	1.284.239,66	1.033.440,00
Inne dochody własne	45.857.621,24	53.805.145,94	48.956.519,00
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	148.377.326,59	162.660.915,18	150.799.361,00
- od osób prawnych	41.218.858,59	43.086.232,18	33.500.000,00
- od osób fizycznych	107.158.468,00	119.574.683	117.299.361,00
Dotacje celowe z budżetu państwa	**46.545.008,97**	**51.132.766,45**	**51.193.340,95**
na zadania gminy: zlecone	28.683.978,28	30.196.641,44	29.413.602,00
powierzone	1.088.376,82	2.352.371,39	3.373.696,95
własne	6.167.678,63	7.097.776,38	5.286.180,00
na zadania powiatu: zlecone	8.094.651,81	8.704.223,27	10.708.281,00
powierzone	1.168.041,75	1.287.706,35	1.142.581,00
własne	1.342.281,68	1.494.047,62	1.269.000,00
Subwencje ogólne z budżetu państwa	**102.735.283,00**	**115.035.087,00**	**116.148.771,00**
Dofinansowanie zadań własnych ze źródeł pozabudżetowych	**46.949.473,04**	**41.996.845,57**	**15.520.724,47**

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Tab. 110. Dochody budżetów miast na prawach powiatów na 1 mieszkańca - porównania

Jednostka terytorialna	Ogółem		Dochody własne			Udział dochodów własnych			Dynamika wzrostu dochodów	
			ogółem		podatkowe	ogółem		podatkowych	ogółem	własnych
	2002	2006	2002	2006	2006	2002	2006	2006	2000 r. = 100	
	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[%]	[%]	[%]		
Powiat m.Sopot	3 120	5 603	2 073	4 293	559	66	77	10	180	207
Powiat m. st. Warszawa	3 243	5 043	2 375	4 255	753	73	84	15	155	179
Powiat m.Wrocław	2 285	3 837	1 430	2 966	547	63	77	14	168	207
Powiat m.Płock	**2 855**	**4 244**	**1 617**	**2 703**	**1 160**	**57**	**64**	**27**	**149**	**167**

Źródło: Bank danych regionalnych GUS i obliczenia własne autora

Dochody budżetów ogółem na 1 mieszkańca dawały budżetowi Płocka 4 miejsce wśród miast na prawach powiatów w r. 2002 i 3 – w r. 2006, dochody własne na 1 mieszkańca – 3 miejsce w r. 2002 i 4 – w 2006, natomiast dochody własne podatkowe – 1. miejsce wśród ww miast.

8.5 Wydatki budżetu i inwestycje miasta

Tab. 111. Wydatki budżetu miasta wg rodzajów (w zł)

	Wyszczególnienie	2006	2007	2008 budżet
DZIAŁ	**OGÓŁEM**	601 902 786,27	578 612 391,73	586 034 853,26
010	Rolnictwo	25 458,30	41 822,09	13 500,00
600	Transport	164 745 266,05	117 748 951,52	81 696 569,95
900	Gospodarka komunalna	35 858 932,49	22 031 431,03	20 953 918,32
700	Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne	14 572 253,43	16 054 205,05	19 686 614,00
801 i 854	Oświata i wychowanie	171 288 849,42	188 020 892,64	189 574 866,15
921	Kultura i sztuka	17 618 598,27	19 535 769,31	27 055 604,00
851	Ochrona zdrowia	10 428 599,83	14 054 940,10	7 729 974,00
852 i 853	Opieka społeczna	67 653 741,26	72 204 848,95	71 580 414,70
926	Kultura fizyczna i sport	17 925 393,18	19 143 961,40	35 573 912,82
630	Turystyka i wypoczynek	64 760,00	67 166,90	65 000,00
750	Administracja samorządowa	36 991 511,53	39 185 368,85	43 149 693,32
020	Leśnictwo	3 760,00	3 800,00	19 500,00
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie	2 323 743,83	5 264 568,78	9 518 097,00
500	Handel	487 184,55	587 986,56	457 500,00
710	Działalność usługowa	1 574 040,90	1 637 595,23	2 097 220,00
720	Informatyka	3 868 941,20	2 018 955,72	1 742 400,00
751	Urzędy naczelnych.....	323 827,21	174 877,92	20 973,00

752	Obrona narodowa	2 800,00	0,00	10 000,00
754	Bezpieczeństwo publiczne	12 960 260,96	13 797 804,78	15 679 889,00
756	Dochody od osób prawnych.....	275,49	10 424,50	37 000,00
757	Obsługa długu publicznego	6 500 591,41	7 078 609,46	11 904 000,00
758	Różne rozliczenia	28 881 331,81	32 353 162,73	38 598 207,00
803	Szkolnictwo wyższe	609 500,00	637 850,00	1 040 000,00
925	Ogrody botaniczne	7 193 165,15	6 957 398,21	7 830 000,00

Tab. 112. Wydatki budżetu miasta – struktura (udział w wydatkach ogółem) w %

DZIAŁ	Wyszczególnienie	2006	2007	2008 budżet
	OGÓŁEM	**100,00**	**100,00**	**100,00**
010	Rolnictwo	0,004	0,007	0,002
600	Transport	27,371	20,350	13,941
900	Gospodarka komunalna	5,958	3,808	3,576
700	Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne	2,421	2,775	3,359
801 i 854	Oświata i wychowanie	28,458	32,495	32,349
921	Kultura i sztuka	2,927	3,376	4,617
851	Ochrona zdrowia	1,733	2,429	1,319
852 i 853	Opieka społeczna	11,240	12,479	12,214
926	Kultura fizyczna i sport	2,978	3,309	6,070
630	Turystyka i wypoczynek	0,011	0,012	0,011
750	Administracja samorządowa	6,146	6,772	7,363
020	Leśnictwo	0,001	0,001	0,003
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie	0,386	0,910	1,624
500	Handel	0,081	0,102	0,078
710	Działalność usługowa	0,262	0,283	0,358
720	Informatyka	0,643	0,349	0,297
751	Urzędy naczelnych.....	0,054	0,030	0,004
752	Obrona narodowa	0,000	0,000	0,002
754	Bezpieczeństwo publiczne	2,153	2,385	2,676
756	Dochody od osób prawnych.....	0,000	0,002	0,006
757	Obsługa długu publicznego	1,080	1,223	2,031
758	Różne rozliczenia	4,798	5,592	6,586
803	Szkolnictwo wyższe	0,101	0,110	0,177
925	Ogrody botaniczne	1,195	1,202	1,336

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Wydatki inwestycyjne Płocka, w przeliczeniu na mieszkańca, należą do najwyższych w Polsce. Powstała druga przeprawa przez Wisłę (most podwieszany), budowane są drogi dojazdowe, przebudowa amfiteatru, gmach Muzeum Mazowieckiego, rozbudowa infrastruktury komunalnej. Miasto realizowało swoje inwestyje również z udziałem środków z Unii Europejskiej. Mimo takiego wysiłku, obciążenia budżetowe Płocka utrzymywane są na bezpiecznym poziomie. Fitch Ratings London/Warszawa utrzymał długoterminowy ratting krajowy dla miasta Płocka na poziomie „A+(Pol)" (stan: 19 maja 2007 roku). Ocena odzwierciedla dobre wyniki budżetowe, umiarkowane zadłużenie, akceptowalne ryzyka obsługi zadłużenia i solidną bazę podatkową, na której opiera się budżet miasta. Płock ma potencjał i gotowość zaangażowania się

w projekty na potrzeby inwestorów - nową szansą na dalszy rozwój gospodarczy są przygotowania do inwestycji w formule publiczno-prywatnego partnerstwa (PPP).

W działalności inwestycyjnej Płock zajmował wśród powiatów grodzkich zaszczytne drugie miejsce za lata 2002-2003 i pierwsze miejsce za rok 2004. Podstawą oceny były nakłady na inwestycje komunalne z trzech ostatnich lat w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Dominują tutaj inwestycje infrastrukturalne.

Tab. 113. Realizacja Strategii zrównoważonego rozwoju w Płocku w latach 2003 - 2007

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
I.Rozwój społeczny	**29 134 922**	**30 807 490**	**45 229 902**	**45 545 213**	**44 621 731**
a.narastająco	29 134 922	59 942 412	105 172 314	150 717 527	195 339 258
1.Organizacje pozarządowe	0	0	600 000	0	0
a.narastająco	0	0	600 000	600 000	600 000
2.Dostępność i poprawa stanu mieszkań	1 087 958	13 741 613	5 499 875	8 636 755	9 057 605
a.narastająco	1 087 958	14 829 571	20 329 446	28 966 201	38 023 806
3.Wysoki poziom bezpieczeństwa publicz.	4 191 254	1 967 953	1 103 802	4 047 755	2 747 301
a.narastająco	4 191 254	6 159 207	7 263 009	11 310 764	14 058 065
4.Dostępna i sprawna służba zdrowia	1 835 442	1 599 277	7 571 949	3 977 190	5 509 760
a.narastająco	1 835 442	3 434 719	11 006 668	14 983 858	20 493 618
5.Dziedzictwo kulturowo-historyczne	0	0	11 969 351	7 694 637	2 958 904
a.narastająco (skarpa i cmentarz)	0	0	11 969 351	19 663 988	22 622 892
6.Mecenat kultury i sztuki	0	4 150 000	0	0	0
a.narastająco	0	4 150 000	4 150 000	4 150 000	4 150 000
7.Nowoczesna baza kultury i sportu	6 503 290	2 884 715	8 534 844	14 306 535	8 346 206
a.narastająco	6 503 290	9 388 005	17 922 849	32 229 384	40 575 590
8.Edukacja w zakresie dziedz.historyczn.	0	0	0	0	0
a.narastająco	0	0	0	0	0
9.Rewitalizacja Starego Płocka	0	0	0	0	0
a.narastająco	0	0	0	0	0
10.Pomoc społeczna	0	752 899	1 023 095	348 668	421 937
a.narastająco	0	752 899	1 775 994	2 124 662	2 546 599
11.Centrum Kształenia Uzdoln.Młodzieży	0	0	0	0	0
a.narastająco	0	0	0	0	0
12.Zwiększenie liczby osób z wyż. wykszt.	0	0	0	0	0
a.narastająco	0	0	0	0	0
13.Mecenat na rzecz wyrów.szans kształcenia	0	0	1 810 692	0	617 533
a.narastająco	0	0	1 810 692	1 810 692	2 428 225
14.Kształcenie ustawiczne wg potrzeb rynku	0	0	0	0	0
a. narastająco	0	0	0	0	0
15.Wysoki standard placówek oświatowych	15 516 979	5 711 033	7 116 294	6 533 673	14 962 485
a.narastajaco	15 516 979	21 228 012	28 344 306	34 877 979	49 840 464
II.Wysoka jakość środowiska	**52 261 840**	**132 574 732**	**114 908 389**	**138 874 088**	**88 945 016**

a.narastająco	52 261 840	184 836 572	299 744 961	438 619 049	527 564 065
1.Wysoki poziom świadomości ekologicznej	0	549 987	0	0	0
a.narastająco	0	549 987	549 987	549 987	549 987
2.Gospodarka wodno - ściekowa	496 786	5 191 707	2 271 760	949 275	3 207 264
a.narastająco	496 786	5 688 493	7 960 253	8 909 528	12 116 792
3.Gospodarka odpadami komunalnymi	0	0	2 275 000	0	0
a.narastająco	0	0	2 275 000	2 275 000	2 275 000
Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
4.Przyjazny stan zieleni	266	407 420	1 374 947	2 130 682	1 433 582
a.narastająco	266	407 686	1 782 633	3 913 315	5 346 897
5.Ochrona powietrza, klimatu itp.	0	3 928	0	0	0
a.narastająco	0	3 928	3 928	3 928	3 928
6.Wysoki stopień równowagi strukt.przestrz.	0	0	0	0	0
a.narastająco	0	0	0	0	0
7.Wysoki standard zabudowy	86 918	622 535	0	0	0
a.narastająco	86 918	709 453	709 453	709 453	0
8.Wysoki standard zabudowy przestrzeni	454 275	0	0	5 682	0
a.narastająco	454 275	454 275	454 275	459 957	459 957
9.Wysoka funkcjonalność komunikacyjna	51 223 595	125 799 155	90 052 697	133 761 247	79 000 351
a.narastająco	51 223 595	177 022 750	267 075 447	400 836 694	479 837 045
10.Kompleksowe uzbrojenie terenu	0	0	18 933 985	2 027 202	5 303 819
a.narastająco	0	0	18 933 985	20 961 187	26 265 006
III.Rozwój gospodarczy	**529 842**	**1 827 411**	**1 323 833**	**3 904 024**	**2 805 125**
a.narastająco	529 842	2 357 253	3 681 086	7 585 110	10 390 235
1.Wysoka sprawność administracyjna	0	331 687	350 597	203 822	736 917
a.narastająco	0	331 687	682 284	886 106	1 623 023
2.Nowoczesność inwestycji i technologii	529 842	58 804	0	0	2 045 234
a.narastająco	529 842	588 646	588 646	588 646	2 633 880
3.Rozwój gospodarczy ze śr. pozabudżet.	0	0	0	0	0
a.narastająco	0	0	0	0	0
4.Usprawnienie informacji gospod. i inwest.	0	1 436 920	973 236	3 700 202	22 974
a.narastająco	0	0	2 410 156	6 110 358	6 133 332
5.Rozwój usług ponadlokalnych	0	0	0	0	0
a.narastająco	0	0	0	0	0
IV. Inwestycje w łasne ogółem	81 926 604	165 209 633	161 462 124	188 323 325	136 283 454
a.narastająco	81 926 604	247 136 237	408 598 361	596 921 686	733 205 140
V.Udziały w 2007 roku (podpunkt A - D)	539 522	4 511 196	13 470 696	14 680 000	15 176 000
a.narastająco	539 522	5 050 718	18 521 414	33 201 414	48 377 414
A.Wodociągi Płockie - dostawa wody	39 522	20 000	0	0	0
B.Komunikacja Miejska Płock Sp.z o.o.	500 000	500 000	1 000 000	0	5 500 000
C. ARS Sp.z o.o.- rewitalizacja Sta-	0	50 000	3 000 000	2 141 000	1 000 000

rego Miasta					
D.PZOZ Sp.z o.o.- ochrona zdrowia	0	1 000 000	2 029 500	39 000	4 403 500
E.Rynex Sp. z o.o.	0	2 941 196	7 441 196	12 500 000	10 500
VII.Inwestycje zlecone	0	0	0	0	88 417
VII.OGÓŁEM WYDATKI MAJĄT-KOWE	**82 466 126**	**169 720 829**	**174 932 820**	**203 003 325**	**151 547 871**
a.Narastająco	**82 466 126**	**252 186 955**	**427 119 775**	**630 123 100**	**781 670 971**

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu miasta Płocka z poszczególnych lat